

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

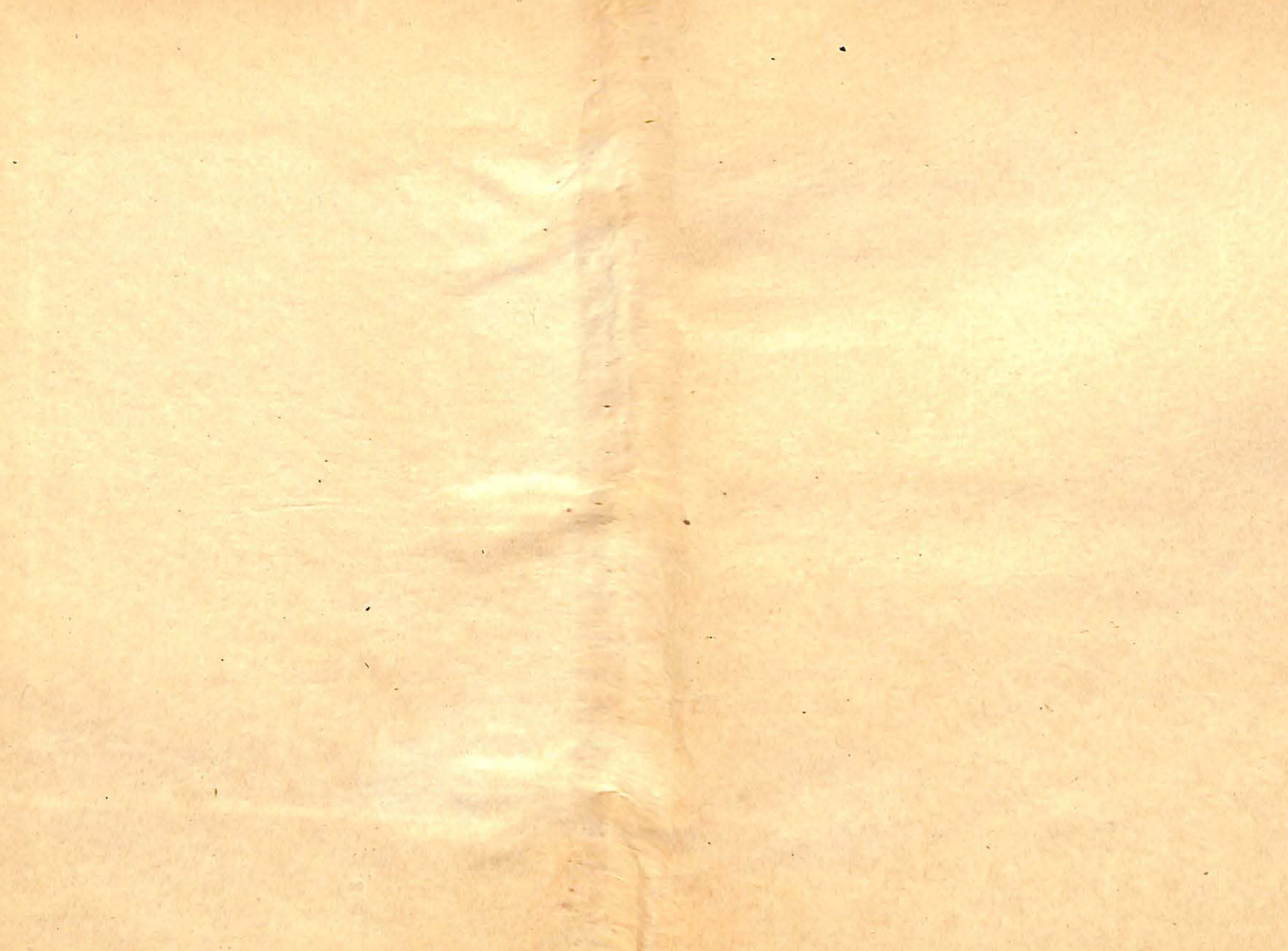
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1107. N: 21

(474) 283

416-ԱՂ

ԱՉԸԳ ԳԱՓՈՒ

Վ. Է

ՍԱԻՐ ՎԱԶԼԱՐ

—33300000—

ԷՍԷՐ Ի

ՎԵՐ. ՅԱԿՈԲ Գ. ՊԻՐԼՊԻՐԼԵԱՆ

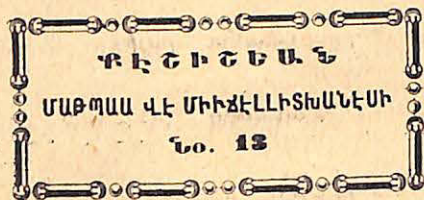

1913

Քեշիշեան Իսթանբուլ

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ

2004

38136-67

ՊՈՒ ԿԱԶԼԱՐ ՔԻԹԱՊԸ՝

Այնքապ Սրահոփոլիզնսս պոռչունսն

4, 5

Պատուելի Պիւղպիւղեանս զայսքէ սեպկիւղիւ օրան

Ա. աիգսիգ Բիլիսէլէրէ

puhuhu oznelialn szr:

३१३८

Ա. Եր. Յ. Պ. Պիւլպիւկեան

ՎԵՐ. ՅԱԿՈԲ Գ. ՊԻՒԼՊԻՒԼԵԱՆ

ԻՅԱՏԷ.— Վեր. Յակոբ Պիւլպիւկեան հիշնի սըն-
հէթինտէ պիր թագըմ վաղլարընը պիր քիթապ շէք-
լինտէ թապ էթտիրմէքլիյի դարարկիր էտիպ պու-
մագսէտլէ պազը թէտարիքեաթտա պուլունմուշ խոի:
Քիթապըն թապը իշին ածիզլէրի իլէ մուխապէրէ էթ-
միշ վէ ածիզլէրի իսէ ոլ պապտէ պիր թէրթիպ եափ-
մըշ վէ քէնտինէ պիւտիրմիշ խոիմ: Յագաթ միւ-
մաիլէյի թապ ոլունաճագ վաղլարը թէտարիք վէ թահ-
րիր իլէ մէշղուլ իքէն, դաֆիլ էօլլամ քէնտինի րա-
հաթընա տալէթ էյլէտի:

Ճանըմ դատար սէվտիյիմ պու միւնթէրէմ տօս-
թումուն չու քիթապընը թապ էթմէք վէ պու վասի-
թայլէ քէնտինէ սօն պիր խըտմէթ իֆա էթմէք ֆուր-
սաթընտան տօլայը մէսրուր իմ: Միւմաիլէյիին ա-
թիտէ տէրճ ոլունան մուխթասար թէրճէմէ ի հալի
պազը էվրագտան վէ ֆարգլը սըրալարտա Բահնիլուն-
տա կէօրիւլէն պէնտէրտէն իճմալ էտիլմիշ տիր:
Իւմիտիմիզ չու տըր քի, պու քիթապ փէք չօդ աիլէ
վէ քիլիսէլէրտէ ճանլարըն խէլասընը վէ բուհանի
հայաթըն բուհնիւվազ մագամլարընը թէղաննի էտէն
պիր պիւլպիւզ ոլաճագ վէ չիւպհէմիզ հօդ տըր քի,
միւմաիլէյիին հէփ տօսթլարը պու քիթապտան եան-
լարընտա պիրէր նուսիէ պուլունտուրմաղա վէ պէօյլէճէ
Պիւլպիւկեանըն վաղլարընը արատա պիր տինլէմէյէ սայ
էտէճէքլէր տիր:

ԹէրձէՄէ Ի ՀԱՂ.— Յակոբ Պիւլպիւլեան 1857տէ Այնթապտա տօղմուչ վէ 1912 Մայիս 28տէ 54 եաշնտա Հալէպտէ գօլէրատան վեֆաթ էթմիշ տիր։ Տինտար վալիտէյնի չօճուղուղունտա անը մէքթէպլէտէ թալիմ էթտիրմէքտէ պուլունտուլար։ Օ՝ Մ. Թ. Գօլէճինին սօֆօւօ սընֆընը իթմամ էթտիրքտէն սօնրա վալիզ վէ մուալլիմ սըֆէթիլլէ Հաճի Հապիպլի գարիյէսինէ կէօնտէրիլտի։ Գօլէճտէն 1881տէ միւնթէհի օլտու։ «Յակոբ էֆ. Թապէն իրիսթիյանլըղա մէյլալ օլուպ հիլմիյէթ վէ լէթաֆէթլէ միւթթասըֆ իտի։ Կիւղէլ վէ թաթլը թապիաթլը, թալիմ ու թէրպիյէյէ հալէսքեար, բուհանի իշէ արգուքէլ պիր կէնճ իտի։ Մ. Թ. Գօլէճինի իթմամ էյլէտիրքտէն սօնրա տէրհալ Քէսապա վարզլըղա կիթտի։ Պիր սէնէ սօնրա Պէյլանա կիտիպ 1883տէ Մ. Ամէրիգայա աղիմէթ էտէրէք էնսօլր իլմի իլահիսինտէ 5 սէնէ թահսիլ ի իլմ էյլէտիրքտէն սօնրա, 1888տէ միւնթէհի օլարագ վաթմանընա ալտէթ էթմէքլէ Կ. ի. չիրքէթինէ նազըր թալին օլունտու։ Կէճէ մէքթէպլէրի, իւնսի ճէմիյէթլէր վէ սաիր վէսաթի ի ճաղիպէ իլէ կէնճլէրի ճէլպ էտէրէք մագսէտ վէ խըղմէթինտէ նալի ի մուվաֆֆաղիյէթ օլտու։»

Ամէրիգատան ալտէթինտէ ասլէն իսթանպօլլու վէ Ատաիաղար մէքթէպ ի ալիսի մուալլիմէլէրինտէն Օր. Նոյեմի Իյնէճեան իլէ էվլէնմիշ տիր։ Էլէէվմ իքիսի օղլան, իքիսի գըզ օլմագ իւզրէ 4 չօճուղարը վար տըր։

«1895 Այնթապ իղթիշաշնտա Կ. ի. չիրքէթլէրի քեամիլէն պօղուլուպ գաիֆ իւլ պիւնէէ վէ աճիզ կէօրիւնէն Պիւլպիւլեան էֆ. միւնպէրտէ պիր կէնճ արսւլան քէսիլտի։ 1896տա Այնթապ պիրինճի քիլիսա թա-

րաֆընտան օլան տալէթէ իճապէթ էյլէյիպ, 1897 Յուլիս 3տէ այնի քիլիսայա չօպան թալիսիս օլունտու։ 1899տա քիլիսասընը թէրք էտիպ թալասա աղիմէթ էյլէտի։ 1903-4տէ միւնլիք պիր խասթալըդտան թութուլարագ ամէլիյաթ ը ճէրրահիյէ իշիւն ինկիլթէրրայա կիթտի։ Օրատա քէսպ ի իֆագաթ էտիպ թէքրարէն Գայսէրիյէ թարաֆլարընա ալտէթ էյլէտի։ 1908-9տա պէթէքրար Այնթապ պիրինճի քիլիսասընըն տալէթինի գապուլ էտիպ իքի սէնէ իֆա ի խըտմէթ էթտիրքտէն սօնրա իսթիֆասընը վէրէրէք թէպչիր ի պէշարէթէ չըգար։ Իքի սէնէ տախի ճանսիւրանէ միւպէշիլիլիք էթտիրքտէն սօնրա, Հալէպտէ 1912 Մայ. 28տէ գօլէրատան թէրք ի տաղտաղա ի ալէմ էյլէտի։

Վեր. Պիւլպիւլեան քէնտիսինի թա չօճուղուղունտան Րապպա թալիսիս էթմիշ օլան պիր քիմնէ իտի։ Միւմաիլէյին քէնտի սէպալէթ էօմրիւ հագղընտա չէհատէթի չու տըր։ «Էօմրիւմտէ վուզու պուլան թէպէտտիւլաթ թապիլի վէ սիւքիլթ պիր եօլտա վէ թէրագըր տախի թէտրիճէն օլմուշ տըր։ Կիւնահքեար իտիլիմի հիսս էթտիլիմտէ Ալլահա թէգարրիւպլէ տուալար, վասուլար վէ աշուլար էթմիշիմ։ Րուհանի հալաթտա պէնի թագվիյէ էթմիշ օլան իքի իւնսիւրլէր վար տըր։ Էհ ի թագվա Վալիսէյնիսին միւնթէրի վէ խասթալըզ իյէ միշազգար։ Չէքտիլիմ ճէֆալար խապէրիմ օլմալարագ պանա պիր թէրպիյէ մէքթէպի օլմուշ տըր։ Քիլիսայա կիլմէքիլիմ վէ բուհանի իշտէ չալըճաղա պաշլամագլըղըմ 15-16 սիննլէրինտէ օլմուշ տըր։»

ԷՎՍՍՖԸ.— Պիւլպիւլեան չօզ նիզաւֆիերիլ իտի. «Պու չէյ պանա տօղրու կէօրիւնմէյօր» տէտիրքտէն սօնրա օ տէտիլինին արգասընտա տէմիր ի-

բառէթ իլէ տուրուր իտի: Նէթիճէսի հէր նէ տէ օլսա
պիլէրէք հանլըչ էթմէզ վէ պիլտիյի հազիզաթա սա-
բուր իտի:

Օ միսթաշէայը սեղիկն պիր զաթ իտի. բուհանի
քիթապլար, զազէթալար չօզ օգուր իտի, ֆազաթ
միւթալէասը սալթ օ տաիրէյէ միւնհասըր օլմայըպ
զատիմ էսէրլէր վէ զաթլար հազգընտա տա օգուր վէ
հազար իտի: «Գատիմտէ, հազըրտա վէ միւսթազպէլ-
տէ հաշայան պիր զաթ իտի:» «Անըն զաաֆընտա պիր
պէօյիւք գուվլէթ զահիր իտի:»

Օ գուշվէրյի իւնան սահիպի պիր զաթ իտի: Ֆէր-
րահ վէ նիքպին իտի, ֆազաթ շազա վէ քէյֆի
էնկին տէրէքէլէրէ էնտիրմէյէն, իւնտիյէթի սէվէն ամմա
իւնտիյէթ վէ հարէնլիյին այարընը տաիմա եիւքսէք
թութան, ազատ ֆիքրլի ամմա եինէ տէ սօֆու, տէ-
տիյինէ ինանան վէ ինանտըղընը սէօյլէյէն պիր զաթ
իտի: Չօզ քէտէր չէքմիշ ամմա իմանտա կէվլէմէմիշ,
պիլաքս քէտէր պուլուլու արգասընտա փարլազ չէմ-
սի կէօրմիւշ իտի: Էն զիյատէ թէատտի չէքտիյի վէ
սէպէպսիզ սիթէմէ տուշար օլտուղու պիր զէմանտա
«Պէն սիզէ պէնիմ սէլամէթիմի վէրիւրիմ,» «Տաիմա
մէսրուր օլունուզ» այէթլէրի իւղէրինէ էթտիյի վազ-
լար միւսթէմիունու ատէթա միւթէհայյիր զըլար իտի:
Վեր. Պիւլպիւլէան՝ Էֆէնտիսի կիպի քէտէր չէքմիշ
ամմա քէտէրտէ սէմայա պազմըչ պիրի, տուաքեար,
միւնթաճիյնէ մէրհամէթլի, երէմիա կիպի գավմըն ճէ-
հալէթ վէ կիւնահընտան նաշի ֆիզան էտէն պիր
զաթ, լաթիֆ պիր մէնքընէն վէ Բապպըն սատըզ պիր
իշիսի իտի:

Ապրապետ Ա. Քէշիշեան

ԱՇԲԳ ԳԱՓՈՒ

«Եթէ սէնիկն էօնիւնիսէ
բիմսէնիկն գափամայաճա-
ղը պիր աշըզ գափու գօ-
սում:» Յայտ. 3: 7:

Ասիատա օլան եէտի քիլիսալար իչինտէ Ֆի-
լատէլֆիա քիլիսասը շայան ը թահսին պիր
քիլիսա օլուպ անըն էն պէլլի ֆազիլէթի ազ
գուշվէրի մալիք ի.քէն, Խէլասքեարընը ինքեար
էթմէյէրէք պիլ ճիւմլէ թէատտիյաթա թէհամ-
միւլ էյլէմէսի իտի: Հազիզաթէն ֆուրթուհալը
պիր ասրտա վէ թէատտի ալթէլինին հիւքմ էթ-
տիյի պիր զէմանտա ազ գուվլէթլէ թէճըիպէյէ
մուգավէմէթ էթմէք վէ ճէմի ի մուղայազալա-
րա ըաղմէն քիլիսանըն պաշ չօպանընա սատըզ
դալմազ, պիր քիլիսա իչին քիւշիւք պիր ֆա-
զիլէթ տէյիլ աիր: Անըն իչին Յիսուս պիզզաթ
քէնտիսի պու սատըզ սիւրիւսիւնիւ էսա ը քէ-
լամ վասըթասըյլէ տահա զիյատէ ճէսարէթլէն-
տիրմէք իսթէր:

«Աշըզ գափու» թապիրինին պիզէ իրաէ էյ-
լէտիյի պիր թազըմ հազիզաթլար վար տըր
քի, տիզգաթըմըզը անլէրտէն պապըսընա չէվիր-

մէք ֆախտելի օլուր. Աշիքեար տըր քի ալըգ գաղիու պիզտէն խարիճաէ օլան պիր շէյէ վա- սըլ օլմադ իշիւն պիր մէտխէլի իմա էտեր, վէ անըն ալըգ օլմասը՝ հէմ մէտխէլին հէմ տէ անա վասըլ օլաճադ իտիլիմիզ շէյին տախիմա հաղըր իտիլինէ տէլալէթ էյլէր: Պու անլայըշ իլէ էօյ- ընէրիւզ քի,

1. Ինսանըն խեղասը նօգթա ի նազարընտան քիմսէնին գափայամայաճաղը պիր աշըգ գափու վար տըր:

Ինսանըն կիւնահ վէ անըն թապիաթ վէ թէէսիրինտէն գուրթուլմաղա օլան հասրէթ ու իհթիյաճը վէ պու պապտէ անճադ սէմավի պիր գուլվէթէ, հիաայէթ ի իլահիյէյէ միւհթաճ ի- տիլի ինքեար օլունմաղ պիր հագիլգաթ տըր: Զիրա ասըլարըն պու խուսուստա օլան ահ ու ֆէրեատլարը վէ իսթիմալ էտիլէկէլէն պիլ ճիւմ- լէ չարէ հէմ վասըթալարըն պիհուտէյէ օլմուշ իտիլի փէք աշիքեար տըր: Նէ շէրիաթ ամէլլէրի նէ ըլյաղէթքեարլըզ, նէ գուրպանլար, նէ տէ ախլազի գանուշլար ճինսիմիզի կիւնահըն եէտ ի գուտրէթինտէն ազաա էտէմէմիշ տիր: Անըն ի- շիւն տիր քի, Ալլահ քէնտիսի Յիսուս Քրիստոս- տա պու խէլասը թէհիյէ էթմիշ տիր, Բօմ. 2. 3: Շէօյլէքի հէր հանլը կիւնահքեար Անըն իամինէ օլան իման վէ քէֆարէթինէ թէվէքըիւլ իլէ, կիւնահլար աֆվըղընա վէ թէճէտտիւտ ի գալպ

վասըթասըլա կիւնահը պօյունտըրըլընտան խէ- լասա նաիլ օլապիլիր: Պու հագիլգաթ՝ Բէլամ իլէ վէ խէլաս պուլմուշ վէ պուլմադտա օլան ծն պինլէրին էօմըլէրիլլէ իսպաթ օլունմուշ օլուպ, ասլա ինքեար գապուլ էթմէզ:

«Պէն նէ՝ պիշարէ առէմ իմ, պու էօլիւմիւն ճէսէտինտէն պէնի քի՞մ խէլաս էտէճէք տիր» ֆէրեատը կիւնահքեարըն հէր ասրտա օլան ֆէրեատը օլտուղու կիպի, «Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըլլէ Ալլահ շիւքը էտէրիմ, ղերա շէրիաթ (վէ ախէր չարէլէր) թէն սէպէ- պիլլէ աճիլ օլտուղու հալտէ իճրա էտէմէտի- յինի Ալլահ քէնտի օլլունու կիւնահլը թէն միւ- շապէհէթինտէ վէ կիռնախտան տօլայը իրապ է- տիպ, կիւնահ՝ ալէյհինէ թէնտէ հիւքմ էտէրէք իճրա էյլէտի» (Բօմ. 7. 24, 8. 3:) հագիլգաթը տախի խէլաս պուլմուշ օլան ճանըն հէր վագթ մէսէրէթ նիտասը օլմուշ տըր:

Իշթէ պու զի գըյմէթ վէ մէճճանէն, պու ղանի վէ քեաֆի օլան խէլասըն գափուսը՝ ալըգ օլան պիր գափու օլուպ, անա կիրմէքտէն պիզի հիշ պիր շէյ մէն էտէմէզ: Ատէմէր սաիր սը- ըալարտա գուրթուլուշումուղա մանի օլապիլիր- լէր, լաքին պունա ասլա մանի օլամաղլար. չօգ շէյլէրտէն պիզի մէն էտէպիլիրլէր, լաքին պուն- տան էտէմէղլէր. խէլաս մէսէլէսի՝ Ալլահ իլէ ճանըն միլյանէսինտէ օլան պիր մէսէլէ օլտուգճա

քիմսէ անա միւտախէլէ էտէմէզ, ճանըն Ալլահ իլէ սուլհա կիրմէսի՝ կէօրիւնմէզ օլան իքի ըուհլարըն միւլազաթը տէմէք տիր, Գի՞մ տիր օ մախլուգ քի պու փէրտէնին արասընա կիրիպ տէ պու սուլհ վէ միւլազաթը իխլալ էթսին։ Խէլաս ինսանի գալպին իլահի գալպէ աչըլմասը վէ Բուհ իւլ Գուտսըն օլ գալպի իսթիապ էթմէսի օլտուգճա քի՞մ պունա գարչը գօյապիլէ՝ ճէք տիր։ Էզէլի Մուհապէթին գուճադլարընա աթըլմագ իսթէյէն հէր հանկը պիր կիւնահ, քեաւը՝ պունտան մէն էթմէք իսթէյէն շու գուվ վէթ նէրէ՞տէ տիր։

Էյէր պիր փէնճէրէտէն տիւշէճէք եա աթըլաճագ օլուր իսէմ, իսթէմէյէն պիր էլ պէնի հէլար օլմաղա պրագապիլիր։ Լաքին է՛յ տօսթում, սէն կիւնահ վէ անըն փէնչէսինտէն ազատ օլմագ իչիւն էպէտի մէրհամէթ գուճագլարընա աթըլաճագ օլուր իսէն, իլահի էլտէն սէնի ալըպ հէլաքա թէսլիմ էտէճէք հիչ պիր գուվվէթ եօգ տըր։ Հագիգաթ պու տըր իսէլաս գափուսը տախիմ իւլ էվգաթ աչըգ տըր, հէր իսթէյէն անտէն կիրէպիլիր վէ հիչ պիր քիմսէ անա մանի օլտմաղ։ «Պանա կէլէնի ասլա տըչարը աթմամ։» «Վէ պէն անլէրէ էպէտի հայաթ վէրիրիմ, վէ իլէլ էպէտ հէլար օլմայաճագլար, վէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափամայաճագ տըր։» Մովհ. 6. 37։ 10. 28։

Վէ լաքին պու պապտէ չօդլարըն թէսատիւֆ էթտիյի պիր կիւճիւլը ինթիխապ մէսէլէսի տիր. կէօյա քի Ալլահ իսէլաս էտէճէք, լաքին պէս էզէլտէն սէշտիքլէրինի իսէլաս էտէճէք տիր. կէօյա քի քէֆարէթ անճագ պունլար իչիւն օլուպ, Գուլու միւնթէխապլար ուղըունա զէպհ էտիլմիշ տիր։ Վագաա պիր աչըգ գափուվար, լաքին պու սալթ անլէր իչիւն տիր։

Խայր տօսթում, ինտ Ալլահ պու կիպի պիր ինթիխապ եօգ տըր։ Անըն իսէլաս թարիգի հէր պիր ֆէրտ իչիւն աչըգ տըր։ Գալպի իլահի պու պապտէ թէֆրիգաթ պիլմէզ, էյէր իլահի գալպտէ պէօյէ պիր թէֆրիգաթ վար իսէ, ինթիխապ էթմէմիշ իտիքլէրինի հիչ խալգ էթմէմիշ օլտա իտի տահա տօղրու էթմէ՞զ մի իտի։ Անլամայօրըգ, շու ալէմտէ հէր շէյ հէր քէս իչիւն զանիճէ վէ մէճճանէն հագըրլանմըլ օլտուն տա, չիչէլլէր իսէ՝ ճիւմլէ իչիւն, շէմ իսէ՝ հէր պիր ֆէրտ իչիւն, հափա վէ հայաթ իսէ՝ ալէմ իչիւն թագտիմ էտիլսին տէ, պէս իսէլաս կիպի ազիմ պիր մէսէլէ մի ինսանլարըն պէս պիր թագըմընա միւնհասըր էտիլսին։ Ալլահըն էզէլտէն քէյֆի մայէշա ինսանլարըն պիր թագըմընը իսէլաս վէ պիր թագըմընը իսէ հէլաքա թային էթմիշ օլմասը պիլիմ ադլ ու ֆիքը վէ հիտիյաթըմըլա մուղայիր օլտուղու կիպի, Ալլահըն տախի գաթընըն մէպտէլէրինէ պիլ քիւլ-

լիյէ մուղայիր տիր: Պազ. 0 պիւտէն ատալէթ մաթլուպ էտէրքէն, քէնտիսի «Եէրին Հաքիմի» օլտուղու հալտէ ատալէթ իճրա էթմէյէճէ՞ք մի: 0 պիւղտէն մուհապպէթի կիպի պիր մուհապպէթ թալէպ էտէրքէն, քէնտի՞սի մի օլ մուհապպէթ տէ նազըս պուլունսմադ տըր: Խայր. Ալլահ հիշ պիր վազթ վէ սըրատա Զաթընըն մէպտէլէրինէ դարըը իշլէմէզ, վէ ալէմ ու ճիհանտա հէր շէյտէ թամմ հիքմէթ վէ մուհապպէթ իզհար էթմիշ իքէն, խէլաս կիպի ազիմ պիր մէսէլէտէ թէնա- գուստա պուլունսմազ:

Պիլիբիմ քի, ինքիխասպ լէյհինէ Գիթապը Մուգատտէստէն պիր թագըմ ալէթլէր կէթի- բիլէպիլիբ. վէ լաքին զաննըմըզճա անլէրին հիշ պիրի տէ, ազտէմճէ Խալիզ հազգընտա զիքր էթտիյիմիզ խուսուսաթ վէ ինթիխասպ ալէյհինէ օլան տահա չօգ վէ տահա գուվիլէթլի օլան ալէթլէր հուզուրունտա, Ալլահ հիւրը օլմազ իչիւն խալզ էթմիշ իտիյի ինսանլարըն իրատէթ վէ հիւրըլիյէթլէրինի հիսապա ալմագսըզ քէյֆ ի մայէչա անլէրին պիր դըսմընը խէլասա վէ պիր դըսմընը իսէ հէլաքա թային էթմիշ տիր տէյու թէֆսիր օլունամազ էօյլէ իսէ հիշ ինթիխասպ Եօգ մու, շու մանատա վար.— խէլասըն միւթ տէսի սանա տէֆալարճա թէպշիր օլունտուգտան սօնրա, սէն տէ հիւսն ի իրատէթլէ անը բէտա էտիպ, կիւնահլարընտան խէլաս օլմազ իսէն, իշ-

թէ սէն հէլաքա ալըրլմըշ, ինթիխասպ օլուն- մուշսուն:

Պու խուսուստա չօգլարըն պիր ախէր Եան- ւըշ միւլահազասը տա պու իշի քիւլլիւյէն Այլա- հա քերֆ էթմէլէրի տիր: Պէօյլէլէր իսթէրլէր- քի 0՝ էլլէրինտէն թութսուն վէ զօր իլէ իշէրի կէթիրսին: Եանլըշ տըր, ինսան հայվան տէյիլ տիր քի, Ալլահ անա ճէպը իլէ մուամէլէ էթսին. 0՝ հիւրը պիր մախլուգ օլտուգճա, Ալլահ իսթէր քի, առէմ քէնտիսի հիւսն ի իրատէթիլլէ պու խէլասը գապուլ էթսին: 0՝ խէլասըն թէտարի- քինտէն սօնրա, անըն գափուսընը աշըզ պրազ- մըշ տըր, անտէն իշէրի կիրմէք պիզիմ իշիմիզ տիր: Պէնտէ գալընըզ, պէն տախի սիզտէ գալա- յըմ,» տէնիլմիշ իսէ, խէլասըքարըմըզ զաթէն պիզտէ գալմազա հազըր, շարթ իսէ պիզիմ ան- տէ գալմամըզ իտիյի պէյան էտիլմիշ տիր: «Իշ- թէ գափուտա տուրուպ չալըյօրըմ . . . » տէ- նիլմիշ իսէ Բապպըմըզըն իշէրի կիրմէսի, պիզիմ անա աշմամըզա մէրպութ տըր, Փէտէր օլլունու իսթիգպալէ հազըր, ալտէթ էթմէք միւսրիֆ օլուլուն իշի վէ ֆարզը տըր:

Պինահէն ալէյհի էյ տօթթում, խէլասըն պու զիյաֆէթի հազըր իքէն, էյէր սէն պօշ Եօզրլէրլէ պու սէմալի տալէթի բէտա էտիպ, տիւնեա մէշլուլիյէթլէրինէ տալար իսէն, նէթիճէսի օ զիյաֆէթտէն մահրուլիյէթին օլաճագ տըր, վէ

պունա տա սէն անճագ ընն մէսուլսըն: Ղուկ.
14. 16-24:

Պէօյլէ աղիմ խէլասը իհմալ էթտիյիմիզ
թագտիրտէ պիզ նաօսըլ գուրթուլաճաղըլ.» Իպը.
2. 1-4:

«Հէր քէս իչին գափու աչըզ,

Թէտարիքեաթ աղիմ տիր.

Ձէնկին, ֆագիր, պէօյլւք, քիւչիւք,

Թէմէթթուա մէզուն տըր:»

2. Ինսանըն Ալլահ իլէ միւրազաքը նօղթա-
սընտան պիր աչըզ գափու վար քիս անը քիմ-
սէ գափայամագ:

Ինսանըն իքի նէվ միւլագաթը վար, պիրի
հէմճինսի իլէ, տիկերի Խալիգի իլէ: Վէ լաքին
հէմճինսիմիզլէ օլան միւլագաթ նիչէ քէրրէ նէ
գատար մահտուտիյէթ իչինէ գօնուլմուշ տըր:
Մէսաֆէ, վագըթ, ըիւթպէ թարաֆէյնին էնվաի
հալ ու քէյֆիյէթլէրի սէվկիւլիւլէրիմիզլէ օլ-
սուն, սաիրլէրլէ օլսուն պիզի միւլագաթտան
տուր էյլէմիշ տիր: Պու տախի պիզիմ նիչէ տէ-
ֆա աճը կէօզ եաչարը տէօքմէմիզլէ վէ քէտէրլէ
մէմուլ օլմամըզա պատի օլմուշ տըր:

Իսթէրիզ, պու անտէ տիյարը զուրպէթտէ
օլան սէվկիւլիւլմիւլիւն եանընտա օլմագ վէ անը
տէր աղուշ էթմէք: Հասրէթ չէքէրիզ, եօլումուզա
էլէմ վէ ճէֆալար չէքմիշ օլուպ, շիմտի անլէր-

տէն ուզագ իտիյիմիզ սէվկիւլիւլ փէտէր վէ վա-
լիտէմիզին եանընտա օլմագ վէ մուհապէթ
սիմալարըլլէ տօյմագա: Արզուքէշիզ, չօգ տէ-
ֆա կէօզ եաչարըմըզա իշթիրագ էտիպ միւ-
քէտտէր գալպիմիզի թէսէլլի էթմիշ օլան տօսթու-
մուզուն խանէսինէ կիթմէյէ վէ անընլէ սամիմի
միւլագաթտա պուլունմագա, լաքին չարէ եօգ:

Քէզա, ֆագիրիզ վէ արզու էտէրիզ քի ֆի-
լան սահիպի սէրվէթլէ—օլսուն պիր աղ — կէօ-
րիւչիւպ տէրտիմիզի իֆատէ էտէլիմ: Լաքին
գափուսը պիզիմ կիպիլէրէ գափալը տըր. խաս-
թայըզ, վէ հասրէթ չէքէրիզ քի ֆիլան հաղիգ
տօղթօրա կիտէլիմ, լաքին օ պիզիմ կիպիլէրի
գապուլ էթմէզ: Ինսան տէյիլ մի իզ, իշթիյագ
էտէրիզ պիր գրալ եա գրալիչա իլէ միւլագաթ
էթմէյէ, լաքին զայրի միւմքին տիր: Իշթէ չու
եա պու սէպէպլէրտէն ինսանի միւլագաթ փէք
մահտուտ տըր, եիւքսէք տաղլար վար, աչամա-
յըզ, տէրին տէրէլէր, տէրեալար վար, կէչէմէ-
յիզ, մէզար տըր էնէմէյիզ վէ փատիչահ սէրա-
յը տըր չըգամագըզ:

Լաքին համտ օլսուն Ալլահ իլէ օլան միւլա-
գաթ պունլարտան քիւլլիյէն ֆարգըլ տըր, պու-
նուն իչին հիշ պիր կէօնէ մանի վէ կիւճիւք
եօգ տըր, չիւնքի միւլագաթ էտէճէյիմիզ զաթ
Խալիգ, վէ միւլագաթ էտէն՝ ճան տըր: Պու
միւլագաթըմըզա էսաս (1) Ալլահըն փէսէր օլ-

մասը տրբ: Օ՝ փետեր օլտուգճա պիլծիւմլէ մախ~
լուդաթընըն նիյազլարընը միւճէրրէտ իսթիմա
էտէճէք տիր: Ալլահ ինսանա տիհան վէրմիշ տիր
քի, օ սէօյլէսին վէ քէնտի տէ տինլէսին: Գուլադ
վէրմիշ տիր քի, քէնտի սէօյլէսին վէ ինսան տա
իշիթսին: Խալիզ առէմի միւլադաթը իշիւն խալզ
էթմիշ օլտուգճա, անըն պիլի տինլէմէմէսի օլա~
մադ: Անըն զաթընըն մուհապպէթ օլմասը, ին~
սանի գալպին արզու վէ հասրէթլէրինի իսթիմա
էթմէյէ մէճպուր գըլմըշ տրբ: Նէ՞ սէպէպ վար
տրբ քի, գալպլէրիմիլին ալի օլան հասրէթլէրի՝
օլ էզէլի գալպինքինին պիր միալի օլտուգճա,
պու թէլլէրին իհթիլազը անըն գալպինի թէփ~
րէթմէսին: Թաշ տրբ քի իւզէրինէ նէ գատար
կէօզ եաշլարը տա ագըթսան եինէ թէփրէնմէզ:
Լաքին իլահի գալպէ տիւշէն հէր կէօզ եաշը ա~
նա տէրին հիսս պըրագըր: Կէօզ եաշլարըմըզը
թուլումունա գօյան Օ տէյի՞լ մի: Պագ, եէքտի~
կէրիմիլէ նէ գատար զարիպ տէ օլսագ, եինէ
աղլայան կէօզլէրի կէօրմէք վէ ֆէրեատ էտէն
սէսի իշիթմէք պիլի շէֆգաթ ու մուհապպէթէ
թահրիգ էթմէ՞զ մի: Եա նէ՞ սէպէպ վար քի,
ինտինտէ նէ՛ Եէհուտի, նէ՛ Եուռանի, նէ՛ պէտէ~
վի վէ նէ՛ մէտէնի ֆարգը օլմայան խալիգ՝ հէր
ֆէրեատա աշըգ գալպլի վէ հէր հասրէթէ տէ~
րին հիսսիյաթը օլմասըն: Եօգ իսէ պիլէ իշիթի~
րաքը գալպ իհսան էտէն քէնտիսի՞մի անտէն

մահրում տրբ: Պիլէ կէօզ պախշ էտէն քէնտի~
սի՞մի կէօրմէզ, վէ իշիթմէք վէրէն քէնտիսի՞մի
իշիթմէգ: Մէգ. 94. 9,10: Խայր ալէմտէ հիշ պիր
կէօրէն կէօզ գալմազա պիլէ, եինէ անընքիլէր
կէօրիւր, հիշ իշիտէն գուլադ գալմասա, եինէ Օ
իսթիմա էտէր: Շէֆգաթ ու մէրհամէթին պիլ~
ծիւմլէ գալպուլարը գալմանսա՝ եինէ, իլահի մու~
հապպէթ գալպի ասլա գալմանմադ:

(2) Ալլահըն Բռն օլմասը Անըն պիլիմլէ պիլա
մանի միւլադաթտա օլաճազընա պիր տէլիլ տիր:
Պիլ Ալլահ հագգընտա արթըգ ինսանի պիր վար~
ըգ թասաժվուրունտան գուրթուլմուշուզ, շէօյ~
լէ քի անըն հագգընտա ինսան կիպի մէսաֆէյէ
պաղը, վէ ինսանի զաաֆլէ մուհաթ տէյու
ինսանմազըգ: Օ՝ մէքեանտան միւնէզզէհ օլուպ
նէ՛ ույուր, նէ՛ Եօրուլուր վէ նէ՛ տէ աճիզ գա~
լըր: Ալլահ ըուհ օլմաղլէ հէր եէրի մէմու գըլ~
մըշ տրբ: Վագաա պու ֆիքր պիլէ պիր մուամ~
մա տրբ, չու զաիֆ ագըլմըզ պունու գալըայա~
մայօր, եինէ տէ հագիգաթ տրբ: Գուվլէթ տա~
հա աղիմ՝ օլան պիր գուվլէթին, վէ հայաթ
տահա ալի օլան պիր հայաթըն հուզուր վէ վա~
սըթասըյլէ մէվճուտ տրբ: Պու սէպէպտէն թա~
պիաթտա հէր նէրտէ գուվլէթ, հայաթ վէ հա~
րէքէթ միւշահէտէ էտէր իսէն, օրատա էզէլի
գուտրէթ վէ հայաթը միւշահէտէ էտէրսին, վէ
մատէմ քի սէմա վէ զէմին անըն հիքմէթ հա~

յաթ վէ հազիգաթը իլէ մէմլու արը, էօյլէ իսէ
Իլահ ք էպէտինին իսթիապ էթմէտիյի հիչ պիր
մէքեանն եօգ տըր:

Պու թադտիրտէ գապիլ մի տիր քի, Ալ-
լահ ինսանը իշիթմէսին: Միւմքի^ն մի տիր քի
Ասիատան կէլէն ֆէրեատը իսթիմա էթսին տէ,
Ամէրիգատան կէլէնի իսթիմա էթմէսին: Մէսա-
ֆէ անը գաթ էտէպիլի^ն մի: Օ՝ հէր մահալտէ
վար օլտուգճա, վա^ն մը ճիհանտա պիր քէօշէ
քի, Օ անը պիլմէզ օլտուն: Շու ալէմ ու ճիհան
ֆապրիգատընտա վա^ն մը պիր թէլ քի, գըրըլ-
մըզ օլտուն տա, Օ անտէն պէխապէր օլտուն: Հէր
նէրէյէ կիտէրսէն կիթ, Անսըզ պիր եէրէ գօնա-
մագսըն, նէրէյէ կիթսէն վէ հէր հանկի պիր
մահալի կէզսէն Անըն իզլէրինէ պատմամագ էտէ-
մէզսին: Մէզ. 131. 7-12:

Շու հալտէ Անըն պիլիմէ միւլադաթ էթ-
մէմէսի, վէ եա պիլիմ անընլէ միւլադաթտա օ-
լամամամըզ միւմքի^ն մի տիր: Պիր գայա գօվու-
ղունտա պէօյիյէն պիր թէք չիչէյինն եանը պա-
շընտա տուրան վէ սէհէրին չէպնէմինի սէյր է-
տէն Ալլահ՝ նստըլ օլուր տա սէնին եանընտա
պուլունմագ: Անըն պու միւլադաթ գափուսը հէր
զէմանն իշիւնն աչըգ տըր վէ անը քիմսէ գա-
փայամագ:

Պու գափու Ալլահ իշիւնն տաիմ իւլ էվգաթ
աչըգ օրտուղու կիպի, ճանն իշիւնն տաիմ աչըգ
տըր: Ինսանըն ճանընտա կէօրիւնմէյէն Զաթը
տէրը էթմէք վէ Անըն իլէ միւլադաթտա օլմագ
գապիլիյէթի ինքեար օլունմագ պիր հազիգաթ

տըր: Ճէսէտտէ ճիամանի կէօզլէր օլտուղու մի-
սիլու ճանտա տաիմ ըուհանի պատար վար: Ֆիք-
րին խայալ գուլվէթի՝ ըուհումուզ իշիւնն գա-
նատլար տըր: Պիր կէօզ գըրփըմընտա պիլի է-
պէտի հուզուրա նագլ էտէր: Վադաա պու զա-
թը նէ՝ ճիամանի կէօզ իլէ միւլահէտէ էտէպի-
լիրիզ, վէ նէ՝ տէ սէտասընը գուլազ իլէ իշիտէ-
պիլիրիզ, ամմա ըուհումուզ՝ անը հէմ լէմս է-
տէր հէմ տէ իսթիմա էյլէր: Ղաիպտէ օլան
սէվկիւլիւմիւլէ եիւզ պինն նիյաղլար էթսէք, պիլ-
տէ զէրրէ գատար պիր թէէսիր վէ իթմինան
հասըլ էթմէզ: Լաքին սէմավի վէտէրէ օլանն նի-
յազտա հէմ թէէսիր հէմ տէ գանաաթ վար
տըր. զիրա պու իքի ըուհլար արասընտա թէա-
թի ի էֆրեար գապիլիյէթի պիր հազիգաթ ք
միւսէլլէմէ տիր:

Վէ պագ քի, պու միւլադաթ իշիւնն ճանա
հիչ պիր շէյ մանի եա էնկէլ օլամագ: Ճէսէս
անա պիր մանի տէյիլ տիր, շիւնն օ՝ հէր նէ գա-
տար պու գաֆէստէ իսէ տէ, անըն իշիւնն տա-
իմա աչըգ օլանն պիր գափու վար տըր: Էյէր էլլէր
քէսիլսէ, եինէ ճան՝ օ Զաթ ք ճէլիլ լէմս էտէր,
կէօզլէր քէօր էտիլսէ, ըուհանի պատար անը տա-
հա զիյատէ պէրրագ պիր թարզտա սէյր էտէր.
այազլար եիւրիւմէրտէն տուր էտիլսէ, եինէ ան-
լէր սէմավաթա, հուզուր ք իլահիյէյէ չըգմագ-
տան մէն էտիլլէմէզ: Տիւնեա անա մանի օլա-

մադ. զիրա անըն իշիւն էն եիւճէ տաղլար՝ տիւզ սահրալար, վէ էն տէրին տէրեալար՝ տիւզ չէօլ- լէր կիպի տիր։ Սէմալի ճիւմէր նէ գատար քէ- սիր օլսա, եինէ ըուհուճուզ՝ գանատլարընը էճ- ըամ ը սէմալիյէյէ չարփմագաղղըն կիտէր վէ Խալիգի իլէ միւլագաթ էտէր։ Աճէմլէր թարա- ֆընտան Օ՝ հիշ պիր միւմանաաթա օղրայամայազ։ Անլէր կէրչի ճէսէտին այագլարընը թօմրուղա վուրապիլիլլէր, լաքին ըուհուն գանատլարընը աալա գըրփամաղլար։ Պիր քիմսէյի գարանլըգ զընտանլարա աթապիլիլլէր, լաքին ճան իշիւն նէ գարանլըզըն վէ նէ տէ տիւլարլարըն հիշ պիր մանասը եօգ տըր։ Կէօղլէրի օյապիլիլլէր, ամմա տէրուճի պատարը տահա քէսքին էթմէք իշիւն։ Սօֆրատա զէհր քեսսէսինի իշիրէ պիլիլլէր, լաքին աալ Սօգրատա (ճանա) աալա մօգուճա- մաղլար։

Պինաէն ալէյհ ճուա, ինսան իշիւն էն պէօ- յիւք իմթիյաղաթտան տըր։ Զիրա առէմլէր սէվիլիլիլլէր իլէ օլան միւլագաթա մանի օլսա- լար պիլէ, սէմալի փէտէր իլէ օլան միւլագաթա աալա մանի օլամաղլար։ Անլէր սէնի մօսթունըն հուղուրունտան մահրում էթսէլէր պիլէ, պու ճօսթտան աալա մահրում էտէմէղլէր։ Ալլահ իլէ սէնին արանտա օլան պու միւլագաթ գափուսը պիր « աչըգ գափու » տըր քի, անը քիմսէ գա- փայամաղ։

Էօյլէ իսէ, մօսթում, սէն պու ճէլիլ իմթի- յաղտան իմթիֆատէ էթմէք իւղրէ Ալլահ իլէ միւլագաթա կիր։— Եէվմիյէ մուայա ըաղիպ օլ։ Դայրիյէ կիտէմէղսէն, եէթէր քի Անա կիտէպի- լիրսին։ Հիշ պիր քիմսէյէ գալպինի աչամագսան, եէթէր քի Անա աչապիլիլլէր։ Պինաէն ալէյհ « Հիշ պիր շէյ իշիւն էնտիշէ էթմէյէրէք, խու- սուտահէր շէյտէ մուա վէ նիյաղլա ըէճալարը- նըղ թէշէքքիւր իլէ պէրապէր Ալլահա պիլի- լիլլէր։ Վէ Ալլահըն հէր ագլտան եիւճէ օլան սէլամէթի գալպէրինիլ իլէ ֆիքրլէրինէղի Յի- սուս Բրիստոստա մահֆուզ էյլէյէճէք տիր։ » Ֆիլպ. 4. 6-7։

Ա. Զ. Գ. Գ. Ա. Փ. Ո. Ի

(Տէվալը)

3. Ինսանըն մանիլի հագիգաքլարա մօղրու օլան ալագասը նօգթատընտան պիր « աչըգ գա- փու » վար քի անը քիմսէ գափայամաղ։

Մալիւմ պիր հագիգաթ տըր քի, ինսան պու էօմրտէ սալթ կէօրիւնիւր օլանլարլէ մու- հաթ օլմայըպ, պիր տէ կէօրիւնմէյէնլէրլէ՝ մու- հաթ տըր։ Զիրա պու մատտի ալէմ արգասընտա պիր տէ մանէվի ալէմ օլուպ, մատտի տիր քի մանէվիլի իղհար էտէր։ Շէօյլէ քի մատտի հա-

գիւղաթլար պուլունտուղը կիպի մանէվի հաղի-
գաթլար տա վար տըր. սիման հիւսն օլտուղու
կիպի ախլագճա հիւսն տախի վար տըր. ճէսէտճէ
փաքըղդ օլտուղու կիպի, բուհճա տախի փաքըղդ
վար տըր: Պիր սէօղ իլէ, շու ալէմտէ գուտսի-
յէթ, ատալէթ, սալահ, մուհապպէթ վէ էմսալի
մանէվի հաղիգաթլար վար տըր քի, ատէմ
պունլարա մալիք օլմագ իշիւն տալէթ էտիլմիշ
տիր, պունլար անըն իշիւն «աչըզ գափու» տըր:

Պագ քի պու սէմալի հաղիգաթլարը տէրք
էթմէք իշիւն (1) ճանտա աճաիպ գապիլիլիլէթ վար
տըր: Այլահ բուհունուղու էօյլէ թէրթիպ վէ
թէշքիլ էյլէմիշ տիր քի, Օ՝ պու մանէվի իւն-
սիւրլէրի պիլմէմէք էտէմէզ: Պու իսէ բուհու-
մուղուն էն պէլլի էփսաֆրնտան պիրի տիր:
Շէօյլէ քի Փազիլիք տէր իսէք, պու անա նա
մալիւմ պիր շէյ տէյիլ տիր: աաշահ տէր իսէք,
պու անա եատ կէլմէզ, գուսսիլիք տէր իսէք,
անը թանրմամագ էթմէզ, մուհապպէք տէր իսէք,
Օ՝ անը զարիպ պիր շէյ ատտ էթմէզ: Ամա կիւ-
նէշէ նասըլ պագար իսէ, տէրունի պասարըմըզ
տա պու հաղիգաթլարա էօյլէ պագմագ. պիլ
աքս անլէրին պէս զիքրի ճանըն էն տէրին հիս-
սիյաթընա տօղանըր, էն եարամագ պիրի պիլէ
օլտա, պու էպէտի հաղիգաթլար հուղուրունտա
թէփրէնմէք էտէմէզ: (2) ճան՝ պունլարը տէ-
յիլ սալթ պիլիր, անճագ անլէրէ մալիք օլմագ ի-

շիւն տէ տէրին պիր հասրէթի վար տըր: Սէն
ինսանըն եանարճասընա տիւնեայը թագիպ էթ-
մէսինէ պագմա. վէ կէօրիւնիւր շէյլէրի սէօյիւն-
մէզ պիր իշթիհա իլէ գուճագլամասընա ալտան-
մա. պու հալ՝ եանըլ թարիգէ գուլաղուղլանմըշ
օլան ճանըն սօնսուղ հասրէթլէրինի իմա էթ-
մէքտէ տիր: Անըն կէօրիւնիւր օլանլարա պու
տէրէճէ ճան աթմասը, կէօրիւնմէզ օլանլարա
տօղրու թաշըտըղը էպէտի հասրէթէ շահիտ
տիր: Ճիսմէ պու տէրէճէ սարըլմասը, անըն ար-
գասընտա օլան մանէվիլէ տօղրու հիսա էթտիլի
իշթիյագտան տըր: Փանի հիւսնէ պու գատար
միւլթագիլէթի, ֆանի օլմայան հիւսնէ օլան
հասրէթինտէն տիր: Փարլագ շէյլէրլէ թէզէին
օլունմագա պու գատար հէվէսքեար օլմասը,
ատա սօլմագ օլան ֆազիլէթ շիշէքլէրի իլէ միւ-
ղէյլէն օլմագա օլան աչգընտան նաշի տիր:

Էօյլէ իսէ պու աղիմ ճէհալէթ վէ սէհվի-
յաթ նէտէն տիր: Կիւնահ եիւզիւնաէն տիր:
Զիրա կիւնահ վէ ֆըսգ ու ֆիւճուր ինսանըն
տէրունի պասարընը օլ գատար գարարթմըշ տըր
քի, Օ՝ ճիսմի պրագըպ, կէօլկէյի գօվալայօր.
ատը թէրք էտիպ, թագլիտի արայօր. վէ խա-
ղինէտէն իսէ անը թաշըյան թօփրագ գապլարա
սարըլըյօր: Ճան կէօղլէրի աշըլմամըշ օլան կիւ-
նահքեար իշիւն, պու պիր վագըա օլտուղու կի-
պի, սալիհ իշիւն հալ պունուն աքսի տիր: Օ՝

Թարլատա պուլմուշ իտիյի զիգըյմէթ խաղինէ
իչիւն հէր նէսի վար իսէ սաթըպ անը էլտէ է-
տէն ատէմէ, վէ կիւղէլ ինճուլար արայըպ էն
գըյմէթ իտիյի պուլմաղէ անա մալիք օլմագ ի-
չիւն հէր նէսի վար իսէ սաթան թիւճճարա
պէնդէր. (Մաթ. 13. 44, 45) Ախէր սէօղ իլէ
հաղիգի միւմին՝ մէլէքիւթ Ուլլահըն պախշ է-
տէճէք իտիյի խէլաս վէ անըն մէսէրրէթի, իլա-
հի էօմր վէ անըն սէլամէթի, էպէտի հայաթ վէ
անըն պէրէքէթլէրի իչիւն, զէմինի վէ զէմանի
օլան հէր շէյտէն վաղ կէչէր, վէ պէօյլէճէ մու-
վադգաթ օլանը թէրք էթմիշ օլուպ, միւէպպէտ
օլանա սարըլըր:

Վէ եիկնէ պու էօմրտէ, ինսանըն զէմանի
շէյլէրլէ իգնա օլմամասը, ճանըն՝ պու մանէվի
ալէմէ տօղրու օլան հասրէթինին վիէյի տիր: Հա-
գիգաթ տըր քի, շու ալէմտէ մատտի շէյլէրլէ
իգնա օլմուշ հիշ պիր ճան եօգ տըր: Անլէրլէ
գանի օլուրուլ տէյու պադտըղըմըլ էն ալա-
շէյլէր պիլէ, տահա զիյատէ իգնաիյէթսիգլիյի-
միգէ պատի օլմուշ տըր: Աճաիպ տիր, զէմինի
ուֆուգ անա թէգարրուպ էթտիքճէ պիգտէն
ուգագլաշտըղը կիպի, ճէսէտի հասրէթլէր տէ
անլէրի տօյուրմաղա չտըլշտըգճա պիգտէ տահա
տէրին պիր աճըլգ հիսս էթտիրմէքտէ տիրլէր:
Պու թագտիրտէ տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի,
տիւնհատա էն րահաթսըլ վէ էն գանաաթսըլ

օլանլար, սալթ պու էօմրէ սարըլմըլ օլանլար
տըր: Պէր աքս տիւնհատա էն րահաթ վէ էն
մէսուտ օլանլար, էպէտի օլան հաղիգաթլարլա
պէսլէնէնլէր տիր: «Նէ՛ միւպարէք տիր սալահա
աճըլըպ սուսայանլար, զիրա անլէր տօյուրու-
լաճագլար տըր:» Վէր ճանա սալահը, գուտսի-
յէթի, հաղիգաթ վէ մուհապպէթի, պէսլէ անը
պու սէմալի մէնն իլէ, իշթէ պու քեսֆի տիր:

Տիգդաթ էթ. Ալլահ պիգէ պուլարը պախշ
էթմիշ վէ պիր «աչըգ գափու» հալինտէ էօնիւ-
միւղէ վաղ էյլէմիշ տիր, քի անը քիմսէ գա-
փայամաղ: Պու էօմրտէ չօգ շէյլէրին գափուսը
պիգէ գափանմըլ տըր, վէ գափանա պիլիր: Զէն-
կին պէլքի օլամայըլ, լէզիլ սօֆրալարտան պէլ-
քի եէյէմէյիլ, սէրայլարտա պէլքի օթուրամա-
յըլ, ալիմ օլուպ իլմին քիւրսիւսիւնէ չըգամա-
յըլ, լաքին մանէվի էօմրտէ զէնկին, Ալլահը
պիլմէքտէ ալիմ վէ տէրունի ատէմիմիլտէ ճէլիլ
օլապիլիրիլ, վէ պունա տա հիշ պիր քիմսէ մա-
նի օլամաղ: Սալիհ օլմագ իսթէյէն իչիւն սալա-
հըն գափուլարը տալիմա աչըգ տըր. հաղիգաթը
սէվմէք վէ իշլէմէք իչիւն անա թալիպ օլանլա-
րա հիշ պիր միւմանաաթ եօգ տըր. գուտսի-
յէթտէ եաշամաղը արղու էտէնէ պիր կէօնէ
էնկէլ օլամաղ:

Էյլէ իսէ էյ՝ տօսթուլմ, սէն պու «աչըգ
գափու» տան կիր, վէ ճանըն էպէտի զըտասընը

գապուլ էթ: Նիշի^օւն աչըմայաճազ գափուլարը
չալարսըն վէ տոյուրմայան սօֆրալար պաշընտա
օթուրուրսուն: Նի^օչիւն «տիրի սուլար մէնպար»
օլան Բապալընը թէրք էտիպ, քէնտին իշիւն
«սու թուլթմազ չաթլազ սարնըճլար» գազար-
սըն. երեմ. 2.13: Սէն էպէտի խաղինէլէրէ պագ-
Ձէնկին՝ սէն էօլսէն պիլէ սանա գասասընը աչ-
մազ, լաքին սէմավի փէտէրիշին խաղինէլէրի սէ-
նին իշիւն տաիմա աչըգ տըր: Սէն պունըսըն
փէշինտէ օլ «Զիրա կէօրիւնէնլէր մուլագգաթ,
կէօրիւնմէյէնլէր իսէ միւէպպէտ տիր:» 2 Գօրն.
4.18.

4. Ինսանըն իշահի եւարսընս օլան ինթի-
յաճը նօգթասընտան պիր «աչըգ գափուլ» վար
տըր քի, անը քիմսէ գափայամազ:

Ինսան շու էօմրտէ նէ՝ գատար աճիզ պիր
մախլուզ տըր: Սահիհ պիր թարաֆտան պագար
իսէն, գուլվէթ վէ գուտրէթի ազիմ տիր, տի-
կէր թարաֆտան պագար իսէն մախլուգաթըն
էն սէֆիլի տիր: Հէր նէ տէ օլսագ իլահի եար-
տըմա եզհէր ճիհէթ միւհթաճըզ: Անարզ լաշէիզ.
Ալէլ խուսուս միւզայագա վէ մէշագգաթ, քէտէր
վէ էլէմ զէմանլարընտա Եօգարսան գուլվէթ
կիյմէտիքէ պիր շէյ եափմազա աւլա մուգթէ-
տիր օլամայըզ: Զաթէն էօմրիւն պիլ ճիւմլէ հալ
ու քէյֆիլէթլէրինտէ անճագ սէմավի գուլվէթ-
լէ տիր քի վիգայէ օլունմագտայըզ: Պէօլէ Ի-

տիլինի չօգ տէֆա թագտիր էթմէտիլիմիզ՝ եա
նանքէօրիւլիւմիւզտէն, եա տա ալըշմըլ օլտու-
ղումուզտան տըր: Եօգ իսէ պիզտէն քի^օմ «Պէն
քէնտի գուլվէթիմլէ եաթըպ գալըլօրըմ»
քի^օմ «Գալպիմին չարփմասը պէնիմ էմրիմէ վէ
հայաթըմըն պագասը պէնիմ գուտրէթիմէ մէր-
պուլթ տըր» տէյէպիլիր:

Լաքին պրագալըմ պունլարը Ագտէմճէ
պէյան էթտիլիմիզէ կէօրէ, էօմրիւն խուսուսի
մէշագգաթ վէ քէտէր վագթլարընտա ինսան՝
իլահի գուլվէթ վէ տէլալէթէ նէ գատար միւհ-
թաճ տըր: 0 օլմատըգճա մաղլուպիլէթ վէ փէ-
րիշանիմիզ մուհագգագ տըր: Վէ էկէր նի-
չէլէր էօմրտէ վէ էօմրիւն էլէմ վէ միւզայագա-
լարը արասընտա ֆիլթիւհաթլարա մալիր օլ-
մուշլար իսէ, սէպէպի եօգարտան կիյտիքլէրի
գուլվէթ տիր: Էյէր միւմին էօմրիւն թէճրիպէ
վէ մէշագգաթլարընա մէյտան օգուլուպ, շէրլին
վէ շէրիլին գըզըն օգլարընա կէօյիւս կէրմիշ
իսէ, վասիթա անճագ իլահի էլ օլմուշ տըր:

Հէր ասրտա Պողոսլարըն հէր նէվ ճէֆա վէ
միհնէթէ թէհամմիւլ էտիպ, խօշ խաթըլէ ան-
լէրի թաշըմալարը գուլվէթ վէրէն Քիւսնուսան
տըր: Եօգ իսէ զաիֆ օլան ինսան քի^օմ տիր քի
մէշագգաթա թէհամմիւլ էթսին, կիւնահըն
գուլու օլան ատէմ քի^օմ տիր քի էլէմլէրէ
մէյտան օգուսուն: Անըն անճագ տէյէպիլէճէյի

պու «Ալլահա քիւֆր էտիպ վէֆաթ էյլէ» տիր :
Խա՛յր, էօմրիւն էլէմ վէ աճըլարնա, թէճրիպէ վէ
մէշադդաթլարընա պէճէյ օլապիլմէք իշիւն սէմալի
իմտատա հէր հալ միւհթաճըզ, վէ սէվինիրիզ քի
պու իմտատ գափուսը պիղիմ իշիւն տաիմա
աչըդ օլան պիր գափուս տըր: Մէսրուրըզ քի
«Բապպ ճիւմլէ միւզայագատա օլանլարա հաղըր
եարտըմ տըր:»

Վէ լաքին պիղ պաղէն պու պապտէ մէյուս
օլմուշուզ. վէ արզու էթտիլիմիզ եարտըմա նաիլ
օլմատըղըմըզ իշիւն շաշա գալմըշըզ: Պունուն պիր
սէպէպի պիղիմ օլ ինայէթի սու ի իսթիմալ էթ-
մէմիզ տիր: «Թալէպ էտէրսինիզ վէ ալամազսընըզ
զիրա շէհվէթլէրինիզէ սարֆ էթմէք իշիւն թա-
լէպ էտէրսինիզ:» Յակ. 4.3: Ալլահըն ինայէթ
գափուսու միւսրիֆէ տաիմա գափալը տըր: Տի-
կէր սէպէպի իսէ պիղիմ խայրըմըզ տըր: Պագ,
չօճուղուն հէր աղլամասընտա վալիտէնին անա
գօշմասը, չօճուղա հագիզի եարտըմ սայըլապի-
լի՞ր մի, պաղէն տէ չօճուզ վալիտէսիզ չապալա-
մալը: Պէօյլէ տէ՛ Ալլահըն հէր տէֆա պիղէ իմ-
տատա եէթիշմէմէսի, պիղի պիղիմ ճէհտիմիզ
իլէ տէ այաղա գալտըրմագ իշիւն տիր: Հէր վա-
գըթ իմտատ էթմէք, եարտըմ սայըլամազ. պա-
ղէն տէ կէրի տուրմագ տահա պէօյիւք եարտըմ
տըր: Պաշգասընըն կէօզ եաշլարըմըզ սիլմէսի
խօշ տըր. լաքին պաղէն տէ պիղիմ սիլմէմիզ

տահա խօշ վէ խայրը տըր: Պունուն իշիւն տիր
քի Ալլահ արա սըրա իմտատ էլինի պիղտէն ու-
զաղաշտըրըր, քի պու տախի եինէ իմտատ,
եինէ «Աչըդ գափու» տէմէք տիր:

Վէ իշթէ պու եարտըմ վէ գուվլէթ գա-
փուսը տաիմա աչըդ օլուպ անա կիրմէքտէն հիշ
պիր շէյ պիղի մէն էտէմէզ: Ատէմլէր պիղէ իմ-
տատ էթմէքտէն իմթինա էտիպ գուվլէթպախշ
օլամաղար. վէ հաթթա պաշգալարընը գանտը-
րըպ պիղէ հէմտէրտ օլմալարընա էնկէլ օլապի-
լիլէրէր: Լաքին հիշ պիր վագըթ եօգարտան կէ-
լէճէք օլան իմտատ վէ գուվլէթէ մանի օլա-
մաղար: Զիրա Ալլահըն գուսրէթինէ դարշը գօ-
յապիլէն հիշ պիր գուվլէթ օլմատըղը կիպի
անըն պիղէ իհսան իտէճէք իտիլի գուվլէթին
թապիլաթը տա մանի գապուլ էթմէզ: Պու տախի
նէ՛ ազշէ, նէ՛ սէրվէթ, նէ՛ նուֆուզ վէ տօթ
տըր. անճագ տահա զիյատէ սապր, ճէսարէթ, իւ-
միտ վէ իման տըր: Պունլար կէօրիւնմէզ օլան
մանէվի գուվլէթլէր օլուպ իլահի էլ անլէրի
գալպէ իլհագ էտէր իքէն քի՞մ անը կէօրէճէք
տիր. վէ գօյմամասը իշիւն հա՞նկի ինսանի էլ
օլ էպէտի պաղույու թուլթաճագ տըր: Գատիր՝
պու գուվլէթի ճանա պիր քէրրէ իլհագ էթ-
տիքտէն սօնրա, աճէպա անը միւմինտէն կէրի
ալաճագ գուվլէթ քի՞մին գուվլէթի տիր:

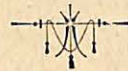
Ատէմլէր զանն էտէրլէր քի սէրվէթի ալ-

մաղլէ սկըրէթի տէ ալապիլիւրէր, նուֆուլտան տիւշիւրմէքլէ մանէվի գուվլէթտէն տէ տիւշիւրիւրէր, մէշադգաթա կիրիֆթար էթմէքլէ իմանը տա թէրք էթտիրիւրէր: Հալ պու քի հէման պու թէատաիլէրին օլմասը միւմինին իման վէ սապրտա տահա զիյատէ քէսպի գուվլէթ էթմէսինէ վասըթա օլուր: (Բօմ. 5. 3-5) Զիւնքի կէօրիւնմէղ օլան իլահի գուվլէթ անը տահա զիյատէ իսթիլա էյլէր:

Եօյլէ իսէ, էյ տօսթում, պու հաղըր եարտըմտան եէվիյէ իսթիֆատէ էթմէք իւղըէ պու «Ալըգ գափու» տան իշէրի կիր: Իմտատ վար իքէն չարէսի գալմամըշ պիրի կիպի օթուրմա, Ալլահ՝ գափուսոնա իման իլէ կէլէն հիշ պիր գուլու պօշ կէօնտէրմէղ Անըն պու պապտէ վէրտիյի էն պէօյիւք ճէսարէթ վէ թէէմինաթըն պիրի տէ գափուընն ալըգ օլմասը արը: Գուվլէթին ա՞ղ մը, կիր անտէն իշէրի, վէ գուվլէթ ախղ էյլէ: Թէսէլլիյէ մի միւհթաճսըն, կիթ Անա, օ սանա թէսէլլի վէրիր: Թէճըիպէլէրին աղը՞ր մը, կէօթիւր Խէլասըեարընա, Օ՝ սանա զալէպէ իհսան էտէր, իմանըն զաի՞ֆ մի, նիտա էթ Յիսուսա, Օ իմանընը թէգեիա էտէր: Նի՞շիւն թէսէլլիճի վար իքէն, թէսէլլիսիղ, գուվլէթ վար իքէն թաղաթսըղ վէ իլաճ վար իքէն տէրմանսըղ գալտսըն: Եսայի 55. 1—2:

Հէր նէ գատար պու գափու տաիմի օլմագ

իւղըէ ալըգ, վէ անը հիշ պիր ինսանի գուվլէթ գափայամաղ իսէ տէ, էյ տօսթում պէս պիրի վար քի օ՝ պու գափույու գափայապիլիւր. օ տա սէն սիւն: Եյէր սէն խէլաս օլմամագ, տուա էթմէմէք, հաղիգաթաա եաշամամագ վէ իլահի եարտըմը գապուլ էյլէմէմէք իսթէրսէն էտէպիլիւրսին: Եօգ էյէր իսթէրսէն քի պու պէրէքէթլէրէ նաիլ օլտսըն օլապիլիւրսին, չիւնքի հիարր սին. պագ, Թէս. 35. 15—20: Ունութմա քի սէն պու գափույու գափամատըգճա Ալլահ հիշ գափամագ: Անըն հիւրըիյէթ վէ իմթիյաղընը էյիյէ գուլան, վէ պու էօմր սէնին իշիւն ճէլիլ ֆուրսաթլար թաղաիմ էթմիշ իքէն անյէրի զաիպ էթմէ, գուվլէթին աղ իսէ տէ ֆարղլաւընա սատըգ օլ, Բապպ տաիսի սէնի քէնտի ֆէյլի իլէ տօյուրաճագ տըր:

ԻՆՃԻԼ ԽԱՏԷՄԷՍԻ

«Է՛յ չօնուզարբմ, Գրիսս սիգսէ սուրէքլեցիննէ-յէսէք, սիգին իջլան երնէ աղբը չեմէքսէ օլարագ...»

Պատ. 4. 19:

Խրիսթիանըղըն էն պէլլի, էն մուհիմմ վէ էն ալա սըֆէթ ի մախտուէլէրինտէն պիրի տէ Եէնի Տօղուշ տէաիլիմիդ թէճէտտիւտի դալպ էօմրիւնիւ մէյտանա կէթիրմէսի տիր։ Պու տախի պաշգա պիր շէյ տէյիլ, անճագ ֆատիա էօմրիւ ճէաիտ՝ կիւնաճ ատէմինի սալաճ ատէմի էթմէրլէ պիղտէ Իլահի պիր սիյրէթ վէ հայաթ հա-սըլ էթմէք տիր։ Իշթէ պու իւնսիւր տիր քի անը պիլճիւմլէ էտեանը սաիրէտէն պէլլի պիր սուրէթտէ թէֆրիդ էթմիշ տիր։ Զիրա անլէր չօգճա խարիճի ատէմին իսլահընա, Խրիսթիանըղդ իսէ սերունի ատէմին թէճէտտիւտիւնէ, ան-լէր պիր թագըմ ախլագի գանունլարլէ ախ-լաղըն եիւքսէլմէսինէ, Խրիսթիանըղդ իսէ իլահի հայաթ մէպտէսիլլէ ախլագի վէ բուհանի հա-յաթըմըղըն թէճաիտ վէ թէրֆիլինէ սայ էտէր։ Սնլէրին էն սօն էմէլի ախլագը համիտէ սահի-

պի պիրի մէյտանա կէթիրմէք, Խրիսթիանըղ-ընքի իսէ, թապիաթը իլահիյէյէ հիսսէտար էթմէրլէ պիղի էվլատ Ուլլահ էթմէք տիր։

Պու տէաիլէրիմիդ սալթ սէօղ օլմայըպ թամմ հագիգաթ տըր։ Պագ պու պապտէ եվ-վէրա Գիթապը Մուգատտէսին թալիմ վէ ի-ֆատէլէրինէ, քի անլէրին խիւլասաօր պէր վէճհի աթի տիր։ Հէր պիր ֆէրա եէնի էօմրէ վէ թէճէտտիւտի դալպէ մալիք օլմայըլէ հագի-գաթ քէլամը վէ եղէլի բուհուն գուվլէթիլլէ բուհունտա վէ թապիաթընտա եէնիլէնմէլի, վէ պու վէճհլէ Խալիլին սուրէթինտէ օլան Բապպ Յիսուս Գրիստոսու կիլմէրլէ, պու ճէլիլ Զաթըն գամէթի էօլլիւսիւնէ էրմէք իջլան կիւն պէ կիւն սայ ու զայրէթտէ պուլունմայը տըր։

Սանիյէն, Պագ պու հագիգաթըն Խրիսթի-յան էօմրիւնտէ իղհար վէ իսպաթընա, պունու պիլճիւմլէ Խրիսթիանըղար իջլան իտաիա էտէ-մէղիդ, զիրա էսէֆլէ տէրիդ քի, փէք չօղլար իամէն, հալ շու քի աղլար հագիգաթէն Խրիս-թիյան տըրլար։ Վէ իշթէ պու աղլար տըր քի, սէմալի նուր իլէ թէնվիր, Բուհ իւլ գուտս իլէ թէճաիտ, վէ Յիսուսուն էօմր ու սիյրէթինէ թէպտիլ օլունարագ, անը եաշամագտա տըրլար։ Խրիսթիանըղըն գալպի թէպտիլ վէ թէճաիտ էաիճի իլահի թապիաթը տըր քի, հէր ասրտա նիճէ պինլէրճէ Սօղոսլարը Պօղոսլար, Սիմնլարը,

Պետրոսլար, Օգոստինոս վէ Պընեանլարը ազիզ-
լէր էթմիշ տիր։ Նիճէ շէմս եէվմի տէվրինտէ,
թէաֆֆիւնիւ սուլարը զամպագ, կիւլ վէ սիւմ-
պիւլլէրէ թէպտիլ էտէր իսէ, պիաշնիհի սէմավի
նուր օլան Յիսուս տախի ֆըսգ ու ֆիւճուրլա
թէաֆֆիւն էթմիշ նիճէ էօմրլէրի հէր կիւն
թաթհիլլէ սէմանըն մէլէլլէրի վէ Ալլահըն էվ-
լատլարը սիւրինէ բէֆ էյլէմէքտէ տիր։

«Պիլլիմ ճիւմլէմիզ իսէ, Բապպըն ճէլլինի
այնէտէ կիպի նիգապսըզ եիւզ իլէ սէյր էտէ-
րէք կէօյա Բապպըն բուհու թարաֆընտան հէ-
ման օլ սուրէթէ ճէլլալտէն ճէլլալէ թէպտիլ օ-
լունուրուզ» 2 Գօրն. 3. 18:

Աճէպա Յիսուս Քրիստոստա օլան պու եեկի
էօմրիւն սըրըր նէ՞ տիր։ Նի՞շիւն Խրիսթիանլըզ
վէ անըն վազ էթտիյի Խնճիլ ատէմլէրտէ պու
միսիլլու զարիպ պիր հալ, պու կիպի պիր ճէ-
տիտ էօմր ու սիյրէթ մէյտանա կէթիրմէքտէ
տիր։

Պուճուճն եէկեանէ սէպէպի Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոստուն Իլահի պիր զաթ օլմասը
տըր։ Անըն ուլուհիյէթինի ինքեար էտէնլէր,
պու պապտէ նէ իթիրազտա պուլունուրլարսա
պուլունսունլար, շու ինքեար դապուլ էթմէզ
հազիգաթ տըր քի, Խրիսթիանլըզն ատէմլէր
իւզէրինտէ իճրա էթտիյի պու խարիզիւլատէ
թէէսիր վէ թէպտիլաթ, Յիսուստուն իլահի պիր

զաթ օլմասընտան զայրի պաշգա հիշ պիր եօլ-
տա թէֆսիր օլունամազ Ալլահըն Յիսուս Քրիս-
տոստա քէճեսիսիւ տիր քի, ինսանտա տախի
քէճէսիս էօմրիւնի միւմըն գըմըլ տըր էյէր
միւպարէք Բապպըմըզ ֆիլհազիգա պիր ինսան,
հաթթա էն ալի նէվտէն պիրի օլտա իտի, ա-
տէմլէր իւզէրինէ պու տէրէճէ ալի վէ աճիպ
պիր թէէսիր պրազմազա սալա մուգթէտիր օլ-
մայաճագ իտի։ Սահիհ՝ ալի պիր էօմրիւն սահի-
պի ախէրինի օլ էօմրէ ճէլլ վէ ճէլլ էտէպի-
լիր, լաքին Իլահի էօմրէ օլան ճէզպիյէթ սալթ Ի-
լահի օլմաստ մախսուստըր։ Թէճէսիւտ վագըսըր շու
հազիգաթա պէրրագ շէհատէթ էթմէքտէ տիր
քի, Ալլահ թէնտէ զահիր օլարագ հազիգի պիր
ինսան էօմրիւնիւ եաշատը իսէ, ինսան տախի
իլահի պիր էօմրէ հիսսէտար օլարագ օլ սէմավի
հայաթը եաշայապիլիր։ Իշթէ պուճուտա սէվիլիւ
Խէլասքեարըմըզ էօնիւմիւզէ հատտսըզ իմքեան-
լար դափուսու աշմըշ վէ ինսանըն Ալլահտա սու-
րէթփէզիր օլապիլէճէյինէ դավի պիր իսպաթ
վէրմիշ տիր։

Վէ լաքին պիզ ճէլիլ Խէլասքեարըմըզտա
վէ Անըն վասըթասըլա իլհար վէ իճրա էտիլմիշ
պիր թագըմ հազիգաթլարա մալիքիլ քի, ան-
լէր տախի թէպտիլ ի էօմր վէ թէճտիտ ի սիյ-
րէթ տէտիլիմիզ պու Իլահի թապիաթ վէ էօմ-
րիւ մէյտանա կէթիրմէքտէ փէք միւհսսիր պիր
սուրէթտէ ամիլ տիրլէր։

1. Բապպըմըզըն վաղ վէ թալիմ էթտիյի ֆեշաւնար: Պունլար աղ խտ տէ, ճանլը վէ էն ալի վէ ալա նէվտէն հաղիգաթլար օլուպ, ա- տէմտէ էն ալի նէվտէն էօմր ու ախլադ թէշ- քիլինէ քեաֆի տիրէր: Պիլմէզիզ պիր ախէր թալիմ քի ինսանըն ֆիքրի վէ գալպի իւզէրինէ պու տէրէճէ ալի պիր թէէսիր իշլէթմէքլէ անտէ ալի պիր էօմրինն զուհուրունա մէտար օլսուն:

2. Բապպըմըզըն եաշամըշ իտիյի վէ միւլի աալա սէպգաթ էթմէմիշ օլան օլ լէքէսիզ վէ ճէլիլ էօմր: Անըն էօմր, սիլրէթ վէ քեաֆ- ֆէի աթվարընաա իզհար էթմիշ իտիյի քէ- մալ օլ տէրէճէ ալա տըր քի, հիշ պիր ֆէրա Անա միւթէհայյիր վէ միւշթադ օլմամադ է- տէմէզ: Վէ իշթէ պու հայրէթ տիր քի, ինսանի գալպտէ օ կիպի պիր էօմրէ հասրէթ մէյտանա կէթիրմէքլէ անտէ սուրէթլէնմէք իշիւն եօլ աշմըշ վէ վասթթա օլմուշ տըր:

3. Սէվիլիւլիւ Խէլասքեարըմըզըն իճրա էթ- միշ իտիյի ֆեճաւէր: Քէֆարէթ կիւնահքեարըն կիւնահաան խէլասը իշիւն, էլմ վէ էօլիւմ թահթընտա Իլահի մուհապպէթին իզհարը տըր: Քէֆարէթ օլ մուհապպէթ գալպին էզէլտէն ին- սան իշիւն աչրդ օլուպ կիւնահքեարըն անա ըրւճու էթմէսի իշիւն մուգատտէս պիր տավէթ տիր: Քէֆարէթ վասթթատըյլա տըր քի, Ալահ ինսանը քէնտիսիլէ միւսալէմէթտէ օլմաղա տա-

վէթ էթմէքլէ, անը քէնտիւնտէ պիր հայաթ էթ- մէք, վէ պու եօլտա օլ հայաթըն էպէտի նի- մէթլէրինէ հիսսէտար գըլմադ խթէր:

4. Մէվուտ օլան Բռն իռ Գոռսա: Բապպըմը- զըն խուսուսի վէ պէլլի պիր սուրէթտէ իրտա- ընը վատ էթմիշ իտիյի բուհուն իշի՝ ինսանը կիւնահ, սալահ վէ հիւքմ խուսուպարընտա իլ- զամ իլէ, անըն տէրունի հայաթընտա իլահի հայաթըն հուսուլընը միւմքին գըլմադ, վէ օլ հայաթը վիգայէ վէ փէրվէրտէ էթմէք էմ- րինտէ ամիլ օլմադ տըր: Վէ իշթէ պու եօլտա տըր քի ինսանի բուհտա Քրիստոսուն սուրէթ- լէնմէսի միւմքին գըլընմըշ տըր:

Շայան ը տիգդաթ ախէր մուհիմմ պիր խու- սուս տալի պու իլհամ վէ հաղիգաթլարըն ճա- նըն հասրէթ վէ իշթիյաճաթընա սօն տէրէճէ միւթասպըղ օլմասը տըր: Բուհուսուլընն Իլահի օլան գապիլիլէթլէրի տիր քի, անճադ իլահի օլան Յիսուստա իզհար վէ Անըն թարաֆընտան իլհամ վէ պէյան էտիլմիշ օլան սէմալի հաղի- գաթլար իլէ, վէ անլէրտէ էն ալա պիր սու- րէթտէ նէշվ ու նէմայա էնսէպ պիր ֆուրտաթ պուլմուշ տըր: Խրիսթիյանըզըն Յիսուս Քրիս- տոստա իզհար վէ թագաիմ էյլէտիլի իլահի մուհապպէթ, մաղֆիւրէթ, սալահ վէ գուստիլէթ՝ ճանա օլ գատար զիգըյմէթ կէլմիշ տիր քի, պաշգա պիլճիւմէ թալիմ վէ թարիգաթըն ֆէշ-

սէֆէ վէ հիքմէթին եանընտա տէրունի ատէ-
միմիզ Պետրոսուն աղղընտան կիպի. «Եւ՛ Բապպ
քիմէ՞ կիտէլիմ, էպէտի հայաթ սէօղլէրի սէն-
տէ տիր» տէյէ նիտա էթմիշ տիր: Յովհ. 6.68:

Միւսպալազա՞ մը էտիյօրուզ. հիշ ապաւ թա-
րիս վէ Խրիսթիյանըն թէճրիպէ ի շախսիյէսի
պունա հէր ան իսպաթ վէ շէհատէթ վէրմիշ
տիր քի, ատէմի կիւնահ վէ ֆըսդ ու ֆիւճուր-
տան եէօն տէօնիւպ, սալահ, հագիգաթ վէ
գուտսիյէթէ թապի վէ թէսլիմ օլմաղա հիշ
պիր շէյ իգնա վէ իզամ էտէմէմիշ իքէն, ան-
ճագ նազարէթլի վէ Անըն ճէլիլ հագիգաթլարը
պու ճէլիլ խըտմէթի կէօրէպիլմիշ տիր: Տեր-
տուղիանոս հայրապետին «ճան ապէն խրիսթիյան
տըր» սէօղլիւ պիր հագիգաթ ը միւսէլլէմէ տիր:

Իմտի Խրիսթիյանըղտա պու աճիպ գուվ-
վէթ վար իքէն, ճանտա Քրիստոսուն գուվվէթ-
լէնմէսինին շարթ վէ եօլու նէ՞ տիր:— Խէլուս
վէ իհեա էտէն պու հագիգաթլարըն ատէմէրէ
իլհագը տըր: Իշթէ պուրատա Ինճիլ խատէմէ-
սինին իմթիյաղվէ մէսուլիյէթի աշիքեար տըր: Պի-
նապէրին հէր հանկը վարդեա միւպէշչիրին քէնտի
խըտմէթինտէ քէսպի մուվաֆֆադիյէթ էտէ-
պիլմէսի իշիւն աթի իւզ զիքր խուսուսաթըն
իճրասը զարուրի տիր:

1. Վարդ ֆէնսիսիմէ Քրիստոս սուրէրիւնիշ
օրնալը տըր:

Վարդըն էն մուհիմմ վէ էն ճանը իշի պու-
օլտուգճա, կէրէք տիր քի, պաշգալար իւզէ-
րինտէ հասըլ էթմէք իսթէտիյի Յիսուսուն էօմր
ու սիյրէթինի էվվիշա քէնտիսինտէ իլհար էթ-
սին: Ձիրա պիր քիմսէնին քէնտինտէ օլմայանը
պիւրինէ իլհագը գօլայ պիր մէսէլէ տէյիլ
տիր: Հէր հանկը պիր հագիգաթը կէրմիյէթ վէ
իսթիգամէթ ի գալպ իլէ պահս վէ իլան էտէ-
պիլմէք իշիւն շարթ տըր քի, էվվիշա սէն քէն-
տին անա մալիք վէ անըն ամիլի օլասըն: Պիր
վարդ Ինճիլին հագիգաթլարըն էն կիւզէլ վէ
էն պէլիլանէ պիր սուրէթտէ պահս էտէպիլիւր,
վէ լաքին անլէրին էն ալա պահսը վէ իլհարը
քէնտի էօմրիւ վէ սիյրէթիյէ օլան տըր: Ճան-
տան վէ ճիտտէն սէօյլէմէնին պիր շարթը տա
սէօյլէմէքտէ օլտուգուն հագիգաթլարըն էվվիշա
սէնին ճանընա աղիլ վէ լէլիլ օլմասը տըր:
Ճիտտէն մալիք օլմատըղըմըլ հագիգաթը նէ
գատար տա պէլիլանէ պիր թարղտա պէյան
էթսէք, եինէ պիր գըամը կէվշէք տիւշիւպ նագըս
գալըն:

Աճէպա նիշէ իշտաշարըմըղըն պու մու-
գատտէս խըտմէթտէ մուվաֆֆադ օլմատը-
լարընըն պիր պէլիլ սէպէպի պունտա տէյիլ մի
տիր: Անըն խատըմը օլտուգլարը Բապպ Յիսուսու
վաղ էտէրլէր իսէ տէ, պու Չաթ ը ճէլիլ
քէնտի էօմրլէրինտէ ալ եէր թութմուշ օլա-

րադ վազ էտերլէր: Անըն էօմր ու սիյրէթին-
տէն պահս էտերլէր իսէ տէ, պիղզաթ քէնտի-
լէրի օլ էօմր ու սիյրէթտէն պաիտ օլարագ
պահս էտերլէր:

Պու սէպէպտէն, էյ Բապպտա մուհիպպ պի-
րատերլէր, քէնտիմիլէ տիդգաթ էտէլիմ էյէր
պու ճէլիլ խըթմէթտէն պաշ մագսէտ խէլաս-
քեարըմըղըն էօլմէզ օլան ճանլարտա սուրէթ-
լէնմէսի իսէ էվիլէլա պիղ պու իմթիյաղա մա-
լիք օլալըմ: Պօլոս Բէսուլ իլէ պիլըլիքտէ «Արթըզ
պէն տէլիլ, իլլա Քրիստոս պէնտէ եաշայօր» տէ-
մէլէ սայ էտէլիմ Եօգ իսէ Բապպըմըղըն իշճիսի
վէ էլիսի հալընտա նէ գատար խըտմէթ տէ
էթսէք ելնէ, էմէլէրիմիլըն սէմէրէսիլ գալա-
ճագ իտիլի մուհագգագ տըր:

2. Վարդըն վազընըն պաշ մասսէսի աղէս-
սէվա՛մ Քրիստոս օրնալը սըր:

Էյէր Ինճիլին վազընտան պաշ մագսէտ կիւ-
նահքեարըն թէվլէ էտիպ, թէճտիտ ի էօմրէ
նաիլ օլարագ իլահի հայաթը եաշամասը իսէ,
շարթ տըր քի պու հալըն մէյտանա կէլմէսի ի-
չիւն անա սէպէպ վէ վասըթա օլան սէվիլիլիւ
Խէլասքեարըմըլ տաիմի պիլ սուրէթտէ վազ
էտիլսին: Պուսուռնլէ տէմէք իսթ էմէղիլ քի, վալը,
ֆիքրի թէնվիր էտէճէք օլան իլմի հագիդաթ-
լարտան վէ եա սիյասի, իգթիսատի վէ հէյէթ ի
իճթիմալիէյէ ալագատար օլան մէսաիլի մու-

հիմմէտէն պահս էթմէմէլի տիր: Պիղճէ իպա-
տէթին նէվ վէ թապիաթը վէ վալըն վազ
մատտէսինին տաիրէ վէ հուտուտու հէր նէ տէ
օլա, քեաֆֆէ ի խըտմէթլէրին էսաս վէ խիւ-
լասասը, մագսէտ վէ նիշանկեահը, Յիսուս Քրիս-
տոս, օ տա՛ մասլոպ օլան Քրիստոս օլմալը տըր:
Ձիրա հէր հանկը պիլ կիւնահքեարըն թէպաիլ ի
գալպէ վէ թէճտիտ ի էօմրէ նաիլիէթի անճագ
պու զաթը ճէլիլին վասըթասըլլէ օլաճագ տըր:
Սահիհ, իլմի մալիւմաթ ֆիքրի թէնվիր էտէր,
լաքին հիւմէթ Ուլլահ օլան Յիսուս գալպի թէն-
վիր վէ թէճտիտ էտէր: Տինէ միւթէալլըզ թա-
լիմաթ վէ իթիդատաթ հագգընտա օլան պահս-
լար մալիւմաթ տըր. ամմա խաչըն իլանը էպէսի
հայաթ տըր: Բուսումաթ հասէլէրի ֆէրրահ-
լանտըրապիլըր, լաքին հայաթ քէլամլարընըն
իլանը ճանը իհեա էտէր: Հէման պու սէպէպ-
տէն տիր քի, Պօլոս Բէսուլ՝ հիւմէթ, ֆէլսէֆէ
վէ մալիւմաթ միւշթագը օլան Եունանիլէրէ,
«Եէհուտիլէր ալամէթ թալէպ էտերլէր, վէ Եու-
նանիլէր հիւմէթ ալարլար, ֆագաթ պիղ գուվ-
վէթ Ուլլահ վէ հիւմէթ Ուլլահ օլան Քրիստոսը
վազ էտերիլ» «Ձիրա արանըլտա Յիսուս Քրիս-
տոստան, պէլի, սալպ օլունանտան զայրի պիլ
շէյ պիլմէմէյէ գարար գըլտըմ», տէմիշ տիր: 1
Գօր. 1. 22-24 վէ 2. 2:

Հէմ տէ հագիդաթը հալ պու տէլիլ մի

տիր: Զիրա ճինսի պէշերին հէր հանկը պիր զէ-
մանտա էն աղիմ իհթիյաճը նէ իւմ, նէ տէ
ֆէլսէֆէ տիր, իլլա կիւնան վէ ֆէսաառն պէնտ-
լէրինտէն աղատէ ի սէր էթմէք տիր: Պու իսէ
անճագ Նաղարէթլի Յիսուսուն սայէսինտէ օլա-
պիլէճէք պիր ամէլ տիր: «Էյէր Օղուլ սիզի ա-
ղատ էտէրսէ, ֆիլվաղը աղատ օլաճագսընրդ»
Յովհ. 8. 36: «Պաշգա պիր զաթտա խէլաս հօգ
տըր. չիւնքի սէմա ալթընտա ատէմլէր արասըն-
տա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ հօգ տըր, քի
անընլէ խէլաս պուլապիլէլիմ:» Ամալ 4. 12:

3. Վարդրն շախսի միոշագարք:

Կիւնահրեար պիր ճանտա Գրիստոսուն սու-
րէթիէդիր օլապիլմէսի իչիւն, անըն մինպէրտէն
վաղ էտիլմէսի նէ դատար մուհիմմ իսէ, վար-
դըն շախսի էօմրիւ իլէ ֆէրալէր իւզէրինտէ պը-
րագաճագ իտիյի թէէսիր տախի հէման օլ գա-
տար մուհիմմ տիր տէյէպիլիբիդ: Պունունլէ
Ինճիլ խատէմէսինին իւլֆէթ ու իւնսիյէթ վէ
եէվմի միւլաղաթը իլէ ճանլար իւզէրինտէ իչլէ-
տէճէք իտիյի թէէսիր տէմէք իսթէրիդ: Զիրա պու
մուհիմմ իշտէ սալթ վաղթը մուլայէնտէ օ տա
ալէնէն սէօլլէմէք վէ իսթար ու նասիհաթտա
պուլունմագ զայր ի քեաֆի տիր: Հայաթըն թօ-
խումու տահա եաղընտան վէ մախֆիտէ տախի
էքիլմէլի տիր: Ֆէրալէրի եալընըճա պուլմագ
վէ մուհապէթ էլինի գալպէրինին էն կիզլի

մահալլէրինէ սալմագ, վէ հայաթ քէլամը իլէ
անլէրի իհեա գըլմագ փէք մուգթաղի տիր: Ին-
ճիլ խատէմէսինին էն մուգատտէս ֆարղլարըն-
տան տըր՝ շախսի էօմրիւնտէ եէվմիյէ Յիսու-
սուն շախսընը, վէ միւլաղաթլարընտա անըն ճէ-
լիլ հագիգաթլարընը, ատէմլէրին ֆիքրի վէ
գալպի իւզէրինէ տէրինճէ պասմագ: Պունուն
իչիւն լաղըմ տըր քի օ՝ կիրիպ չըգարագ, վէ
ֆէրալէրի թէնհատա վէ իչլէրի պաշընտա պու-
լարագ միւմքին օլտուղու դատար անլէրի ճէ-
սարէթ վէ հայաթպախշ քէլամլարը իլէ միւթէ-
սէլլի վէ մինֆէրրահ գըլըպ, Սէլամէթ սէրվէրի
օլան Բաղպըմըզըն իպլէրի արտընտան կիթմէյէ
թէչլիգ էյլէսին:

Պու պապտէ սէվկիլիլ խէլաքեարըմըզըն
թարիդի շայանը իմթիսալ տըր: Օ՝ սալթ տաղ-
տա վէ գալըգտա ումում ճէմաաթա ումումի
հօլտա վաղ էթմէքլիյի քեաֆի ատտ էթմէտի:
մախֆիտէ տէ ֆէրալէրի պուլտու վէ շախսի
միւլաղաթլարը իլէ անլէրի թէպտիլ ի էօմրէ
թէչլիգ էյլէտի: Պունուն իչիւն Օ՝ շայիրալէրին-
տէն պաղըսը իլէ տէնիդ սահիլինտէ, Նիկողիմոս
իլէ պիր օտատա, վէ Սամարիալը գարը իլէ
դուլու պաշընտա... էպէտի սէմէրէլէր մէյտանա
կէթիրէն սամիմի միւլաղաթլարտա պուլունտու:
Էյէր Ինճիլ խատէմէսինին էն մուհիմմ վէ
էն մուգատտէս իչի՝ ճանլարտա Գրիստոսուն

սուրէթլէնմէսի իսէ պուրատա շու պիր դաշ
նօգթալար շայան ը տիգգաթ տըր:

1. Հէր հանկը պիր բէիսի բուհանի պու
մուգատտէս խըտմէթի ինթիխապա պիր ախէր
սաիգէտէն սէվգ օլունմամալը տըր: Պու գատար
բահաթ իշ չօգլուգ Եօգ տըր, Էօյլէ իսէ պու
իշ օլտուն. պիր ախէր Եօլտա պու գատար իթի-
պար պուլամամ, Էօյլէ իսէ պու խըտմէթ օլ-
տուն. մէնփատթը մատտիյէմին թէէմինի իշին
պու՝ էն գօլայ թարիգ տիր. Էօյլէ իսէ իշ արա-
մամ՝ կիպի Եանլըշ վէ ատի միւլահաղալար թահ-
թընտա պու բուհանի խըտմէթ ասլա տէրուհտէ
Էտիլմէմէլի տիր: Նէ տէ պիրի մինպէրի պէլա-
ղէթ վէ Էհլիյէթինի իղհար իշին էն էյի պիր
մէյտան տէյու ինթիխապ Էթմէլի տիր: Ինթի-
խապըն Էսասի սաիգէսի անճագ ճանլարըն իս-
լասը վէ օլ ճանլարտա Քրիստոսուն սուրէթլէն-
մէսի օլմալը տըր: Զիրա էյէր խըտմէթին ին-
թիխապընտա պու Իլահի վէ ճէլիլ օլան մագ-
սէտ Եօգ իսէ, տահա էյի տիր քի պիր քիմսէ
պու խըտմէթի ասլա սէշմէսին: Պէլաղէթ ի՞շին
մի, կիթսին ալօգաթ օլտուն, թիճարէթ իշին մի,
կիթսին թիւճճար օլտուն, իլմ իշին մի, կիթսին
մուլալլիմ օլտուն, ամմա Ինճիլ խատէմէսի վէ
բէիսի բուհանի օլմասըն:

Զիրա պիրատէրլէր, հագգ վէ ճաիլ տիր
քի, Եանլըշ սաիգէլէր իլէ պու մուգատտէս

խըտմէթէ կիրմէքլէ, պիլ նէ իշին ուլլիյէթինէ
խալէլ կէթիրմէլիյիլ վէ նէ տէ աղըր մէսուլի-
յէթլէր ալթընա տիւշմէլիյիլ: Վաճիպ տիր քի
տալէթիմիլ Բապպտան վէ Բապպ իշին օլտուն:
Վէ 0՝ գալմըն իսեան վէ կիւնահլարընը անլէրէ
իսպար Էթմէք վէ կիւնահլարըլը հէլաք Եօ-
լունտան բիւճու Էթտիրմէք իշին, «Բի՞մի կէօն-
տէրէյիմ, վէ Պիղիմ իշին քի՞մ կիտէր,» տէյու
նիտա էտէր իսէ, պիլ փաք պիր գալպ վէ ալի
պիր սաիգէ իլէ տէյէլիմ. «Իշթէ պէն, պէնի
կէօնտէր:» Եսայի 6. 8:

2. Ինճիլ խատէմէսինին պու ճէլիլ խըտ-
մէթտէ քէմալը սապր ու սէպաթ, վէ աղիմ
ֆէտաքեարըլլար թահթընտա չալըլպ, հէր
սըղլէթ ու մէշագգաթա թէհամիւլիւ փէք էլ-
ղէմ տիր: Նէթիճէ նէ գատար մուհիմմ իսէ, իշ
տախի օլ գատար կիւճ տիր: Կիւնահլ վէ շէրը
իլէ տօլուպ, անընլէ պէօյիւմիւշ պիր ճանը՝ սա-
լահ վէ գուտսիյէթ Էօմրիւնէ հիտէտար գըլ-
մագ, կիւնահլ իլէ սէրթլէշմիշ գալպի Եուճաթ-
մագ, վէ կիւնահլեարը քէնտի ֆասիտ Եօլարը
հագգընտա իլգամ Էթմէքլէ, անը սալահ թա-
րիգլէրինէ իրշտ էյլէմէք, ախէր սէօլլէ պիր
ճանտա Քրիստոսուն սուրէթլէնմէսինէ սայ ու
ղայրէթտէ օլմագ ասլա գօլայ պիր իշ տէիլ
տիր:

Վէ եիմէ պիր կիւնահլեարը եեմի sonuz

էօմբրինէ նախը եթմէք նէ գատար կիւճ իսէ,
անը օլ եէնի հայաթտա պագի սագլամագ օլ
գատար կիւճ օլան պիր ամէլ տիր: Չէթին տիր
պիր վալիտէյէ տիւնեայա եէնի պիր մախլուգ
իզհար եթմէք, լաքին էն չէթինի անը էօմբ ու
սիյրէթտէ քեամիլ գըլմագ վէ Ալլահ ատէմի
էթմէք տիր: Պէօյլէ տէ պիր կիւնահքեարը մա-
լիք օլմուշ իտիյի եէնի էօմբսէ տէվամ էթտիր-
մէք սալահ վէ գուտալիյէթ թարիդլէրինտէ կէզ-
տիրմէք վէ քէլամըն իհտա վէ իհեա էտիճի
հագիգաթլարը իլէ պէսլէմէք տախի պիր մա-
նատա տահա չէթին օլան պիր իշ տիր: Ձիրա
հայաթ նուրուհա նախը օլուպ սէմավի աթիյէ-
նին թատընը թաթտըգտան սօնրա պիլէ ինա-
յէթտէն տիւշմէք գապիլ տիր, վէ պէօյլէ պի-
րինին ագըպէթի էվլէլքինտէն փէք պէտթէր
օլմամասը իշինն օլ ճանըն վիգայէ վէ հիմայէսի
լաղըմ տըր, պու իսէ թէվպէ էթմիշ օլան կիւ-
նահքեար թարաֆընտան իհթիմամը թամմէ
թալէպ էթտիյի կիպի վարը թարաֆընտան տախի
ազ տիգգաթ թալէպ էթմէգ: Դուկ. 11. 24-26:

Վագաա պու մուհիմի խըտմէթտէ ամիլ
օլան պաշ գուվլէթ Րուհ իւլ Դուտա տըր, եինէ
տէ վարը անըն եէտինտէ պիր վասըթա օլտուգ-
ճա քէնտինին տախի սատագաթ վէ ղայրէթի
վէ պու եօլտա աղըլար չէքմէսի շարթ տըր:

Ինճիլ խատէմէսինին էն աղիմ վէ էն չէ-

թին իշի պու օլտուգճա, պագ օ՝ պու աղըր վէ
աղիմ օլան մէսուլիյէթի նէ պէօյիւք միւշքի-
լաթլար թահթընտա իճրա էտէճէք տիր: Ալ վաղ
մէսէլէսինի: Չօղլար իշինն պու՝ նէ գօլայ պիր՝ իշ
տիր: Հալպուքի տախիմա եէնի եէնի մատտէլէր
պուլմագ, տախիմա պէսլէյիճի ղըտալար հաղըր-
լամագ, հագիգաթլ էն պէրրագ վէ էն միւէս-
սիր պիր եօլտա իրաէ էթմէք, լիսան, շիվէ վէ
լուղէթլէրին մանասընա տագիգ օլմագ պիր
վարը իշինն իւզէրինտէն խաֆիֆճէ կէչէճէք
պիր մէսէլէ տէյիլ տիր: Պագ վարդա յօյրան
հալինտէ, ճէմաաթըն հէր պիր ֆէրտինի, քիւ-
շիւք վէ պէօյիւք, ղէնկին վէ ֆագիր, ալիմ վէ
ճահիլ, լայըգը վէճհլէ կիւթմէք վէ վիգայէ էյ-
լէմէք, թօփալը գուճագլամագ, ղախֆէ գուվ-
լէթ օլմագ, եարալըյը սարմագ, ճահիլէ թէ-
համիլլիլ վէ ինատ վէ մաղըրուրա սապըրըլը
օլմագ, պէօյիւքլէրին եէտինտէ ալէթ օլմամագ
վէ ըիայէթ ի խաթը իշինն հագիգաթա սատա-
գաթսըղ պուլլունմամագ, «Բէմալը թէէննի վէ
թալիմլէ թապիր վէ թէքտիր վէ նասիհաթա
տիգգաթ էթմէք,» վէ եինէ տէ պիւթիւն գալմը
մուհապէթ վէ հիւսնի իմթիղաճտա սագլա-
մագ, պուշլար ա՞ղ մը պասիրէթ վէ հիքմէթ
թալէպ էտէր:

Ալ ինճիլ խատէմէսինին շախաի էօմբիւ-
նիւ, ֆամիլեաճա ղախլէ վէ միւղայագա մատտէ-

լէրի, ճէմասթճա միւշքիլաթլարը, խարիճտէն
օլան կիւճիւլքլէրի վէ պիզգաթ քէնտի տէրունի
թէճրիպլէրի արասընտա վաղ էյլէտիյի հագի-
գաթլարը սատագաթլա քէնտինին հաշամաոր,
վէ հիշ պիր վէճհլէ թէօքէզէ սէպէպ օլմամասը
իչիւն, հէր ան ալըգ օլուպ, հէր ճէֆայա թէ-
համմիւլլիւ, վէ սաիրլէրէ վաղ էտէր ի.քէն քէն-
տինին մէրտուտ պուլունմամասը իչիւն, ճէսէ-
տինի եէվմիյէ գուլլուզա չէքմէսի գօլա՞յ պիր
իշ մի տիր։ Շու հալտէ ավամմ քնասըն չօգ քէրրէ
վաղըզ Էա բէիս ի բուհանիլիք խըտմէթինէ
խաֆիֆճէ պագըպ, անը բահաթ վէ գօլայ պիր
խըտմէթ տիր տէյու թէլագգը էթմէլէրի ասլա
տօղբու տէյիլ աիր։ Սահիհ, էօյլէ էթմէք իս-
թէյէնլէր իչիւն պու տօղբու տըր, վէ էօյլէլէրին
տախի սայըսը աղ տէյիլ տիր։ Վէ լաքին Բրիս-
տոսուն հագիգի իշճիսի վէ էլիսի իչիւն, խըտ-
մէթ ի մուգատտէսէ ազիմ օլտուղու գատար
տա աղըր վէ չէթին տիր։

Խայր տօթթում, պու ճէլիլ խըտմէթ նէ
օլտում օլասըյա պիր թագըմ ֆիքրլէրի պիր
աբայա կէթիրէրէք պիր վաղ թէրթիպ էթմէլէ,
նէ մանասթըր քէօշլէրինտէ բահաթտա օլ-
մագլէ վէ նէ տէ էճտատըն հաղըրլամը իտիք-
լէրի քիլիսա աւառոդոքիւնլէրինի էզպէրտէն
սէօյլէմէլէ իճրա էտիլէպիլէն պիր խըտմէթ
տիր։ Պու խըտմէթ, միւպարէք Բապպըմըզըն

բուհու վէ մուհապպէթիլլէ մէմլու օլարադ, կիւ-
նահքեարլարըն խէլասը, վէ Բապպտա բէֆահը
հալը, Սլահ վէ անըն էպէտի հագիգաթլարընըն
իլանը, վէ մէլէքիւթիւնիւն եէր իւզէրինտէ թէ-
վէսիւիւ վէ թէրագգըսը իչիւն ֆէտաքեարանէ
վէ ճանսիփէրանէ պիր բուհ իլէ կիճէ կիւնտիւզ
զայրէթ ի թամմէ թալէպ էտէն պիր խըտմէթ
տիր։ Պու հագիգաթըն սըհհէթինի կէօրմէք իս-
թէր իսէք Պօղոս բէսուլուն էօմրիւ միւթալաա-
մըզա շայան տըր։ Ինճիլին վաղը, կիւնահքեարըն
թէվպէ էթմէսի վէ էօրմէզ օլան ճանլարտա
Յիսուս Բրիստոսուն սուրէթլէնմէսի իչիւն օ ա՞ղ
մը էլէմ վէ ճէֆալար, մէշագգաթ վէ աղըր-
լար չէքտի։ Պագ 1 Գօր. 9. 22. 26. 27. 2 Գօր.
6. 3—10։ Վէ լաքին անա վէ պիլճիւմլէ խատէ-
մէլէրինէ եէկեանէ էօրնէք օլան սէվիլիւլիւ Խէ-
լասքեարըմըզըն էօմրիւ տահա զիյատէ միւթա-
լամըզա շայէսթէ տիր։ Կիթ Գալիլէանըն տաղ-
լարընա վէ տէնիզ սահիլլէրինէ, կիթ Գէթսե-
մանիյէ վէ չըգ Գողգօթայա, պագ ճէլալին Բապ-
պը՝ ճանլարըն էպէտի սէլամէթի վէ ալէմին
խայրը իչիւն, նէ սըզլէթ ու էլէմլէրէ կիրիֆ-
թար օլտու, նէ ճէֆա վէ էլէմլէր չէքտի, նէ
գանլը թէրլէր տէօքտիւ վէ Էննիհայէ նէ միւլէ-
լիմ էօրիւմ իլէ տէ թէսլիմ ի բուհ էյլէտի։

Իշթէ հէր Ինճիլ խատէմէսի պունա տա-
վէթ օլունմուշ տըր. պաշ մուպլիմ վէ չօպա-

Նըմըզ օլան Յիսուս իզլէրինտէ եիւրիւմէք իշին
պունտա տա պիղէ էօրնէք պրագմը տըր:

Բապպ տա մուհիպպ իշտաշլարըմ, խըտմէ-
թին ուլվիյէթի վէ միւշքիւլաթըն քէսրէթի եա-
նընտա աճղըմըզը էսէֆ իլէ իգրարա մէճպուրըզ:
Լաքին մէյուս օլմայալըմ «Վագաա պու խա-
ղինէյէ թօփրագ գապլար իշինտէ մալիքիլ, լաքին
գոււվլէթին ֆաղիլէթի պիղտէն օլմայըպ, ան-
ճագ Ալլահտան տըր:» 2 Գօր. 4. 7: Անճագ պիղ
Բապպ իլէ վէ անըն գուտրէթինին գոււվլէթիլէ
գոււվլէթլէնիպ,» էտէպիլէճէյիմիզին էն ալաաընը
էթմէյէ սայ ու զայրէթ էտէլիմ:

3. Ինճիլ խատէմէսինին իշինտէ կէրշի պու
կիպի միւշքիւլաթ վար իսէ տէ, էզ ճիւմլէ պու
խըտմէթ էն ալի, էն միւպարէք վէ էն մէսուս
օլան պիր խըտմէթ տիր:

Ալի տիր, չիւն Ալլահ թարաֆընտան խու-
սուսի պիր րէսալէթ տիր: Ալի տիր, չիւն Անըն
իլէ մէլէքիւլաթինտէ իշտաշ օլմագ տըր: Ալի տիր,
չիւն Յիսուս կիպի պիր Զաթը ճէլիլին իշճիսի
վէ էլչիսի մագամընտա էպէտի հագիգաթլարա
խըտմէթ էթմէք տիր: Միւպարէք տիր, չիւն
խըտմէթ խաչըն էպէտի միւթտէսինի թէպշիր
վէ էօլմէզ ճանլարը կիւնահ վէ ֆէսատըն փէն-
չէսինտէն իսէլաս էթմէք տիր: Միւպարէք տիր,
չիւն իշ՝ հէմ ճանլարտա հէմ տէ ճինս ի պէշէր
արասընտա սալահ, հագիգաթ, մուհապպէթ վէ

գուտսիյէթին նէշվ ու նէմասընա վէ սապիթ
գըլընմասընա սայ էթմէք տիր: Սաատէթլի տիր,
չիւն պու խըտմէթ ֆուգարայա պէշարէթի
թէպշիր էթմէք, գալպի գըրըլմըշ օլանլարա չիֆա
վէրմէք, էսիրլէրէ հիւրըլիյէթի իլան էթմէք տիր:
Սաատէթլի տիր, չիւն մագսէտ մանէվի հայաթտա
աճ օլանլարը տօյուրմագ, չըպլագ օլանլարը կի-
յինտիրմէք, սուսուլլարը իգնա էթմէք, վէ կիւ-
նահըն զուլմէթինտէ կէզէնլէրի սալահ թաքիգ-
լէրինէ իրշատ էթմէք տիր: Սաատէթլի տիր, չիւն
խըտմէթ՝ աղլայան կէօղլէրտէն կէօղ եաշլարընը
սիլմէք, վէ եօլու շաչըրմըշ օլանլարա րէհպէր
օլմագ տըր: Սաատէթլի տիր, չիւն զէմանի օլանլար
եօլունա սայ էթմէք տէյիլ, իլլա սէմավի օլան-
լար ուղուրունա ճէհտ էթմէք տիր: Մուլագգաթ
օլանլար իշիւն տէյիլ, միւէպպէտ օլանլար իշիւն
սարֆ օլունմագ, ֆանի օլան թաճ իշիւն տէյիլ,
անճագ էպէտի օլան ճէլալ թաճը իշիւն պէզլի
զայրէթ տիր:

Իմտի վա՞ր մը պիր ախէր խըտմէթ քի,
պու ճէլիլ խըտմէթլէ մուգայէսէ օլունսուն: Ալի
տիր ֆիքրի թէնվիր վէ թէրֆի էտէն պիր
մուալլիմին իշիւ լաքին տահա ալի տիր հէմ
ֆիքրին հէմ տէ գալպին թէնվիր վէ թէրֆիինէ
սայ էտէն Ինճիլ խատէմէսինին իշիւ Ալի տիր
ինսանփէրվէր օլանըն՝ առտմլէրին մատտի իճթի-
յաճաթընա խըտմէթի, լաքին տահա ալի տիր

անլերին հէմ մատտի վէ հէմ տէ մանէվի իհ-
թիյաճլարընա եարարմ էյլէյէն վարդըն խըտ-
մէթի: Միւպարէք տիր պիր տօղթուրուն ճէ-
սէտին սէլամէթինէ խըտմէթ էթմէսի, լաքին
տահա միւպարէք տիր հէմ ճէսէտին հէմ տէ
պախուսուս ճանըն սէլամէթ վէ խայրընա չալը-
շան Բապալըն իշծիսինին խըտմէթի: Միւպարէք
տիր պիր էհլի սիյասէթին՝ էհալինին հուրրիյէ-
թինէ սէպէպ օլմասը, լաքին տահա միւպարէք
տիր օլ էհալիյի կիւնահ վէ ֆէսատտան աղատ
էտիպ, սալահ, մուհապպէթ վէ դուստիյէթտէ
եաշամագլըղըն հիւրրիյէթինէ նախ էտէն պիր
միւպէշշիրին իշի: Մէսուտ պիր խըտմէթ տիր
մաղլուժուն հադգընը իհգադ պիրլէ անա պախի
սիւրուր օլան պիր ալօդաթըն խըտմէթի, լաքին
տահա մէսուտ տըր գալպէրին իսլահը իլէ, հէր
հադգսըղըղըն վէ հէր կէօնէ դատր ու զուժուն
պէնալէրինի գըրմաղա վէ ատէմլէր արասընտա
իլահի մուհապպէթի թէշվիդ պիրլէ, սէլամէթ
վէ սիւրուրը սապիթ գըլմաղա ճէհտ էտէն պիր
րէիսի րուհանինին խըտմէթի:

Տիգդաթ էթ, պիր խըտմէթ եա մէմուրի-
յէթին ուլիյէթի, անըն սուտուր էթտիյի մէն-
պատան վէ պիր տէ օլ վաղիֆէնին նիշանկեա-
հընտան թաեին օլունուր: Մէնպա նէ գատար
ալի վէ նիշանկեահ նէ գատար ճէլիլ իսէ, խըտ-
մէթ տէ օլ գատար ալի վէ ճէլիլ օլմագ կէրէք

տիր: Պու նօղթատան տէյէպիլիրիդ, եօդ տըր
պիր ախէր խըտմէթ քի, տօղրուտան Ալլահտան
վէ Ալլահ իշիւն օլտուղու կիպի, ինսանլարըն տա
մատտի վէ մանէվի, զէմանի վէ էպէտի խայր
ու սէլամէթինէ խատըմ օլան Ֆիսուս Քրիստո-
սուն Ինճիլ խատէմէսինին իշի գատար
մուազղամ վէ մուազղէդ, մէսուտ վէ միւպարէք
օլտուն:

«Էյէր մէրմէր իւղէրինէ իշլէրսէք, օ թէլէֆ
օլաճագ, էյէր պաղըր իւղէրինէ իշլէրսէք, զաիլ
օլաճագ, էյէր հէյքէլլէր իդամէ էթսէք, եէր իլէ
եէքսան օլաճագ, լաքին էյէր էօլմէղ օլան Բուհ-
լար իւղէրինէ իշլէր, էյէր անլերի Ալլահ դօր-
դուսու վէ ճինսիմիլլէ օլան մուհապպէթլէ պիր-
լիքտէ տօղրու օլան մէպտէլէր վէ հադիդաթ-
լար իլէ մէմլու գըլար իսէք, օլ գալպէր իւ-
ղէրինտէ պիւթիւն էպէտիլիքտէ զիյափաշ օլա-
ճագ օլան էսէրլէր պրագմըլ օլաճաղըզ:» Դա-
նիէլ Ուէպըսթըր:

Վէ աղիլլէր սէմանըն նուրու կիպի վէ չօդ-
լարը սալահա իրշատ էտէնլէր եըլտըղար կիպի
էպէտ իւլ ապատ զիյատար օլաճաղլար տըր:»

Դանիէլ 13. 3:

Ի Ի Չ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Մ Ե Ջ Մ Ո Ւ Ի

Պո՛ւ՝ վէ պո՛ւնտան սօնրա կէլէն տէօրտիւն-
ճիւ մէզմուր, եհքտիկէրինէ փէք ուղը պիր ա-
լադատա տըր. զիրա հէր իքիսինին տէշամիլ օլ-
տուղու էֆքեար վէ իֆատաթ սալքի այնի օլըպ,
կէօրիւնտիւլիւնէ նազարէն, այնի հալ ու քէյֆի-
յէթէր թահթընտա եազըլմըշ տըր: Վէ ումու-
մէն զանն օլունույօր քի, իքիսի տէ Դաւիթին
էսէրի օլուպ, պիրի սապահ վէ տիկէրի աղշամ
իւհնիսի օլմադ իւղրէ օլըու Արիստղոմըն եիւ-
զիւնտէն ֆիրար էյլէտիյի պիր զէմանտա եա-
զըլմըշ տըր: Այէթ պէշտէն պու մէզմուրըն սա-
պահ իւհնիսի օլմաղը խտիյի իմա էտիլմէքտէ
տիր:

Ինսանի էօմրտէ վուգու պուլան ֆէլաքէթ-
լէր իշինտէ, Իսրայէլ մէլիյի օլուպ, օն պինլէրի
ֆէթհ էտէն Դաւիթին, ասը պիր էվլատ եիւ-
զիւնտէն ֆիրարը էն պէօյիւք ֆէլաքէթլէրտէն
պիրի տիր: Գեաֆֆէ ի էմվալըյըն եանղընա վէ-
րիլմէսի, վէ էլտէ օլան պինլէրճէ լիւալարըյըն
պիրտէն զայպը վադաա աճըլը տըր. լաքին պաղ-
ըլըն էվլատը եէտիլէ թաճ ու թախթտան

մահրում օլմադ, վէ միւճըրիմ պիրի միսիլիւ,
ֆիրարի, եալըն ալադ, էօրթիւք պաշ իլէ կիզ-
լիճէ կէօզ եաշլարը տէօքէրէք, սէրսէրի պիր
հալտէ տաղլարա տիւշմէք, տահա նէ՛ գատար
աճըլը տըր. էվլատ էլինտէն խանէր եէմէք,
իշթէ տայանըլմազ եարա պու տըր:

Վէ լաքին Դաւիթին տէրտի հէր նէ գա-
տար պէօյիւք վէ եարասը տէրին իսէ տէ, եինէ
օ՛ պախթընըն թէքէրլէյինին պէօյլէ թէրս տէօ-
նիւպ, իզլ ու շէրէֆինին ելլտըղընըն պաթտը-
ղը, վէ տիւշմէնլէրինին էն չօզ օլտուղու, վէ
էթրաֆընը աղիմ թէհլէքէլէր իհաթէ էթտիյի
պիր հէնկեամտա պիլէ, եաթար, ըահաթճա ու-
յուր վէ պիլա ֆիւթուր ույանըր. «Ձիրա Բապպ
անը հիմայէ, էյլէր:» Դալպի խավֆ էթմէզ.
չիւնքի «Բապպ անա սիփէր տիր:»

Տահասը վար. մէլիք Դաւիթ ֆիրար էտէր
իքէն, Շիմնի վէ անըն ատէմլէրի մէլիյէ քիւֆը
էթմէքլէ, անը աղիմ հադարէթէ կիրիֆթար է-
տէրլէր: Խօսթլարը խաին չըգմաղլէ, անըն իթի-
պարը փայիմալ օլուր: Լաքին օ՛ պո՛ւնտան իշիւն
տէ զամմ էթմէյիպ՝ «Նա՛ Բապպ, իզլէթիմ վէ
պաշմըր թէրֆի էտէն սէն սին» տէր:

Դաւիթ կէօրիւնիւր վէ զէմինի օլան հէր
իւմիտ վէ իթիմատտան վազ կէշմիշ օլարադ,
պիլէսինճէ ալմը, խտիյի Ահաըն սանտըղընը վէ
անըն քեահնիլէրինի պիլէ կէրի Նրուսաղէմէ իր-

սալ էտէր: Օ՝ տահա զիյատէ տօղբուտան Եհո-
վա իլէ միււղաթ էթմէք իսթէյիպ, «Ավաղըմ
իլէ Բապպա ֆէրեատ էտէրիմ» տէր: Կէրչի Ե-
րուսաղէմտէն ճիւտա տիւշմիւշ իսէ տէ, հէր
եէրտէ հաղբր օլան Եհովա անը պու օլտուղու
տաղտան տախի տինլէր: «Օլ տախի մուգատտէս
տաղընտան պէնի իսթիճապէթ էյլէտի:»

Պուռտան մատա Դաւիթ՝ Բապպըն կէշմիշտէ
օլան աճախաթընը, քէնտինի տիւշմէնլէրինին
եէտինտէն նասըլ գուրթարտըղընը, վէ անլէրի
նասըլ թէլէֆ էյլէտիյինի զիքր էթմէրլէ, պիր
գաթ տահա տիրի պիր իմանլէ անա թէվէքքիւլ
էտէր: Վէ իշթէ պու եօլտա քէսպ էյլէտիյի
գոււլլէթ վէ ճէսարէթլէ, իւմիտ վէ իմանլէ տէր.
«Հէր թարաֆտան պէնի իհաթէ էտէն խալգըն
օն պինլէրինտէն գօրգմամ:» «Խէլաս Բապպա
մախսուս տըր:»

Մէղմուրըն մէալը հաղգընտա պու գատար
պէյանաթ իլէ իթթիֆա էտիպ անըն պիլէ թաղտիմ
էթտիյի տէրպէրտէն պաղըլարընը տէրմէյան
էտէլիմ:

1. Տիւշմէն, տիւշմէնին չօգ օյուր:

Պանա կէլիյօր քի Դաւիթին էն զիյատէ
թէաճճիւպ վէ հայրէթինի վէ տէրուհի էլէմինի
մուճիպ օլան խուսուսլարտան պիրի տէ, տօսթ-
լար տէյու պիլմիշ իտիյի նիշէլէրին քէնտինէ
խաին չըգմալարը, վէ անլէրէ խալիսէթլէ տա-

յանմըլ իտիյի փէք չօգ էլլէրին ալէյհինէ գալգ-
մըլ օլմասը իտի: Պու սէպէպտէն աճը պիր գալպ
իլէ, «Եա՛ Բապպ, տիւշմէնլէրիմ նէ գատար
թէքէսսիւր էյլէտի. ալէյհիմ գալգանլար չօգ
տըր» տէյիւ ֆէրեատ էտէր: Անա կիւնահը նէ
գատար աճը վէրիյօր իտի իսէ, «Պիլէսինճէ էք-
մէք եէյէնլէրին» քէնտինէ տիւշմէն օլմալարը
անտէն տահա զիյատէ աճը վէրիյօր իտի:

Իշթէ ինսանի ալաղանըն էն էյիտի պէօյլէ
տիր: Սէն իզլէթ ու իթիպարտա իսէն, «սէնի սէ-
վէրիլ» տէյէնլէր չօգ օլուր: Ճապա լօգմայա
ալըշմըլ օլանլար, սէնին ոօֆրանտան տօյարլար
իսէ, մէտհինի եէրէ պիլէ պրաղմաղլար, վէ իգ-
պալըն կիւնէշ կիպի փարլայօր իսէ, ըշըղընտա
ըսընանլար աղ օլմաղ, լաքին մաղալահ պախ-
թըլըն չարիսը թէրս տէօնէր իսէ, օլ զէման իլք
տարպէյի փուրանլար անլէրտէն օլուր: Պէօյլէլէր
սէն իզլէթտէ իքէն անտէն իսթիֆատէ էյլէտիք-
լէրի կիպի, հաղարէթ վէ րէզալէթինտէ միւս-
թէֆիտ օլմաղ իչիւն սանա տիւշմէնլէրին պիր
գաթ տահա հաղարէթ վէրիլլէր, վէ սօֆրան՝
ֆաղըր հալ սէպէպինտէն գալիանտըղը իչիւն,
աճ գուրթլար միսիլլու իւզէրինէ հիւճմ էտէր-
լէր. սըրֆ մէնֆաաթը շախսիյէ նօգթատընտան
մէյտանա կէլմիշ օլան հէր պիր ալաղա վէ տօսթ-
լուղըն նէթիճէսի պէօյլէ տիր:

Վէ պաղ, գալպէ պուռտան տահա աղըր

կէլէն պիր շէյ վաճօր մը: Չըպլադ իբէն անը կիյ-
տիրտիյին, շիմտի օլան էլպիսէնի տէ արգանտան
ալսըն. աճ իբէն տօյուլտըղըն, շիմտի օլան էք-
մէյինի տէ էլինտէն գափսըն. տիւշմիւշ իբէն
գալտըրտըղըն, տահա փէրիշան օլասըն տէյու-
շիմտի պիր թէփմէ տէ քէնտիսի վուրսուռն: Մէլի-
յին միւսթէշարը օլան Ախիթօֆէլ, անըն տիւշ-
մէնի օլան Աբիսողոմըն թարաֆընա կէշսին, պու-
շէքիլի՞ր մի:

Էօյլէ իսէ է՛յ տօսթոււմ, շու իքի նօղթայա
տիգդաթ էթ. (1) Ատէմլէրին միւտահանէ վէ
սէնի սիթայիշլէրինէ ալտանմա. հէր արգանտան
կէլէն սանա տօսթ, վէ հէր եիւղիւնէ կիւլէն
սէնի սէվէն տէյիլ տիր: Սէնի պու կիւն մէտհ
ու սէնա իլէ եատ էտէնլէրին, եարըն սանա սի-
թէմ վէ հագարէթ էտէճէքլէրինի մէէմուլ էթ:
Շիմտի «Օսաննա, Բապպ իամինտէ կէլէն միւ-
պարէք օլսուռն» տէյու նիտա էտէնլէր, պիրադ-
տան փէք քօլայլըգլա, «Գալտըր, խաշա չըգար,
խաշա չըգար» տէյու պաղըրապիլիւրէր: Տամօն
վէ Փիթիասըն տօսթլըղը կիպի տօսթլուգ՝ պին
սէնէտէ պիր տէֆա աշըլան նատիտէ չիշէքլէրտէն
տիր: (2) . Իգզէթ ու շէրէֆինի Ալլահտա արա:
Գէսրէթ ի սէրվէթ վէ տօսթլար չօղլուղու, ին-
սան իշիւն հագիգի շէրէֆ տէյիլ տիր, պիր ա-
տէմին ուլվիյէթի գէմինի շէյլէրտէն թաեին օ-
լունամամլը. պուշար ասէն տէյէրսիղ շէյլէր օ-

լուպ, նիշէ տէֆա ինսանըն եըգըլմասընա վասը-
թալար տըր. հէմ տէ զազապը Իլահի կիւնիւն-
տէ անլէր պի վէֆա տըրլար: Պիզլաթ թէճրի-
պէսի իլէ գէմինի վէ գէմանի շէյլէրտէ շէրէֆ ա-
րամագլըղըն պաթըլըգ իտիյինի էօյրէնմիշ օլան
Դաւիթ՝ «Եա Բապպ իգզէթիմ վէ պաշըմը թէր-
ֆի էտէն սէն սին» տէմիշ տիր:

Սէն տէ պէօյլէ էթ. պիր սանա վէ պիր տէ
լիրալարընա պագըպ, քէնտի նազարընտա պէօ-
յիւք կէօրիւնմէ, պիր սանա պիր տէ տարաթ ու
հաշմէթինէ նազար էտիպ, նաբուգոդոնոսոր
կիպի թէքէպպիւր էյլէմէ. պիր սանա վէ պիր
տէ սանա սէնալար օգուլան տօսթլարըյըն միւ-
տահանէսինէ ալտանըպ, գալպինտէ թէագզիւմ
էթմէ: Պօյուլըն էօլշիւսիւնի իւզէրինտէ տուր-
տըղըն գէմինի տաղլարտան էօլշմէ. նէ տէ սէ-
նին շէրէֆին՝ իւզէրինէ գօյմուշ իտիյին զիյնէթին
օլսուռն, պու Փանի շէյլէրտէն վազ կէշիպ, կէօզ-
լէրինի եօգարը գալտըր, վէ պագ, սէնին հա-
գիգի իզգ ու շէրէֆին օրատան տըր: Ատէմ Ալ-
լահտան սէվիլմէտիքճէ, ինսանի մուհապպէթ
պաթըլ տըր. ատէմլէր սէնի նէ գատար տա-
մէտհ էթսէլէր, Ալլահ թահսին էթմէտիքճէ պօշ
տըր: Բապպըն իթիպար էթմէտիյի քիմսէ, ա-
տէմլէր ինտինտէ էն միւթէպէր պիրի պիլէ օլսա,
եինէ օ քիմսէ մէթրուք տըր: Ինսանի շէրէֆ վէ
սիթայիշլէրին պաթըլ օլտուղընը էն ալա պիլէն

սէվիւրիւ Խէլապքեարմըզ պիւէ «Ատէմէրտէն իզլէթ ալմամ» տէմիշ տիր:

2. Բապպըն կեյմիշտ օլան ինսան վե մեր-հաւէրքեթիմի քեզեքիւր, պիզիմ իյիւն ճէսարէք վե քեսեյի մեկսար սր:

Դաւիթ իչիւն պէօյլէ իտի. Բապպըն կէշմիշտէ օլան ինայէթ վե խէլասընը միւլահազա էթմէքլէ գուվիւթ վե ճէսարէթ քէսպ էտիյօր իտի: Օ տահա կէնճ իքէն գատիր անը արսանըն փէնչէսինտէն, Գողիաթըն գըլըճընտան, վե սօնրա Սաւուղըն խըշթընտա վե խըշմընտան խէլաս էթմիշ իտի: Պու աճիպ իհսանլարը պախշ էտէն Եհովա՝ շիմտի տախի քէնտինի Եհլի ֆէսատըն տուզազլարընտան խէլաս էթմէյէճէք մի: Դաւիթ պու կիպի միւթալաալար իլէ օլ գատար ճէսարէթ քէսպ էտէր քի, արթըզ կէօզլէրինտէն կէօզ Կալարընը սիլիպ, մէսէրրէթլէ, «Հէր թարաֆտան պէնի իհաթէ էտէն խալգըն օնպինլէրինտէն գօրգմամ» տէյու նիտա էտէր:

Խրիսթիյան թէսմիյէ օլունան փէք չօզլարընըն տիւշար օլտուզլարը Էն պէօյիւք խաթալարտան պիւրի տէ, սըզլէթ ու սըզընթըլար իչինտէ իքէն, գուտրէթ ի Իլահիյէյի վե Ալլահըն կէշմիշտէ քէնտիլէրէ օլան լութֆ ու ինայէթինի, լայըզըլէ տէրխաթըր էթմէտիքլէրի տիր. վե իշթէ պու ճիհէթտէն օլան նօգսանլըզ Կա իմանսըզլըզ սէպէպինտէն տիր քի, տէրտլէր ալ-

թընտա թէզ չէօքէրլէր. վե իմանսըլար կիպի «պիլէ քիմ խայր էտէճէք տիր» տէյէ իւմիտ-սիլլիքտէ ֆէրհատ էտէրլէր. Նիշէլէրիմիլին էօմրիւ՝ շայրալէրին էօմրիւնտէն չօգ ֆարգը տէյիւ տիր: Տէֆալարճա Ալլահընըն իհսան ու քէրէմլէրինի կէօրմիւշ իքէն պիւէ, արթըզ աճլըզընը տօյուրուպ չըպալըզընըն էօրթէճէք վե էլէմ վե Կիւքլէրիմիլի գալտըրաճապ պիւր քիմսէմիլ Կօգ կիպի պաշարընըզա վալլար օգուրըզ վե Կախսոտ Դաւիթին օրտուսունտա պուլունուպ տա, տիւշմէնին քէսրէթ վե գուվէթինի կէօրմէքլէ, «Պիլէ քիմ իմտատ կէօսթէրէճէք» տէյէ ֆէրհատ էտէն Նիշէ զաիֆ գալպի վե ազ իմանլը ատէմլէր միսիլլու, պիլ տէ էթրաֆընըզ գարանլըզ պատըպ, տէրտ ու էլէմին Կիւքիւ պիլէ փէօ կիրան կէլաիյի պիւր անտէ, նէճաթտան գաթի իւմիտ էթմիշ պիւր հալտէ հազին հազին ֆիղանլար էտէրիլ:

Վէ լաքին հազիլի պիւր Խրիսթիյան իչիւն պէօյլէ մի օլմալը. նի՞չիւն պու կիպի սըրալարտա սէվիւրիւ Խէլապքեարմըզըն կէշմիշտէ օլան էյիլիք վե մէրհամէթլէրինի թէզէքքիւր էտէրէք, քէսպ ի ճէսարէթ էթմէմէլիլիլ: Շայանը թէէսիւֆ տիր քի, պու կիպի հալ ու քէյֆիյէթլէր թահթընտա նիշէ քէրրէ կէշմիշի թէֆէքքիւր վե թէզէքքիւր թարիլիլինի Կա ունուտընըզ Կա իհմալ էտէրիլ, վե պու սէպէպտէն տախի իւմիտ-

սիղլիքէր իշինտէ աճը աճը աղլարըզ, պու իսէ հէմ տէրտիմիդի դաթլամագ վէ հէմ տէ Բապպլմըզա նանքէօր օլմագ տըր:

Յնըն իշին, էյ տօթում, տէրտին հէր նէ իսէ զամմ չէքմէ, վէ սըզլէթ ու սըզընթըյըն աղըր եիւքլէրի աթընտա թէզ չէօքմէ: Պագ, օլ էյ քի կէչմիշ սէնէլէրատէ սէնի էօլիւմ տէօ շէյինտէն խէլաս էթտի, շիմտի տէ էթմէյէճէք մի, օլ Պագու քի սէնի պիր վազթ աթէշլէր իշինտէ հիմայէ էյլէտի, շիմտի տէ էյլէմէյէճէք մի: Օլ նոր քի պիր զէմտն սէն գարանյըզլար իշինտէ իքէն, անը նուրա տէօնտէրտի, շիմտի տէ տէօնտէրմէյէճէք մի. եօգ իսէ «Բապպըն գօլու խէլաս էթմէքաէն աճի՞զ մի գալտը:» Իւմիտսիզ օլմա. Բապպ թէէթիւր էտէր իսէ տէ, ասլա թէրք էթմէզ. վէ էննիհայէ տալլալար իւղէրինտէն իմտատա եէթիշիւր: Պէս սէն կէչմիշ տէրխաթըր էթմէքլէ, հէր շէյէ գատիրին իհօան վէ քէրէմլէրինի կէօզ էօնիւնէ գօ. վէ ճանընա տէ «էյ ճանըմ, նիշին մահընսըն, վէ տէրունիմտէ նիշին միւզթարիպ օլուրսըն. իւմիտին Ալահտա օլտուն, զիրա անա եինէ համտ էտէճէյիմ: Տիտարըմըն խէլասը վէ Ալլահըմ 0 տըր:» Մէգ. 42. 11:

3. Էն քաթըր ոյգու միւնիսին ոյգուսը սըր:

Տէօրտիւնճիւ մէզմուր ազչամ իլահիսի օլտուղը հալտէ, անըն սօն աշէթինտէ պէօյլէ օ-

գուրըզ. «Սէլամէթլէ հէմ եաթաճաղըմ վէ հէմ տէ ույույաճաղըմ. զիրա, եա՛ Բապպ, եալընըզ սէն պէնիմ մէսքէնիմի էմին գըլարսըն:» Սապահ իլահիսի օլան իւշինճիւ մէզմուրըն պէշինճի աշէթինտէ իսէ, շէօյլէ տէնիլմիշ տիր, «Պէն եաթտըմ վէ ույուտըմ, ույանտըմ տաթի, զիրա Բապպ պէնի հիմայէ էյլէտի»:

Տէմէք Դաւիթ տիւշմէնդէրլէ մուհաթ վէ հայաթը թէհիլքէլէր թահթընտա իքէն պիլէ, սէլամէթտէ հէմ եաթըյօր հէմ տէ գալգըյօր: Պունտա շայանը թէաճճիպ պիր շէյ եօգ տըր. չիւնքի պիր ատէմին ույույապիլմէսի վէ եա ույույամամսը՝ ույգուսընըն թաթըր եա աճը օլմասը, չօգճա անըն վիւճիւտ վէ ֆիքրինին աշվալընա մէրպուլթ տըր. Վիւճուտըն տիւզէնի պօղուլմուշ, վէ եա ֆիքր էնտիշէլէրէ զարգ օլմուշ իսէ, ույգու միւմքինսիզ տիր: Սէլամէթտէ ույույամագ իշին, վիւճիւտ վէ ֆիքր՝ հէր կէօնէ աղըր վէ աճըտան, վէ գօրգու իլէ էնտիշէտէն արի հէմ պէրի օլմալը տըր:

Կէօրիւնիւյօր քի Դաւիթ պու իքի խուսուտա տա սալիմ իտի: Վիւճիւտճէ պիր իլլէթի օլմատըղը հալտէ ֆիքրճէ վէ գալլաճէ օլան էնտիշէ վէ իլթիրապընը տաթի հազիգի ինանլէ ալթ էթմիշ իտի. եօգ իսէ նէ սէլամէթտէ եաթապիլէճէք վէ նէ տէ սէլամէթտէ գալգապիլէճէք իտի:

Պունտան փէր աշիքեար տըր քի, էօմրին
սըղէթ ու սըղընթըլարը, էլէմ վէ էնտիշէլէրի
արասընտա միւսինին էն պաշ իսթիրահաթ մէն-
պաը իռնանը հազիգի տիր: Անըն Ալլահա օլան
թէսլիմիյէթ վէ թէվէքքիւլիւ տիր քի, աղըը-
լարընա չիֆա վէ տէրտլէրինէ թէսլիյէթ պալաշ
էտէր: Փիքը վէ գալպ՝ էնտիշէ վէ էլէմլէրին
տէրեասընտա նէ գատար չալգանսա, գատիրին
գուճագլարընա օլան իլթիճա, տէրունի ֆուր-
թունայը թէս.քինէ քեաֆի տիր: Գարանըղտա
աղլայան չօճուղըն՝ վալիտէսինին եանընտա իտի-
յինի պիլմէսի, անըն կէօզ եաշլարընըն սիլին-
մէսի տէմէք տիր: Պի աշիհի տէրունի էլէմ ու
իզթիրապլարտա ճէֆաքէշ օլան պիրինին, սէվ-
կիւլիւ Խէլաքեարընըն «գօրգմա պէն իմ» սէտա-
սընը իշիթմէսի հէփ աղըլարընըն էնճամը տէ-
մէք տիր:

Փիքըն ֆիքըէ օլան թէսիւրի աճախպ տիր:
Պիզտէն գուվլէթլի օլանա իլթիճա պիլէ գուվ-
վէթ նաղը տըր: «Րապպ նուրըմ վէ խէլասըմ տըր,
քի՞մտէն գօրգաճաղըմ, Րապպ հայաթըմն հա-
միսի տիր, քի՞մտէն խավֆ էտէճէյիմ» տէմէք,
«Պէն էօլլում կէօլկէսի տէրէսինտէ կէզսէմ տէ
շէրրտէն խավֆ էթմէմ» տէմէք տիր, ֆիլհա-
գիգա սէմավի վէտէրի՝ հէր շէյէ գատիր, հէր
հալիմիգի պիլիւր, վէ քէնտինէ թէսլիմ օլտու-
ղամըղտա պիլի վիգայէյէ հէր ան հաղըր տէյէ

պիլմէք վէ գապուլ էթմէք, չէօլտէ սու փու-
նարլարը եանընտա օթուրմագ, տիքէնլի սահ-
րալարտա չիշէքլէր արասընտա տօլաշմագ, զուլ-
մէթտէ նուրա նաիլ օլմագ, վէ աթէշ ֆուրու-
նընտա քէտէրսիզ կէզմէք տիր: Վէ անճագ պու-
միսիլու թէսլիմիյէթ վէ թէվէքքիւլէ մալիք
օլանլար տըր քի, եէվմիյէ ճէֆա էքմէյի եէսէ-
լէր վէ սըղլէթլէր իշինտէ չալգանսալար, եինէ
ույգուլարը թաթըլ օլուր, զիրա անլէրի ույգուլա
գօյան էլ՝ Խաանի էլ տիր:

Պիլէ պաղէն էօյլէ կէլիւր քի, թաթըլ ույ-
գու իշին եումշագ եաթագլար վէ գուշ թիւլիւ
եաթթըղլար լաղըմ տըր: Լաքին գէմանի զալիլէ
վէ էլէմլէր սէպէպինտէն էզիլէն գալպէ վէ վէ-
րիշան ֆիքըէ՝ պունլար նէյէ եարաք: Պրագ,
ֆիքըն վէ գալպին՝ Ալլահա օլան ճիրի իման վէ
թէվէքքիւլիւն սայէսինտէ, հէփ էնտիշէլէրինտէն
թաթլիս օլունմուշ օլուն. գօ, օտանա կիրմէն սանա
սէմավի ֆէտէրիյին հուզուրընա կիթմէն վէ
պաշընը եաստըղընա գօման Անըն մուհապլէթլի
զալպինէ պաշընը գօմագլըղըն կիպի օլտուն. պագ,
օ զէման սէն Յակոբ կիպի սէրթ թաշլար իւս-
թիւնտէ եաթտան, կէօրէճէյին պիր ալթուն նէր-
տիպան օլաճագ տըր: Պիր նէրտիպան քի, անըն
էն եօգարընտա գուվլէթ վէ թէսէլլինին մէն-
պաը օլան Ալլահ տուրմուշ օլարագ, պու-
լինայէթ չարէլէրինի քէնտինէ իլթիճա էթմիշ

օլանկարա, մէլէքլէր ետեղյէ իլհագ էթմէքտէ տիր:

Պու սէպէպտէն պէն տէրիմ քի, Ալլահաա ինանն ք հագիդիյէ մալիք օլուպ տա գուլիպէլէրտէ սաքինն օլանն նիչէ ֆագիլըլէրինն ույգուսը, ալի մէսքէնլէրտէ իսքեանն էտիպ տէ, Ալլահսըղ եաշայանլարընքինտէն պինլէրճէ գաթ թաթլը տըր. ինանըրըմ քի, Դանիէլինն արալանլար չուգուրընտա օլանն ույգուսու, անա ատավէթ վէ հասէպլէրինտէն նաչի ույգուլարը գաչմըլ օլանն Պապէլ պէլլէրինքինտէն տահա տէրինն իտի: Ինանըրըմ քի, ճէլալընն Բապպը էլէ վէրիլաիյի կէճէտէն էվլէլ, անը էլէ վէրէն Յուգատտան տահա սէրին վէ տահա շիրինն ույգույա մալիք իտի: Յիլհալ հագիդի իմանըն սըրըր պաշգա տըր: Ալլահ իլէ եաշայըպ եաշամամանըն ֆարգը աղիմ տիր: Դալպին իլահի գալպէ պէնտ օլունմասը պիր շէյ, անտէն իրթիտատը պաշգա պիր շէյ տիր: Բապպը տաիմա կէօղ էօնիւնէ ալմագ, անտէն պաիտ եաշամագտան պիլ քիւլլիւյէ ֆարգը տըր:

Իշթէ պիզ` նիչէ տէֆա պու կիպի sիրի վէ ճիսսի պիր իմանա մալիք օլմատըղըմըլտան տըր քի, չօգ շէյլէր իշիւնն էնտիշէ վէ թէլաշ էտէրիզ վէ պու եօլտա կիւնտիւզիւնն խթիրահաթընը զաիպ էթտիքտէն մատա, կէճէնինն ույգուս սաաթլարընը տա աղըրլար իշինտէ կէշիրիրիզ:

Ալլահտարի գուշ` խալիդինն թէտարիքինէ, վէ գուճագտարի մասում վալիտէօինինն մուհապպէթինէ թէվէքքիւլէնն սէլամէթ ի գալպ իլէ ույուր իքէն, պիզ տահա աղիլ օլանլար չօգ քէրրէ եալընընն նէ տօղուրաճաղընը պիլմէզ իքէն պիլէ, եինէ անընն էնտիշէլէրի սէպէպլինտէն, թաթլը ույգու գատէհիմիլէ աճըլար գաթարըզ: Եաշղը, հիւքմիւ եէտիմիլտէ օլմայանն նիչէ հալլար իշիւնն օթուրուպ տա պիհուտէյէ կէօղ եաշարը տէօքէրիլ, վէ սամիմի պիր իման իլէ «իրատէթինն օլտուն» տէմէքտէնն իսէ, սէրսէրի պիր ֆիքը իլէ ույգուսընն թաթլը սաաթլարընը նաֆիլէյէ սայարըզ:

Կիթ տտէմլէր արասընա վէ եօղլա, նէ գատար կէնճլէր վէ կէնճ գըզլար, նէ գատար թիւճճար վէ էհիլի էսնաֆտանն օլանլար, նէ չօգ ֆամիլէա սահիպի վալիտէլէր վէ փէտէրլէր պուլաճագսըն քի, էնվաի զաիլէ վէ միւզաիգա սէպէպլինտէն կէճէնինն րահաթ վէ թաթլը ույգուլարընա հասրէթ գալմըլլար, վէ աճըլըսը պու քի, պու ճիւմլէ իլէ տէ տէրտլէրինէ պիր չարէ պուլամամըլլար տըր: Վէ տահա ֆէնասը պու քի տէրունի էլէմ ու իղթիրապ վէ ֆիքրինն թէշղէլէ ու էնտիշէսի սըհհէթ ի պէտէնիլէյէ տէ թէէսիր էթմիշ օլմաղլէ, անիլը պըր նէվ իլլէթէ տիւշար օլմուշլար: Չիւնն մալիւմ օլանն պիր խուսուս տըր քի, վիւճիւտին վաղթընտան էվլէլ իփրանմա:

սընըն պիր սէպէպի տէ, մէրադ վէ Էնտիշէ, տաիմի օֆ վէ աճըլար տըր: Գալպին էլէմի վէ ֆէրըն աղապը սահիպինի չէօքտիւրիւր, տաիմի էնտիշէ տէվամի թէլէֆ էտէն գուրթ կիպի տիր: Գըրըգ գալպ էլլէթ տիր. ֆէրըն աղըր թաղեի գաթա կիրիֆթար օլմասը, վէլճուտին տիւղէ նինտէն չըգմասը տըր. մէրադ՝ չիւրիւտիւր, վէ էնտիշէ էօլտիւրիւր, լաքին գալպին ֆէրընհիյէթի պաիս ի սիւրուր վէ հայաթ տըր:

Պիլիրիմ չօգլարընը քի, գօրգու, էնտիշէ, զաիլէ էիւղիւնտէն օլան ույգուսըղըգլարը իչիւն չօգ քէրըէ հէրիմէ միւրաճէաթ էտէրլէր: Պուն լար արզուլարընա եա էրէրլէր եա տա էրմէղ լէր. էրտէլէր պիլէ իլաճըն թէէսիրի կէչէնէ գա տար: Լաքին պիլէ կէլիր քի իլաճըն էն էլիաի Ալլահա քեամիլ թէսիւմիյէթ տիր: Պու միսիլու սէֆալէթտէն վէ իլլէթտէն աղատ օլմանըն էն ալա չարէսի ինան տըր.— Տահա պէօյիւք պիր գուվվէթէ կիւվէնմէք, տահա աղիլ պիր Զաթա սըղընմագ, վէ տահա քէրիմ պիր փէտէրէ իլ թիճա էթմէք տիր: Զիրա ինան ը հազիզի սըհհէթ վէ սէլամէթ տիր: «Ֆիքրի մէթին օլանը սէլամէթ ի քեամիլէ իւղրէ սագլարըն»։ Եսայի 26. 3:

Պինտէն ալէյհ, էյ տօսթում, Բապպըն սահա վէրմիշ իտիլի էօմրիւն չու կիւնլէրինտէ, անլէր գըսա վէ տէրտ իլէ տօլու, վէ էն ալասը պիլէ միհնէթ վէ մէշաղաթ իսէ տէ, Եինէ սէն

իսթիրահաթը գալպէ նաիլ օլմագ իսթէրմիսին. Միւրիսի օյ Պիլճիւմլէ սըգլէթլէրլին արասընտա սէլամէթլէ եաթըպ գալգմաղը արգու էտէրմիսին. Բապպա թէսլիմ օլ, «Զիրա Օ՝ սէվ տիլինէ ույգու վէրիր»։ Ահ հէր շէյէ գատիրին սայէսինտէ ույգու ճանա նէ՝ շիրին տիր: Իմօի սէն հէր էնտիշէնի Անա պրագ, Օ տաիլի պիլ ճիւմլէ Եօլլարընտա սէնի վիգայէ էտէճէք տիր: Սէն թէհիքէլէրլէ իհաթէ օլունտան, վէ սըղլէթ ու սըղընթը տալլալարը էթրաֆընը սարսա, Եինէ սէնին իլահին պու օլաճագ տըր: «Սէլամէթլէ հէմ եաթաճաղըմ հէմ տէ ույուհաճաղըմ, զիրա, Եա՝ Բապպ, Եալընըղ սէն պէնիմ մէսքէնիմի էմին գըլարըն»։

4. Խէրասս անճաղ Բապպա մախառս օլսուգճա, պունու սալք անսէն սառ:

Դաւիթին միւտտէթ ի էօմրիւնտէ էօյրէնմիշ իտիլի պիր ալա տէրս տաիլի պու, Եանի իսէլասըն Բապպա մախառս օլմասը իտի: Պիլա չիւպհէ միւմաիլէյհ ագտէմլէրի պու հազիզաթա ալեհահ օլմուշ իտի. լաքին օլլունըն պու իսեհանը վագըասընտա անըն գուվվէթ վէ սըհհէթինի տահա աճաիպ պիր սուրէթտէ կէօրմիւշ վէ էօյրէնմիշ իտի. զիրա իսապէթ էթմիշ օլան պու թէճրիպէ ֆէվգէլատէ աղըր օլմաղլա, նէճաթ չարէսի սալքի մուհալ իտի: Օ՝ կէչմիշին հէր հանիլը վագըասընտան զիյատէ պունտա

գուտրէթ ի իւահիյէնին պիւծիւմէ գուվիթլէրէ
ֆաիգ խալիյինի, վէ ատէմին էմնիյէթ ու սէլա-
մէթինի զէմինի շէյլէր թէէմին էտէմէզ օլտու-
ղընը տահա պէրրադճա էօյրէնտի:

Հագիգաթ ք հալ տա պու տըր: Ինսան քէնտի
գուվիթլիյէ խէլաս օլամազ, նէ տէ Իլահի միւ-
տախէլէ օլմազաս զայրի գուվիթլէր իշէ եարար:
«Ասրէրին քէսրէթիյէ խէլաս պուլան պիր մէ-
լիք եօգ տըր. ճէպպար՝ գուվիթլինին չօգլըղըլէ
նէճաթ պուլամազ. խէլաս իշիւն աթ պիհուտէ
տիր»: Մէզ. 33. 16. 17: Էօմրիւն վաղըալարը
թէտպիր ի Իլահի տախիլինտէ տիր. սէն Անըն
իլէ թէրթիպ էթմէզսէն թէտպիրլէրին պօշա
չըդար: «Խանէյի Բապպ պինա էթմէզ խտէ, պա-
նիլէր պիհուտէ եէրէ էմէք շէքէրլէր: Շէհրի
Բապպ պէքլէմէզ խտէ, պէքճի պիհուտէ եէրէ
ուլյանըդ տուրուր:» Մէզ. 127. 1: Մուվաֆֆա-
գիյէթին պիր պէլլի շարթը Բապպ իլէ իշլէմէք
տիր: Ղալէպէ անճազ Իլահի գուվիթլի իլէ օ-
լուր: Պու սէպէպտէն վալիտէնին շարփընմասը
վէ պաղըրմասը իլէ չօճուգ հայաթա տէօնմէզ,
լաքին Բապպ չաղըրըր խտէ, տէօրթ կիւնլիւք
էօլիւ պիլէ օլտա մէզարտան տըչարը կէլիր:

Պունլարը տէմէքլէ ինսանի թէտպիր վէ ճէհ-
տին իւղումը եօգ տըր տէմէք խաթէմէմ: Դա-
ւիթին պիլէ օլ մէթրուք հալինտէ ճէնկ իշիւն
ազ եա չօգ թէտարիքի վար խաի: Անճազ չու

մուհիմմ հագիգաթը թէէքիտ էթմէք խաթէրիզ
քի, գուվիթլի վէ խէլաս մէնպաը տէյէ զէմինի
շէյլէրէ թէսլիմ օլմազ վէ հաթթա ատէմէրէ
իթիմատ էթմէք նէ պէօլիւք համագաթ տըր:
Զիրա պու վէք չօգլարըմըզա պիր տուղազ վէ
պիր սիւքմէք գայասը օլմուշ տըր: Զէմինի թէ-
մէլլիւքաթըմըզ վէ սահիպ օլտուղըմըզ սէրվէթէ
խաթինատէն չօգ տէֆա շախսըմըզտա թէազղիւմ
էտիպ Խալիգէ խօր պաղմըչըզ: Քէնտի իլմիմիզ
եա գուվիթլիմիզ իլէ հէր շէյէ գատիր իզ տէ-
յու խիւլեա էտէրէք, նէ չօգ քէրրէ զէնկին
ֆաղիրէ, ալիմ ճահիլէ, գուվիթլի զաիֆէ վէ
զօրպազ սէֆիլէ մէյտան օգումըշ տըր, լաքին
ալտանմայալըմ, նէ կէնճ տինճիլի իլէ, նէ ճէպ-
պար գուվիթլինին չօգլուղու իլէ գուրթուլա-
պիր. վէ նէտէ «Պիր քիմնէնին էօմրիւ էմվա-
լինին չօղալմասընա մէնութ տըր.» «Խէլաս սալթ
Բապպա մախսուս տըր:»

«Ալլահ պիր քէրրէ սէօլէտի, իքի քէրրէ
տախի պունու իշիթիմի քի, Գուտրէթ Ալլահ
մախսուս տըր: Ինայէթ տախի, Եա՛ Բապպ, սա-
նա մախսուս տըր:» Մէզ. 62. 11: 12:

Պանա կէլիր քի պու հագիգաթը պիղլէրէ
տահա էյի անլաթմազ իշիւն Ալլահ՝ նիշէ քէրրէ
«իթիմատ էթտիլիմիզ տալարը գըրըլօր. վէ
իւմիտ թէլլէրիմիզ քէսիյօր: Թա քի պիպէ աճ-
ղըմըզ կէօսթէրմէքլէ, Անսըզ լաշէյ խաի-

յիմիդի էյի անլայալըմ: Պու սէպէպտէն էկէր
գալպինի էվլատընա պաղլամաղլէ Ալլահընը ու-
նուլթուռլու օլան պիր վալիտէնին սէվլիլիւսիւ ան-
տէն գալտըրըլըր իսէ, սէրվէթինէ՝ «Հայաթըմ
վէ Ալլահըմ» տէյէ կիւվէնէն պիր զէնկինին սէր-
վէթի անտէն ալընըր իսէ, տէրանպար էթմիշ
իսիյի զախիրէյէ իթիմատ իլէ, «է՛յ ճան չօգ
սէնէլէր իչիւն թօվլանմըլ չօգ էմվալըն վար,
իսթիրահաթ էյլէ, եէ, իչ, սէֆա սիւր.» տէյէ-
նին անսըղըն հայաթը եէրտէն ըէֆ օլունըր իսէ,
«Յհովա ըի՞մ տիր, թանըմամ վէ Իսրայէլիսալը
վէրմէմ» տէյէն Փարաւօնըն տիյարընը պէլալար
վուրսըր իսէ, թէաճճիւպ էթմէ. հէփ պունլար
վէ էմսալի հալլար, պօւ մուհիմմ հաղիզաթը
իսպաթ էթմէք իչիւն տիր ըի, գուվվէթ վէ
գուտրէթ Ալլահըմըզա վէ «Խէլաս Բապպա մախ-
սուս տըր».

Կիւնահ իչիւն տախի պէօյլէ տիր: Ինսանի
հիշ պիր գուվվէթ անը ֆէսատըն պօյունտուրը-
ղընտան աղատ էտէմէզ. ինսան սատաղալար իլէ
տէ կիւնահընտան թաթհիր օլընամաղ: Պօղուգ
գալպին ըէֆարէթի ուղուն տուալար տէյիլ տիր:
Ճէննէթին գափուսը ային ու ատէթլէր իճրասը
իլէ աչըմաղ: Կիւնահ սէպէպինտէն եարալանմըլ
գալպ՝ երյգանմաղլէ շիֆաեապ օլամաղ: Խէլասըն
եէկեանէ թարիդի Յիսառա կէլմէք տիր: Կիւ-
նահըն հիւքմիւնտէն գուրթուլմաղ՝ սալթ պու

Խէլասըեարա իման վէ թէսիմիյէթլէ գապիլ
տիր: Պունտա տա «Խէլաս Բապպա մախսուս
տըր»:

Պինաէն ալէյհ, է՛յ տօսթում, ըէնտին իչիւն
զէմանի վէ էպէտի էմնիյէթի էլտէ էթմէք իս-
թէ՞րմիսին. Բապպա իլթիճա էթ. ըէնտինէ կիւ-
վէնմէ. նէ տէ սէրվէթինէ վէ խայր ամէլլէրինէ:
Խալիզինտէն վէ Խէլասըեարընտան զայրիյէ էլ
վէրմէ, ֆանի օլանլարըն կէօլկէսինտէ օթուրմա.
Էպէտի գայայա սըղըն: Սէլամէթին իչիւն Գող-
գոթայա պազ, վէ օրատան սգան գան իլէ
թաթհիր օլ: Կէնճ իսէն վէ եա իլթիյար իսէն,
զէնկին իսէն վէ եա ֆագիր իսէն, եօգարըյա
նաղար էթմէքտէն ասլա ֆարիզ կէլմէ. զիրա
«Իմտատըմ սէմալաթ ու զէմինի խալգ էտէն
Բապպտան տըր»:

Անըն իչիւն, պիրատէր վէ եա գըզգարնտաչ,
էօմրիւլիւն պիլճիւմլէ սըզլէթ վէ էլէմէրի ա-
րտաընտա Իլահին տալմա պու օլսուն. «Խէլաս
Բապպա մախսուս տըր: Սէն ֆէլաքէթտէ իքէն,
տօսթլարըն սէնի թէրք էտէրլէրսէ, «Խէլաս Բապ-
պա մախսուս տըր» տէ: Սէլամէթտէ իքէն, սէ-
ֆալէթ սէնի իհաթէ էտէրսէ, «Խէլաս Բապպա
մախսուս տըր» տէ. ֆամիլէաճա աղըր մուզա-
յաղատա իսէն, «Խէլաս Բապպա մախսուս տըր»
տէ: Վազըլթլարըն ֆէնալըղը, իչլէրին տիւզէն-
սիզլիյի վէ անէրտէն խօշնուս օլմատըղըն վա-

գըլարըն զուհուրը սէնի գօրգուտըր, շաշըրտըր
իսէ, «Խէլաս Բապպա մախսուս տըր» տէ: Պուն-
լարըն ճիւմլէսինտէն զիյատէ կիւնաճ վէ խա-
թալարընըն գալպինէ աղըր պաստըղը պիր վա-
գըթտա եինէ սէն, «Խէլաս Բապպա մախսուս
տըր» տէ. վէ մուհապպէթ օլան գալպէ իլթիճա
էթ: Բապպ տախի սէնի պիլճիւմլէ մուղայագա-
լարընտան խէլաս էտէճէք տիր: «Բապպա մուն-
թաղըր օլ վէ գուվլէթլէն վէ գալպին ճէսա-
րէթլէնսին. հէման Բապպա մունթաղըր օլ:»
Մէղ. 27. 14:

ԳԱԼՊԻ ԱԼԼԱՅԱ ՎԵՐՄԵՔ

→→→○○○○←←←

«Էյ Օղլուժ, գալպինի պանա վէր:» Էմս.
23. 26:

Պու մաթլուպ՝ Ալլահտան ինսանա թագաթիմ՝
օլունմուշ տըր: Օ Սէնին վէ պէնիմ գալպիմի
իսթէյօր. Ատէմ Ալլահտան չօդ շէյլէր թալէպ
էտէր, լաքին Ալլահ պիղտէն պէս գալպիմիլի թա-
լէպ էաիյօր:

Վէ նի՞յիւն:

1. Ձիւնքի Օ՝ պաշգա հիչ պիր շէյէ միւհ-
թահ տէյիլ տիր: Անըն սէրվէթի պինիհայէ տիր.
«Տիւնեա վէ անըն տօլուսու Բապպըն տըր»: Գա-
լիֆօրնիանըն ալթուն վէ Աֆրիգանըն էլմաս մա-
տէնլէրինի Անըն էլլէրի թէշքիլ էթաի. Եէրին
օրմանլարը վէ պին պիր տաղլարըն գուշլարը ա-
նըն տըր: Պու զէմինի, պու այ, պու շէմս, շու
կէօրիւնիւր վէ կէօրիւնմէղ օլան ալէմ ու ճի-
հանլարը Օ վիւճիւտէ կէթիրմիլ տիր: Իմաի խա-
լիգ պու կիպի շէյլէրտէ նէյէ միւհթաճ տըր քի,
ինսան անա վէրսին:

2. Օ իսթէսէ տէ, վէ սէն տէ վէրէճէք օլտան,
պէս անտէն ալմըլ իտիյինի անա վէրէճէքսին:

Մալիք օլտուղումուզ պիլ ճիւմէ շէյլէր պի-
զիմ տէյիլ, Անըն տըր Պիլ անճագ մուվագ-
գաթէն մալիքիդ Զիրա սըրֆ պիզիմ մալմըզ
օլտուղ շու ալէմտէ նէյլմիզ վար. հէր նէ շէ-
յիմիզ վար իսէ, անտէն տիր, վէ էկէր Անա պիր
շէյ թագտիմ էտէճէք օլուր իսէք, քէնտինինքի-
նի քէնտինէ վէրմիշ օլաճաղըզ Անըն մէղպահը
իւզէրինէ կէթիրտիյին կիւլէր վէ սիւմպիւլէ՞ր
մի. վէ օրատա իհրագ էյլէտիյին պուխուրլա՞ր
մը. իշթէ պուշլար անըն պաղշէլէրինտէ հու-
սուլէ կէլիր: Անըն իչիւն վէրտիյին ալթուն վէ
կիւմիւշլէ՞ր մի, անլէրի Անըն էլլէրի զէմինին
պաղըրնա գօյմուշ տըր: Նէ՞ տիր անա թագտիմ
էթտիյին օլ փէշքէշ քի անը էվվէլա քէնտիսի
սանա վէրմէմիշ տիր:

3. Ալլահ գալպիմիզի իսթէր, չիւնքի պիզիմ
օլանըմըզ անճագ օ տըր:

Պու տախի Անըն պիզի հիարր խալգ էթմէ-
սինին նէթիճէսի տիր: Խալիգ պիզի ազատ իրա-
տէթէ մալիք էթմէքլէ, պիզի պիզէ թէրք էթ-
միշ տիր, շէօյլէքի պու ալէմտէ անտէն տօլայը
շատ օլուպ, միւթթէլիւր օլտուղումուզ պիր միւլ-
քիւմիզ վար իսէ, օ տախի շախսիյէթիմիզ,
հիարր օլան պէն սիր. Պու սէպէպտէն գալպիմիզի
Ալլահ վէրմէք, օլանըմըզ անա վէր-
մէք օլտուղում կիպի, էն զիգըյմէթ օլանը տախի
վէրմէք օլաճագ տըր:

Վէ եիւնէ, սուալ օլունապիլիր քի, «պէն
նի՞չիւն գալպիմի Ալլահ վէրմէլիյիմ»:

Էվվէլա «գալպի վէրմէք» տէմէքլէ, նէ տէն-
մէք իսթէնիլտիյին իզահ էտէլիմ: Պուրատա
«գալպ» տէնմէքլէ սէվմէֆ գալպիլիյէթիմիզ իմա
էտիլմիշ տիր: «Չօճուգ՝ գալպինի օյունճագլա-
րընա վէրմիշ տիր» տէր իսէք, «Հէր շէյտէն էվ-
վէլ վէ զիյատէ անլէրի սէվիյօր:» «Թալէպէ՞
գալպինի քիթաղարընա վէրմիշ տիր» տէր ի-
սէք, «Հէր շէյտէն էվվէլ վէ զիյատէ իլմէ միւշ-
թագ տըր,» «Տօսթ՝ գալպինի տօսթունա վէր-
միշ տիր» տէրսէք, «Հէր շէյտէն էվվէլ վէ զի-
յատէ մուհապէթիւնի անա բապթ էթմիշ տիր»,
տէմէք իսթէրիզ Պէօյլէ տէ «Գալպի Ալլահ
վէրմէք», հէր շէյտէն էվվէլ վէ զիյատէ աշգ ու
մուհապէթիմիզի անա թագտիմ վէ թախսիս
էթմէք տէմէք տիր:

Վէ իշթէ պու խուսուստա պիր թագըմ
քիմնէլէր պու մաթլէպէ իթիրաղ էտիպ, «Պէն
նի՞չիւն Ալլահ պիւթիւն գալպիմտէն, պիւթիւն
ճանըմտան, պիւթիւն գուվլէթիմտէն վէ պիւ-
թիւն աղլըմտան սէվմէլիյիմ» տէյէրէք, (Ղուկ.
10. 27) Պու թալէպի բէտա էտէրլէր: Ախէր
սէօղլէրլէ պու կիպիլէր տին ու տիյանէթէ, վէ
իպատէթ ու թագվայա էհէմիլիյէթ վէրմէղլէր:
Վէ լաքին պու կիպի պիր մէսլէք շայանը թագ-
պիս օլուպ, իրատէթ Ուլլահ պիլմէքտէ օլան

ճէհալէթիմիդի իսպաթ էտէր: Զիրա գալպիմի-
զին թալէպինտէն մագսէտ՝ ալի, միւրատը Իլահի՝
ճէլի տիր:

Էվիէրա, գաշպիւհիդի Բապպա վերմեֆ լազըմ
սըր. յիւնֆի 0 պէս անընդէ իգնա օյուր:

Ալլահն էն պէլի էվաֆը ճէլիէսինտէն պի-
րի տէ, սէվմեֆ տիր. Ալլահ սէվէր. պագ թա-
պիաթա, Անըն սէվտիյի շէյլէր հատտաըզ վէ հի-
սապսըզ տըր: Սահրանըն չիշէքլէրինի վէ սէմա-
նըն գուշլարընը, կիւնտիւզիւն պուլութլարընը
վէ կէճէնին երլտըզլարընը, գարանըն վէ տէրեա-
նըն պինազիր մէնզարէլէրինի 0 սէվէր, վէ սէվ-
տիյի իշիւն տէ խալզ էթմիշ տիր: Խըլզաթ ա-
լէմինին հէր՝ խիթամընտա, Խալիգին «էյի» վէ
«կիւզէլ» տիր տէյէ իլանը, մախլուգաթըն ալա
իտիյինէ իսպաթ օլտուղու կիպի, Ալլահն տա
անլէրտէն միւթէլէզլիզ օլտուղունա իսպաթ
տըր: «Վէ Ալլահ խալզ էյլէտիյի շէյլին քեաֆ-
ֆէսինէ նազար էթտի. վէ իշթէ զիյատէսիյլէ
էյի իտի: Թէր. 1. 31:

Վէ լաքին պու պիհիսապ սէվիլէճէր մատ-
տէլէր արասընտա պէս պիրի վար տըր քի, Ալ-
լահ անա էն զիյատէ միւշթագ վէ անա գալպինին
հասրէթի էն զանի տիր, օ տա ինսան տըր.
օ տա Սենսին վէ պէն իմ: Պու պիզէ ասլա միւ-
պալաղա կէլմէսին, փէտէր եա վալիտէսին
էն. չօդ սէվտիյի վէ քէնտինէ էն զիզըյմէթ

ատտ էթտիյի նէ՞ տիր. սէրվէթի՞ մի, եօգ իսէ
էվլա՞տը մը: Գըզը՞ մը, եօգ իսէ, անըն պօյնուն-
տաքի ինճուլարը՞ մը. պլիլիրիմ սէրվէթի էվ-
լատտան զիյատէ գըյմէթլի թութան աթալար
տա վար. (էօյլէլէր պու իսմէ լայըգ տէյիլլէր):
Լաքին ումուսուն ինտինտէ էվլատ՝ սէրվէթտէն
վէ հէր հանկը պի պէհա ինճուտէն գաթ պէ
գաթ էֆղալ վէ մէրզուպ տըր, զիրա պիր էվ-
լատը օն պին լիրայա վէ ճիկէր փարէյի տիւնեա
մալինէ սաթմայըզ:

Ինսան իշիւն պէօյլէ օլտուղու հալտէ, նէ՞
սէպէպտէն Ալլահ իշիւն տէ էօյլէ օլմասըն: Նի՞-
շիւն Ալլահ տա քեաֆֆէ ի մախլուգաթը արա-
սընտան ինսանը քէնտինէ էն սէվիլիլիւ վէ էն
գըյմէթլի ատտ էթմէսին: Իւլֆէթ ու իւնսի-
յէթտէ օլտուն տէյու քի՞մ անը քէնտի միւշա-
պիհէթինտէ խալզ էթտի. մալիք օլտուղու է-
զէլի ճէլալա քի՞մ անը հիսսէաար գըլտը, էլլէ-
րինին քեաֆֆէ ի իլլէրինէ քի՞մ անը վարիս
թաեին էտիպ, խէլասը իշիւն Իպնի վահիտինի
տիւնեայա իրսալ էյլէտի.— Ալլահ տէյիլ՝ մի.
0՝ ինսանա միւշթագ իտի, պու սէպէպտէն «անը
ճէլալ ու իզզէթլէ թաճլանտըրտը»:

Իշթէ սէմալի փէտէրին ինսան հագգընտա
օլան հիւզն ու քէտէրի պուրատան նէշթ էտի-
յօր. 0՝ անը պու գատար սէվմիշ իքէն, եինէ
ինսան՝ գալպինի Անա վէրմէր իսթէմէյօր: Պու

սէպէպտէն ատէմ՝ Խալիզին մէսէրրէթինի իթ-
մամ իշիւն գալպինի անա վէրմէսի շարթ տըր-
Պու իֆատէմիզ գատիր ի մութլագըն քէմալի-
նէ գարշը պիր իֆատէ կէօրիւնմէսին։ Ալլահ
ինսան իշիւն պու միսիլլու պիր հասրէթ կէօս-
թէրմէսէ իտի, մուհապպէթ օլան Զաթընտա պիր
նէվ նօգսան իզհար էթմիշ օլաճագ իտի.
ամմա շիմտի ինսանա տօղրու օլան պու իշթիյագ
վէ հասրէթի տիր քի, Անը մուհապպէթտէ քէա-
միլ գըլմըշ տըր։ Պու սէպէպտէն, 0՝ տօսթ տօս-
թունըն, վէ վալիտէ էվլատընըն գալպինէ հա-
րէթքէշ օլտուղու միսիլլու, պիզիմ գալպիմիզէ
էօյլէ վէ տահա զիյատէ սըտգլէ հասրէթքէշ
տիր։ Հէր անա աշըմայան գալպ անըն իշիւն
մուճիպ ի քէտէր տիր։ Ալլահ պու քէտէրին տէ-
ֆի վէ սէվէն գալպինին իզնար իշիւն տիր
քի, «էյ օղլում, գալպինի պանա վէր» տէմիշ
տիր։

Սանիեհ.— Ալլահ գալպիմիզի իսթէր քի,
պիզի իզնա էթսին։

Սըզու վէ հասրէթլէրիմիզի Էօգլատըղը-
մըզտա պիզէ էօյլէ կէլիր քի, էօմրտէ ֆիլան
վէ ֆիլան չէյլէրէ մալիք օլուր իսէք, արթըզ
իզնա օլուրուզ։ Պու պապտէ ատէմլէր ֆարգլը
օլտուղլարը կիպի, հասրէթլէրի տէ ֆարգլը տըր։
Վար ատէմլէր քի, ախնետա պաշգա հիշ պիր
չէյ իսթէմէզլէր. պէս տախմա նէֆիս սօֆրալար

պաշընտա օլալար իտի։ Վար ատէմլէր քի ան-
լէր տէ, ախէր հիշ պիր չէյէ արզու չէքմէզլէր,
պէս տախմա զէվզ ու սէֆատան տէմ վուրա
իտիլէր. ատէմլէր տախի վար քի, էօմրտէ պէս
պիր մէրաղլարը վար, օ տա լիւրալար իւղէրինէ
լիւալար զամմ էթմէք։ Վէ լաքին ատէմլէր պու
վէ էմնալի հասրէթլէրէ սալթ հասրէթ հալին-
տէ մալիք տէյիլլէր, իլլա պիզզաթ անլէրի թա-
գիպ տախի էտէրլէր։ Պուրատա ասըլ սուալ
շու տըր. աճէպա պու գատար խահիշլէ թաղիպ
օլունան հաճիկը հասրէթ սահիպինի իզնա էթ-
միշ տիր։ Հաճիկը զէնկին՝ սէրվէթէ, հաճիկը սա-
հիպի զէվզ՝ սէֆայա, հաճիկը հարիս՝ հըրս ու
չանա. հաճիկը ալիմ՝ իլմէ տօյմուշ տըր։ Պու
պապտէ հագիզաթ շունտան իպարէթ տիր քի,
ատէմ՝ ճիսմանի հասրէթլէրինին վէ զէմինի չէյ-
լէրին փէշինէ հէր նէ գատար տիւշէր իսէ, օլ
գատար տա իզնա օլմագտան տուր օլմուշ տըր։

Պու հագիզաթ շունա չէհատէթ էթմէ՞զ մի
քի, ինսան պունլարտան տահա ալի, վէ տահա
մուգնի պիր մէնպա վէ վասըթայա միւհթաճ
տըր. պու իսէ Ալլահ տըր։ Վէր ճանա Ալլահը,
վէ Ալլահը տա ճանա. պրագ գալպ ի ինսանի
գալպ ի Իլահիյէ սամիմի պիր սուրէթտէ բապթ
օլունտուն. պագ, օ զէման բուհուճուղտա նէ տէրին
վէ նէ աճիպ պիր գանաաթ հասըլ օլաճագ
տըր։ Վէ նի՞շիւն էօյլէ օլմասըն, հաճիկը չօճուգ

վար քի, զաիպ էթմիշ իտիյի վալիտէսինին գու-
ճաղլարընա կէլսին տէ, կէօզ եաշլարընը սիլմէ-
սին. հա՞նկը ըրմագ վար քի, չաղլայարագ վէ
աղլայարագ ագսըն տա, հագիգի մէնպար օլան
տէրեայա վասըլ օլտուղունտա օրատա իսթի-
րահաթ էտիպ սիւքիւթ էթմէսին: Փիլհագիգա
միւսրիւֆ օղուլ իշիւն սէվկիւլիւ փէտէրինին
խանէսինտէն զայրի եէրտէ ասլա իգնա օլմագ եօգ
խաի: Ճան իշիւն տէ պէօլէ տիր: Օ՝ քէնտի
լիսլիգինի պուլմագ, վէ անըն էգէլի գուճաղլա-
րընա աթըլմագտան զայրի պիր եէրտէ վէ եօլտա
մէսէրէթ վէ գանաաթա պիր վէճհէ նաիլ օ-
ամագ. սէն անա նէ իքրամլար էտէր իսէն էթ.
պօյնունա նէ կէօնէ զիյնէթլէր թագար իսէն
թագ. զաիպ օլմուշ օլան չօճուգ՝ պօյնունա
հէր զիյնէթի թագտըգտան վէ ճէպինէ հէր
չէշիտ չէքէրլէրի ալարգտան ոօնրա, եինէ «պէն
վալիտէմի իսթէրիմ» տէյու ֆէրեատ էթաիյի
միսիլու, ճան տախի՝ անա վէրմիշ վէ վէրէճէք
իտիյին պիլծիւմէ զէմանի թէգեինաթ վէ լէզա-
իգէ ըաղմէն եատ գուճաղլար սէպէպինտէն ահ
ու էնին էտիպ, սէմավի փէտէրինէ հասրէթքէշ
օլաճագ տըր:

«Կէյիք ագար սուլարա նասըլ իշթիյագ չէ-
քէրտէ, ճանըմ սանա էօլէ իշթիյագ չէքէր, եա
Ալլահ, ճանըմ Ալլահա, հայյ օլան Ալլահ թէշնէ
տիր: Նէ՞ զէման կէլիպ, Ալլահըն հուզուրունտա կէօ-

րիւնէճէյիմ» Մէղ. 42. 1-2: «Սէմավաթտա քի-
մի՞մ վար. զէմինտէ տախի սէնտէն զայրիյի իս-
թէմէմ.» Մէղ. 73-25: Իշթէ ճանըն տիլտուզ ֆի-
զանը վէ եէկեանէ հասրէթի պու տըր: Խաիգ
տախի անըն պու հասրէթինի պիլտիյի էճլտէն,
սանա վէ պանա տէյօր. «է՛յ օղլում, գալպինի
պանա վէր. վէր քի պէնտէ վէ պէնիմէ իգնա
օլտուն:»

Մալիսեն. Ալլահ գալպիմիղի իսթէք քի անը
հէր կէօնա ժէսսսան վէ սէժալէքսեն արի վէ
պէրի գըլըն:

Մէյլի թագլիմիղ փէք աշիքեար տըր. պիղ-
տէ օլան ատի վէ հայլանի տույղու վէ արզու-
լարըմըղա տահա թէգ թագլի օլմագ իսթէրիզ.
ասլէն նուրտան իսէն՝ գարանլըղա տահա եագըն
կիտէրիզ. վէ պայգուշ կիպի կէճէնին զուլմէ-
թինի ինթիխապ էյլէրիզ, նէ չէյ քի ատի վէ ալ-
չագ, նէ չէյ քի ֆանի վէ ֆասիտ իսէ, գալպի-
միղի ճնա տահա չափուգ աշարըղ. պիղի էն չօգ
զապթ էթմիշ օլան տույղուլար, հագգսըլըգ,
զատր ու զուլմ, ախըլ ինթիգամ, հասէտ վէ
պուղղ ու առավէթ տույղուլարը տըր: Վագաա՝
էյի օլանը էթմէք իսթէրիզ, էգճիւմէ այագլա-
րըմըղ չէրրէ տահա սէրի տիր, գալպիմիղ աս-
լէն թէաֆֆիւնիւ մէզար, վէ տէրունիմիղ նափաք
մէսքէնլէր կիպի տիր:

Վէ իշթէ շու հալըն նէթիճէսի իւզէրիմիգէ

նէ՛ր գատար փահալըյա օթուրմուշ տըր։ Էօմ-
ըիւն թապիի վէ զարուրի օլան սըղընթըլարը
վար, լաքին գալպին ֆէսատ վէ իսեանը սէֆա-
լէթիմիդի գաթ պէ գաթ էթմիշ տիր. մէշագ-
գաթլարըմըղըն պէլի պիր մէնպաը՝ կիւնահա
գուլ օլտուղումուզ տըր. պիդի էն չօգ խարապ
էտէն՝ պիդաէն ալի օլան Զաթա ասըլըղըմըզ
տըր. գարանըղըմըզ՝ սէմավի նուրա կէլմէտիյի-
միդաէն տիր. գալպին պէրէլէրի՝ սէմավի փէտէր-
տէն իրթիտատըմըղըն նէթիճէսի աիր։ Էկէր
միւսրիֆ օղուլ փէտէրինէ իսեան էթմէսէ իտի,
նի՛շիւն փաշավրալար կիյէճէք, վէ նի՛շիւն տօ-
նուղլարըն թաամընա հասրէթ չէքէճէք իտի.
պէօյլէտէ նիշէ պինլէրին պու կիւն սէֆալէթ
փաշավրալարընտա ճէֆաեապ օլմալարընըն պիր
պաշ սէպէպի, Ալլահա իսեան վէ սէմավի փէ-
տէրտէն միւֆարագաթ էյլէմէլէրի տիր։

Ալլահ՝ հէման պու սէպէպտէն տիր քի
գալպիմիդի իսթէր, թաքի օնա մալիք օլմաղլէ,
պիդի թէճտիտ ի գալպ թարիդիյլէ, հէր կէօնէ
ֆէսատտան խէլաս էթսին, իսթէր քի, Բուհ
իւլ Գուտասն եէնի տօղուշ թէհարէթինէ պի-
զի հիւսսէտար էթմէքլէ, կիւնահըն սէֆալէթին-
տէն տէ թախլիս էյլէսին։ «Վէ իւզէրինիդէ փաք
սու սէրիէճէյիմ. սիզ տախի թահիր օլաճագսը-
նըզ. սիզի նափաքիյինիդին քեաֆֆէսինտէն,
վէ փուլթարընըղըն ճիւմլէսինտէն թաթհիր է-

տէճէյիմ. վէ սիզէ եէնի եիւրէք վէրէճէյիմ, վէ
տէրունինիդէ եէնի բուհ գօյաճաղըմ, վէ ճէսէ-
տինիդաէն թաշ եիւրէյի չըգարըպ սիզէ էթտէն
պիր եիւրէք վէրէճէյիմ։» Եզկ. 36. 25, 26։

Բապիեմ. Ալլահ գալպիմիդի իսթէր քի, պի-
զի քէնտինտէ տաքէրպիեզիր էթսին։

Սէվտիյիմիզ շէյլէրին մահիյէթինին բուհու-
մուզ իւզէրինէ թէէսիրի փէք ազիմ տիր. սէն
նէ շէյէ էն չօգ միւշթագ իսէն, էօմր ու սիյրէ-
թին տախի օնա կէօրէ շէքլ ալըք, վէ նիհայէթ
տէրունի ատէմին անա թէհալվիւլ էտէր։ Ալա
մէնզարէլէրէ միւշթագ օլանըն բուհու տաալա-
լաչըր. էտնա օլանլարա միւշթագ օլանլարընքի
իսէ, էտնալաչըր. ֆրսգա օլան մուհապպէթ
ֆասըզ, ոտլահա օլան իսէ, սալին էտէր։ Պիր
ատէմին էօմր ու սիյրէթինին նէ օլտուղունու պիլ-
մէք, տօսթունու պիլմէքտէն թաեին օլունուր
իսէ, սէպէպի՝ անա գալպինի ճանտան թէպիմ
էթտիյի տօսթունուն էօմր սուրէթինին անտէ
թէճէսսիւմ էթմէսի տիր. զիրա սէվմէք,
սէվտիյիմիզ շէյին բուհունու էմմէֆ վէ անա միւշ-
թագ օլմագ, աշգըմըզ վէրտիյիմիդի եաշաւագ
տէմէք տիր. գալպին պիր ախէր գալպէ թէպ-
տիլի, պիլինին տիկէրինէ օլան տէրունի իշթի-
յագընտան տըր. նի՛շիւն Պօղոս՝ «Արթըզ պէն
տէյիլ, անճագ Բրիստոս պէնտէ եաշայօր» տէր.
շիւնքի Բրիստոսուն էօմր ու սիյրէթի, վէ վասֆա

կէմէզ Իլահի մուհապէթի, անըն ազլ ու ֆիք-
րինի, գալպ վէ բուհունը ոլ տէրէճէ ալմըզ վէ
զապթ էթմիշ իտի քի, օ արթըզ քէնտի հայա-
թընը անընքինտէ զաիպ էթմիշ, անընքինէ
թէպտիլ օլմուշ պուլտու:

Իշթէ Ալլահըմըզըն գալպիմիզի թալէպ էթ-
մէսինին սըրըզ պուրատա տըր. Օ՝ իսթէր քի
քէնտինի սէվէլիմ, թաքի, գալպիմիզի գալպինէ
թէպտիլ էթմին. իսթէր քի Անա միւշթադ օլմադ-
լէ էօմրիմիւզիւ քէնտինինքինէ շէպիհ զըլտըն:
Հասրէթի պու քի, Անա վէ եայընըզ Անա մուհապ-
պէթիմիզի թապտիմ էթմէրլէ, տէրունի ատէմիմիզ
մուհապպէթ օլտուն:

Պինապէրին էյ տօթում. սանա սուալ էյ-
լէրիմ, եէնի պիր սէնէյէ տահա դատէմզէն օլ-
մագ իւզրէ իքէն, գալպինի Ալլահա վէրմէք իս-
թէմէ՞զմիսին: Իշթէ պու սէմավի Փէտէրին շու
եէնի տէվր նօդ թասընտա սանա կէլմիշ, պէ թէք-
րար «գալպինի պանա վէր» տէյօր. սէն ն՞է
տէրսին.

Պու կէշմիշ սէնէտէ գալպինի չօդ շէյլէրէ
վէրտին, վէ չօզլարընը ֆէրրահլանտըրտըն. Լա-
քին սէմավի Փէտէրինէ վէրմէմէրլէ, անը մահ-
զուն վէ միւքէտտէր գըլտըն: Պու սէնէ տաիսի
Անա վէրմէրլէ անը մէսրուր գըլմագ իսթէմէ՞զ-
միսին: Սագըն «Հէր շէյիմի վէրիրիմ. լաքին
գալպիմի վէրմէմ» տէմէ, Ալլահ հէր շէյտէն

էվվէլ գալպինի, սէնի իսթէր, պիր ախէր Էօլիլէ
անը մէմուն էտէմէզսին: «Էյէր ինսան վէ մէ-
լէրէր լիսանլարըլէ սէյլէրսէմ, մուհապպէթիմ
օլմատըգճա չընկըրտայան պագրըր, Էախօտ չըն-
լայան զիլ օլմուշ օլուրում... «1 Գօր. 13.1-3:
Լալըմ օլան մուհապպէթ տիր. Վէր գալպինի Ա-
նա, վէ հէր շէյինի վէրմիշ օլուրսըն, վէրմէ գալ-
պինի անա, պաշգա հէր նէ տէ վէրսէն, Էինէ հիշ
պիր շէյ վէրմէմիշ օլուրսըն:

Հէմ տէ հագիգաթը հալ պէօլէ տէյի՞լ
մի: Սէն էյ իսթուն, զէվճին սանա հէր իսթէ-
տիյինի վէրսէ, ալթուն վէ ինճուլէրլէ սէնի միւ-
զէյյէն գըլտա, պէս գալպինի վէ կէճնիւնիւ սա-
նա վէրմէյիպ պիր յախէրինէ վէրսէ, սէն պունա
րազի օլ՞ուր մը սըն: Վէ սէն էյ զէվճ, զէվճէն
սէնին էվճէ հէր պիր ումուրընը եէրինէ կէ-
թիքսէ վէ սաիր հէր պիր խուսուտա սէնիմէմ-
նուն էթսէ, պէս գալպինի պիր դայրիյէ աշմըշ
օլտա, սէն պունա նէ տէրսին. այնի վէճհ իւզրէ
փէք չօդ շէյլէր վէրմիշ տէ անճագ գալպինի
վէրմէյէնտէն Բապպ նա՞սըլ րազի օլտուն:

Անըն իշիւն տօթում, պու եէնի սէնէյէ
կիրմէք իւզրէ իքէն, հէր շէյտէն էվվէլ գալպինի
Անա վէր. Բապպըն մէզպահընա պիր տէսթէ
չիչէք թապտիմ էթմէզտէն էվվէլ, գալպինի
թապտիմ էթ, Անըն սանտըղընա ագչէլէրինի
պրագմագտան էվվէլ, ֆենսիկի Անա արզ էթ,

իշթէ օլ զէման անա էն մադպուլ պիր հէտիյէ վէ էն զիգըյմէթ պիր փէշքէշ արզ էյլէմիշ օլուրսըն: Զիրա Օ՝ թագաւիմէտէն զիյատէ թագաւիմ էտէնի վէ պուխուրլարտան զիյատէ անլէրի արզ էտէնի իսթէր:

Վէ էկէր «է՛յ օղլում, գալպինի պանա վէր» տէյէնէ գալպինի թէսլիմ էթմիշ օլուր իսէն, օլ վազթ շու աթիտէքի նօգթալարտա էն ագիլանէ պիր թարիգ իթթիխազ էթմիշ օլուրսըն:

1. Գալպինի էն էմին ետրէ գօյնուշ օրուսըն:

Էօյլէ պիր եէր քի, օրատա հէր հանկը պիր եէրտէն զիյատէ սալիմ գալըր, պաշգա հէր հանկը պիր շէյէ վէրսէն, նիհայէթ անը էմին գըլամազսըն. եա իփրանըր վէ եա տա չիւրիւր: Զիրա գալպիմիզի անլէրէ հասր էթտիյիմիշ ճիւմանի վէ թէնալի շէյլէրին սըֆէթ իմախսուսէսի պունու աշընտըրմազ, իփրաթմազ, չիւրիւթմէք վէ էօլաիւրմէք տիր: Պագ, նի՞չիւն թամաքեար թամաքնա գուրպան կիտէր, չիւնքի լիրալար անըն գալպինի էրիթտի, նի՞չիւն պէքրի իչկիյէ գուրպան կիտէր, չիւնքի բազը անըն բուհունու իփրաթտը, նի՞չիւն ֆէսատ եօլլարընտա եիւրիւյէն էրիյիպ ազար, չիւնքի շէհվէթ անըն հայաթընը թէլէֆ էթմիշ տիր: Իշթէ հէման պու սէպէպտէն տիւնեատա նէ՞ գատար պիհիսապ ճանլար վազթսըզ մէզարա էնմէքտէ տիրլէր: Էկէր պէօյլէլէր հէր շէյտէն էվվէլ Ալ-

լահա թէսլիմ էթմիշ օլտալար իտի, մէսէրրէթ վէ սէլամէթ թուլը էյամ անլէրէ րէֆագաթ էթմէյէճէք մի իտի: «է՛յ օղլում, թալիմիմի ունութմա վէ գալպին էմրլէրիմի հըֆը էյլէսին, զիրա անլէր սանա չօգ կիւնլէր վէ սէնէլէրճէ էօմր վէ սէլամէթ զամմ էտէճէք տիր,» էմն. 3. 1. 2:

Զէմինի օլանլար իփրատըպ վէ չիւրիւթտիւրլէրի կիպի, սէմալի օլանլար իհեա էտէր: Հագիդաթ, մուհապպէթ, գուտսիյէթ վէ էմալի ճանըն հայաթի էօնսիւրլէրի տիր, անլէր իլէ նէ գատար պէսլէնիւր իսէն, մանէվի էօմրտէ օլ գատար քէսպ ի գուվլէթ էտէրսին: Տէրունի առտէմտէ կիւն պէ կիւն թէճէտտիւտ էթմէք իչիւն կէօրիւնմէզ օլան Զաթ իլէ եէվմիյէ միւլադաթ շարթ տըր: Զիրա նէշէլի բուհ իլէ օլան տաիմի միւլադաթ տըր քի, պիլիմ տէ բուհումըզը պէր հայաթ գըլաճագ տըր: Սէն, գալպինի՝ Իլահի գալպ իլէ ալէտտէվամ թէմաա էթտիր, իշթէ պու սէնին իչիւն էպէտի հայաթ տըր, Ալլահտա գալ, էպէտի հայաթտա տաիսի գալաճագ սըն:

2. Գալպինի Բապպա վերմիշ օրու իսէն արքըգ անը դայիյէ վերէմէգսին:

Պու տէմէք տէյիլ տիր քի, տիւնեատա արթըգ հիչ պիր շէյի սէվմէյէճէքսին, վէ հիչ պիր շէյէ գալպինի աշմայաճագ սըն, խայր, սէվէճէք վէ աշաճագ սըն, լաքին Ալլահա՝ էն զիյատէ մա-

լընը սեվեճէքսին, լաքին անը իհսան էտէնի տա-
հա զիյատէ, շախսընը սեվեճէք սին, լաքին եա-
րատանընը տահա զիյատէ: Փամիլեա վէ չօճուգ-
լարընը սեվեճէք սին, լաքին Բապպընը էն զիյա-
տէ: Տօսթ եա նիշանընը սեվեճէք սին, լաքին
սեմալի Փէտէրինի հէր հանկըսընա ֆաիգ օլա-
րադ, սեվեճէք սին:

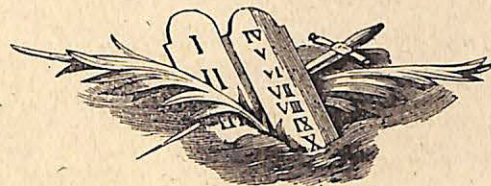
3. Գալպինի Բապսա վերի իսէն, արքրգ
հօւնի հիյ մէյուս օլնագըսն:

Պաշգա շէյլէր սէնի իգնա էտէմէզ իքէն,
Ալլահ սէնի իգնա էտէճէք տիր, անլէր սէնի
թէրք էտէր, լաքին Բապպ սէնի թէրք էթմէզ:
Գալպինի՝ սանտրգ տօլուսու գուճաշլարա՞ մը
գօյմուշսըն, անլէր էննիհայէ կիւվէյէ թաամ
օլմաղլէ, սէնի մէյուս էտէր. ալթուն վէ կիւմիւշ-
լէրէ՞ մի, սըրգաթ օլունմաղլէ, էմվալը քէսի-
րէյէ՞ մի, եաղմա էտիլմէրլէ, սէնի միւքէտտէր
էտէրլէր: Սէվկիւիւ էվլատը՞ն մը, սէնտէն ալըն-
մաղլէ գալպինի գըրար: Վէ լաքին էկէր գալ-
պինի հէր շէյտէն էվվէլ վէ զիյատէ Ալլահա
վէրիւր իսէն, անը «պիւթիւն գալպինտէն վէ
պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն գուվվէթին-
տէն սեվէր» իսէն, օլ գէման էօմըիւն պիւճիւմիէ
հալ ու քէյֆիյէթլէրինտէ, երնէ սէն մէսրուր
օլաճագսըն: Գալպինի էգէլի գալպէ րապթ էթ,
ճէֆան սէֆայա վէ մէյուսիյէթին մէսէրլէթէ
թէպաիլ օլաճագ տըր:

«Զայ օլսա նամըմ մալըմ տա,
Տէրտ ալըպ, հիսսէմ օլսա.
Եանընտա զիյան հէվի քեար տըր,
Գէտէրտէն չըգար սէֆա.»

Ատէմլէր սէնի հէր շէյտէն սօյապիլիւր. ամ-
մա Ալլահտան սօյամաղ: Պու էօմրտէ հիշ պիւր
շէյին գալմաղսա, պէս Ալլահ պադի գալըր, սէն
Անտէ վէ օ տախի սէնտէ օլտուգճա, է՛յ տօս-
թոււմ, արթըգ տիւնեատա նէ՞ շէյ սէնի միւ-
քէտտէր գըլաճագ տըր:

«Տօսթլարըն թէրք էթմիշլէրտէ,
Օ հէր տէմ սատրգ գալըր.
Սէն գուճաղընտա էմինսին,
Էպէտի մէլճա օլուր:»

ԽՐԻՍՏԹԻՅԱՆԸՆ ՄԱՀԻՅԵԹԻ

«Պէ՛կ անկրէ, պէ՛ն իմ տէ՛րիցիս, անկրէ կրէի
չէփիլիպ երէ տիւրիւրէ:» Յովն. 18.6:

Սէվկիւլիւ Խէլապետարմըզը թուրմաղա կէլմիշ օլան պու գալապալըզըն անըն հուզուրընտան կերի չէքիլիպ, եէրէ տիւշմէլէրի խուսուսի պիր միւճիղէյէ աթֆ օլունապիլիր իսէ տէ, պիղէ կէլիր քի, պու վազըա տահա զիյատէ աւնըն սիմա ու իմասընտա, սէտա վէ աթվարընտա իղհար օլունան տէրունի ուլվիյէթ, վէ բուհունտա պուլունան իլահի գուտսիյէթին նէթիճէսի իտի:

Զաթէն միւսէլլէմ պիր հագիղաթ տըր քի, միւպարէք Բապպըմըզտա եէվմիյէ իղհար օլունան էօմր ու սիրէթ վէ հուզուր, ատէմլէրին միւթէհայէիր վէ զայէթլէ միւթէէսիր օլաուգլարը նէվտէն իտի: Վէ օ էօմրիւնիւն սօնյարընա թէգարրիւպ էթտիքտէ, էսնաի զուրուպինտէ տահա ալա ճէլալ իղհար էտէն շէմա միսիլու, տահա աճաիպ պիր հուզուր վէ ճէլալ իղհար էտիյօր իտի: Պագ. Մարկ. 10.32, Ղուկ. 9.29:

Շու հալըն պէլլի պիր սէպէպի՝ անըն ֆէ-

տէր իլէ սամիմի միւլաղաթտա պուլունմասը, վէ սէմալի միւլահաղաթ իլէ մէմու օլմասը իտի. շէյլէ քի, իլահի Զաթըն հայաթ վէ հուզուրը, վէ քէնտինին անլէրլէ պէսլէնմէքտէ իտիյի մանէվի թաամլար, տէրունի ատէմինի օլ գատար զապթ ու իշղալ էյլէմիշ իտի քի, անըն պիւթիւն հայաթընտա ճէլալ Ուլլահ իղհար օլունմագտա իտի:

Իլմի բուհը ինսան տախի պունը թաստիգ էտէր: Պիր ատէմին գալպ վէ ֆիքրինի էն չօգ զապթ էտէն թասալվուրաթ վէ միւլահաղաթ անըն խարիճի հէյէթինէ թէէսիր էտէր: Տէրունտէ ֆէսատ վէ շէրր պէսլէյէնին հուզուր, սիմա վէ պազըըզ գալպտէքի ֆէսատըն մուխպիրլէրի տիրլէր, լաքին իֆֆէթ, հագիղաթ վէ սալահլէ պէսլէնէն գալպ իսէ, զահիրի ատէմինտէ անճագ անլէրի իղհար էտէր:

Շու հալտէ էէէր Սէվկիւլիւ Բապպըմըզը թուրմաղա կէլէն խասիմլէրի անըն հուզուրընտան կերի չէքիլիպ եէրէ տիւշտիւլէր իսէ, սէպէպի ֆէսատլէ տօլու օլան գալպլէրինին գուտսիյէթ վէ ուլվիյէթէ մալիք օլան օլ սէմալի հուզուրա թէհամմիւլ էտէմէմէսի իտի:

Օ սաֆիլէթլէ մէմու պազըլլար, օլ պի սուշ վէ փաք օլան սիմա, վէ լաթիֆ օլան սէտա, օլ էարամալ գալպլէրէ օգ կիպի թէէսիր էտիյօր իտի:

Պու իֆատէլէրիմիդտէն շու հագիգաթա
վասըլ օլապիլիլիդ քի,

Խրիսթիյանըն մահիյէր վէ սիրէքիմիմ Քե-
աս վէ կիւնահը սեմ երմեֆ իյէ փեֆ սըգը աշագա-
սը վար սր:

Փէք իհթիմալ տըր քի, պու իֆատէմիդ
կիւնահըն սալքի հէր եէրտէ թէամմիւմ էթմիշ
օլմասընա նազարէն փէք տօղրու կէօրիւնմէսին,
վէ չօղլար եինէ տէսինլէր, «Հէր նէ տէ օլսա,
եինէ կիւնահ ալէմտէ գուվլէթլի տիր:»

Պիզէ պու զահիրէն էօյլէ իսէ տէ, հագի-
գաթա ը հալտէ էօյլէ տէլիլ տիր: Վագաա կիւ-
նահտա գուվլէթ վար. լաքին խայրտա տահա
ղիյատէ: Հագիգաթա հէր եալան վէ հիլէյէ ֆա-
իգ տիր. իսթիգամէթ իւզէրինէ թէէսիս էտիլէն
սիրէթ՝ տահա գալի վէ տահա գաիմ տիր: Փաք
սիմալար տըր քի, կիւնահընալը սէրպէսթճէ
անլէրէ պագամաղա պրագամաղ:

Եկէր պէօյլէ տէլիլ իսէ, եանի՛շիւն ֆըսդ ու
ֆիւճուր իլէ լէքէլի պիր փէտէր պէշիքտէ ըա-
հաթմա ուլույան մէլէք սիմալը մասուլմընը սէյր
էթտիքճէ գալպի տէրուինտէ գըրըլըր: Նէ՞ ի-
շիւն ֆէնա մէսլէրլէրինտէն խանէսինէ ալտէթ
էտէն կէնճ անը պիսուշ սիմա վէ լաթիֆ թէ-
պէսսիւմլէ իսթիգալալ էտէն սէվկիւլիւ հէմշիրէ-
սինին փաք հուզուրընա տայանամայըպ, աճը ա-
ճը կէօղ եաշլարը տէօքէր: Եկէր ֆիլվադը հա-

գիգաթ, սալահ վէ իֆֆէթտէ շէրր վէ ֆէսատ-
տան տահա զիյատէ գուվլէթ եօգ իսէ, նէ՞ սէ-
պէպտէն «Գօվալայան եօգ իքէն շէրիր գաշար:
ամմա սալիհլէր կէնճ արսլան կիպի ճէսուր տըր»
(Էմա. 28.1:)

Պետրոս տէհշէթլի քիւֆր վէ եէմինլէրլէ
սէվկիւլիւ Մուալլիմինի ինքեար էտէպիլիլ, լա-
քին օլ Զաթ ը ճէլիլին պէս լաթիֆ վէ շէֆիգ
պագըշլարը անը աճը աճը աղլաթմաղա քեաֆի
տիրլէր: Պրագ Թիսուս օլ իղհար օլուհան մանէվի
գուվլէթինէ ըազմէն թութուլըն. լաքին եինէ
տէ անըն խաշտա գաթլ էտիլմէսի քէնտինին
կիւնահ ալէյհինէ օլան էն ազիմ զալէպէսի իտի:

Շու թագտիրտէ ֆէսատ վէ կիւնահըն ա-
տէմլէրին գալպինտէն տէֆ վէ մահվ օլմասը ի-
շիւն պու կիւն տիւնեա սէվկիւլիւ Խէլասքեա-
ըմըզընքինէ միւմասըլ տէրունի ուլվիյէթ վէ
իլահի սիրէթէ մալիք օլան Խրիսթիյանլարա նէ՛
գատար միւհթաճ տըր: Էօյլէ խրիսթիյանլար
միւսթագիմ օլտուգլարը իշիւն իսթիգամէթ-
սիղլէրի, հագիգաթափէրվէր օլտուգլարը իշիւն
ալշագ բուհլուլարը, վէ իֆֆէթ սահիպի օլտուգ-
լարը իշիւն, իֆֆէթսիղլէրի իսլահ էտէպիլիլլէր:

Հէր եէրտէ կիւնահըն տէֆի իշիւն էն միւ-
էսսիր չարէլէրտէն պիրիսի տէ պու տըր. Եկէր
վալիտէյն հալընտա խանէլէրիմիդտէ հիւքմ է-
տէն ֆէսատ վէ կիւնահըն տէֆ էթմէք իսթէր իսէք,

պունու պիղլէրտէն սուտուր էտէճէք օլան ալի,
իլահի թէէսիրլէր իճրա էտէճէք տիր. էկէր չար-
չու վէ փաղարտան հիլէնին, եալանըն, հագգսըզ-
լըզ վէ հէր կէօնէ տօլանաըրըճըլըլըն թարտ է-
տիլմէսինէ հասրէթքէշ իսէք, պիղլէր Խրիսթի-
յան թիւճճար վէ էսնաֆ հալինտէ հագիգաթ
վէ իսթիգամէթ իւզրէ մուամէլէտէ պուլունմա-
ւըյըլ:

Պիղճէ պու պապտէ պունըն գատար պաշ-
գա միւէսսիր պիր չարէ եօգ տըր: Շէրրին տէ-
ֆի իչիւն նէ նիզամ, նէ թալիմ, նէ մէտէնի-
յէթ վէ նէ տէ ըէամի իպատէթ օլ գատար իշ
կէօրէմէզ. լաղըմ օլան շէյ Բրիստոսըն ըուհընա
վէ սիրէթինէ մալիք օլան խրիսթիյանլար տըր.
պիղտէն տէ իլահի թէէսիրլէր սուտուր էթմէլի
քի, ֆէհա ըուհլար հուզուրումըլտա սուս օլա:

Բի՞մ պիլիր, միւպարէք Բապպըմըլըն քէ-
ամ վէ փաղարընտան պաշգա, սալթ անըն սաֆ-
վէթի գալպինին վէ տէրունինտէ սաքին օլան ի-
լահի ըուհըն նէթիճէսի օլան լաթիֆ սէտալարը,
անըն պիսուշ սիմա վէ սատէ տիլ պագըլլարը
նէ՞ գատար կիւնահըեարլարըն կիւնահլարընտան
տօլայը կիզլի կիզլի կէօզ եաշը տէօքմէլէրինէ,
վէ փաք էօմրէ ըիւճու էթմէլէրինէ սէպէպ օլ-
մուշ տըր:

Անտէ օլտուղը կիպի, պիղտէ տէ սատէտիլ
պագըլլարըմըլ, փաք սիմալարըմըլ վէ իլահի

մահիյէթիմիզ խարիճէ էօյլէ թէէսիրլէր պրազ-
մալը տըր քի, կիւնահըեար կիւնահլարընտան
տօլայը թէվպէ էթմէյէ, ֆասիտ գալպ կէօզ
եաշը տէօքմէյէ, վէ նափաք օլան մուգատտէս
էօմր կէչիրմէյէ թէշվիզ օլունսուն:

Ֆիլ վազը տօսթում, նափաքը փաք էօմրէ
հագգսըլը հագգա վէ հագիգաթա, իսթիգա-
մէթսիրի իսթիգամէթէ, ֆասըզը սալահա կէ-
թիրմէք իսթէ՞րմիյիզ. էվվէլա պիզ պու ֆազի-
լէթլէրէ մալիք օլմալըյըլ:

Նի՞չիւն չարչուլարտա վէ ալըշվէրիշլէրտէ
օլան հիլէքեարլըզլարտան վէ հագգսըլըլար-
տան տօլայը պահա էտէր տուրուրըլ: Սէն միւշ-
թէրիյէ իսթիգամէթ էօյրէթմէք իսթէ՞րմիսին,
էվվէլա սէն միւսթագիմ օլ. սէն անը հագգսըզ-
լըզտան պէրի էթմէք իսթէ՞րմիսին. էվվէլա սէն
հագգա ըազի օլ. սէն միւլագաթտա օլտուղըն
քիմսէլէրին ապէս լիսան, գապիհ աթվար վէ
պօլուդ էօմրլէրինի եէնիլէմէք իսթէրմիսին,
էվվէլա սէն պու կիպի ալի պիր էօմրէ մալիք օլ:

Ձիրա պագ, հա՞նլը միւսթագիմ թիւճճար
վար քի, հիլէքեար անա եագլաշապիլսին, հա՞ն-
լը հագիգաթփէրվէր վար քի, հագգսըլ օլան
անա թէգարրիւպ էթսին. հա՞նլը ախլագ ը հա-
սանէ սահպիլ վար քի, ախլագսըլ անընլէ էն-
սին գալգսըն: Փաք էօմրտէ, ալի սիրէթ վէ նէ-
ճիպ ըուհտա էօյլէ պիր ուլվիյէթ վէ գուվվէթ

վար տըր քի, շէրիր բուհլար պիլէ անտէն խավֆ
էտէրլէր: Հէման պու սէպէպտէն խտի քի, շէրիր
բուհլար Յիսուսըն հուզուրընտան մուաղղապ օ-
լուպ, ֆէրեատ էտէրլէր խտի: Խօշ բախհա ֆէնա
գօգուլու տէֆ էթտիյի միսիլու, ախլագ ք հա-
միտէ տախի ախլագ ք Ֆառիտէյի պէօյլէճէ տէֆ
էտէր:

Սէն գարանլըգ օլուր իսէն, գարանլըղը աս-
լա տէֆ էտէմէղսին. պիլաքս անը թէգեխտ էտէր-
սին: Զուլմէթի տէֆ էթմէնին եէկեանէ եօլու
նուր օլմագ տըր: Սիս վէ տիւմանլար կէճէլէյին
դէմինի գափլար, լաքին շէմս լէման էտինճէ ա-
լէմ թապան օլուր:

Փէրտլէր հագգընտա պու պիր հագիգաթ
օլտուղը կիպի ֆիլիսէշէր հագգընտա տա սահիհ
տիր: Նիշէ տէֆա խրիսթիյանլըգ ալէյհինէ սէօյ-
լէյէնլէր, «Օ ատէմլէրի կիւնահտան խէլաս էտէ-
մէյօր», տէյու. իշթիքեալարտա պուլունմագտա,
վէ անըն իլահի ապընա շիւպհէլէր կէօթէրմէք-
տէ տիրլէր: Պու իթիրաղտա հագիգաթ եօգ
մը տըր: Խրիսթիյան քիլիսէսի տիւնեայա նուր
վէ թուղ օլմագ իշիւն թաեին օլունմուշ իքէն,
տէրունի էսէֆլէ տէրիզ քի, պու կիւն խրիս-
թիյանլըգ փէրտէսի ալթընտա վէ Խէլասքեարը-
մըղըն ճէլիլ նամընա տուրտուրլմը միւքէլէֆ
քիլիսէլէրին սայէսինտէ վէ տէրունինտէ նիշէ
գապիհ կիւնահլար իրթիքեապ էտիլմէքտէ տիր:

Նի^օ չիւն խրիսթիյան տիյարլարտա վէ պինլէրճէ
քիլիսէլէրին պուլունտուղը մէմէքէթլէրտէ հա-
լա կիւնահ նիշէ սըրալարտա տէհշէթլի պիր սու-
լէթտէ խրիսթիյանլարը դապթ էթմիշ տիր:

Պիղճէ պունըն ասըլ սէպէպի խրիսթիյանլըգ
տէյիլ, խրիսթիյանլար տըր: Նիշէ խրիսթիյան
ճէմաաթլարըն տիւնեայա, նէֆսէ վէ խարիճի
նիւմայիշէ թէպիմ օլարագ, Բրիստոսըն մէպտէ
վէ բուհունտա հարէքէթ էթմէտիքլէրի տիր քի,
քիլիսէյի կիւնահ վէ ճէհալէթին տէվամընա շէ-
րիք դըլմը տըր: Պիր տէֆա խրիսթիյան քիլի-
սէլէրի նէֆսիէրէսթլիք, տիւնեէվիլիք վէ նիւ-
մայիշտէն խէլաս օլտուն, պիր տէֆա անլէրտէ
օլան նուր քեամիլէն փարլասըն, վէ պիր թուղ
հալինտէ ատէմլէր արասընտա իշլէսին. պագ օլ
դէման ֆէսատ ք ինսան պու իլահի գուվլէթ
հուզուրընտա նէ^օ չափուգ զաիլ օլաճագ տըր:

Կէրէք ֆէրտլէրին հայաթընտա վէ կէրէք
էվլէրտէ, մէքթէպլէրտէ. քիլիսէլէրտէ, հէր
եէրտէ պու կիւն էն ղիյատէ իհթիյաճըմըլ Բապ-
պըմըլ Յիսուս Բրիստոսըն թապիաթ վէ բու-
հունտա օլան խրիսթիյանլարա տըր: Թա քի անլէ-
րին հուզուրը հէր եէրտէ ֆէսատըն տէֆինէ վէ
կիւնահըն զաիլ օլմասընա պատի օլտուն: Խրիս-
թիյան տօսթում, քէնտի քէնտինէ «Պէնիմ
էօմրիւմ վէ սիրէթիմ կիւնահըն արթմասըն^օ
մը, եօգսա էքսիլմէսինէ մի սէպէպ օլույօր»

սիւալընը էթ, վէ էկէր ճիտտէն անըն տէֆինէ աղղուքէշ իսէն, շու իքի չէյէ տիգգաթ էյլէ:

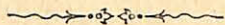
Եվիկիշա, տէրունի ատէմինտէ ուլվիյէթէ վէ սիրէթ վէ էօմրիւնտէ գուտսիյէթէ սայ էթ. պունուն իշիւն տէ սէնին հէր կիւն իլահի հա- գիգաթլար սօֆրասընտան եէմէն շարթ տըր: Զիրա ֆիքը ու գալպիյին եէվմիյէ քէլամ Ուլ- լահ վէ էպէտի հաղիգաթլար իլէ պէսլէնիպ ըուհուլըն Ալլահըն էվսաֆ ը ճէլիլէսի իլէ թէճ- հիզ էտիլմէսի իլէ, սէն պաթընի ատէմտէ էօյլէ պիր ուլվիյէթ վէ մահիյէթէ մալիք օլաճագսըն քի, անլէր պէհէմէհալ մանէվի պիր գուլվէթ հալինտէ խարիճէ իզհար օլունաճագլար տըր:

Զիրա պիր ատէմին եէտիյի թաամըն նէվ վէ թապիաթընըն անըն խարիճի վէ ճիամանի հէյէթինէ չօգ ալագասը օլտըղը կիպի, տէրունի թէֆէքքիւր, միւլահաղաթ վէ խայալաթըմըղըն տա նէվ ու թապիաթընըն խարիճի վէ մանէվի հէյէթիմիզէ խուտուսի պիր ալագասը վար տըր: Պու սէպէպաէն սէնին տէրունի հայաթըն նէ իլէ պէսլէնտիյինէ էյի տիգգաթ էթ, վէ էկէր մա- հիյէթ վէ հուզուրընըն էթրաֆընտաքիլէրէ նուրպախշ օլմասընը իսթէրսէն, գալպինտէ յալտ- տէվամ սալահ, հաղիգաթ, մուհապպէթ վէ գուտսիյէթ միւլահաղաթը իլէ պէսլէն: Պունդար սէնին տէրունի ատէմինի թէճտիտ էյլէտիքճէ, սէնին պիթիւն խարիճի հէյէթին տէ թէճէտտիւտ

էտէճէք տիր. վէ իշթէ օլ վազթ սէնտէն վէ սէնին հուզուրընտան մանէվի պիր գուլվէթ սուտուր էթմէքլէ, սէն չօգ սէֆիլ ճանլարըն կիւնահտան խէլաս օլմասընա պատի օլաճագսըն:

Սանիյիկն. Ալլահ իլէ ճիտտի վէ սամիմի միւլագաթա սօն տէրէճէ էհէմմիյէթ վէրիպ ան- տէ միւտալիմ օլ: Տէրունի թէճէտտիւտիւն պիր պաշ շարթը տա գալպին իլահի գալպէ աշըլմա- մը վէ եէվմիյէ սէմալի փէտէր իլէ հաղիգի միւ- լագաթը տըր. վէ իշթէ պու միւլագաթըն նէ- թիճէսինտէ տիր քի, տէրունի ատէմիմիզ սէմա- վի նուր իլէ թէնվիր օլունմաղլէ, օլ նուր հէր հալտէ սիմամըղտա տա զահիր օլաճագ տըր: Զի- րա պագ Մովսէսին, ճէլիլ խէլաքեարըմըղըն, վէ Սաեփաննոսըն սիմալարընտա իզհար օլունմուշ օլան սէմալի հէլալէթ վէ ճէլալըն պիր պաշ սէպէպի տէ նէ՞ իտի. անլէրին Ալլահ իլէ օլան սամիմի միւլագաթլարը տէյի՞լ միւ Այնի իմ- թիյաղ սանա վէ պանա տախի վէրիլմիշ տիր, էօյլէ իսէ պիրատէր վէ հէմշիրէ հէր կիւն վէ հէր ան փէտէր Ալլահ վէ խէլաքեար Յիսուս իլէ ճիտտի վէ տէրունի միւլագաթա ճէհտ էթ: Գալպին չէմսէ աշըղ չիչէք միտիլու սէմալի հուզուրա վէ նուրա լաէնգաթի ամատէ պուլունսըն, թա քի Բապպըն ճէլալը սէնի կի- յինտիրմէքլէ սէն անըն վասըլթասըյլէ հէր եէր- տէն վէ հէր գալպտէն կիւնահըն տէֆինէ խըտ- մէթ էտէպիլսին:

ՅԻՍՈՒՍԱ ՍԱՏԱԳԱԹ

„Ամենա Յիսուսն անկեղծի պիտի լինի, վե ինսան հագգրն-
 ան հիջ պիտի լինեն շահաւորներ միւսերան օրնաւորը միւսերե,
 քանիսի անկեղծ ինսանագ իսի: „ Յովն. 2.24:

Տիւնեատա հագիգի տօթլուղուն վե սահիհ
 պիրատերըք ալագասընըն ալլըղը չօգ քերրէ
 ատէմլերին եքթիկերինն օլան էմնիթսիղլըքէ-
 րինտէն տիր: Պիր եա օլ թարաֆըն սատագաթ-
 սըղլըղը տըր քի, նիչէ տէֆա հագիգի ինսանի-
 յէթին պաղլարընը դըրմըլ տըր: Գալպին գալպ
 իլէ միւթապագաթտա օլմամասը, չօգլարճա տէ-
 ֆա պիրատեր վե հիմչիքէլերի պիրպիրլերինտէն
 ալըրմըլ տըր: Ատէմլերին փէք չօգ սըրալարտա
 եքթիկերլերինն թէսլիմ օլմատըղլարը, պիր եա
 օլ պիր թարաֆտա կէօրիւլէն սէպաթսըղլըգտան
 տըր, վե ումոմէն գաիտէ չու տըր. — Սէպաթլը
 օլան սէպաթսըղա, միւսթագիմ օլան զայրի
 միւսթագիմէ, մէպտէ սահիպի մէպտէսիլէ թէս-
 լիմ օլմաղ:

Եֆէնտիմիլ իլէ եհուտիլէր մէյանէսինտէ
 օլան ալըրըղ գուռտան նէչէթ էթմիլ իտի: Օ՝
 պիր Մէսիհ հալինտէ կէլմիլ վե միւսիլէլէր իշ-

լէմէքտէ օլմուլ իտի իսէ տէ, չօգլար անա շիւպ-
 հէ էթմէքտէ իտիլէր: Անըն պու կիպիլէր իլէ
 պիր իշի եօգ իտի: Տիկէր թարաֆտան հէյըլի
 թէմիլլէմէքտէ իզհար էյլէմիլ իտիլի նուֆուղ
 վե հիւքմտէն, վե էթմիլ իտիլի միւսիլաթտան
 միւթէէսիր օլարագ չօգլար տա անա ինանմըլ
 իտիլէր իսէտէ, եինէ Օ՝ պուռլարա տա թէսլիմ
 օլմագ իսթէմէյօր իտի: Բապլըմըղ անճագ միւս-
 թագիմ վե ալըգ գալպի Գալիլիալլարա թէս-
 լիմ օլմուլ իտի: Վէ լաքին պու սէպաթսըղ վե
 գարարսըղ եհուտիլթանլըրա քէնտինի կիւ-
 վէնէմէյօր իտի: Սահիհ, նիչէլէր անա «Նէլէճէք
 օլան Մէսիա պու տըր» տէյէ ինանմագտա ի-
 տիլէր. էզճիւմլէ անլէրին պու իթիգատը Յիսու-
 սըն քէնտինի անլէրի թէսլիմ էթմէսինի քեա-
 ֆիլ օլան պիր իթիգատ տէյիլ իտի:

Ճանըմըղտա պիր հիսսի թագիլի վար տըր
 քի, ալաղըմըղ ալթընտա տուրան վե եա կէլէ-
 ճէք օլան պիր թէհիլքէյի աճաիպ պիր եօլտա
 պիլէ խապէր վէրիւ: Եատ էլէ վէրլէճէք գուլ՝
 խալթընտան նաչի նասըլ չըրփընըր. վե եա
 սէրթ էլլէրէ կէչէճէք գուլու՝ նասըլ հաղին հա-
 զին մէլէր իսէ, պիլէ թէհիլքէյի օլան նիչէ շախս-
 ւարը կէօրտիլիւմիւղտէ տէ, ճանըմըղտա պէօյ-
 լէ պիր չըրփընմագ վե գալպիմիլտէ չարփըն-
 մագ հասըլ օլուր: Մէպտէսիլ վե սէպաթսըղ ա-
 տէմին գարչըսընտա տուրտուղըմուղտա, գալ-

պիմիդ անա աչըլմագտան իմթինա էտէր, փաք
րուհլար՝ պաչգալարընտան զիյաատ տէրինէ նա-
ղար էտէրլէր, վէ գալպին ֆէսատընը՝ ֆասըգ-
լարտան տահա էյի թէշիսիս էլլէրլէր:

Սէվկիւլիւ Բապլըմըլ՝ պու գարարըլ վէ
մէպտէսիդ էհալիյէ թէսլիմ՝ օլմամագ իչիւն, տէ-
րունինտէ պէօյլէ պիր իհթիրաղ հիսս էթաի-
Չիւնքի անըն փաք վէ լէքէսիդ րուհու, անլէրին
գալպինին տիւղէնսիլլիք վէ ֆէսատընը անլէր-
տէն տահա էյի կէօրիւյօր իտի «Վէ ... չօգ-
քիմսէլէր իծրա էթտիյի միւծիւղէլէրինի միւ-
շահատէ էթմէլէրիլլէ՝ անըն իսմինէ իման էթ-
տիլէր: Ամմա Յիսուս ճիւմէսինի պիւտիյի ճի-
հէթլէ քէնտինի անլէրէ ինանմաղ իտի, զիրա
քէնտիսի ինսանըն տէրունինտէ նէ օլտըլընը
պիլիր իտի:» Այէթ. 23-25:

Պիլիր իտի քի, պու կիւն «Ովսաննա» տէ-
յէ նիտա էտէնլէր, եարըն «Խաչա չըգար» տէ-
յու պաղըրաճագլար. պիլիր իտի քի, պու կիւն
անը մէլիք էթմէք իսթէյէնլէր, եարըն «Չէ-
ղարտան մատա մէլէյիմիդ եօգ տըր» տէյէ անը
սալպ էտէճէքլէր իտի: Պու սէպէպտէն Յիսուս
քէնտիլէր անա ինանմաղ կիպի կէօրիւնիւյօրլար
իտի իսէ տէ քէնտիսի անլէրէ ինանմայօր իտի:
Անըն իչիւն պու սէպաթսըլ վէ տուրագսըլլար
արասընտան չէքիլտի: Սիյրէթ պօղըլգըլը վէ
մէպտէսիդ էօմր իտի քի, իլահի գալպին անլէրէ
աչըլմամասընա սէպէպ օլտու:

Տիւնեատա պիր ֆէրտ եա պիր միլլէթ ի-
չիւն էն պէօյէլք պաթիթսըլլըգ, օլ ֆէրտ եա
միլլէթին մէպտէսիդ վէ սիյրէթսիդ օլմալը տըր:
Սէն անա նէ ալի ֆուրսաթլար վէրիր իսէն վէր,
վէ նէ ալիմ նիմէթ գափուլարը աչար իսէն աչ,
անլէրին պու տասագարսըլլըլ, օլ գափուլարըն
ալէյհէրինէ գափանմասընա, վէ օլ ֆուրսաթ-
լարըն էլտէն ֆիրարընա սէպէպ օլաճագ տըր:

Վէ եիմնէ, էօմր՝ նիշէլէրէ իգպալ գանատ-
լարընը աչմըլ իսէ տէ, անլէրին իսթիգաւնէսիդ-
լիյի օլ գանատլարը գըրմըլ տըր: Կէշմիշտէ
պէօյիւք պէօյիւք իշլէր պաշընտա իքէն, պու
կիւն տտի իշլէրլէ մէշղուլ, պիր վագըթ էհալի
արասընտա փարլամըլ իքէն, չիմտի նա մալիմ
օլանլարըն պիր սէպէպի տէ, միւսըսգիւմ իւղ ար-
վար օլմատըլլարը տըր: Տիւնեատա՝ նիշէ քիմ-
սէլէրին փէրիշան վէ սէֆիլ գալմալարը սաիր-
լէրին էմնիյէթինի գաղանմատըլլարընտան
տըր: Շիւպհէմ եօգ քի, իշսիդ վէ ֆագիր իւլ
հալ օլան նիշէլէր պու կիւն պիրաղ օլտուն հէմ-
ճինսլէրինին էմնիյէթինի գաղանալար, քէնտիլէր
սէֆալէթէ, վէ սէֆալէթտէ քէնտիլէրինէ սօն
վէտալը վէրէճէք տիր:

Պինապէրին հայաթտա օլանլար իչիւն շա-
յանը էմնիյէթ օլմագ էն մուհիմմ խուսուսաթ-
տան տըր: Տիւնեա էմնիյէթ միհվէրի իւղէրին-
տէ տէվր էթմէքտէ տիր: Չիւրիւք թէմէլէ պի-

նա գօնմադ, վէ սէպաթսըդ ատէմէ թէսլիմիյէթ
օլամադ: Զէնկիւնին գափուսը՝ սըրգաթ էտէն գօմ-
շույա, վէ սահիպի սէխապէթին սօֆրասը նան-
քէօր խատէմէյէ գափալը օլուր: Սատըգ խըտ-
մէթճիյի տիր քի, հիշ պիր քիմսէ գօլմադ. վէ
միւսթագիմ շէրիքտէն, ըէֆիգի այրըլմադ իս-
թէմէզ:

Ատէմլէր պազէն՝ «Տիւնեատ տօսթ վէ
խայրխաճ զաթլար գալմամըշ տըր» տէյէ իշթի-
եաք էտէրլէր: Լաքին, է՛յ տօսթում. անըն սէ-
պէպի, էօյլէրին եօգլուղը տէյիլ, անճագ փէք
ինթիմալէն սէնին սահիպ ի խթիգամէթ օլմատը-
ղըն տըր: Իշիգ իքէն սանա պիր իմտատ էլինին
ուզատըլմամասը, խայրխաճ պիր քիմսէնին պու-
լունմատըղընտան տէյիլ տէ, պէքի սէնին կիւ-
վէնիլմէզ պիրի օլտուղըն տըր:

Տօսթլար սանա սըրը վէրմէզէր իսէ, վէ
գօմշուլարըն սէնտէն կէրի տուրուր իսէ անլէրի
թագպիճ էթմէ. անճագ քի, սէն քէնտինի
էմնիյէթսիզլէյին իշիւն թագիր էթ: Սէն ատէմ-
լէրին էմնիյէթինի գազան, վէ պրադ անլէր
սէնտէ իսթիգամէթ կէօրսիւնլէր, պագ օլ զէ-
ման սանա նիճէ թէսլիմ օլուրլար, վէ քիսէլէ-
րի իլէ պէրապէր գալպլէրինի սանա նասըլ ա-
շարլար:

Այնի հագիգաթ Քրիստոս իլէ խրիսթիյանըն
ալագասը հագընտա տախի սահիճ տիր: Յի-

սուսըն նիշէ խրիսթիյանլարտան ուզագ տուրմասը
վէ քէնտինի անլէրէ թէսլիմ էթմէմէսի, անլէրէ
կիւվէնմէտիյինտէն տիր: Պիզ պազէն ըէսմի ի-
պատէթլէրիմիզէ, վէ սուրէթ ի զահիրիյէտէ Յի-
սուսըն արտընճա կիթմէմիզէ պագարագ թէաճ-
ճիւպ իլէ սուալ էտէրիլ, «Նի՞շիւն խէլասքեար
պիզտէն ուզագ տուրույօր. նի՞շիւն ինայէթին
գափուլարը պիզէ աշըլմայօր, վէ նի՞շիւն իլահի
պէրէքէթլէրէ նաիլ օլմայօրըզ» Սէպէպի էֆէն-
տիմիզին պիզէ ինանմատըղը տըր. անճագ իւա-
րիճէն անա միւլասըգ օլտուղումուզ տըր: Պու-
պապտէ սէնին տիւշիւնկիւլէրին իշէ կէլմէզ. Օ՝
տէրունի պիլիր, պիզ զահիրէ կէօրէ սէօյլէր վէ
էօյլէրիլ. ամմա Օ՝ տույղուլարըմըղը թարթար,
վէ օլ տուլղուլարա կէօրէ պիզէ մուամէլէ է-
տէր: Չօգլար անա «Սանա ինանըրըզ» տէրլէր
իսէ տէ Օ՝ անլէրէ ինանմադ. «Պիզ սէնի պիլի-
րիլ» տէրլէր իսէ տէ Օ՝ «Պէն սիզի աօլա թա-
նըմամ տէր: Չօգլար անա տուա էտէր իսէ տէ,
Օ՝ աղլարընա ճէվապ վէրիր: Հէրքէս իլահի թէ-
րէննիւմ էտէր իսէ տէ, Օ՝ աղլարըն սէտասընը
տինլէր:

Շիմտիյէ գատար տէտիքլէրիմիզտէն էօյրէ-
նիյօրըզ քի,

1. Սէվկիւլիւ խէլասքեարըմըղըն քէնտինէ
իման էթմէյէն Նէհուտիլէրէ քէնտինի ինանմա-
տըղընըն պիր սէպէպի, անլէրտէ միւշահատէ էթ-
տիյի մէպսէսիզլիլ իտի: Պունա տա սէպէպ սա-
հիպի իրատէթ օլմատըղլարը իտի:

Մատեմ քի «Իբի ֆիքրլի առեմ ճիւմէ
եօլլարընտա սէպաթսըզ տըր», պինաէն ալէյհ
սէն՝ աաի էհալինին «Եափարըզ, էյլէրիզ» տէ-
մէլէրինէ չօզլուդ ինանմա, անլէր սէպաթսըզ
ֆիքրլէրին մէյտանա կէթիրտիյի վատլար տըր:
Պէօլլէր չօզ տէֆա գուլվէթլի պիր ֆիքրին,
եա պէլաղէթլի պիրինին թահրիքի իլէ, էօթէ
պէրի սիւրիւքլէնէ պիլիւրէր: Ճահիլ էհալինին
էֆքեար ադընթընը մէճրասընտան չէվիւրմէք
վէք գօլայ տըր: Պու կիւն պիրինին քէլամը իլէ
«Օլսուն, օլսուն» տէյէնլէր, եարըն պիր ախէրի-
նինքի իլէ, «Օլմասըն, օլմասըն» տէյէ պաղըրա
պիլիւրէր:

Եփեսոսը գուլումճը Տիմիթրիոսըն թահ-
րիք վէ թէշվիգի իլէ, պիւթիւն շէհր վէլվէլէ վէ
տաղտաղա իլէ մէմլու օլապիլիր, վէ լաքին շէհ-
րին քեաթիպինին միւտէպպիր քէլամլարը իլէ
իսթիլալ թէսքին էտիլիր: Պու կիւն «Ովսաննա
Բապպըն իսմինտէ կէլէն միւպարէք օլսուն»
տէյէ խուրմա տալլարը իլէ ալզըչայան գալմ,
եարըն ֆէրիսիլէրին թէշվիգի իլէ, «Դալտըր, խա-
չա չըգար» տէյու նիտա էտէպիլիր:

Պունուն իչիւն պէն տէրիմ. նասիպինի ա-
տի էհալի եէտինէ աթանտան զիյատէ ահմադ
օլմադ: Պու թաղըմտան օլանլարա սըզընան, պի-
րազտան իւզէրինէ եուվարլանաճադ ճէփմ պիր
գայա ալթընտա եաթան տիլանէ կիպի տիր:

Յիսուս քէնտինէ իման էթմիշ օլանլարըն պու
կիպի զաիֆ ճիհէթլէրինի էյի պիւտիյինաէն, վէ
անլէրին իրատէթ վէ բէյլէրինին քիմլէրին եէ-
տինտէ իտիյինէ քեամիլէն ալեհաճ օլտուզուն-
տան, քէնտինի անլէրէ ինանմազ իտի, սահիհ
անլէր քէնտինէ իման էթմէզլէր իտի. լաքին Օ-
անլէրէ ինանմամըշ իտի: Քէնտիլէր իչիւն տիւ-
շիւնմէյիպ, ախէրլէրին էֆքեարը արտընճա կի-
տէնլէր, տաթմա զաիֆ ֆիքրլի վէ գարարսըզ
քիմնէլէր տիր: Իման ու իթիգատը զայրիլէրին
գաֆասընտա օլան էհալինին չօզլուդ տինի եօզ
տըր. սէն գօլայ գօլայ պաշգալարըն բէյինէ
թէսլիմ օլանլարտան ապա սէպաթ պէլլէմէ-
իշթէ անըն իչիւն տիր քի, Յիսուս սաիրլէրին
թահրիքի իլէ էյի եա քէօթիւ օլապիլէնլէրէ
ապա քէնտինի թէսլիմ էթմէք իսթէմէտի:

2. Յիսուսուն քէնտինէ իման էտէնլէրէ
քէնտինի ինանմատըզընըն պիր իքինճի սէպէպի,
անլէրտէ միւշահատէ էթտիյի մենժաւսը ը շախ-
սիյէ բուհու իտի:

Պու Եհհուտիլէր անա «Կէլէճէք պիր Մէ-
սիա» տէյու պազմագտա, վէ Իսրայէլէ «Դաւի-
թին թախիթընը իառէ էտէճէք պիր Խէլասքեար»
տէյէ ինանմագտա իտիլէր: Պու սէվտա իլէ ա-
նը սէվտիլէր, վէ պու շէրէֆ շէվգի իլէ անա
ինանմատը: Վէ լաքին շայէտ պու իման վէ իշ-
թիյազըն արգասընտա իւմիտ էթտիլէրի շէյ-

լէր վուգու պուլմայաճագ օլուր իսէ, անը րէտտ վէ թէրք էտէճէքլէրի տախի մուհագգագ իտի:

Իշթէ ատէմլէրին նիչէ քէրրէ եէքտիկէրլէ-
րինէ իպրազ էլէտիքլէրի մուհագպէթ ալագա-
սը պու նէվտէն օլարագ սախթէ տիր: Պիզ չօգ
քէրրէ պաշգալարընը սէվէրիզ, չիւնքի անլէր
իհթիյաճըմըղը գալըրըրլար: Անլէր իլէ, իշիմիզէ
կէլալի իչիւն ալագա էտէրիզ, վէ պիզէ մէն-
ֆաաթլը օլտուղը իչիւն տօսթլուգ պաղլարըզ:
Վէ լաքին նէ վագըթ մէմուլիմիզ եէր պուլմագ,
վէ պէքլէտիլիմիզ օլմագ իսէ օլ վագըթ անլէրի
թէրք էտէրիզ, վէ սէվէր կիպի կէօրիւնտիլիւ-
միւզ քիմսէյերէ արգա տէօնէրիզ: Մէնֆաաթը
շախսիյէ իւզլէրինէ միւէսսէն հէր տօսթլուգ
սախթէ տիր: Չիւրիւք թէմէլ կիպի տիր, իւզէ-
րինէ պինա գօյամագսըն: Անըն իչիւն սէն հէր
արգատան կէլէնի տօսթ պէլլէմէ: Սէնի սէնա
էտէն հէր ատէմէ ինանմա. վէ «Սանա թէսլիմ
իմ» տէյէն հէր գալպէ գալպինի աչմա. անլէր
սալթ քէնտի մէնֆաաթը շախսիյէլէրի իչիւն
արգատան կէլալիքլէրի էճլաէն, սէնին խալընը
աօլա արամաղլար. վէ շայէտ իւմիտլէրի տէ
պօշա տիւչէճէք օլուր իսէ, արթըզ սէնտէն
քէօթիւսիւ օլմագ: Իշթէ միւպարէք Րապպըմըզ
քէնտինէ ինանմըլ կիպի կէօրիւնէն եէհուտիլէրէ
շու սէպէպէ մէսնի թէսլիմ օլմատը:

Այնի հագիգաթ պու կիւն տախի սահիհ

տէյի^Ը մի: Նիչէ Խրիսթիյանլարըն Քրիստոս իլէ
օլան ալագասը սըրֆ մէնֆաաթը շախսիյէ ալա-
գասը տըր: Չօղլար Խրիսթիյանլըղը՝ իչլէրինէ
էլ վէրտիլինէ կէօրէ եա գապուլ վէ եա րէտտ
էտէրլէր. եէրինէ կէօրէ Քրիստոս իլէ (կէօյա)
եաշարլար, եա տա անը րէտտ էտէրլէր: Եկէր
քիսէյէ էլ վէրիւր իսէ, Խրիսթիյան տըրլար, եօգ
իսէ, անը ինքեար էտէրլէր: Եա^Ըղըզ, նիչէլէր ի-
չիւն Քրիստոս վէ Խրիսթիյանլըզ քեար վէ գա-
ղանճըն պիր ախէր թարիգի օլմուշ տըր: Վէ
իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի պու կիւն տախի
Յիսուս պու միսիլու մէպտէսիզ Խրիսթիյանլարա
քէնտինի ինանմայօր:

Տօսթում, սէն պոււնուն իչիւն Խէլասքեա-
րընը թայիպ էթմէ: Սէն՝ մէնֆաաթը շախ-
սիյէսինէ սէնի ալէթ էթմէք իսթէյէն նէֆաիէ-
րէսթէ եիւզ վէրի^Ըրմիսին: Նամուս վէ իթիպա-
րընը՝ շախսի քէյֆինէ գուլանմագ իսթէյէնէ
րազի^Ը մրսին: Սալթ եէյիպ տօյտուղլարը եքմէք
խաթըր իչիւն սէնի արայանլարտան սէն մէմ-
նուն գալը^Ըրմըրն: Սէն պու կիպիլէրէ թէսլիմ
օլաճագ ատէմլէր նաղարը իլէ պագապիլի^Ըրմի-
սին: Պէօլլէ տէ Րապպըմըզ, մէպտէսիզ վէ սէ-
պաթսըզ, նէֆաիէրէսթ եէհուտիլէրէ քէնտինի
ինանմատը: Սէն՝ նիյէթ ի խալիսէ իլէ Անա
եաղլաշ. աճըղընըն տօյմասը իչիւն տէյիլ, իլա
հագիգաթ վէ հայաթ քէլամլարընըն խաթըր

իշխան, պաղ, օլ զէման Յիսուս սանա նիճէ թէս-
լիմ օլուր. վէ 0 իլահի գալպ սանա նասըլ ա-
աշըլըր:

3. Էֆէնտիմիզին քէնտինէ իման էթմիշ
Նէհուտիլէրէ, քէնտինի ինանմատըղընըն պիր ա-
խէր սէպէպի՝ անլէրին քահրիզ օրունուշ մուվագ-
գաք տուղորաւ թահթընտա ինանմալարը իտի,
քի նէթիճէսի պու տուլղուլարըն պիրաղտան
սօվումասըլլէ, գալպլէրինին տէ Յիսուստան սօ-
վումասըլ տէմէք օլաճագ իտի:

Նիւպհէ եօգ քի, գալպլէրի զէմանի տա-
րաթ վէ սալթանաթ սէվտասըլլէ տօլու պու
Նէհուտիլէր միւպարէք Խէլասքեարըմըղըն՝ հէյ-
քէլտէ իճրա էյլէմիշ իտիյի հաքիմանէ ամէլլէր-
տէն, վէ Նրուսաղէմտէ կէօսթէրմիշ իտիյի միւ-
ճիզէլէրտէն թահրիզ օլունարագ, զաֆիլ ույան-
մըլ տուլղուլար թահթընտա գափըլըպ անա ի-
նանտըլար: Ձայ էթտիյինի պուլան, վէ հասրէթ
չէքտիյինի էլէ կէթիւրէն պիրի նիճէ մէսէրրէթ-
տէն ալթ իւսթ օլուր իտէ, պէօյլէ տէ պու միւ-
թէասսիպ էհալի, շան ու շէրէֆէ միւշթագ պու
գալմ, վէ հէր կիւն Մէսիհին թէշրիֆինէ հաս-
րէթքէշ օլան պու միլլէթ, շիմտի անը պուլմաղ-
լէ, գալպլէրի սէվինճ վէ սիւրուրլէ մալամալ օլա-
րագ, տէրհալ անը գապուլ էյլէտի:

Վէ լաքին գալպլէրի վէզն էտիպ, տէրունի
պիլէն Յիսուս՝ անլէրին պու մուվագգալթ իթի-

պարընա վէ սալթ տուլղու վէ հիսսիյաթտան օ-
լան հալթէպլէրինէ ինանմատը: Նէ տէ պու գա-
պարմըլ գալպլէրին քէնտինէ ճէլպ օրունմալընա
կէօնիւլ վէրտի: Չիւն էյի պիլիւր իտի քի, պի-
րաղտան հուզուր վէ միւճիզէլէրինին թէէսիւրի
կէչինճէ, պու գապարմըլ տուլղուլար զալի
վէ սըճագ արղուլար սօվուգ օլաճագ: Էյի պիլիւր
իտի քի, իշթիյագլէ միւնթագիր օլտուգլարը
զէմանի շէյլէր անլէրէ վէրիւլէտիյինտէ, պու
գալպլէր թէքրար սէրթ վէ պու եիւրէքլէր
թէփրէնմէզ օլաճագ տըր:

Իշթէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոստն նիշէ
Խրիաթիյանլարա թէսլիմ օլմատըղընըն վէ քէն-
տինի անլէրէ ինանմատըղընըն պիր ախէր սէ-
պէպի պուրատա աշիքեար տըր: Չօգլարըն անը
գապուլ էթմէսի հարէքէթէ կէլմիշ տուլղուլար
սէպէպիլնտէն տիր: Հասսէլէրէ վուրուլմասընտան
տըր քի նիշէլէր անը «Բապպ վէ Խէլասքեար»
տէյու իգրար էյլէրլէր. վէ սէն անլէրտէ պիր
զէման Յիսուս վէ հագիգաթ իչիւն պիր շէվգ
ու զայրէթ միւշահատէ էտէրսին. վէ պիզէ էօյ-
լէ կէօրիւնիւր քի պուշլար տա միւմինլէրտէն
տիր: Ամմա Յիսուս պէօյլէ ինանմագ, վէ նէ տէ
անլէրին պու շէվգինէ պէլ պաղլար: Չիւնքի
պէօյլէլէրին տուլղուլարընըն թէպտիլի իլէ, ի-
ման ու իգրարլարընըն տախի թէպտիլ օլաճա-
ղընը էյի պիլիւր: Վէ իշթէ պուշու պիլտիյինտէն

տիր քի, Օ՝ պու մուվագգաթ կէօլկէլէրէ գա-
փըլմադ, վէ գապարմըլ եիւրէքլէրէ սըղընմադ:

Սահիհ տիր. նիչէ ատէմլէրին հադիգաթա
սատագաթ իպրադ էթմէտիքլէրինին, վէ իման
ու իթիգատլարընտա գարարսըզ օլմալարընըն
պիր սէպէպի տէ պու տըր. օլ հադիգաթլարը
թահրիք օլմուշ մուվագգաթ տույղուլար թահ-
թընտա գապուլ էթմէլէրի: Տույղուլ վէ հիսսի-
յաթլարըմըզըն ույանմասը՝ օյունճագլար մա-
ղաղասընա կիրմէքլէ չօճուղուն սէվինճ վէ մէ-
սէրրէթինտէն նաշի հէր օյունճաղա սարըլ-
մասը կիպի տիր, հէր տէնիլէնէ գափըլըր վէ
հէր իշիթտիյիմիլէ ինանըրըզ: Փիքը՝ պու կիպի
տույղուլարտան ալթ իսթ օլուպ, հադիգաթը
սէրին պիր միւթալէա իլէ գափրամաղա ֆուրսա-
թը օլմատըղընտոն, օլ տույղուլարըն սօղումասը
իլէ, իման ու իթիգատ տա սօղուր, վէ պատէհու
ղաիլ օլուր:

Պու միսիլու գապարմըլ հիսսիյաթ վէ
տույղուլար՝ սապօն քէօփիլիւնէ պէնդէրլէր.
գապարտըղլարընտա կիւզէլ ընէքլէր իզհար է-
տէրլէր, լաքին օլ գապարթընըն սէօյիւնմէսիլէ,
հէր շէյ մահվ օլուր:

Անըն իշիւն սէն՝ սալթ տույղուլարընըն գա-
պարմասըլլէ «Ետիարըզ, էտէրիզ» աէյէնլէրէ
չօղլուգ պէլ պաղլամա: Սալթ հիսսիյաթլարընըն
գալգմասը իլէ, կէնիշ կէնիշ վատլար էտէնլէրէ

չօղլուգ ինանմա: Վաղըթ անլէրի թէզ սօվու-
տըր. վէ օլ զէման կիւվէնտիյին տալլար էլինէ
կէլիր, վէ իթիմատ էթտիյին գալպլէր նամէրտ
օլուր: Է՛յ վահ, շու եիւղտէն նէ գատար գալպ-
լէր մէյուս վէ նէ՝ չօղ ատէմլէր միւքէտտէր
օլմուշ տըր: Պաղ, սըզլէթ էյամընտա սանա թէ-
րահիւմտէն նաշի վատլար էտէրէք ճէսարէթ
վէրէնլէր, իմտատ վագթը կէլտիյինտէ ուղաղա
գաշարլար: Քէտէրին արասընտա անա «Մէյուս
օլմա, տօսթլար սաղ օլսուն», տէյէնլէր, եար-
տըմ վագթը կէլտիյինտէ, սօղուգ սիմալարը իլէ,
էվիլէլքի քէտէրիյին իւղէրինէ պիր գաթ տահա
քէտէր զամմ էտէրլէր: Չօղ քէրրէ խայրխահ
պիր թէշէպպիւտէ՝ թահրիք օլմուշ պիր տույ-
ղու իլէ, չօղլար՝ «Օլսուն, ետիարըմ, էտէլիմ»
տէյէրէք պօշ վէ կիւզէլ վատլար էտէրլէր. լա-
քին ագչէ թէրաքիւմիւնէ կէլինտիյինտէ, հէր
պիրի պիր քէօշէյէ չէքիլիր: Եաղը՛գ, ատէմլէրին
պու նէվ սէպաթսըղըլը՝ նիչէ ալի մագսէտլէ-
րին եէր պուլմասընա մանի՝ վէ չօղ գալպլէրին
գըրըմասընա պատի օլմուշ տըր:

Տէմէք իսթէտիյիմիլզ պու խուսուսըն պիր
ախէր պէլլի միտալը պիզիմ հայաթը ը բուհանի-
յէմիլտէ չօղ տէֆա զահիր տէյի՞լ մի: Պիզ պա-
ղէն պիր վաղ՝ եա նութգտան օլ գատար միւ-
թէհսիր օլուրըզ քի, արթըզ պունտան պէօյլէ
էյի պիր էօմը կէշիրմէյէ, տինտար օլմաղա, վէ

Քրիստոսըն արտընճա կիթմէյէ գարար գըլարըզս Պու տույղու վէ գարար թահլթընտա խանէլէրի միգէ կիտէրիզ վէ եաթարըզ: Լաքին սապահլա յըն գալգարըմըզտա. Էյ վահ, լույա կէօրէն լէր կիպի օլուրըզ, վէ եէվմիյէ էօմրիւն զաիլէ լէրինէ տալար իսէք, արթըզ նէ վազըն վէ նէ տէ օլ տույղուլարըն թէհսիլի պիզտէ պագի գալըր:

Եիմէ, ինթիպահը լուհանի զէմանընտա, փէք չօղլար ույանըպ, կիւզէլ իգրար վէ վատ լարտա պուլունուրլար իսէ տէ, նէ գապար աղլար եէնի էօմր տէվամ էտէրլէր: Սէպէպի*, չիւնքի չօղլար հիսսիյաթ վէ գապարմըլ տույղու լար թահլթընտա հագիգաթ զապուլ էթմէքլէ վագթըն պարիտ էլի անլէր իւզէրինտէ աղըրլա նընճա օլ զէման պէրուտէթէ կիրիֆթար օլա ըագ, էսքի էօմրէ բիւճիւ էթմէյէ մէճպուր օլ տուլար: Պագ. Մաթ. 13.20-22:

Իմտի հէփ պու տէտիքլէրիմիզտէն շու ու ումումի հագիգաթ փէք աշիքետար տըր քի, Քրիստոսըն նիչէ էօմրլէրտէն ուզագ տուրմասընըն, վէ եախօտ պիզի միւպարէքլէյիպ քէնտի ճէլա լընը պիզէ իզհար էթմէմէսինին պէլլի սէպէպի անըն պիզտէ կէօրտիւյիւ սէպաթսըլըզ վէ մէպ տէսիզլիք տիր. Պիզիմ սատագաթսըլըզմըլ տըր քի, անըն պիզտէն միւֆարագաթընա սէ պէպ օլմուլ տըր:

Վէ իշթէ պուրատա տիգգաթըմըլ պիր տիկէր հագիգաթ տահա ճէլպ էթմէքտէ տիր. Պիզիմ Յիսուսա ինանմամըլ լաղըմ օլտըլը գատար, անըն սա պիզէ ինանմասըլ լաղըմ տըր: Պիզիմ անա թէսիմ օլմամըլ շարթ օլտըլը կիպի, անընտա պիզէ թէսիմ օլմամըլ շարթ տըր: Պիզ պու մէսէլէյէ չօղճա պիր թարաֆըլ պագմըլըզ, վէ Յիսուսա իման էթմէքլիյի քեաֆի առտ էտէ ըէք, հէր շէյի պիթմիշ տիր կիպի սալմըլըզ, վէ իշթէ պուլըն իշիւն տէյիլ մի տիր քի, տուտ լարըմըլ չօղ քէրրէ պիր թարաֆըլ օլմուլ տըր: Պիզ «Եւ Սյլահ, սանա կիւլէնմէք իշիւն պանա եարտըմ էյլէ» տէր իզ. Լաքին հիշ պիր տէֆա «Եւ Րապպ, պանա կիւլէն» տէյէ նիյազ էթմէյիլ: «Եւ Փէտէր, սանա իման էթմէք իշիւն պանա իմատա էյլէ» տէրիզ, Լաքին հիշ պիր տէֆա «Սէն տէ պանա ինան» տէյու ֆէրեատ էթմէյիլիզ: Էտա ը Բէլամըն պէյան էթտիյի հագիգաթ շու քի, սէն Յիսուսա ինանտըլըն գատար օ տա սանա ինանմալը, սէն անա թէսիմ օլտուլուն գատար, օ տա սանա թէսիմ օլմալը:

Հէմ տէ հագիգի տօսթլըլըն, հագիգի զէվճ վէ զէվճէ ալագասընըն, վէ հագիգի շէրաքէթին շարթլարը պու տէյիլ մի. — Թարաֆէյնճէ էմիյիթ, թէվէքբիւ վէ սըլընմագ: Հէր հանկը պիր թարաֆտան էքսիքլիք, օլ ալագայը խարապ էթմէք տիր: Զօղլար տօսթլուգ ալագասընա կի-

բէրէր. լաքին անտէ տէվամ էթմէտիքէրինին պաշ սէպէպի՝ նիչէ տէֆա պիր եա օլ պիր թա-
րաֆտա կէօրիւլէն էմնիյէթսիզլիք տիր: Շէրիք
օլանլարըն այրըմասը՝ նիչէ քէրրէ արատաքի
իթիմաստըզըզըն նէթիճէսի տիր: Զէվճ իլէ զէվ-
ճէ մէյանընտա զուհսւր էտէն նիչէ զավզալար,
եէքտիկէրէրինէ սըղընմատըզլարընտան տըր:

Վրիստոս իլէ պիր Խրիսթիյան միյանէսինտէ
օլան ալադա վէ տօթլուզուն պագասը քէզա
թարաֆէյնտէն մաթլուպ օլունան էմնիյէթէ
մէքպուլթ տըր: Թէսլիմիյէթ իքի ճիհէթտէն լա-
զըմ տըր: Սալթ սէնին «Րապպը պիլիբիմ» տէ-
մէքլիյին քեաֆի տէյիլ, Րապպըն տա սէնի պիլ-
մէսի լազըմ տըր, սալթ սէնին Յիսուսը իզրա-
ըն շարթ տէյիլ, Յիսուսըն տա սէնի իզրար
էթմէսի մուգթազի տիր: «Պիզէ աչ» տէմէնին
նէ՞ ֆաիտէսի վար, էկէր իչէրտէն »Սիզի աօլա
թանըմամ» սէտասը կէլիր իսէ: Պանա կէլիր քի,
Ալլահ՝ պիզիմ իչիւն իմտատ ճէսարէթ, վէ
գուվլէթ պալիշ էթմէյէ հէման հազըր իքէն,
պիզ իման, իւմիտ, ճէսարէթ վէ մազֆիրէթ բէ-
ճալարընը չօգ տէֆա նաֆիլէյէ թէքրարլարըզ:
Իշ պիզիմ թարաֆըմըզտա իքէն, անըն թարա-
ֆընա միւրաճէաթ էտէրիզ: Էմնիյէթի պիզ կէօս-
թէրմէլի իքէն անը քէնտինտէն արարըզ. պիզ
սէպաթ իպրազ էթմէլի իքէն, սէպաթը անտէն
թալէպ էտէրիզ:

Պու եանլըշ տըր: Ալլահ զաթէն սատըզ վէ
Խէլասքեար զաթէն էմին վէ ամին տիր: Մաթ-
լուպ սէնին սատադաթ վէ սէպաթ իպրազ էթ-
մէքլիյին տիր: Շարթ «Պէնտէ գալընըզ պէն
տալի սիզտէ գալայըմ» «Էկէր սիզէ էմր էթ-
տիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէրսէնիզ»,
«Էկէր սիզ պէնիմ քէլամըմտա գալըր իսէնիզ,
ֆիլ հազիդէ շայիրտէրիմ» վէ «Տօթլարըմ օ-
լուսընըզ» տըր. Յովհ. 8.31.15.4 վէ 14:

Պինաէն ալէյհ պիզտէն իսթէնիլէն պէս սէ-
պաթ վէ սատադաթ տըր: Պու իսէ թարաֆէյն
իչիւն նէ՞ գատար մուհիմ տիր: Զիրա քի՞մ
էմնիյէթինի գազանմատըզը քիմսէյէ թէսլիմ օ-
լուր. քի՞մ իթիմատ էթմէտիյի զաթա գալպի-
նի աչար. քի՞մ տօլանտըրըճը իլէ շէրաքէթէ
կիրէր. սէն տէ օլսան է՛յ կէնճ տօթլթում, մու-
հապպէթինէ կիւվէնմէտիյին պաքիրէյէ էլ վէ-
րի՞րմիսին:

Սէվկիւլիւ Խէլասքեարըմըզ իչիւն տէ թամմ
պէօյլէ տիր: Էմնիյէթ վէ սէպաթ կէօրմէտիյի
գալպլէրէ քէնտինի թէսլիմ էտէմէզ, վէ մէպ-
տէսիզ օլանլարա սըղընամազ: Օ՝ սատըզ օլմա-
յան գուլարա գալիու աչամազ, վէ ինճուլէրինի
տօնուզլար էօնիւնէ աթմազ: Րապպըն ճէլալինի
սէյր էտէնիլէր Յովհաննէսլէր տիր, Օ՝ Յուդա-
լաբա կէօքսիւնտէ եէր վէրէմէզ: Իմանսըզըզ-
լարընտան նաշի նազարէթտէ չօգ միւճիզէ իշ-

լէյէմէզ, վէ Երուսաղէմ էհալիսինտէն չօղլար
անա ինանալար տա օ անլէրէ ինանամազ:

Է՛յ տօթում, սէնին իչիւն տէ վազըա
պէօյլէ տիր: Էկէր սէն հալա Խրիսթիյան տէյիլ
խսէն վէ Քրիստոս սէնտէ իզհար օլունմայօր իսէ,
սէպէպի Խէլսսքեարընըն սանա իթիմատ էթմէ-
տիյի տիր: Սէն՝ սուրէթ ի ըէամիյէտէ անըն ար-
տընճա կիտիպ, մէնսուպ օլտուղուն քիլիսատան
տա այրըլմազսըն, լաքին սէն սէպաթսըզ վէ սա-
տազաթսըզ պիրի օլուպ, Յիսուս սէնտէ արա-
տըզը սէպաթը կէօրէմէզսէ Փաիտէօի նէ՞: Սէ-
նին իման ու իթիզատըն պօշ վէ պիհուտէ տիր:
Բապարմըզ պիզտէ նիյէթ ի խալիսէ վէ սէպաթ
կէօրմէք իսթէր: Պիզիմ իչիմիզ պու պապտէ անըն
էմնիյէթինի դազանմազ վէ էօմրիւն հէր պիր
ահվալընտա անտէն այրըլմամազ տըր: Պիզի
տօյսըրտըզընտա տէյիլ, պիզի աճ պրազ-
տըզընտա, պիզի կիյտիրտիյինաէ տէյիլ, պիզի
չըպլազ պրազտըզընտա պիլէ անտէն վազ կէչ-
մէմէլիյիզ, Փիզանտա վէ կիւլիւշտէ, սէփատա վէ
ճէփատա, սըզլէթաէ վէ սէլամէթտէ, արզուլա-
րըմըզը իզնա էթտիյինտէ, վէ իւմիտլէրիմիզի
պօշա չըզարտըզընտա եինէ ասլա անը թէրք էթ-
մէմէլիյիզ: Պիզ՝ Յոք կիպի «0 պէնի դաթլ էթ-
սէ տէ, պէն անա իւմիտ էտէճէյիմ» 13.15 Պոզոս
միսիլու «Պիզի Քրիստոսուն մուհապէթինտէն
քի՞մ այըրաճազ տըր. էլէ՞մ մի, մուղայազա՞»

մը, թէատտի՞ մի, աճլը՞դ մը...» Բօմ. 8, 35—39
տէյէ նիտա, վէ հազիզի միւմինլէ պէրապէր,

«Խօշ կէլիր հէր պիր էլէմ,
Վազ կէշտիմ պէն սէփատան,
Պուզզ էթսէ պանա ալէմ,
Այրըլմամ պէն Յիսուստան»

տէյու թէրէննիւմ էթմէլիյիզ:

Անճազ օլ զէման տըր քի Խէլսսքեարըմըզ
հազգըմըզտա «Իշթէ իթիմատ էթտիյիմ դու-
լում» «Իշթէ տէրունինտէ հիլէ պուլունմայան
հազիզաթտա պիր Խսրայէլի» տէյու շէհատէթ
էտէճէք: Անճազ օլ վազըթ տըր քի դալլինի
պիզէ աչըպ ճէլալինի իզհար էտէճէք տիր:

ԽԷԼԱՍԸ ԻՆՄԱԼ ԷԹՄԷՔ

«ՔԷԼԵՏԻ ԽԷԼԱՍՐԱՐՈՐ ԳՕՐԳՈՒ ՎԷ ՔԻՐԷՄԷ
ԻՒԷ ԻՐԱՄԻՔ ԷՅԷՅԻՆԻՔ.» ՖԻԼՍՈՒ. Զ-12:

ՊիՐ ԹԱԳԸՐՄ ԽԱՏԵՄԷՐ ՎԱՐ ՔԻ, ՆՈՒ ԷՕՄՐԱՏԷ
ԽԱՅՐԻ ՏԷՐ շԷՅԻ ԴՈՒԳԱՄԱՏԵՐԷ ԹԵՐԸԷ ՔԷՆՈՒԼԷՐ
ԻՅԻՆ ՏԻՆ ՎԻՐ ԴԵՍՈՒԼԻՅԷԹ ԳԱՍՊՈՒԼ ԷԹՄԷՔ ԽԱ-
ԹԷՄԷՅԻՎ ՔԷՅԻՖ Ի ԴԱԵԷՂԱ ԵՄՂԱՄԱՆԸՆ ՎԵՂԻՆՈՒՏ
ՕՐՈՒՐԼԱՐ: ԽԷԼԱՍՐԱՐԸ ՏԱԳԸՆՄԱ ԽԱ ՏԱԼ ՎԵՅԻ-
ԼԷ ԽԻՐ. ՊՈՒՆՄԱ ԽԱ ՏԷՐ շԷՅԻ ԱՂԱՏԱ ՎՐԱԳԱ-
ՐԱԳ ՔԷՆՈՒԼԷՐ ՎԻՐ ԿԷՏՆԷ ԴԵՍՈՒԼԻՅԷԹԷ ԿԻՐ-
ԴԷՐ ԽԱԹԷՄԷՂԷՐ: ՎԷ ԷԿԷՐ ԱՆՎԷՐԷ «ԽԷԼԱՍՐԱՐԸ
ԱԻՂ ԳՕՐԳՈՒ ՎԷ ԹԻԹՐԷՄԷ ԻՒՅ ԻՏՐԱ ՎԷ ԻԹՄԱՄ
ԷԹՄԷԼԻՍԻՆԻՂ» ԽԷՐ ԽԱՏԷ ԹԷՄԱՏԻԼՎԷՐ ՔԷՆՈՒԼԷՐ
ԹԱՐԱՓՐՆՄԱՆ ՎՐԱՆ ՎԻՐ ԼԻԸՐՈՒՄ ՕՐՄԱՐԸՂՆԸ
ԻՍՎԱՐ ԷՄԵՐԷՐ: ՎԷ ՎՐԱՆՈՒ ԽԱ ՎԱՂՐԸԱ ՆՈՒ
ԻՆՆ ՆՕԳԹԱՐԱ ԽԱԹԻՆԱՄԷՆ ԷՄԵՐԷՐ:

1. ԽԷՂԱՍՐԱ ԷԳԵՂԻՅԵՐՏԷՆ ԻՐԱՆԱՐ:— ՄԱՄԷՄ
ՔԻ ԱՂԱՏ ԷԳԷԼԻ ԽԱՅԷԹԻՆՈՒՏԷՆ ՆԱՂԻ ՔԷՆՈՒԼԻ
ՎՐԱ ԻՂԻ ԻՏՐԱ ՎԷ ԻԹՄԱՄ ԷԹՄԷՂ, Օ ԽԱ ՄԷՏՐ-
ԼԷՐ ԷՎՎԷԼ, (2 ՏԻՄ. 1.9.) ԱՐԹԸԳ ՎԷՆԻՄ ՕԼ
ՎԱՍՎԱՏ ԽԻՂԻՆՄԷՄԷ ՎԷ ԻՂԷՄԷՄԷ ՆԷ՞ ԼԻԸՐՈՒՄ
ՎԱՐ. ՓԷՄԵՐ ՕՂՐԱ ԻՂԻՆ ՏԷՐ շԷՅԻ ԽԻՂԻՆԻԼՎ

ԻՏՐԱ ԷԹՄԷՐՄԷՆ ԱՏՐԱ, ԱՐԹԸԳ ՕՂՐԱ ՆԷ՞
ԳԱՂՐ» ԽԻՐԷՐ:

2. ԱՂԱՐՆ ԻՆԱՅԵՐ ՈՒ ՄԵՐԻԱՆԵՐԻՆԻՆ՝ ԻՆ-
ԱՆՐՆ ԷՆ ԳԱՎԻՆ ՎԷ ԷՆ ԿԻՅՎԵՐՈՒ ԿԻՆԱԿՂԱ-
ՐՆԻՍԱՆ ՏԱԿԱ ԱՂԻՄ ՎԷ ՏԱԿԱ ԷՎԵՏԻ ՕՐՄԱՐ:

«ՊԷՆԻՄ ԿԻՆԱՆՆԱՐԸՄ ՆԷ ԳԱՄԱՐ ՄԱ ՆՕԳ
ՎԷ ՎԵՅԻՎ ՄԷ ՕԼԱ, ԷԻՆԷ ՕԼ ԽԱՅԷԹԻՆ ԵՄ-
ՆՐՄԱ ՏԻՆ ԿԻՎԻ ԽԻՐ. ԱՂԱՏ ԿԻՎԻ ՐԱՏԻՄ, ԼՈՒԹ-
ՓՈՒ ՂԱՆԻ ՎԷ ԴՈՒՏԱՎՎԷԹԻ ԷՎԵՄԻ ՕԼԱՆ ՎԻՐԻ,
ՎԷՆԻՄ ԿԻՎԻ ՄԱԻՂ ՎԻՐ ԿԻՆԱՆՔԵՄԸ ԹԱԳԻՎ
ԷԹՄԷՐ ԽԱԹԷՄԷՂ. ՏԷՐ ՆԷ ՄԷ ՕԼԱ ԷԻՆԷ Օ ՂԱՓ-
ՓՈՒՐ ՄԸՐ» ԽԷՐԷՐ:

3. ԻՆՐԻՍԱՎ ԱՕԳՐԱՐՆԻՍԱՆ.—

«ԱՂԱՏ ԷԳԷԼՄԷՆ ԽՆՍԱՆԱՐԸՆ ՎԻՐ ԹԱԳԸ-
ՄՐՆԸ ԽԷԼԱՄ ՎԷ ՎԻՐ ԹԱԳԸՄՐՆ ՄԱ ՏԷԼԱՔԱ
ԽՆԹԻՍԱՎ ԷԹՄԷՂ ԽԻՐ: ԷՅԷՐ ԽԱՏ ՆԱՐՂՄԱ-
ՄՐԸՆ ՆԷ՞ ՓԱԽՄԵՍԻ ՎԱՐ: ԷԿԷՐ ԽԷԼԱՄ ԹԱՅԻՆ
ՕՐԱՆՄԱՂ ԽԱՏ ԿԷՏԷՄԷՏԱԼ ԽԷԼԱՄ ՕԼԱՃԱՂԸ-
ԵՕԳ ԷԿԷՐ ՏԷԼԱՔԱ ԹԱՅԻՆ ՕՐԱՆՄԱՂ ԽԱՏ ՏԷԼԱՔ
ՕԼԱՃԱՂԸ» ԽԷՐԷՐ:

ՊՈՒՆԱՐԱ ԽԼՎԷԹԷՆ ՂԻՐ ԷՄԷՎԻԼԻԻՂ
ՎԱՂՐԱՐԸՆ ՄԱ ՔԻ ԱՆՎԷՐ ՄԷ ՎՐԱ ԴԵՎԷՅԻ
ՎՐԱՍԱՐԱ ԻՏԱԼԷ ԷՄԵՐԷՐ, ԷԼՎԷԹ ՎԻՐ շԷՅԻ ՕՐԱՐ
ՄԻՆԱՏԱՂԱՐ ԻԼԷ ՎԻ ԳԱՅՄ ՄՈՒՐՈՒՐԱՐ:

ՎԷ ԼԱՐԻՆ ՆՈՒՆՈՒ ՎԻՄԷԼԻ ԻՂ ՔԻ ՎՐԱ ԴՈՒ-
ՏԻՎԷՐ ԱՍԼԱ ՄՕՂՐՈՒ ՄԷՅԻԼ ԽԻՐԷՐ: ՎԱԳԱՄ
ԽԷԼԱՍՐԱՐԸ ԷԳԷԼՄԷՆ ԹԵՐԹԻՎ, ՎԷ ՐԱՎԱՐՄՐԸ

Յիսուս Քրիստոսըն թէճէսսիւտիւ վէ քէֆարէթի իլէ իճրա վէ իթմամ էտիլմիշ տիր, լաքին պիղիմ օլ խէլասը դապուլ էթմէմիզ վէ անըն մագսէտինի պիղտէ մէյտանա կէթիրմէմիզ նօզթասընտան պազար իսէք, պու խէլաս ասլա թէմամ օլմուշ տէյիլ տիր. սալթ իլաճըն հազըր օլմասը չիֆա վէրմէզ. անըն իսթիմալը տա շարթ տըր. սալթ զիյաֆէթ սօֆրասընըն հազըր օլմասը տօյուրմազ. անտէն եէմէք տէ զարուրի տիր:

Բէզալիք ինանըրըզ քի Ալլահըմըզըն ինայէթի վէ մուհապպէթի Զաթը կիպի էպէտի տիր: Էզ ճիւմէ կիւնահըն վէսամէթինի, Ալլահըն գուտսիյէթինի վէ շէրիաթընա օլան ալազասընը տա ասլա ունութմամալըզ վէ նէ տէ անլէր իւզէրինտէն խաֆիֆճէ կէշմէլիյիզ: Զիրա նէ՞ տիր կիւնահ, կիւնահ Ալլահըն զաթընըն, գուտսիյէթ վէ Շէրիաթընըն, մէպտէ վէ գանունլարընըն խիլաֆընտա եաշամազ տըր: Շու հալտէ զաթը գուտսուս օլան Ալլահ կիւնահա վէ կիւնահքեարա նա՞սըլ խաֆիֆ պիր եօլտա պազա պիլիր:

Սահիհ, Անըն ինայէթի էպէտի տիր վէ Ալլահ քէնտիսի պիլի էզէլիյէթտէն սէվմիշ տիր. եինէ տէ Օ՝ կիւնահըն քէնտի Զաթընըն ճէլիլ վէ գուտսուս օլան մէպտէլէրինէ քիւլլիյէն մուխալիֆ իտիյնի կիւնահքեարա կէօսթէրմէտիքճէ, վէ կիւնահքեար տալի անա պինտէն թէվպէ էտիպ եէնի պիր էօմրէ կիրմէտիքճէ, անը

աֆվ էտէմէզ: Էտէմէզ, չիւնքի գուտսիյէթ անը թալէպ էտէր. էտէմէզ չիւնքի էթմէք կիւնահքեարըն սէլամէթինի արամազ տէյիլ տիր: Կիւնահքեարըն հագիգի սէլամէթի՝ Իլահի գուտսիյէթ վէ շէրիաթըն ուլվիյէթինի ճիտտէն թազտիր վէ կիւնահըն քէրահէթինի տէրունտէն թազտիր էթմէքլէ, քէնտի հիւսնի իրատէթիլէ կիւնահա դալէպէ չալմասընտա տըր:

Ինթիլսապ ճիհէթինտէն օլան իհմալլըգտա ասլա տօյրու տէյիլ տիր: Զիրա Ալլահըն քէնտի քէյֆինճէ (arbitrarily) վէ պիլա սէպէպ պիր թադըմ ատէմլէրի՝ անլէրէ պախշ էթմիշ խալիպազատ իրատէթէ պազմայարազ, հէլաքա, վէ պիր թազըմընը տա խէլասա թաեին էթմէսի կիպի պիր թալիմ նէ՝ Ինճիլտէ թէլգին էտիլմիշ տիր, նէ՝ տէ անըն բուհընա միւթապըզ տըր: Էօյլէ օլսա իտի, Ինճիլին վազընա հիշ պիր լիւզում օլմայաճազ իտի. վէ էկէր Ինճիլ սալթ խէլաս օլաճազ օլանլար իչիւն իսէ, այրըճա սալթ անլէրէ վազ էտիլմէսի իճապ էտէր իտի, վէ էկէր «Խէլասընըզը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էտինիզ» սէօղիւ միւնթէխապլար իչիւն իսէ, մուհազգազ սուրէթտէ խէլաս օլաճազ օլանլար իչիւն պու կիպի պիր նասիհաթըն նէ՞ մանասը վար:

«Ալլահ՝ տիւնեայը (եալընըզ միւնթէխապլարը տէյիլ քեաֆֆէի նէվ ի պէշէրի) պու գա-

տար սէվտի քի, քէնտի Իպնի Վահիտինի վերտի-
թա քի անա հէր իման էտէն (պիլա ֆարգ, քիմ
օլուրսա օլսուն, հէլաք օլմայըպ անճագ էպէտի
հայաթա մալիք օլառ: (Յովհ. 3. 16:)

Խէլասը պաթթա իհալէ էտէնլէր տախի
շու հագիգաթը տէրխաթը էթսէլէր կէրէք տիր
քի, պու ալէմտէ թէսատիւֆի օլան հիչ պիր չէյ
եօգ տըր. անճագ հէր չէյ էղէի իրատէթին
խտարէսինտէ վէ էպէտի գախաէլէրին թահթըն-
տա տըր: Խէլաս խուսուսընտա տա պու սահիհ
տիր. հիչ պիր քիմսէ թէսատիւֆի օլարագ ճէն-
նէթ եա ճէհէննէմէ կիթմէղ. Պու անճագ հէր
հանկը պիր ֆէրտին Ալլահըն Յիսուս Դրիստոս-
տա օլան ալի տալէթինի գապուլ եա բէտտ էյ-
լէմէսինտէ վէ քէնտի խէլասընը գօրգու վէ թիթ-
րէմէ իլէ իճրա վէ իթմամ էտիպ էթմէմէսինտէ
նաղարէն վուգու պուլուր:

Շու թագաիրտէ ինսանըն քէնտի խէլասըն-
տա պէօլիւք պիր հիստէսի օլտուղը տէրքեար
տըր. վէ լաքին էսէֆլէ տէրիլ քի, նիչէլէրին շու
մուհիմմ մէսէլէլէրէ կէթիրտիքլէրի էօղը, նիչէ
քէրրէ ճիսմանի սէվտա վէ արգուլարընտան վաղ
կէչմէք, վէ թարիգը թագվայա տախիլ օլմագ
խաթմէտիքլէրինտէն տիր. էօղը եա պէհանէ
նէ օլուր իսէ օլսուն, հագիգաթ պու տըր. հէր
քէս քէնտի խէլասընը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ
ֆէնսիսի իլլէմէլի տիր: Պու խուսուսըն էլղէմ վէ

ղարուրի խալի շու աթխաէքի պիր գաչ նօգ-
թալարտան տախի փէք աչիքեար տըր:

1 Ինսանըն ինսան օլմառը

Պունընլա ինսանըն ագլի, ախլագի պիր
վարլըգ օլուպ, հիւրըրիյէթի շախսիյէյէ մալիք
օլմասընը իմա էթմէք իսթէրիլ. էկէր օ պու
կիպի էվսաֆը իլահիյէտէն մահրում օլան պիր
մախլուկ օլսա իտի, անըն խէլասըն առլա քէնտի-
նէ մուհավվէլ օլամաղ իտի: Ֆագաթ չիմտի
անըն ագլի, ախլագի վէ սահիպը իրատէթ պիրի
օլմասըն անըն իւղէրինէ մէսուլիյէթ տալէթ էթ-
միշ տիր: Պագ, հէր առէմ քէնտի իչիւն հաղըր-
լանան էլպիսէյի քէնտիսի կիյէր իսէ տէ, տի-
վանէյէ անը պաչգասը կիյտիրմէլի տիր: Սօֆ-
րայա կէլէն թաամտան հէրքէս իսթէտիյի կիպի
եէր իսէ տէ, պիր չօճուղա զայրինին էլլէրի եէ-
տիրմէլի տիր. պիսյիհի ագլիլ օլան ինսանըն իրա-
տէի ճիւղիյէսի անըն քէնտի խէլասըն իչիւն քէն-
աինին տիւչիւնմէսինի վէ ինթիխապ էտիպ իչ-
լէմէսինի զարուրի գըլմըշ տըր:

Ինսանըն հագիգի սէլամէթ վէ սաատէթի-
նին պիր շարթը տա քէնտի հիւսնը իրատէթիլլէ
խայրա եափըչըպ շէրրի բէտտ էթմէսինտէ տիր:
Պիղտէն վէ պիղիմլէ օլմայարագ պունու պիղէ
Ալլահ քէնտիսի եափաճագ օլսա, հիչ զանն իթ-
մէմ քի, ինսան հագիգաթէն մէսուտ օլապիլսին:

Քէնտի էմէք վէ զահմէթլէրիմիզ իլէ գազանըլան հէր շէյ պիզէ հէմ զիգըլմէթ հէմ տէ պատի ի մէսէրրէթ տիր : Պիր կէնճէ՝ փէտէրինին քէսէսինտէն սարֆ էթտիյի ազչէտէն իսէ, անըն վէրմիշ իտիյի սէրմայէ իլէ պիզզաթ քէնտիտինին գազանըլ սարֆ էթտիյի ազչէ տահա զիյատէ գըլմէթլի վէ սէֆապախշ տըր : Պէօյլէ տէ սէվկիւլիւ Խէլասընարըմըղըն աշմըշ իտիյի խէլաս գափուսընտան պաշգալարըն արգասընտա կէօթիւրիլէրէք կիրմէքտէն իսէ եէվմի էօմրիւմիզտէ ֆէսատա մուգավէմէթ էտէրէք նաիլ ի խէլաս օլմագ պիզէ էզհէր ճիհէթ մէսէրրէթ վէ սաստէթ պախշ իտէր :

2 Խէլասըն քապիսարը

Նէ՞ տիր խէլաս : Խէլաս՝ կիւնահըն ճէզանընտան տէյիլ, իլլա պիզզաթ կիւնահտան գուրթուլմագ տըր : Խէլաս՝ եհնի էօմր վէ եհնի սիյրէրէ մայիք օլմագ իւզըրէ, էսկի ատէմի սօյուլնուպ եէնի ատէմ օլան Րապպ Յիսուս Քրիստոսը կիյինմէք տիր : Պու իսէ իլահի եարտըմ վէ ինսանի իզտամըն իթթիհատը իլէ օլաճագ պիր հալ տըր : Խէլաս պէս Ալլահ թարաֆընտան իհսան օլունան մաղֆիրէթ տէյիլ տիր, անճագ տահա զիյատէ անտէն սօնրա կէլէն սալահ վէ գուտսիլէթ էօմրիւնտէ ամիլ օլմագ տըր . պու տախի եինէ Ալլահըն ինայէթինի թալէպ էթտիյի կիպի, ին-

սանըն տա ճիտտի արզու վէ ճէհտինի թալէպ էտէր :

Պունտան մատա խէլաս՝ քէսրիճէն քէմալ պուլան պիր էօմր օլտուգճա եէվմիյէ պըրգ վէ ույանըգ օլարագ անըն իքմալընա քէմալ ը ինթիմամ իւզըրէ սայ էթմէլի : Մալիւմ պիր հազիգաթ տըր քի, էկէր դապա վէ պիշիմսիզ պիր մէրմէրտէն պիր մէլէք մէյտանա կէլէճէք իսէ, վէ էկէր իփէք պէօճէյինտէն օլ կիւզէլիմ քէլէպէք զուհուր էթմէլի իսէ, պէօճէյին հայաթը տէվրինէ փէք ալըգ օլմալը : պէօյլէ տէ քեամիլ խէլաս՝ մանէվի հայաթտա կիւնտէն կիւնէ նէշվ սւ նէմա պուլմագ օլտուգճա, անըն թէրագգը եա թէտէննիսինէ պիզ մէսուլըլ :

3. Էօմրիւն ահվաշ վէ մուխարսարսարը

Էկէր խէլաս վէ անտէ քէմալ պուլմագ մէսէլէսի Եօգարտա իշար էյլէտիլիմիզ կիպի իսէ, էվվէրա ինսան պիզզաթ քէնտիտէ պուլընան պիր թագըմ մուճիպ ի թէհլիքէ օլան աշվալ ը տէրունիյէսինէ տիգգաթ էթմէլի տիր : Զիրա եէնի տօղուշ՝ պիրտէն աղիզ վէ քեամիլ օլմագ տէմէք տէյիլ տիր . իլլա աղիզլիք վէ քէմալ գափուլարընտան իչէրի գատէմլէն օլմագ տէմէք տիր : Շու հալտէ տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի, պու եէնի հայաթտա մալիք օլան պիր քիմաէնին անա նաիլ օլտուգտան սօնրա պիլէ տահա իս-

լահ էտէճէյի պիր թագըմ նասէղա տուղուլարը վէ կիւնահա տօղրու մէյլ ու արղուլարը վար տըր. վէ հիշ տէյիլ իսէ հէման պուշլար սէպէ-պինտէն օլ եհնի հայաթ հէր կիւն թահթը մու-խաթարատտ տըր: Տօսթում, սէն սէնէլէրճէ կիւ-նահ իլէ եօղրուլմը թապիաթա ասլա խօշ պադ-մա: Միւրեքքէպի շիշէսինտէն տէրհալ պօշալտա պիլիրսին. լաքին անը պադիտէ գալան պուլա-շըղընտան փաքլէմէք իշիւն վաղթա միւհթամ-սըն: Էօյլէ տէ քէնտինի թէճէտտիւտ ի գալպ իլէ տէրհալ կիւնահըն էսարէթինտէն աղատ էտէ-պիլիր իսէն տէ, անըն էստըլէրինտէն քեամիլէն աղատ տէյիլսին. պու տախի անճագ եէվմիլէ քէնտի նէֆսինի փաքլէմէք իլէ օլաճագ տըր (1 Յուլհ. 3. 3.): Պու սէպէպտէն հագդ իլէ «քէնտի խէլասընըղը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիլ» տէնիլմիշ տիր:

Սանիեհ, էօմրին խարիճի հալ ու քէյֆիյէթ-լէրինտէ տէ պիղիմ իշիւն փէք չօգ թէհիլքէլէր վար տըր: Պիլ պու էօմրտէ մուգգատտէսլէր արասընտա եաշամայօրըղ. լաքին ճիտմանիլէր վէ չօգ տէֆա շէրը իշլէյինիլէր իլէ մուհաթըղ. խա-նէտէ գօմշուլար արասընտա վէ չարշու ալէ-մինտէ նէ չօգ թէճըրիպէլէր վէ պիղի տիւշիւր-մէք իշիւն նէ՛ գատար ֆէսատ աղլարը սէրիւ-միշ տիր:

Վէ եիհե, էօմրիւմիղին խարիճի ահվալինտէ

նէ գատար թէճըրիպէլէր վար քի, անլէր իմա-նըմըղը իմանսըղըղա, իւմիտիմիղի իւմիտսիղիյէ վէ թագվամըղը թագվասըղըղա թէպտիլ էթ-մէյէ սէպէպ օլապիլիրլէր. մէսէլա, իգպալ չար-գըմըղըն թէրս տէօնմէսի, սէնէլէրճէ տէվլամ էտէն խասթալըգ, գըթլըգ եա գուրագըղգ, թա-ուն եա գթալ վէ սաիրէ:

Պիրատէր վէ հէմշիրէլէր, շու կիպի հալլէր իշինտէ եէվմիլէ այըգ վէ ույանըգ տուրմատըգ-ճա վէ «Բապպ իլէ վէ անըն գուտրէթինին գուվ-վէթի իլէ գուվվէթլէնիպ», քէնտի խէլասըմըղը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իճրա վէ իթմամ էթ-մէտիքճէ կիւնահա տիւշմէքտէն նա՞սըլ սալիմ օլապիլիրիլ:

Էօյլէ իսէ է՛յ տօսթում, սէմավի փէտէրին շու խէլաս իշինտէ սէնին խայըն իշիւն սանա տա պիր հիսսէ պրագմըլ իսէ, սէն պու հիսսէնէ սատըգ օլ: Պու աղիմ խէլասըն թէտարիք վէ թէհիյէսինտէ, Օ՛ է՛ն միւշքիլ օլանը քէնտիա իսէ անա իհալէ էթմիշ տիր: «Պու տա չէթին տիր» տէ՛ր միսին. պադ քի սէնտէ, «Կէրէք իսթէմէյի վէ կէրէք իշլէմէյի ըիղասընա կէօրէ իշլէյէն Ալլահ տըր» (Ֆիլպ. 2. 13): Եինէ պադ, պու խէ-լասը իթմամ էթմէքտէ Անըն ինայէթի սանա քեաֆի օլաճագ տըր: 1 Գօրն. 12. 8. 9:

Հալ պէօյլէ օլտուգճա էօմրին պու է՛ն

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՅԻԻԹՈՒՀԱԹ ԱԼԱՅՇ

(Թեպետի ի պեռարէք վազը)

«Վե փեք չօգ խալց սախի քեցի հալի-
սեքիքի ի Եօլա սեքիքի, վե պազալարք ա-
ղանլարսան սալար քեքի, Եօլա սեքիքի
եօցեք կիսեք վե արգասան կեքի խալց՝
Խպնի Դաւիթ ովսաննա, Բապարն իսպիլի
կեքի միւսարեք օլսուն, Եիւնեքիք ովսան-
նա սեյու նիսա քեքիք իսի» Մար. 21.8.—9:

Միւսարեք Բապարմըզըն պեօյիւք պիր ալայ
իլէ Երուսաղէմէ տախիլ օլտըզը Կիրակիյէ ծաղ-
կազարդ Կիրակիսի թէսմիյէ օլունմուշ տըր:
Պու վազըա կերէք սէվկիւլի Խէլասքեարմըզըն
էօմրիւ վէ կերէք Խրիսթիյանըզըն թարիսինտէ
էն պեւլի վէ էն մուհիմմ վազըալարտան պիրի
օլմաղլա պիզէ աթիտէքի պիր գաշ մուհիմմ հա-
գիգաթլարը թալիմ էտիյօր:

1 Պու ալայ իրիսքիյանըզըն իսկեւայա իս-
խալը քեւաշ ու հիլմիյէրլէ օլաճազ իսիյինէ պիր
փեյ իսի:

Յիսուսըն Երուսաղէմէ պիր մէրքէպ սըփա-

սընա պինմիշ օլարադ կիրմէսի մէզքիւք հագի-
գաթա պիր տէիլ տիր: Օ՝ մուգատտէս շէհրէ
մաղրուր գահրիման կիպի, աթլար, արապալար
վէ ապքերլէր իլէ կիրմէտի, իլլա հիլմիյէթէ ա-
լամէթ օլան պիր սըփա իւզէրինտէ, աթի պիր
գալապալըզըն թէշքիլ էթմիշ իտիյի ալայ իլէ
քէմալը թէվազըլ իլէ կիրտի: Վազաա պունտա
տա պիր տէրէճէ նիւմայիշ վար իտի, վէ լաքին
օ Չէզարըն Բօմայա վէ նափօլէոնըն Փարիզէ
կիրմէսինտէ իզհար օլունան բուհ, տէպտէպէ վէ
նիւմայիշ Եանընտա նէ գատար մանապըղ տըր:
Ձիւրա Բապարմըզ հէր նէվ կէօթէրիշտէն էզ-
հէր ճիհէթ իհիլարազ էտէր, քէմալը սիւքիւնէթ
վէ հիլմիյէթ իլէ կիրիպ չըգար իտի: Պու տա
բուհունտա հալիմ վէ գալպէն միւթէվազըլ օլ-
մասընտան իտի Մաթ. 11.29:

Իշթէ Խրիսթիյանըզըն էն ալա սըֆէթի
մախսուէլէրինտէն պիրի տէ պու տըր: Օ հէր
նէրէյէ կիտէր իտէ, հիլմիյէթ վէ լէթաֆէթլէ
կիրիպ, ճէպը եա զուլմ իսթիմալինտէն քիւլի-
յէն իհիլարազ էտէր: Անըն մէպէքի «Եա գապուլ
էթ, եա տա հայաթընտան վազ կէշ» տէյիլ: Օ
հէր հանկը գափուլը չալար իտէ, քէմալը հիլ-
միյէթ վէ սապը իլէ չալար վէ պէքէր: Անըն
էլիլէրի սուհ ու սալահ միւթտէճիլէրի օլուպ,
ճէպը վէ զուլմ էթմէտիքտէն մատա, պիզլաթ
քէնտիլէր հէր կէօնա ճէֆա վէ թէառտիյէ

մարուղ օլարագ գըլըճ իլէ տէյիլ, Բէլամուլ-
լահ իլէ, դանլար տէօքէրէք տէյիլ, դանլարընը
ազըտարագ ատէմէրի ճէլպ վէ ճէզպ էթմէքտէ
օլմուշ տըր:

Պաղը տինէր համիլէրինին ճէպը ու թէհ-
տիտէրի սէպէպիլէ եէր թութմուշ իքէն, իը-
րիսթիյանըդ Յիսուսըն հիլմիյէթ վէ լէթաֆէ-
թիլլէ զէմինի թէվէրրիւտէ գալգըշմը տըր:
Վագաա քէմալը էսէֆ իլէ զիքը էտիլիք քի,
անըն համիլէրինտէն տէ նիշէլէր ճէպը ու զուլմ-
տան տէմ վուրմուշլար տըր: Լաքին պուներ սէվ-
կիւլիւ Բապպըմըղըն բուհ վէ էմրինէ բաղմէն
էթմիշլէր տիր. պու իսէ անլէրի մուվաֆֆագի-
յէթէ տէյիլ, իլլա մաղլուպիյէթէ կիրիֆթար
էթմիշ տիր:

Տօթում, զանն էթմէ քի գուվիլէթ զօրպա-
ղըն վէ հագիգի մուվաֆֆագիյէթ ճէպպարըն
եէտինտէ տիր: Վագաա թէհտիտ ֆիքրի թէպ-
տիլ էտէպիլիք, լաքին անը գանտըրամաղ. ճէպը
գօրգուտապիլիք, լաքին գալպի իլգամ էտէմէզ:
Իլգամ վէ իգնաիյէթին էն միւէսսիք եօլու, սապը
ու հիլմիյէթ վէ լէթաֆէթլէ թալիւմ վէ իգտամ
տըր: Ֆիհնագիգա թէհտիտ իլէ այրըլան կէօզ-
տէն իսէ մուհապպէթ իլէ թէպէսսիւմ էտէն
սիմատա գալպի զապթ էտիճի գուվիլէթ տահա-
պիւմ վէ տահա միւէսսիք տիր: Ճէպրին հասը-
լաթը մուվագգաթ, լէթաֆէթ վէ մուհապպէ-

թինքի իսէ միւէպպէտ տիր: «Նէ միւպարէք տիր
հալիմէր, զիրա անլէր զէմինի միրաս ալաճագ-
լար: Մամ. 5. 5:

Պինսէնալէյհ էյ տօթում, էկէր թէպշիր ի
պէշարէթ էմրինտէ վէ եա ինճիլին վաղընտա
չապուզ վէ տէհալ օլան զանի հասըլաթ մէյ-
տանա կէլմէզ իսէ, մէյուս օլմա, անըն պիր սէ-
պէպի տէ ֆիքրին թէնվիր վէ թալիւմ վէ գալ-
պին իլգամ ու իսքեաթը թարիգիյնտէ թագտիւմ
օլունան իշթիրաք վէ մուհապպէթ տիր: Սապը
իլէ վէ հիլմիյէթ ու լէթաֆէթլէ չալընան գա-
փունըն աշըմասընա պէքլէմէք շարթ տըր:

2 Պու աշայ խրիսթիյանըղըն իսկէտայա՝ ա-
սուրարընըն մուխաթէճէրինէ բաղմէն կիտէճէֆ ի-
սիյինէ պիր փէյ իսի:

Վագթըն իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրինին պիր
տէրտի վար իտի իսէ, օ տա նաղարէթլիլի օր-
թատան գալտըրմագ իտի: Անլէր չիմտիյէ գա-
տար մուվաֆֆագ օլմատըգտան մատա, պու
ալայ տա հէր հիսսիյաթ վէ գարարլարընա բաղ-
մէն իճրա էտիլմէքտէ իտի: Զիրա աղ էվվէլ
անըն գաթլընա գարար վէրմիշ օլուպ, անըն
թութուլմասը իշիւն խաֆիյէլէր տախի թային
էթմիշլէր իտի:

Սէվիլիւլիւ Բապպըմըղ անլէրին պիլճիւմէ
պուզղ ու ատալէթլէրինէ վէ ֆիթնէ ու թէ-

ատտիլերինէ ըստմէն պիր ալայը աղիմիէ Երուսաղէմէ կիրտի իսէ, ատուլարը պունտան տօլայը օլ գատար ալթիւսթ օլտուլար քի, Եէքտիկէրէ-րինէ գարշը տիշլերինի կըճըրտատըպ «հիշ պիր ֆաիտէ էթմէտիլինիդի կէօրի՞ւյօրմըսընըզ, իշթէ ալէմ արտը սըրա կիթտի.» տէյէրէք ֆիւթու-հաթը թատտիգ, վէ մաղլուպիյէթլէրինի իլան էթտիլէր:

Հագիդաթ պու տըր: Խրիսթիյանլըգ խա-սիմլէրինին պիլծիւմիէ մուխալէֆնթինէ ըստմէն իլէրի կիթմիշ վէ կիթմէքտէ տիր: Շէմն՝ գարշըսընա նէ գատար փէրտէ չէքէր Եա տի-վարլար ինչա էտէր իսէն էթ, Եինէ նուրպախշ օլմագտան տուրմատըզը միսիլիւ, Խնծիլին նուրը տախի ատէմլէրին հէփ միւմանտաթ վէ մու-խալէֆէթինէ ըստմէն նինէ ինթիշարտան ֆարիդ կէլմէմիշ վէ կէլմէզ:

Նէ հաճէթ, քիլիսէ վէ պէշարէթ թարիխի պունա Եէկիտանէ իսպաթ տէյի՞լ մի: Նէ՞ օլուր, զալիմ Հերովդէս մասու՞մ Յիսուսը հէնուզ պէ-շիքտէ իքէն մահվ էթմէյէ չալըշսըն: Եինէ Յի-սուս Նազարէթին սօգաղլարընտա տօլայըր: Գանլը Սանհէտրիմ ճէլալըն Բապլընը Խաչա չը-գարսըն, վէ Ստեփաննոսը թաշլաթսըն, Սոդրս իսէ գաթլտան տէմ վուրարագ գատըն վէ Եր-քէքլէրի հապսա իլգա էթսին, հէման պու սէ-պէպտէն տիր քի քիլիսէ քէսպ ի գուվվէթ էտէր:

Նէ՞ օլուր, զատտար Նէրօ վէ խալէֆի օլան Թրաճան Մաքսիմիանոս վէ Ղալարիոս իմիէրա-թօրլար Խրիսթիյանլըզը Եօգ էթմէք իչիւն Ել-լէրինի պի հիսապ պի սուշ գանլարլա միւլէմմա էթսինլէր, Եինէ էնճամ զալէպէ Նազարէթլինին օլմուշ տըր:

Պրագ, օգիանոսըն ատէմ Եէյէն վահշիլէրի նիշէ միսիօնէրլէրին էթինի Եէյիպ գանլարընը իչսինլէր, էն նիհայէ խէլաս միւթտէսինի գա-պուլ էթմէմէք էտէմէզլէր: Աֆրիգա՝ պիլծիւմիէ զէլալէթ վէ զուլմէթիյէ Սալահ շէմսինէ նէ գա-տար մէյտան օգսւր իսէ օգուսուն, էնճամ օ-նուրը հագիդիյէ թապի օլմամագ էտէմէմիշ տիր: Ասիա՝ Տէնի Մէսիհիյէ գափուլարընը նէ գա-տար միւհըէմ տէ գափար իոէ գափասըն, Եինէ Յիսուս Նազարէթլիլ քէնտի սօգաղլարընտա տօլաշմագտա կէօրմէմէք էտէմէմիշ տիր:

Պագ, պիզլաթ զէլալէթէ տիւշմիւշ օլան Քիլիսէ պիլէ Խնծիլին փաք նուր վէ խալիս թա-լիմինէ գարշը գօյամամըշ տըր: Գաթօլիք Իր-լանտա 1641 տէ Փրօթէսթանլարը մահվ էթմէք իչիւն պէշիքտէն փիր իսթիյարընա գատար 200 պին Փրօթէսթան գաթլ էթտի: Գրալիչա Գա-թէրին 1571 տէ Սբ. Բարտոմիյոս կէճէսինտէ 10 պին վէ պիր գաշ կիւն զարֆընտա պիւ-թիւն Փրանտատա 30,000 Փրօթէսթան գաթլ էթտիրտի: Շէրիֆ իսթինթագ մահըմէսի պիւ-

Թիւն էվրօփատա Ինճիլին նուրունը քիւլլիէն սէօլիւնտիրմէք շէվգի իլէ անըն թապիլէրինէ նէ գատար տա վասֆ օլունմաղ ճէֆալար վէրտի իսէ տէ, ասլա մուվաֆֆադ օլմատըգտան մատա պու կիւն օ տիյարլարըն նուրը վէ հայաթը մա- գամընտա տուրան Ինճիլի նուր օլմուշ տըր: Էվլէթ, Քրիստոս վէ Խրիսթիյանլըղըն ատուլա- րը հէր նէ գատար տա պուզղ ու ատավէթտէ օլմուշ իսէլէր տէ, եինէ զալէպէ Ինճիլին էպէտի հագիգաթլարընտա օլմուշ տըր: Զիրա Յիսուս քէնտիսի «գօ'րգմայըն, պէն տիւնեայա զալիպ օլտուս» տէմիշ տիր:

Էօյլէ իսէ պիրատէրլէր, Խրիսթիյանլըղըն տահա կիրմէմիշ իտիյի, վէ եա տա կիրմիշ տէ զէլալէթէ տիւշմիւշ օլան տիյարլար վէ գալմլար իշիւն ասլա մէյուս օլուպ, ֆիւթուր կէթիրմէյէ- լիմ: Զիրա անլէր տախի էնճամ Յիսուսա թապի օլուպ, Անըն խէլասը իլէ խէլաս օլաճաղլար տըր:

3 Պու աշայ Յիսուսըն մանէվի աշեմսէ մա- նէվի պիր մէյիֆ վէ Շաքիհ օլաճաղլընսա սա պիր փէյ իսի:

Ֆիքրէ կէլէպիլիր քի Խէլասքեարըմըղ ճիս- մանի պիր մէլէքիւթ սէվտաարնտան սուզան օլան պիր էհալիյէ պու միսիլու պիր նիւմայիշէ բաղի օլմաղլէ աճէպա անլէրին գալպիւնտէ օլան օլ հասրէթի թէշվիգ էթմէտի մի: Իհթիմալ

տըր: Վէ լաքին պու պապտէ հագիգաթ շու օլսա կէրէք տիր, Յիսուս խըզմէթինին թա իլքինտէն պու անէտէք ռոռնանի պիր մէլէքիւթ թէէսիս էթմէյէ կէլմիշ իտիյինի միւքէրրէրէն իլան վէ պէյան էթմիշ իտի իսէ տէ, ալէնի պիր վազըա իլէ անա պիր շէհատէթ վէրմէմիշ իտի: Վէ շիմտի անըն վաղթը կէլմիշ օլմաղլէ, անըն իշիւն թէտարիք կէօրմէքտէ իքէն, այնի վազըթտա էհալի տախի քէնտի ճիսմանի հասրէթլէրինին իքմալը իշիւն թէտարիք կէօրմէքտէ իտի: Եէք- տիկէրինէ մուխալիֆ պու իքի արղուլար պու վազըթտա պիրլէշմէքլէ, գալմ սիյասի մադ- սէտլէրինէ նաիլ օլմատըլար իսէ տէ, Յիսուս քէնտինինէ նաիլ օլուպ, բուհանի պիր մէլիք վէ ֆաթիհ իտիյինի իզհար էթտի:

Շու հալտէ օ էհալիյի ալտաթմատը, անլէր զաթէն քէնտիլէրինի ալտաթմըշլար իտի: Պու պապտէ մէսուլիյէթ Բապպըն տէյիլ քէնտիլէ- րինին իտի: Զիրա Խէլասքեար տէֆալարճա ան- լէրէ մէլէքիւթիւնիւն նէվ վէ թապիաթընը խա- պէր վէրմիշ իտի: Պու տէֆա իսէ անճագ ան- լէրին եանլըշ թասալվուրլարըյլէ հագիգաթ օ- լան պիր վազըալը անլէրէ վէ տիւնեայա իլան էթտի:

Հէմ տէ Բապպըմըղ եանլմատը: Զիրա պազ, պու կիւն տիւնեանըն մանէվի տիւմէնի քիմին եէտինտէ տիր, «Խրիսթիյան հիւքմտար-

լարը վէ անլերին դաւմլարը եէտինտէ տիր,»
տէնէճէք տիր: Տօղրու, լաքին ասլ տօղրուսու
Քրիստոսուն եէտինտէ տիր: Շու ինքեար դապուլ
էթմէզ պիր հագիգաթ տըր քի, էլէէվմ տիւն-
եանըն սիյասի ալէմինտէ էն չօգ նուֆուզ վէ
թէէսիր իշլէտէն նէ Գօնֆիկիսս, նէ Պուտտա,
նէ տէ Մուհամմէտ տիր, իլլա Նազարէթլի տիր:

Վէ եինն, Տին մուալլիմի հալինտէ ճինս ի
պէշերին ախլազի վէ բուհանի հայաթընա էն
ալի նէվտէն օլարագ էն չօգ թէէսիր իշլէտէն
քի՞մ տիր: Պալատէ զիքրի սէպգաթ էտէն զաթ-
լա՞ր մը, խայր, պունտա տա եինն տէմէլիլիզ քի,
կէրչի Խրիսթիյան տիւնեասընտա գատիմ կիւ-
նահլար վէ Խրիսթիյանլըզա աք օլան ֆըսգ սւ
ֆիւճուրլար վար իսէ տէ, էզճիւմէ Յիսուս տըր
քի ճիւմէսինն ֆաիգ օլարագ էօլմէզ ճանլար
իւզերինն աճիպ թէէսիրլէր պրագմագ վէ պէ-
շերիյէթի գօլլարը իւզերինտէ եօգարը եօգարը
գալտըրմագտա տըր:

Սայըյա պագմա, էօլիւլէր տիյարընտա սայը
տահա չօգ, սէն հայաթա, մանէվի հայաթա
պագ. վագաա տիկէր մուալլիմլէրին պրագմըշ
խալլէրի էյի թէէսիրլէրի ինքեար էթմէզ իսէք
տէ, էզճիւմէ Նազարէթլինինքինն անլերինքի իլէ
բուպար էթտիյիմիզտէ, Անընքինն ճիւմէսինն
գաթ պէ գաթ էֆզալ իտիյինն տէ կէօրմէմէք
էտէմէյիլ:

Չիրա անլէր ատէմլէրի պէս ախլազի նուր
վէ հայաթա կէթիրմիշլէր իքէն, Յիսուս պունըն
էն ալասընա վէ անտէն տէ էֆզալ օլան քէճէճ-
սիս ի գալպ վէ անըն նէթիճէսի օլան իսէլասա
վէ բուհանի հայաթա հիսսէտար գըլմագլըզը
իհսան էթմիշ տիր: Վէ իշթէ պու հօգթատան
տըր քի սէվիլիլիւ Բապարմըզ մանէվի ալէմին
սէր էֆրազը մագամընտա գալպիքսէ իճրա ը
սալթանաթ էթմէքտէ տիր: Վէ իշթէ անըն իզ-
հար էթտիյի պու հուֆուզ վէ թէէսիր սայէ-
սինտէ շու ճէլիլ իւմիտէ մալիք իզ քի, ճինս ի
պէշեր էն նիհայէ պու Շահա թէսլիմ վէ թապի
օլաճագ տըր:

Վագաա պագըլար պէտպինանէ պիր կէօզ
իլէ տիւնեանըն ախլազի վէ բուհանի հայաթտա
թէտէննի էթմէքտէ իտիյինն իտտիա էթմէքտէ
տիրլէր: Անլերին պու իտտիալարընա սէպէպիյէթ
վէրէն նիշէ էսէֆէնիկիզ հալլարըն մէվճուտիյէթի
ինքեար դապուլ էթմէզ. էզճիւմէ շու տա հա-
զիգաթ տըր քի, հէր շէյի հիսապա ալարագ
տիւնեա պու կիւն հէր հանկը պիր ասրտան
զիյատէ իլահի հագիգաթլարա տահա պէրրագճա
մալիք տիր: Էպէտի պիր իրասէթ վէ իսարէնին
մէվճուտիյէթինն մանթըզճա վէ ֆէննճէ ինսանի
գալպէ տահա եագըն կէթիրմիշ, ֆէրալէրին
հիւրրիյէթ վէ լիյագաթընը տահա զիյատէ
թագտիր էյլէմիշ, հագգ ու ատալէթէ վէ հու-

գուգը տեւիլիւնէյէ զիյատէ էհէմիլիէթ վերիւ-
միշ օլուպ սուլհ ու սելամէթէ տէվամի պիր
ճէհտ վար տըր: Թալիմ ու թերպիլի վէ թէհ-
զիպի ախլագա ֆէվգէլատէ էհէմիլիէթ վերիւ-
միշ, հէյէթի ի իճթիմաիլիէտէ հիւքմ էտէն ֆէ-
սատա դարչը մուհարիպ օլմագտա հիշ պիր զէ-
ման պու գատար մանէվի գուլվէթլէր — Խրիս-
թիյան միսպէրլէր, կէնճլէրին վէ կէնճ գատըն-
լարըն Խրիսթիյան վէ զայրէթքէշ շիրքէթլէրի,
հագիդաթփէրվէր մաթպուլաթլար վէ թէպշիր ի
պէշարէթ հէյէթլէրի ասլա պիրլէշմիշ տիրլէր:
Վէ պու շէյլէր տախի Խրիսթիյանլըղըն թահթը
նազարէթինտէ օլտուղու հալտէ, պու կիւն տիւն-
եա նէճաթ վէ խէլաս իւմիտի տէյու անճագ
նազարէթիլիէ իլթիճա էթմէքտէ տիր:

Անըն իչիւն էկէր Խրիսթիյան օլմայան գալմ-
լար արասընտա աղիմ միւշքիլաթ, թէասսիւպ
րուհ վէ Խրիսթիյան տիւնեասընտա էսէֆէնկիլ
հալլէր միւշահատէ էտէր իսէք, ասլա մէյուս
օլմայալմ: Լէնկին օլան մէտէնիլիէթ վէ անընլէ
րէֆագաթ էտէն տինսիլլիք տիյարըմըզա կիրսէ
պիլէ գօրգմայալմ: Փուսըն գալըն օլմասը՝ հա-
վանըն էնճամ պէրրագ օլաճազընա պիր ալամէթ
տիր: Թէասսիւպիւն իզտիյատը էննիհայէ
հիւրըիլիէթին իլանը տէմէք տիր: Պիղէ ֆարզ օ-
լան «տիւնեայա զալիպ» օլանա սատագաթ իպ-
րազ էթմէք տիր:

4. Յիսուսըն պու Քիսրուհարը, պիզիմ անա
քագսիմ էսէճէյիլիզ եմեֆ վէ ճէհսիմիզլէ, վէ
իրասէք փէշֆէշլէրիմիզլէ իքմալ էսիլէճեֆ Տիր:

Միւպարէք Բապալմըզ թէքտէն օլարագ
երուսաղէմէ պիրմէտի, իլլա մուզաֆֆարիլիէթինէ
իլթիրագ վէ խըտմէթ էտէն աղիմ պիր գալա-
պալըզլէ կիրտի: Տէմէք, Խէլասըեարըմըզըն մու-
զաֆֆարիլիէթինին իճրա վէ իքմալը պիզիմ անա
թագտիմ էտէճէք իտիլիմիզ էմէք ու զահմէթ-
լէրիմիզլէ վէ մուհապպէթ թագտիմէլէրիմիզլէ
մէնուլթ տըր: Պիզ պու պապտէ նէ գատար ֆէ-
տաքեար վէ զայյուր պուլունուր իսէք, օ զաթը
ճէլիլ օլ գատար թէզ տիւնեայը եէտի զապ-
թընա կէշիրիպ իճրա ի սալթանաթ էտէճէք տիր:

Մէսէրլէթի ի աղիմէ իլէ տէրիլ քի, նիշէ
պինլէրճէ վէ օն պինլէրճէ միւմին վէ միւմինէ-
լէր պու խուսուստա տախիմա աղիմ շէվգ ու
զայրէթ իպրազ էթմիլիէր տիր: Վէ իլթէ անլէ-
րին էմէք վէ թագտիմէլէրիմին նէթիճէսի օլա-
րագ տըր քի, պու կիւն Ինճիլին շիֆապախշ
նուրու տիւնեանըն հէր թարաֆընտա հէփ միլ-
լէթլէրէ իլան էտիլմէքտէ վէ կիւնահա թապի
օն պինլէր անըն զինճիրինտէն ազատ օլարագ
զէպհ օլան գուզուլյա հէր եէրտէ Սիօն իլահի-
լէրի թէրէննիւմ էթմէքտէ տիրլէր:

Կիւնահա քապի պիլնէրճէ

Օ հէր կիւն ազաք էսէր:

Յիսուսա հաւն սեփարդի

Սեմաւար ճիւղան եօթեր:

Քեզա, մուծիպի մէսէրէթ վէ ճէսարէթ տիր քի պու 20նճի ասրտա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն խէլաս միւթտէսինին նէշրինէ վէ մէլէքիւթիւնին թէվէսսիւիւնէ հէր հանկը պիր ասրտան զիյտաէ շէվգ ու զայրէթ իպրազ օլունմագտա տըր:

Եզճիւմէ իշին ազամէթի եանընտա կէօրիւմիւշ վէ կէօրիւլէն խըտմէթ նէ՝ ճիւղի տիր: Շայան ք թէէսսիւֆ տիր քի, էլան ճինսիմիզին քէք պէօյիւք պիր գըսմը կիւնահըն զուլմէթին տէ սօլաշմագտա վէ էօլիւմ կէօլկէսինտէ եաթմագտա տըր: Շէհատէթ պու տըր քի, էլան միլեօնլարճա փութիւթէսթ, իսլամ վէ Նէհուտիլէր Ինճիլին իհեա վէ խէլաս էտէն միւթտէսինտէն մահրոււմ տըրլար, վէ էկէր պունա Ինճիլին խալիս հագիւղաթլարընա միւհթամ օլան Խրիսթիյան տիւնեասընըն միլեօնլարըն տա զամմ էտէր խէք, իշին ազամէթի եանընտա շաշա գալըյօրուզ:

Աճէպա սէվիւլիւ խէլասքեարըմըզըն մուզաֆֆէրիյէթինին պու տէրէճէ ազըր պիր սուրէթտէ իլէրի կիթմէսինին սէպէպի նէ՝ տիր: Պիր պէլի սէպէպի, Խրիսթիյան քիլիսալարընըն վէ գալմլարըն պու պապտէ օլան մուգատտէս ֆարղլարընա ալըգ վէ սատըգ օլմատըգլարը

տըր: Պու կիւն նէ գատար քիլիսալար վար քի Ինճիլ էվվէլա քէնտիլէրէ վազ օլունմալը: Նէ գատարլարը վար քի զէնկին իսէ տէ, տիւնեալի վէ նէֆսիւթէսթ օլտուգլարընտան, թէպշիրի պէշարէթ իշին պիգայտ տըրլար: Նիշէլէր իսէ նէքէս էլլէր իլէ վէրտիքլէրի կիպի, անճագ ագալլէյէթ տիր քի, Բապպ իշին վէ ճանլարըն խէլասը իշին զայյուր տըրլար:

Խրիսթիյան տիւնեասընըն պէօյիւք պիր էքսէրիյէթի պու պապտէ ալիմ մէսուլիյէթ թահթընտա օլտուգլարը կիպի, աճէպա Խրիսթիյան տէվլէթլէրի անտէն ա՞ղ մը մէսուլիյէթ թահթընտա տըրլար: Հէփսի տէ քէնտի քէյֆ ու զէվգլէրինէ, շան ու շէօհրէթլէրինէ վէ զէմանի մէնֆաաթլարընըն թէէմինինէ միլեօնլարճա լիւրալար սարֆ էտէրլէր իքէն, սայէսինտէ պիր չօգ պէրէքէթլէրէ նաիլ օլտուգլարը վէ իճրաի սալթանաթ էթտիքլէրի Մէլիք էլ միւլիւքիւն մէլէքիւթիւնին թէրագգըսընա եարտըմը օլմատըգտան մատա նիշէ սըրալալտա էնկէլ օլմուշ տըրլար:

Հագիւղաթ շու տըր քի, Խրիսթիյան գալմընըն վէ տէվլէթլէրինին քէնտիլէր իշին սարֆ էթտիքլէրի միլեօնլարըն պիր գըսմը տախիլտէ վէ տիյար ք էճնէպիյէտէ Ինճիլին վազը վէ հագիլի Խրիսթիյանլըզըն նէշրի իշին սարֆ օլունտա, հէմ ճանլար ֆըսգ ու ֆիճուրըն եէ-

տինտէն աղատէ ի սէր էտէրլէր, հէմ տէ Սօշէ-
շիգլմ, Անարշիգլմ միսիլու մուսրիպ իթթիհատ-
լարըն մէյտանա կէթիւրտիյի կրէվլէրտէն գուր-
թուլուպ, սէլամէթ սէրվէրի հէր եէրտէ վէ հէր
գալպտէ հիւքիւմէթ սիւրէճէք տիր :

Պու մէսէլէ պաշգալար իչիւն պէօյլէ օլ-
տուղու հալտէ աճէպա պիզիմ իչիւն նա՞սըլ
տըր: Պիզ տախի Ինճիլի քիլիսա վէ Ինճիլի Խրիս-
թիյանլար հալինտէ պու մուգատտէս ֆարզ վէ
տալէթիմիզէ սատը՞գ մըյըզ: Էսէֆ իլէ տէմէ-
լիյիզ քի պու տալէթ վէ ֆարզըմըզա տահա
լայըզըյլէ ույանմամըզ վէ վաճիպ օլան խըտմէթ
վէ թախսիսաթտա տէյիլիզ:

Անըն իչիւն պիրատէր վէ հէմշիրէլէր, լա-
յըզ տըր քի պու թէպչիր ի պէշարէթ էմրինտէ
պիզտէ տախի Ծաղկազարդ ալայընը թէշքիլ
էտէն գալապալըզըն շէվգ ու զայրէթի պու-
լունսուն: Անլէր զէմինի պիր մէլէքիւթ սէվ-
տասը իլէ հէր շէյլէրինի, հաթթա պայրամ էլ-
պիսէլէրինի պիլէ Նազարէթլինին այաղլարընա
թաղտիմ էթտիլէր իսէ եա պիզ տահա նէ՞ գատար
զիյատէ սէմավի պիր մէլէքիւթ վէ ճանլարըն
խէլասը իչիւն էվիլէա քէնտիմիզի, սանիէն հէր
շէյիմիզի պու ճէլիլ Խէլասքեարա թաղտիմ էթ-
մէլիլիզ: Պէշարէթ տահա պիզիլ էօյլէ զապթ
էթմէլի քի, չօճուղլարըմըզ պիլէ Յիսուսըն ֆիւ-
թուհաթ նաղմէլէրինի թէրէննիւմ էթմէլի տիր:

Էօյլէ իսէ տօսթլար, պու տիյար վէ տիւն-
եա իչիւն օլան մուգատտէս ֆարզ վէ տալէ-
թիմիզէ այըզ օլարադ Բապպըմըզըն զէմինտէ
ֆիւթուհաթընը իքմալ էթմէք իչիւն գալպլէ-
րիմիզ իլէ քիսէլէրիմիզի անա աչալըմ, վէ ան-
տէն սէմավի մէլէքիւթիւնիւն թաճիլինէ վէ
քէնտիլին իսէ ալէմին մէլիյի մաղամընտա թաճ-
լանմասընա պիւթիւն գուվվէթիմիզլէ սայ էտէ-
լիմ: Զիրա պապ, պաշգա հէր հանկը մաղսէտէ
վէրտիյիմիզ փարալար պիր տահա զիքը օլուն-
մամադ իչիւն տիր, լաքին Բապպ իչիւն օլանլա-
րըն զիքըրի տախի տիր: Զէմինի փատիշահըն
թաճընա գօյաճաղըմըզ չիչէքլէր նիհայէթ սօլմադ
իչիւն տիր, լաքին պու Զաթընքիւնէ գօյաճաղըմըզ
էպէտիլիյէտէք աչըմադ իչիւն տիր: Անըն իչիւն
թաղտիմ էտէլիմ անըն այաղլարընա էն զի-
զըյմէթ եաղլարըմըզ, ըախհասը սէմավաթա
րէֆ օլունաճադ տըր, վէրէլիմ պու էն քիւչիւք-
լէրին պիլիլինէ, անըն իսմինտէ պիր գատէհ սօ-
ղուգ սու միւքեաֆաթը էպէտի օլաճադ տըր:

Հաշա տէսէս դայրի գարա
Պէն իժքիխար էսէն աւշա,
Խօշ կիտիւնէն հէր շէյ պանա,
Գուրպան օլան ողորունա:

Պէնիլ օլա պիլիլին ալիւ
Անա պէն հիշ Կիտիլի վէրմիւ,
Պունուն կիպի Խէլասքեարա
Թէն, ճան քէսիլ օլան հէր սէն:

Ճանլարը կիւնահ վէ ֆէսատըն փէնչէսին տէն խէրաս էթմէք միւսպարէք տիր, չիւն իշ՝ հէմ ճանլարտա հէմ տէ ճինս ի պէշէր աւրասընտա սուլճ, հագիգաթ, մուհապպէթ վէ գուտսիյէթին նէշվ ու նէմասընա վէ սապիթ գըրընմասընա սայ էթմէք տիր: Մէսուտ տըր, չիւն պու խըրամէթ՝ «Փուգարայա պէշարէթի թէպշիր էթմէք, գալպի գըրըրմըշ օլանլարա չիֆա վէրմէք, էսիրլէրէ հիւրըրիյէթի իլան էթմէք տիր,» մէսուտ տըր, չիւն մագուէտ մանէվի հաւյաթտա աճ օլանլարը տօյուրմագ, չըպլագ օլանլարը կէլինտիրմէք, սուսուլլարը իգնա էթմէք վէ կիւնահըն զուլմէթինտէ կէղէնլէրի սաւլահ թարիգլէրինէ իրշատ էյլէմէք տիր, մէսուտ տըր, չիւն խըրամէթ՝ աղլայան կէօղլէրտէն կէօղ եաշլարընը սիրմէք վէ եօլու շաշըրմըշ օլանլարա ըէհպէր օլմագ տըր: Մէսուտ պիր իշ տիր, չիւն զէմանի օլանլար եօլունա սայ էթմէք տէյիլ, անճագ սէմավի օլանլար ուղըրունա ճէհտ տիր: Մուվադդաթ օլանլար իչիւն աէյիլ, միւէպպէտ օլանլար իչիւն սարֆ օլունմագ, ֆանի օլան թաճ իչիւն տէյիլ, իլլա ֆանի օլմայան ճէլալ իչիւն պէզլի զայրէթ տիր:

Իմտի վա՞ր մը պիր ախէր խըրամէթ քի, պու ճէլիլ խըրամէթ իլէ մուգայէսէ օլունսուն: Ալի տիր ֆիքըրի թէնվիր վէ թէրֆի էտէն պիր մուալլիմին իշի, լաքին տահա ալի տիր հէմ

ֆիքըրին հէմ տէ գալպին թէնվիր վէ թէրֆիինէ սայ էտէն ինճիլ խատէմէսինին իշի: Ալի տիր ինսանիէրվէր օլանըն ատէմլէրին մատտի վէ զէմանի ինթիյաճաթընա խըրամէթի, լաքին տահա ալի տիր անլէրին հէմ զէմանի հէմ տէ էպէտի օլան մանէվի ինթիյաճաթընա խատըմ ան վարզըն խըրամէթի, միւսպարէք տիր օլպիր տօգթօրուն՝ ճէսէտին սէլամէթինէ խըրամէթ էթմէսի, լաքին տահա միւսպարէք տիր հէմ ճէսէտին հէմ տէ պախուսուտ ճանըն սէլամէթ վէ խայըրնա չալըշան Բապպըն իշճիսինին խըրամէթի, միւսպարէք տիր էհլի սիյասինին՝ էհալինին մատտի հիւրըրիյէթինէ սէպէպ օլմասը, լաքին տահա միւսպարէք տիր օլ էհալիյի կիւնահ վէ ֆէսատտան ալատ էտիպ, սաւահ, մուհապպէթ վէ գուտսիյէթտէ եաշամագլըղըն հիւրըրիյէթինէ գաիլ էտէն պիր միւսպէշլիրին իշի: Մէսուտ պիր խըրամէթ տիր մագլումուն հագգընը իհգագ պիրլէ անա պախսի սիւրուր օլան պիր ալօգաթըն խըրամէթի, լաքին տահա մէսուտ տըր գալպլէրին իսլահը իլէ հէր հագգսըղըղըն վէ հէր կէօնէ զատը ու զուլմուն պէնտլէրինի գըրմաղա, վէ ատէմլէր արասընտա իլահի մուհապպէթի թէշվիգ պիրլէ, սէլամէթ վէ օիւրուրը սապիթ գըլմաղա ճէհտ էտէն պիր ըէխսի ըուհանինին խըրամէթի:

Տիգդաթ էթ, պիր խըրամէթ եա մէմուրի-

յէթինին ուղիւյէթի անըն սուտուր էթտիյի մէնպատան վէ պիր տէ օլ վաղիֆէնին նիշան կեանքնտան թալին օլունուր: Մէնպա նէ գատար ալի վէ նիշանկեան նէ գատար ճէլիլ իսէ, խըտմէթ տէ օլ գատար ալի վէ ճէլիլ օլմագ կերէք տիր: Պու նօգթատա տէյէպիլիրիզ քի, եօգ տըր պիր ախէր խըտմէթ քի տօղրուտան Ալլահտան վէ Ալլահ իշիւն օլտուղու կիպի, ինսանլարըն տախի մատտի վէ մանէվի, զէմանի վէ էպէտի խալը ու սէլամէթինէ խատըմ՝ օլան Յիսուս Քրիստոս սուն Ինճիլինին խատէմէսինին իշի գատար մուաղզամ վէ մուաղզէղ, մէսուտ վէ միւպարէք օլսուն:

«Էկէր մերմեր իւզէրինէ իշէրսէք, օ թէլէֆ օլաճագ, էկէր պագըր իւզէրինէ իշէրսէք զաիլ օլաճագ, էկէր հէյքէլլէր իգամէ էթսէք եէր իլէ եէքսան օլաճագ: Լաքին էկէր էօլմէղ օլան բուհլար իւզէրինէ իշէր, էկէր անլէրի Ալլահ գօրգուսու վէ ճինսմիզլէ օլան մուհապպէթլէ պիրլիքտէ տօղրու օլան մէպտէլէր իլէ մէմլու գըլար իսէք, օլ գալպլէր իւզէրինտէ պիւթիւն էպէտիլիքտէ զիյափաշ օլաճագ օլան էսէրլէր պրագմըշ օլաճաղըղ»: Դանիէլ Ուէպըսթըր:

«Վէ աղիլլէր սէմանըն նուրու կիպի վէ չօգլարը սալահա իրշատ էտէնլէր ելլտըղլար կիպի էպէտ իւլ ապատ զիյատար օլաճագլար տըր:» Դան. 12. 8:

ՏՈՒԼ ԳԱՐԸՆԸՆ ԵԱՂԸ

Վէ գալլար տօլտուգտա օղլունա, պանա պիր գապ տահա կէթիր տէմէսիլլէ, տահա եօգ տըր տէտի, օլ զէման եաղ քէսիլաի:

Յ Միւլ. 4. 1-7

Ումումէն տար պիր իրատ իլէ կէշինէն պիր սընֆ տա բուհանի վէ խալրխահ խըտմէթլէրտէ չալըշանլար տըր: Տէյիլ շիմտի, կէշմիշտէ պիլէ էօյլէ խտիյի աշիքեար տըր: Էստա ը քէլամըն իլք գըսմը օլան այէթտէ զիքը օլունան փէյշամպէր պու թագըմա ախա իտի կէօրիւնիւյօր:

Միւմաիլէյնին նէ գատար Ֆագիր խտիյի, պրագմըշ օլտուղու պօրճտան վէ խանէսինտէ օլան պիր գապ զէյթուն եաղընտան աշիքեար խտի: Պօրճուն մըգտարը նէ գատար օլտուղու մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, պօրճլունուն՝ չօճուղլարը ալմաղա օլան ճէսարէթինտէն, անըն փէք չօգ խտիյի իսթինթաճ օլունապիլիր: Պօրճ սահիպի՝ պօրճլունուն կերէք շախսընը վէ կերէք էվլատընը ալապիլիր խտիյի, Լավ. 25: 39 տա իմա էտիլմիշ տիր, շու շարթ իլէ քի ալան Իսրայէլի իսէ, անճագ Եօպէլ սէնէսինէ գատար անը սագլա:

յաճազ տըր: Պուրատա զիբը օլունան ալաճագլը
Իսրայէլի՞ մի, Թաիֆէ՞ մի, նամալիւմ. լաքին
հէր քիմ իսէ շու մալիւմ տիր քի չօճուգլարը
պօրճ եէրինէ ալաճագ:

Տիւնեատա էն չէթին հալէրտէն պիրի տէ
չէֆգաթսըղ ատէմէ պօրճուլ օլմագ տըր: Պու-
նուն աքսիսի տէ վար, օ տա միւֆլիսէ վէ միւս-
րիֆէ մալ գալտըրմագ տըր: Պունուն իշիւն սէն
նէ չէֆգաթսըղա պօրճուլ օլ, նէ տէ միւֆլիսէ
ազչէ վէր, հէր իքիսինին տէ սօնու աճը վէ է-
լէմ տիր:

Կէօրիւնտիւլիւնէ կէօրէ պու փէյղամպէր
ֆամիլեասը սօնրաքի սընֆտան օլմայըպ, պիւլաքս
նամուպու, Ալլահտան գօրգան վէ պօրճունու
էտայա արզուքէշ պիր ֆամիլեա իտի, (այէթ 1)
վէ իշթէ անտէն խաֆվ էթտիյի Բապպ տախի
մէրգումէնին խալիս նիյէթ վէ արզուսունա պա-
գարագ անա կէօրէ մուալէնէթտէ պուլունտու:

Նիյէթ ի խալիսէյէ մալիք օլան ատէմ թէ-
րահհիւմէ վէ միւսթագիւմ քիմսէ չէֆգաթա
մազհար օլուր: Լաքին պօղուգ գալպի ինայէթ
պուլմաղ, վէ զայրինին հագգընը զասպ էթմէք
իսթէյէնէ, Ալլահ սահիպ չըգմաղ: Սէն
նիյէթինի խալիս թուլթ, Ալլահ սէնին իշիւն
թէտարիքեաթ կէօրիւր:

Պիչարէ գատըն հալընը քիմսէյէ աչամաղ,
վէ քիմսէտէն իմտատ պուլամաղ իքէն անճագ

անտէն գօրգար իտիյի Բապպըն գուլու Եղիսէյէ
իլթիճա էյլէր, օ տախի՝ «Սանա նէ՞ եափայըմ,
խանէնտէ նէ՞ վար, պանա սէօյլէ» տէտիքտէ,
Ֆագիր գատըն՝ պիր գապ զէյթուն եաղընտան
մատա պիր շէյի օլմատըղընը անա պէյան էտէր:
Իշթէ ֆագիլըլիք վէ զարուրէթին սօն ուճու:

Վար տիւնեատա նիշէլէրի քի չօգ շէյլէրէ
մալիք իքէն պիլէ, եինէ հիշ պիր շէյլէրի եօգ
կիպի իշթիքեա էտէրլէր, չօգլար տա աղ չօգ
եէյիպ իշէճէք վէ կիյինիպ էօրթիւնէճէքլէրի
վար իքէն եինէ քէնտիլէրինի տիւնեատա էն
պալթսըղ քիմսէլէր ատտ էտէրլէր: Նանլըշ
տըր. էօմրտէ իշթիքեայա հագգըլ օլուպ տա քէն-
տիլէրինի էն պալթսըղ սայանլար էօյլէլէր տէ-
յիւ, իլլա զէվճի վէֆաթ էթմիշ, քէնտիսի
տուլ գալմըշ, քիւլլի պօրճու վէ զալիմ պօրճ-
լուսու օլուպ, չօճուգլարը քէօլէ ալընաճագ վէ
խանէսինտէ իսէ պիր գապ զէյթտէն մատա պիր
շէյի օլմայան սէֆիլ տուլլար տըր: Պու ճիւմէ
իլէ տէ օ «Բապպտան գօրգար իտի» վէ իլէրի
կէրի աղղընը աչմայըպ պուլունմուշ իտիյի նա-
սիպէ խօշ կէօնիւլ իլէ րաղի, հէմ տէ պօրճու-
նու էտայա հաղըր իտի:

Էօմրիւն հէր հանկը պիր հալընտա շաքիր
պիր գալպէ մալիք օլմագ, անճագ Ալլահը ճան-
տան սէվմէքլիյին ալամէթի տիր: Բապպտան
գօրգմագ, Անըն թային էյլէմիշ իտիյի գատէրէ

հիւան ի ընդա կէօսթէրմէք տիր: Գալա Ալլահ իլէ իթթիհատտա իսէ, առէմ զէմինի նասիպի հէր նէ տէ օլսա եինէ իշթիքեատա պուլունա մազ: Տախմա մըրըտանանլար վէ տախմա պի հուզուր օլանլար, Ալլահ իլէ եաշամայանլար վէ Բապպտան գօրգմայանլար տըր:

Անտէն Եղիսէ, «Կիթ, խարիճտէն գօնշու լարընըն ճիւմլէսինտէն գապլար, պօշ գապլար իսթէ, ազ իսթէմէ վէ էվէ կիրտիյինտէ գափու յու քէնտինին վէ օղուլարընըն իսթիւնէ գափայըպ եաղը օլ գապլարըն ճիւմլէսինէ պօշալթ վէ տօլանը պիր թարաֆա գօ» տէտի: Գարը տախի կիտիպ գօնշուլարընտան իսթէյէպիլտիյի գատար գապլար իսթէտի, վէ անլէր տախի տիրիզ էթմէտիլէր:

Պու գատար Փագիր վէ շու գատար պօրճու պիր տուլ գարըյա, գօմշուլարընըն պու տէրէճէ էմնիյէթ էթմէսի իհթիմալէն պիղէ պիր ազ շայանը թէաճճիւպ կէլիր, վէ լաքին թէաճճիւպ էտէճէք պիր շէյ եօգ տըր: Զիրա մէրգումէնին «Բապպտան գօրգար» օլմասը, թագվարը վէ սիյէթի, անը գօմշուլարընըն էմնիյէթ վէ իթիպարընա շայէսթէ գըլմըշ իտի: Տէմէք քի սէն սահիպի էմնիյէթ օլուր իսէն, Փագիր տէ օլսան զիյանը եօգ: Ատէմլէր սէնին միւնասիպ օլան մաթրուպունու վէրմէքտէն գաչընմաղլար: Իթիմատ էտիլմէյէն առէմ պօրճու օլան տէյիլ,

անճագ միւսքագիւմ օլմայան տըր: Կիւվէնիլմէյէն քիմսէ, Փագիր օլան տէյիլ, իլլա սիյրէքսիզ վէ մէյսէսիզ օլան տըր:

Գապլար հաղըր օլտուգտան սօնրա, գարը իքի չօճուգլարը իլէ օտասընա կիրիպ գափուլու գափատը. նիլին պու մաղֆիլիք: Զիրա Ալլահ ինսան տէյիլ տիր քի սատագա վէրտիյինտէ միւֆթէլիր օլտուն վէ միւրաիլէր կիպի էօնիւնճէ պօրու չալըն: Ալլահ իլին նիլէ քէրրէ նիմէթ ու պէրէքէթլէրինի մախֆիտէ վէրմէք տախմա իսշ տըր: Հէման պունսն իլին տիր քի սէվկիլիւ Խէլասքեարըմըզ «Սէն իսէ սատագա վէրտիյինտէ, սազ էլին սօլ էլինին էթտիյինի տույմասըն» տէմիշ տիր: Ալլահ քէնտիպի նէ էտէր իսէ առէմլէրէ տէ անը թալիմ էյլէր:

Կէօրիւյօրըզ քի չօճուգլար պիր թարաֆտան գապլարը կէթիրմէքտէ իքէն, տիկէր թարաֆտան տա սէվկիլիւ վալիտէլէրի ալէտտէվամ եաղը գապլարա պօշալթմադտա իտի: Շու մէնղարէտէ հիսս օլունան սէվինճ վէ մէսէրրէթի քի՞մ թարիֆ էտէպիլիւր: Պօրճուլունու զուլմունտան գուրթուլմագ վէ մէշագգաթըր ալթընտա պէօյիւթմիւշ իտիյի իքի ճիյէրիարէլէրինէ սահիպ օլմագ, վէ պունլարտան տահա զիյատէ Եհօվանըն պու նասէզա վէ աճիզ խալայըղընա պու գատար շէֆգաթ վէ ինայէթ ապարը կէօսթէրմէսի տէրա կէօրմիւշ պու տուլ

գարընըն գալալնի նէ ազիմ սէվինճ վէ շատլըգ իլէ մալամալ գըլմագտա իտի : Հաղըր գապլար տիւքէնմիշ, արթըգ զիյատէ գապլար գալմա- յընճա եաղ քէսիլտի : Պատէհու մէրգուժէ, պու տօլմուշ եաղ գապլարընը նէ՞ էտէճէյէնի փէյ- դամպէրէ սիւալ էթմէսիլէ, օ տախի «Կիթ, տաթ վէ պօրճուհու էտա էթ վէ պագիսիլէ տէ սէն վէ օղուլարընը կէչինինիլ» տէտի :

Պաղը միւթալէաթ.—

1. Միւթիւնըն պիլէ էօմիւն միհնէր ու է- շեմիւնիւնէն արի վէ պէրի ճէյիլ իտի :

Ինսան նօգթա ի նաղարընտան պիլէ էօյլէ կէլիւր քի, միւթիւնըն Ալլահը սէվիպ անտէն իաֆվ էթտիլէրի էճլտէն հիշ պիւր վաղթ եօգ- յուլուգ կէօրմէմէլի վէ ճէֆայա կիրիֆթար օլ- մամալը տըրլար : Զիրա փէտէր եա վալիտէսինէ էն զիյատէ սէվիլիւլ օլան էվլատ՝ էն չօգ սէ- վիլիպ գայրըլտըղը, զէնկինին տօլթու օլան հիշ եօգսուլուգ կէօրմէլ իտիյի վէ մէլիյին իբրամ էթմէք իաթէտիյի քիմսէ աաիմա սէլամէթտէ օլտուղու միսիլու, պէօյլէ տէ Ալլահա սէվիլիւ- լիւ օլանլար պու էօմրտէ սըգլէթ ու սըգընթը- լարա կիրիֆթար օլմամալը տըրլար : Պիլ պիւր թարաֆտան պէօյլէ տիւչիւնիւր իքէն, տիկէր թարաֆտան տա չօգ քէրրէ տիւչիւնտիւլմիւլ շու քի, նիչէ սըրալարտա սալքի էն չօգ սըգլէթ ու մէշագգաթ վէ էն զիյատէ միւղայագա չէ-

քէնլէր զանն էտէրսին սալիհլէր վէ Բապպտան գօրգանլար տըր :

Պիլճէ պուհուհն պիւր սէպէպի՝ արասընտա սաքին օլտուղուժուղ աքսի վէ եարամաղ նէսլ իլէ օլան զարուրի ալագա տըր : Զիրա էյէր տիւն- եա սալիհ օլսա իտի, քէնտինինքիլէրի սէվէր իտի, լաքին շիմաի ֆէսատտա օլտուղու իչիւն ֆասըղլար անա մագպուլ տըր : Պու սէպէպտէն էհլի շէրը վիգայէ օլուհուր վէ սալիհին ալէյ- հինտէ զիւլիմ վէրիլիւր : Շիրիքէ մէյտան՝ վար, պիսուլա իսէ պաշընը գօյաճագ եէր եօգ տըր : Տիւնեա Ալլահը սէվսէ իտի, քէնտինինքիլէրի տէ սէվէր իտի, անտէն գօրգսա իտի, անընքի- լէրի տէ թէատտի էթմէքտէն ֆարիլ կէլէճէք ի- տի : Բապպմըղըն «Պու չէյլէրի սիլէ պէնի իր- սալ էտէնի թանըմատըղլարը իչիւն էտէճէրլէր տիր», քէլամը թամմ պիւր հագիգաթ տըր :

Սալիհին սալթ Բապպտան գօրգար օլմասը նիչէ տէֆա անըն զուլմա վէ հագարէթէ կի- րիֆթար օլմասընա պէլլի պիւր սէպէպ տիր : Զի- րա տիւնեա, քէնտի իլէ պիւր պօյուհուտուրուղա կիրմէյէնլէրտէն իբրահ էտէր : Միւթիւնին էօմրիւ պու ֆէսատ տիւնեասընտա զարիպին էօմրիւ կէպի տիր : Եէրի օլմատըղընտան իաթիրահաթ էտէմէլ : Պիլաքս, էկէր տիւնեա սալիհ օլսայտը, օլ վաղթ ֆասըղըն եէրի օլմայաճագ իտի : Վէ լաքին շիմաիլի հալտէ սէն Ալլահըն սատըգ գուլ-

լարնա օլան սըգլէթ ու մէշագդաթ իշին
թէաճճիւկ էթմէ, զիրա էքսէրիյէթ նէրէտէ իսէ
գուվլէթ օրատա տըր: Ընդըն էն չօգ որգըլ-
տըլը զուլմէթին էն գօյու օլտուղու մահալ
տըր: Տիւնեա ֆէսպտտա գալտըգճա վէ էքսէ-
րիյէթ զուլմէթէ թապի գըլընտըգճա, սալիհ
օլանլար վէ Բապպտան խաֆվ էտէնլէր միւճէրրէտ
տիւչարը էլէմ օլաճագլար տըր: «Էյէր տիւնեա
սիլէ պուղղ էտէրսէ, սիլտէն էվվէլ պանա էթ-
տիյինի պիլմիշ օլունուղ, էկէր տիւնեատան օլ-
սա խոխիղ, տիւնեա քէնտիւնին օլանը սէվէր
խոխ:» Յովհ. 16: 18. 9:

Վէ եինէ Ալլահըն պու տիւնեատա իզհա-
րընըն պիր եօլու տա, ատէմլէրին էօմրիւ տիր:
Պու մագսէտէ սալիհ վէ Փասըգ պիրլիքտէ խըտ-
մէթ էթմէքտէ տիր, չէօյլէ քի Փասըղըն էօմրիւ՝
իլահի զաղապը, սալիհին էօմրիւ իսէ՝ իլահի լէ-
թաֆէթ վէ մուհապպէթի իզհար էթմէք իշին
այրըլմը տըր: Վաղաա Ալլահըն սապր ու թէ-
համիւլիւ վէ մուհապպէթ ու ինայէթի եարա-
մաղըն էօմրիւնտէ տախի իզհար օլունուր, լա-
քին պուհա էն ալա վասըթա միւմինին էօմրիւ
տիր: Չիւնքի սալիհին ճէֆատա սապրը, մէշագ-
դաթա խօշ կէօնիւլլէ թէհամիւլիւ վէ սըգլէթ-
տէ իքէն եինէ Բապպտան գօրգմասը պաշգա
պիր չէյ տէյիլ, իլա օլ գալպտէ իլահի հուղու-
րուն սաքին խոխիյնէ ալամէթ տիր, պէօյլէ

պիրինին միհնէթ էքմէյի եէր իքէն, եիւղիւնտէ
մէսէրրէթ փարլամասը, տօսթլար թէրը էթմիշ
իքէն, քէնտիւնի մէթրուք հիսա էթմէմէսի վէ
վիւճուտը իպրանմըլ իքէն եինէ Բապպա համա
օգուճասը, տէրունինտէ էգէլի բուհուն մէսքիւն
խոխիյնէ իսպաթ տըր:

Միւմինին սըգլէթլէրի Ալլահըն էլիլէրի
տիր: Էյէր տախիմա սէլամէթտէ օլսագ, Անը պէ-
յան էթմէքտէ Անա պու գատար խըտմէթ էթ-
մէյէճէք խոխ: Պանա կէլիր քի, սալիհ իքէն
մէշագդաթ չէքմէքտէ, Փասըգ իքէն աղապ չէք-
մէքտէ օլտուղունտան զիյատէ Ալլահ հագղըն-
տա էօյրէնէճէք տէրսլէր վար: Չիրա սըգլէթտէ
թէհամիւլ վէ միհնէթտէ սապր, հէր ֆէրտէ
մախսուս տէյիլ տիր:

«Բապպ վէրտի, Բապպ ալտը էմրի միւպա-
րէք օլտուն» տէմէք, Յոր կիպի «քեամիլ, միւս-
թագիմ վէ Բապպտան գօրգան» լարա մախսուս
տըր: Սէնէլէրճէ քէօթրիւմ եաթմագ, վէ
եինէ տէ տախիմա Ալլահա համա էթմէ, աղըր
պօրճլար ալթընտա օլմագ, եինէ տէ Նհովայա
սատըգ գալմագ, անճագ Ալլահ իլէ պէրհայաթ
օլանլարըն իշի տիր: Պագ, Յոր քէնտիւնին տա-
յանըմագ էլէմ ու քէտէրլէրի ալթընտա, «Ալ-
լահա քիւֆր էթ վէ էօլ» տէյէ նասիհաթ վէ-
րէն գարըսընտան զիյատէ Ալլահը թէպշիր էյ-
լէտի Պօղոսուն զինճիրլէրի, Յուղանըն քէնտի-

սինի աստղը իմանէ զիյառէ Խէլապեհարըն միւստէճիսի իտի:

Ֆիլհագիդա «Մէսերէթլէ հէր ճէֆայա հաղորդմ» տէմէք վէ անլէրի խօշ խաթրլէ չէքմէք՝ տերունինտէ կէօրիւնմէղ օլան պիր գուլվէթին մէվճուտիյէթիննէ իսպաթ տըր: «Պիզի Բրիստոսուն մուհապպէթինտէն քի՞մ ալըրաճադ տըր. էլէ՞մ մի, մէշադգա՞թ մը, թէատտի՞ մի, աճըղ մը. . . Պունլարըն ճիւմլէսինտէ պիզի սէվէնին վասըթասըլլէ պիլ քիւլիյէ զալիպ օլուրուլ» տէմէք, վէ «հէր կիւն պօղաղլանաճադ գօյաղլար» սըրասընտա օլմագ վէ եէվմիյէ ազիմ միւղայադալարա գաթլանմագ, հէմ Խէլապեհարըն վարըղընա, հէմ տէ Անըն գուտրէթ ի իլահիյէսիննէ չէհատէթ էթմէք տիր: Վիւճիւտտէ Բրիստոսըն պերէլէրինի թաշըմագ, Օ՝ ճէլիլ զաթը իլան էթմէքտէն զայրի պիր չէյ տէյիլ տիր: Խալիզի պիլէ պու գատար էօյրէնմէմիզ, Բապպըմըղըն էլէմ ու սիյասէթլէրի վէ սըղլէթ ու մէշադգաթլարը սայէսինտէ օլմուշ տըր:

էօյլէ իսէ է՛յ տօսթուլմ, շաղ օլ. էյէր Այլահ սէնին ճէֆալարըն իլէ թէպշիր օլունմագ իսթէյօր իսէ, մէսրուր օլ. էյէր Օ՝ սէնին մէշադգաթլարըն վասըթասըլլէ սէնտէ պիր միւճիզէ իղհար էթմէքլիյի միւրատ էյլէմիշ իսէ սէվին. վէ էյէր պիր ախէր Խօլտա Անա խըտմէթ

էտէմէղ իսէն, հիշ տէյիլ պու Խօլտա խըտմէթ էթմիշ օլաճադսըն: Յովհ. 9. 3:

2. Բապպ՝ յօգ քերէ սըգլէք ու սըգընընըն զըն սօն լօգրասընսա պիզէ եէրիշիր:

2օդ քերէ, թէաճճիւպ էյլէտիյիմիզ պիր նօգթա տա պու, Եանի Ալահըն քէնտի գուլլարընա իմտատ էթմէքտէ կէճիքմէսի տիր: Պիզէ էօյլէ կէլիր քի, էյէր խալիզ շու Խարտըմը էտէճէք իսէ նի՞չիւն պու գատար կէճիքիր: Հէր հալըմըղ Անա այան, վէ նէյէ միւհթաճ իտիյիմիզի, պիզ տիլէմէզտէն քէնտիսի էն էյի պիւլիր իքէն, նի՞չիւն պու թէէլսիւր: Պու սահիհ իսէ տէ, շու տախի սահիհ տիր քի, Ալահըն նիճէ քէրէ պու Խօլտա մուամէլէսի, հէմ քէնտիսի հէմ տէ գուլլարը իչիւն էն միւհասիպ թարիզլէրտէն պիրի տիր: Քէնտիսի իչիւն տիր, զիրա հէր ինսանի իմտատ մէնպաը գուրուտուգտան սօնրա, Ալահըն միւտալէլէսի, Անըն ճէլալ ու գուտրէթինին տահա պէրրագ պիր սուրէթտէ իղհար վէ իլանը տէմէք օլուր: Պիւզիմ իչիւն, չիւնքի Ալահ ինսանի զաաֆը պու Խօլտա մէյտանա չըգարըր: Պիւթին կիճէ շալլըպ տա պիր չէյ թութամայան շայիրալէրէ, Յիսուսըն գուտրէթի վէ անլէրին աճղը օլ գատար ազիմ իտի քի, Պետրոս Յիսուսըն տիզլէրինէ տիւչիւպ, «Եա Բապպ» պէնտէն ալըլը զիրա պէն կիւնահընար ատէմ իմ» տէմէյէ մէճպուր

օլտու: Պետրոսուն տէնիզ իւզէրինտէ պիր ազ
եիւրիւտիւք տէն սօնրա պաթմազա թէրք է-
տիւմէսի՝ անտէն պենիիֆ տուլդուսունու իզպէ,
վէ ճէլալին Ռապպլնա թէսլիմ իչիւն էն ալա պիր
թարիգ իտի: Էյէր խալիգ պու վէ էմսալի Եօլ-
լարտա պիզի սըգմասա, չօզլարըմըզ, նէ աճզի-
յէթիմիլի կէօրէճէք իտիք, նէ տէ Իլահի գուտ-
րէթի օլ գատար գօլայճա տէրք էտէճէք իտիք:
Էյէր հէր ինթիյաճըմըզ գօլայ գօլայ էլտէ
էթսէ իտիք, օլ զէման Ալի օլան պիր գուվվէ-
թէ իլթիճայա օլ գատար հաճէթ կէօրմէյէճէք
իտիք: Լարին շիմտի աճզիյէթիմիլի պիւտիյիմիլ
տիր քի, պիզի Ալի օլանա սէվգ էթտիրիյօր:
Հէր արզուճուզ թէզ թէզ վէ ատի պիր Եօլտա
Եէր պուլտա իտի, պունա օլ գատար արչմըչ
օլաճագ իտիք քի, պիզտէ Եօզարը պազմագ ի-
չիւն պիր կէօնէ մէյլ ու՝ արզու գալմայաճագ
իտի:

Վէ իշթէ Մուգատտէր ի իլահինին շու թէր-
թիպի, Եանի պիզէ սըզլէթ ու մէշագգաթլարըմը-
զըն էն սօն նօզթասընտա իմտատա Եէթիշմէսի,
պիզտէ իրնանըն հուսուլունա էն միւհսսիր չա-
րէլէրտէն պիրի տիր: Նէօրիւնիւշէ կէօրէ տէյիլ,
իրնան իլէ Եիւրիւյէլիմ տէյէ, Օ՝ նիճէ քէրրէ
իմտատ էլինի կէճիքտիրի, սապր ու թէհամ-
միւլիւ էօյրէնէլիմ տէյու տիտարընը պիր վագթ
պիզտէն սէթր էտէր վէ սիւքիւթլէ քէնտիսինէ

միւնթալըր օլալըմ տէյէ պիզի էլէմէրէ կի-
րիֆթար էյլէր:

Պագ. հէման պունուն իչիւն տէյիլ մի իտի
քի, Եհուվա գալմընը Մըսրտա թէրք, վէ պէնի
Խարայէլի չէօլլէրտէ սըզլէթլէրէ կիրիֆթար էյ-
լէտի: Պունուն իչիւն տէյիլ մի իտի քի, սէվկիւ-
լիւ Խէլասքեարըմըզ Ղազարոսը էօլմէյէ պըրագ-
տը: Պունուն իչիւն տէյիլ մի իտի քի, շայիրտլէր
աշաղըտա մէճնուն չօճուլուն շիֆասընտա սըզը-
լըպ էզիլիւր իքէն, քէնտիսի թէպտիլ ի սուրէթ
տաղընտա թէէլսիւլը էթտի, վէ շայիրտլէրին
գալըզը տալլալարտան հէման Եուտուլմագ իւզ-
րէ իքէն անճագ օ անտէ անլէրէ իմտատ էլինի
ուզաթտը:

Վէ Եիւնէ Ալլահ մէսէրրէթիմիլին քեասէ-
սինի չօգ քէրրէ տահա թաթլը վէ տահա թաշ-
գըն էթսին իչիւն Եարաըմըմըզա սօն նօզթա-
սընտա Եէթիշիւր, վէ քէնտինէ ճանտան տահա
զիյատէ սարըլալըմ աէյու պիզէ էն սօն տա-
գիգէլէրտէ իզհար օլունուր: Գալպին մէսէրրէ-
թինին պիր Եօլու տա, խալլը զէման սըզըլտըզ-
տան սօնրա նուրա նաիլ օլմագ տըր: Չօճուլը
ղադպ էթտիքտէն սօնրա պուլմագտա օլան սէ-
վինճ, անը տաիմա գուճագտա թաշըր իքէն
օլան սէվկինճլէ պի՞ր միտիր: Գաթը իւմիտ
նօզթասընտա հասրէթիմիլիզ գալուշմաճըզ, մէ-
սէրրէթին նիհայէթ նօզթասը տըր: Հէր թա-

քաղաքի մէջուս իրեն, պիր քէօչէտէն փարա-
յան իւմիտ շէօլէսի, ճանա էն շիրին օլան ըլըդ-
տըր: Սուսուղուն թէզ իշտիյի սու, տաիմա լէ-
զիզ իսէ տէ, ուղուն պիր միւտտէթ սուսուղ
գալտըգտան սօնրա իշիլէն սու տահա լէզիզ
տիր: Հասրէթէ թէզ գալուշմագ մուճիպ ի մէ-
սէրրէթ իսէ տէ, սէնէլէր միւլուրընտան սօնրա
գալուշմագ տահա նէ գատար զիյատէ պատի ի
սիրուր տըր: Ղաիպ էթմիշ իտիյիմիզ ճէննէթի
ճանա սօն տէրէճէ շիրին գըլան պիր շէյ տէ,
պու էօմրտէ անա հասրէթ քէշ օլմամըզ տըր:

Ճիւղամըր նաման, հէր տէֆասընտա մահ-
ղուն վէ միւքէտտէր օլարագ, իւմիտ վէ իւմիտ-
սիզլիք արասընտա չալգանարագ, վէ տաիմա
հասրէթլէ վիւճուտինէ պագարագ ետի քէրրէ
սույա տալտըգտան սօնրա, էննիհայէ ետիինճի
տէֆասընտա նաիլի շիֆա օլտուղունտա տույ-
տուղու սէվինճ վէ մէսէրրէթի հիշ զանն էթմէմ
քի, իլք տէֆա սույա պաթտըլընտա շիֆա պուլ-
սա իտի, օլ գատար տույաճագ իտի: Էկէր Մագ-
թազլինալը Մարիամ, սէվիլիլիւ Բապպընը իլք
մէզար աշըլտըլընտա կէօրսէ իտի զանն էթմէմ
քի, անըն իշիւն պու գատար կէօղ եաշլարը
տէօքտիւքտէն վէ սօնա գատար հասրէթլէ մուն-
թալըր օլտուղտան սօնրա կէօրտիւլինտէ տույ-
տուղու մէսէրրէթ գատար մէսէրրէթ տույա-
ճագ իտի:

Էօլէ իսէ, էյ տօթոււմ, էկէր Ալլահ սէնի
պըզլէթ ու սըզընթըտա պըրագըր իսէ, էկէր
սէնի ուղուն միւտտէթ գարանըգտա եաթըրըր
իսէ՝ ինան քի պունտա միւրատը իլահի, սէնի
տահա մէսրուր վէ գալպինի տահա միւֆէրրահ
գըլմագ տըր, վէ պունտուշա պէրապէր շունա
տահա զիյատէ միւթմէին օլ քի, օ նիհայէթին-
տէ սանա իմտատ իշիւն եէթիշէճէք տիր: Տիւն-
եատա էն շէթին հալ ֆէլաքէթին օլմասը տէ-
յիլ, իլլա տահա զիյատէ պիզի անտէն թաիլիս
էտէճէք օլան գուվլէթին օլմամասը տըր: Սէն
իսէ սէմատա հայյ օլուպ, «Կէօղ եաշլարընը
թուլումունա գօյան» պիր Ալլահ օլտուղտան
սօնրա, ապա իւմիտսիզ օլմա, սըզլէթ ու սը-
զընթըն նէ գատար տա չօգ օլսա, եինէ նէճա-
թըն մուհագգագ տըր, ֆուրթունա նէ գատար
շէտիտ վէ տալզալար նէ գատար ալզըն տա օլ-
սա մէրտ օլ, Յիւսու էննիհայէ իմտատընա եէ-
թիշիր: Տէրտլէրիյին եիւքիւ նէ գատար ալըր
օլսա Ալլահ էնճամ անլէրի քէնտիսի գալտըրա-
ճագ տըր: 1. Պեա. 5. 7:

3. Պեհէֆէթի մագսէսինէ գուրսն:

Տուլ գարը, փէյլամպէրին էմրի մուճիպ եալը
սաթարագ պօրճունու վէրտի՞ մի, վէրմէ՞տի մի,
Քիթ. մուգատտէս պունա տաիր պիր շէյ տէ-
մէյօր, լաքին պիզ գարընըն սատէտիլ օլուպ,
Բապպտան գօրգար օլմասընտան վէ չօճուղա-

ըննա օլանն աշգընտան մուհագգադ պիր սու-
րէթտէ տէյէպիլիրիզ քի, մէրդումէ եաղը սա-
թըպ հէմ պօրծուհու էտա էյլէտի հէմ տէ պա-
գիսի իլէ ֆամիլէասընը պէսլէտի : Օ Բապպըն
պէրէքէթինէ խիյանէք էթմէտի :

Պիր թագըմ ատէմէր վար քի, զանն է-
տէրսին նասիպլէրի տաիմա սէֆալէթ տիր, եա
պօրծըլըլըգ եա եօգսուլըլըգ հիչ եադալարըն-
տան էնմէդ : Ալլահ չօղլարծա տէֆա էլ ուզա-
տըր վէ դափու աշար, իշ պուլուր վէ եօլ կէօս-
թէրիր, թա քի անլէր սէլամէթ պուլուպ միհ-
նէթ էքմէյի եէմէսինլէր . էղծիւմէ կէօրիւրսին
քի պօրծ՝ էյէր արթմամըլ իսէ, եինէ էվվէլքի
պօրծ, եօգսուլըլըգ՝ եինէ էվվէլքի եօգսուլըլըգ .
սէպէ՞պ, չիւնքի իլահի պէրէքէթլէրի մագսէտինէ
իսթիմալ էթմէղլէր վէ Ալլահըն էյիլիք ֆուր-
սաթլարընա խաին չըգարըլար :

Գազանծըն պիր գըսմընը պօրծա այըրապի-
լիր իքէն, «Պօրծըլ տա պուլտուղուհու ալսըն»,
տէյէրէք հէփսինի քէնտիլէր եէրլէր, Ալլահ «Ծու
փարայը ալ տա չուրայա վէր» տէմիշ իքէն, անը
քէնտի պօղաղլարընա կէչիլիլլէր . միւզայագա-
տան աղատ օլտուհար տէյէ իչլէրինէ միւյէսսէր-
լիք վէրմիշ իքէն, քեարը սու ի իսթիմալ էտէր-
լէր վէ պօրծու վէրմէյէ մուգթէտիր իքէն անը
էտատան իմթինա էյլէրլէր : Տիւնեա պու կիպի
սատագաթսըղլարլա տօլու տըր : Պու կիպիլէր,

սալթ ատէմէրէ տէյիլ Ալլահա պիլէ խաին օ-
լանլար, սալթ ատէմէրի տէյիլ Ալլահը պիլէ
տօլանտըրանլար տըր : Պուհուհ իչիւն սէն, էկէր
չօղլար պօրծտան կէօղ աշամաղլար վէ եօգ-
սուլըլըլըգ եադալարընը գուրթարամաղլար
իսէ թէաճծիւպ էթմէ, ֆասիտ նիյէթլի միւէս-
սէր վէ քէօթիւ կէօղլիւ մուամմէր օլամաղ :
Ալլահ սատըգ օլմայան գուլա գափու աշմաղ վէ
միւսթագիմ օլմայան իլէ ըէֆագաթա կիրիշմէգ,
լաքին սէն նիյէթլինի խալիս թութ վէ Բապպ-
տան խաֆվ էթ, սէնին իչիւն օ տիւչիւնիւպ
թէտարիք էտէճէք տիր :

Վէ եինէ Ալլահ նիչէ քիմէլէրի ալի մագ-
սէտլէրէ իսթիմալ էթսին իչիւն զանի պէրէ-
քէթլէր պօղալթմըլ իքէն, անլէր քէնտի սէր-
վէթլէրինի օլ մագսէտին մուզայիլինտէ իսթի-
մալ էթմէքլէ Ալլահա խաին օլմագտա տըրլար :
Չօղլարըմըղըն սէրվէթ հագգընտա օլան թա-
սավլուրու չօղ քէրրէ նէ՞ գատար եանըլ տըր :
Չանն էտէրիզ քի Ալլահ պիլի զէնկին էթմէքլէ
«Հեր շէյի եր», տէմէք իսթէմիշ տիր : Իչիմիգէ
միւյէսսէրլիք վէրիպ պիլգէ պէրէքէթլէր պօղալթ-
մըլ իսէ «Չապթ օլտնմաղ արգուլարընըղը քէյ-
ֆինիլէ կէօրէ իգնա էյլէյինիլ» տէմէմիշ տիր .
վէ պիլ տէ քէնտի քէնտիմիլի ալտատարագ
«Մալ պէնիմ տէյիլ մի, հէր նէ իսթէրսէմ
էթմէյէ հագգըմ վար», տէյու տիւչիւնիւր վէ

պէօյլէճէ միւսքիֆ օղուլուն թարիգլէրինտէ սիւ-
լուք էտէրիզ :

Պու թասալիուր քիւլլիյէն եանլըլ տըր :
Ալլահ պիր ատէմէ նէ սէրվէթ վէ նէ զանիմէթ
պախշ էթմիշ իսէ, անլէրի քէնտինին զապթսըլ
իրատէթի վէ իտարէսիզ հասրէթլէրինէ գուլ-
լանմաղա հագգը վէ օլ իլահի պէրէքէթլէրէ
միւսքիֆ օլմաղա ասլա սէլահիյէթ եօգ տըր :
Խրիսթիյան օլմայան իշիւն պու պէօյլէ օլտուղու-
կիպի, Խրիսթիյան իշիւն տահա զիյատէ : Զիրա
Խրիսթիյանըն հէր շէյի քէնտինին տէյիլ, Ալ-
լահըն աթիյէսի տիր : Պախուսուս օ՝ Բապպըմըլ
Յիսուս Քրիստոսըն մուգատտէս գանըլլա իշ-
թիրա օլունմուշ օլտուղճա արթըզ Խրիսթիյան
հէր շէյի իլէ պէրապէր քէնտինին անա սաթ-
մըլ տըր տէմէք, Բօմ. 14. 7. 8 : Պունու տէ-
մէքլէ Խրիսթիյան՝ օլանընտան հիշ իսթիֆատէ
էթմէմէլի, հիշ քէյֆ վէ սէֆատա եաշամամալը,
կիւզէլ կիյինիպ կիւզէլ եէմէմէլի վէ քէնտի
ֆամիլեաթը իշիւն ալա շէյլէր թէրթիպ էթմէ-
մէլի տէմէք իսթէմէլիզ : Ալլահըն պու տիւն-
եաթընտա պու կիպի շէյլէրէ էն լայըգ պիւրի
վար իսէ, օ տա հագիգի Խրիսթիյան տըր : Ալ-
լահը օլմայան պիրինին պու տիւնեայը կէօնէն-
մէյէ հագգը եօգ տըր : Փէտէրին էմլալընտան
հագիգի էվլատ իսթիֆատէ էտէր : Պու պապտէ
տէմէք իսթէտիյիմիզ պու քի, մայիք օլտուղու-

մուղ իլահի պէրէքէթլէրի թամմ մագսէտինտէ
իսթիմալ էթմէք ֆարղը մուգատտէսիմիզ տիր :

Վէ լաքին էօէֆլէ գիքը էտէրիզ քի Խրիս-
թիյան տիւնեաթըն պէօյիւք պիր գըսմը պու
պապտէ պէօյիւք ճէհալէթ վէ խաթա իշինտէ
տիր : Խամէն Խրիսթիյան թէսմիյէ օլունան նիշէ
զէնկլինլէր վար քի, միւքէլլէֆ գօնաղլարա, ճէ-
սիմ ախը ու իթալարա վէ պինլէրճէ լիրալարա
մայիք իքէն, քիլիսէնին մամուրիյէթի վէ Խոճի-
լին նէշրի իշիւն պէշ փարա պիլէ վէրմէք իս-
թէմէզլէր : Քէյֆ իշիւն եիւզլէրճէ լիրանըն սար-
ֆը իլէ տիւնեայը տօլաշրլար, պիր զիյաֆէթտէ
սօնու կէլմէզ շէշիտլէրի տիւզէրլէր վէ շան ու
շէրէֆ իշիւն պիր եէրինէ պին խարճլարլար տա
խայրլը վէ հէմճինսինէ մուֆիտ պիր թէշէպ-
պիւս իշիւն պիր փարայը կիւճ պէլա վէրիւլէր .
պու կիպիլէր նէֆս իշիւն օլուրսա հիտապ պիւ-
մէզլէր, Ալլահ իշիւն օլուր իսէ փէք տագիգ
իֆօնօմիսը օլուրլար :

Տահասը վար, նիշէլէր տէ կէօյէ պէրէքէթէ
սատագաթ կէօսթէրիրճէսինէ ալթուն վէ կիւ-
միւշլէրի գասալարտա սագլարլար, նէ քէնտիլէր
իսթիֆատէ էյլէրլէր, նէ տէ պաշղալարընա իս-
թիֆատէ էթտիրիւլէր. իլթէ պու կիպի իսթի-
մալ օլունմայան վէ մէնտիլ իշինտէ սագլանըլ-
մըլ օլան նէ գատար խայրսըլ աղշէլէր եիւ-
զիւնտէն տիր քի, պինլէրճէ ճանլար աճ վէ օն

պինդերճէ պիշարէլէր փերիշան տօլաշմագտա տըրլար: Նիչէ նէքէս վէ թամաքեարլարըն սէ- խալէթսիլլիյի սէպէպինտէն տիր քի, պէշէրի- յէթ՝ սէլամէթինէ խըտմէթ էտէճէք օլան նիչէ ալի թէշէպպիւսլէրտէն մահրում գալմըշ տըր:

Պունլար իլահի պէրէքէթլէրէ սատըգ օլ- մագ վէ անըն պախշիշլէրինի մագսէտինէ գուլ- լանմագ մը: Աճէպա նէ՞ վագթ օլաճագ քի Խրիսթիյան տիւնեասընըն պու կիտիշի թէրս տէօնէճէք, նա՞որլ օրուր տա Խրիսթիյանլար Քրիստոս իշիւն օրուրսա ճէօմէրտ, տիւնեա իշիւն օրուրսա նէքէս, թէն իշիւն օրուրսա սըգը, ճան իշիւն օրուր իսէ սէրպէսթ, եէմէք վէ իշմէքտէ իտարէլի, խայրխահ մագսէտլէրտէ իսէ աշըգ էլլի օրուրլար: Պունուն եէկեանէ չարէսի, Ալլահ մուհապպէթիլլէ տօլմագ վէ մալ ու ճան իլէ անա թախսիս օլունմագ տըր: Պէօյլէ օրուր իսէ արթըգ սէմալի պէրէքէթլէրի սարֆ էթմէքտէ միւշքիլթ օլմագ Պիլիմ էն պէօյիւք կիւճիւ- յիւմիւզ մալտան էվվէլ քէնտիմիղի Ալլահ վէրմէտիլիմիլ տիր: Սէն էվվէլա Բապպա թախ- սիս օլ, վէր քէնտինի անա, գալ անըն իլէ, օլ դէման էմանէթէ սատագաթսըգըգ էտէմէտիլին կիպի, պէրէքէթ Ուլլահը տալի մագսէտինէ սարֆ էթմէմէք էտէմէյէճէսին:

4. Ալլահ քէնտի նիմէթ ու պէրէքէթլէրինի պիղսէ կեօրսիլիս քէսարիֆ Ախպէքինէ վերիր:

Տուլ գարընըն հիքեայէսինտէ էսէֆիմիղի մուճիպ օլան պիր նօղթա վար իսէ, օ տա գապ- լարըն տահա չօգ օլմատըրընտան եաղըն քէ- սիլմէսի տիր: Ձանն էտէրիմ պու վագըլալը հէր օգույան «քեաշքի տահա չօգ գապլար օլալըտը» տէյէ արգու էթմէմէք էտէմէզ: Լաքին օլմա- տըրընա սէպէպ հէր նէ իսէ, տէրս մէյտանտա տըր: Սէն նէ գատար հաղըրըգ կէօրիւր իսէն, Ալլահ տա սանա օլ գատար պէրէքէթ վէրիր:

Պունտա տիգգաթըմըլը ճէլպ էտէն իլք խուսուս շու տըր, պէրէքէթ ալմագ իշիւն էվ- վէլա քէսարիֆ լաղըմ: Էյէր հաղըրըգ եօգ իսէ, պէրէքէթ տէ եօգ տըր. իմանըն օլմաղսա, միւ- ճիղէ տէ օլմաղ, գալպին փաք տէյիլ իսէ Ալլահը կէօրէմէզսին, իմանըն նօգսան իսէ տիլէսէն տէ ալամաղսըն: Պունուն իշիւն, շիֆա պուլմագ իս- թէրսէն ինան, Ալլահը կէօրմէք իսթէրսէն գալ- պինի փաքլէ, կիւնէշ հէր եէրտէ տօղար իսէ տէ սալթ աշըլմըշ օլան չիշէքլէր անտէն իսթիֆատէ էտէրլէր. Յիսուս եօլտան կէշէր իսէ տէ, ան- ճագ Սնա ֆէրեատ էտէն Բարդիմէնսլար նաիլ ի շիֆա օրուրլար: Հէր քէս տիւլիւնէ տալլէթ էտիլիր իսէ տէ, պէս գանտիլլէրի իշիւն գապ- լարընտա եաղը օլանըտ իշէրի կիրէ պիլիրլէր:

Ալլահ, հաղըր օլմայան գապլարա եաղ պօ- չալթմագ, մէնպալը դանի իսէ տէ իսթէյէնէ վէ- ըր, ինայէթի էպէտի իսէ տէ, աշըլան գափու-

յա կերէր, տալէթ պու տըր. «Ազգընը աչ քի անը տօլտօւրայում», Աշըլմատըզ աղըզ տօլմագ, վէ Անա թէսլիմ օլմատըզ գալպ եէնիլէնմէզ:

Վէ եիմէ, սէն նէ գատար հաղըր օլուր ի սէն, Ալլահ տա պերէքէթի սանա օլ գատար վէրիր: Սէն Ալլահը նէ գատար սէվէր իսէն, Ալլահ տա սէնի օլ գատար սէվէր, սէն գալպինի նէ գատար փաքլար իսէն, Ալլահը տա օլ գատար պերրագ կէօրիւրսին: Սանա իմանընա կէօրէ օլուր, Ալլահ իշին հուտուտ եօզ. պէս սէն գալպինի աչ, պէր տէվամ աչ, Օ իլանի հոյէ անտէ իսքեան էտէճէք տիր: Տինտար օլմագ Ալլահը գալպտէ թաշըմագ տէմէք տիր, իմտի սէն Անը նէ գատար գալպտէ թաշըրսան, սէն թագվատա, ինքեարը նէֆստէ վէ գուտսիյէթ տէ նէ գատար թէրագդի էտէր իսէն, Ալլահ տա սանա օլ գատար թէգարրիւպ էտէճէք տիր: Տաղ պուլլութլարա տօղըրու նէ գատար եիւք սէլիր իսէ, եաղմուր վէ գարլար տա օլ գատար իւղէրինէ զանի օլմագ մը. պէօյլէ տէ սէն սալահ, հագիգաթ վէ գուտսիյէթտէ նէ գատար եիւքսէլիր իսէն, իլահի պերէքէթլէր տախի սանա օլ գատար զանիլիքլէ իհսան օլուհաճագ տըր:

Հէր ատէմին բուհանի հալը, օլ պապտէ էյլէտիյի ճէհտ ու զայրէթին նիսպէթինտէ տիր: Էյէր խրիսթիյան էօմրիւնտէ պէշ տէրէճէ չա-

Լըշըր իսէն, բուհանի հայաթըն պէշ տէրէճէ օլաճագ տըր, էյէր օն գաթ ճէհտ էտէր իսէն, օն տէրէճէ օլաճագ տըր: Էյէր «Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն ճանընտան, պիւթիւն ագլըն տան վէ պիւթիւն գուվվէթինլէ» սէվէրսէն, հայաթըն տախի իլահի օլաճագ տըր: Ալլահ, քէն տինի ճիւղիճէ սէվէնի, զանի սուրէթտէ պերէքէթլէմէզ, սէն ճիւղիճէ տինտար օլուր իսէն, պուհուն իշին Օ սէնի աղիզ էթմէզ. էքաիյինէ կէօրէ պիշէրսին, վէ հաղըրլամը իտիյին գապլարա կէօրէ պերէքէթ ալըրսըն: Ալմագտա պէօյլէ օլտուղու կիպի վերմէքտէ տախի գա'իտէ պու տըր. նէքէսլիք իլէ էքէրսէն նէքէսլիք իլէ տէ պիշէրսին, պիր վէրիր իսէն պիր, օն վէրիր իսէն օն ալըրսըն: Էօլտիյինիւզ էօլէքլէ սիղէ էօլ չիւլէճէք տիր:» Սէն Ալլահ իշին վերմէքտէ, խըտմէթ էթմէքտէ, նէ գատար ճէօմէրա օլուր իսէն, Ալլահ տա սէնին իշին օլ գատար ճէօմէրա օլուր: «Իշթէ եա' Բապպ, հէր շէյիմ սէնին տիր՝ տէ, Բապպ տա հէր շէյինի սանա թէսլիմ էտէճէք տիր:

Էօյլէ իսէ, էյ' տօթութում, զանի պերէքէթլէր ալմագ իսթէրսէն, թէտարիքինտէ զանի օլ ճիւղի թագվա իլէ իքթիֆա էթմէ. կիւնէչէ եալը պուշուր չըգմա. նուրա թէմամէն կէլ: Գալպինի խէլասքեարընա գըսմէն տէյիլ, թէմամէն աչ, սըտգըն պիւթիւն օլսուն: Էյէր քեամիլ օ-

լանա պէնդէյէճէք իսէն, քէմալտա թէմամէն
սայ էթմէյէ ճէհա էթ, ճիւճէ խրիսթիյան օլ-
մա. Բուհտա պէօյիւտիւքճէ պէօյիւ, գօրգմա,
թագվա վէ գուտսիյէթտէ նէ գատար տա պէօ-
յիւսէն, եինէ լազըմտան զիյատէ պէօյիւյէմէզ-
սին: Զիրա գատերին Ալլահ, վէ նիշանկեհան
Րապպըմըզ Յիտու Քրիստոսուն գամէթի տիր:
«Կիթ իսթէյէպիլտիյին գատար գապլար իսթէ,
աղ իսթէմէ,» չիւնքի ալաճագ իտիյին նիմէթ ու
պէրէքէթլէրին մէնպաը եղէլի վէ էպէտի տիր:

ԱԼԹՈՒՆ ՆԵՐՏԻՊԱՆԼԱՐ

→→→○○←←←

“Վէ րիւյսարեա՛
պաճը սէմայա եէրիւր,
եւ իւզերիցէ սիփիլի
պիր ներսիպան, վէ իւ-
րէ անէ Ալլահին մէ-
լէփլէրիցի չըզըպ էնմէ-
սէ կէօրսիւ:”

ԹԷԲ. 28. 12:

Պէլքի պաղըլարըմըզ թէաճճիւպ իլէ
սիւալ էտէրլէր քի, նա՞սըլ օլտու տա տա-
հա տիւնքի կիւն աճըլգտան էօլիւմ տէրէ-
ճէսինէ կէլմիշ օլան պիրատէրի Նսաւը սըզըշ-
տըբըպ, չէֆգաթ պաղըրնը անա գափամըշ օ-
լարագ, պիր մէրճիմէք չօրպասընա պէտէլ
տնըն հագգը պիւքիւրըրիյէթինի ալան վէ պիր
պաշգա տէֆատա, հիլէ վէ եալանա իրթիքեապ
իլէ, անըն պէրէքէթլէրինի սըրգաթ էտէն Յա-
կոբ՝ պիր ֆիրարի վէ պիր միւճըրիւմ հալինտէ
չիմտի չէօլլէրէ տիւշմիւշ իրէն, անըն րիւյա-
սընտա պու աճաիւպ մէնզարէ անա իղհար օ-
լունսըն: Նա՞սըլ օլուպ տա գարընտաշընըն զա-
աֆընտան իսթիֆատէ էտէրէք անը պիրի-
ճիք իմթիյազընտան մահրոււմ էտէն, վէ պատէ-

հուս վեք ալչադ պիր թարիգ իլէ տէ մաղտուր պիրատէրինի աճը աճը աղլատան Յակոբ, շիմտի Ալթուն նէրտիպանլար էթէյինտէ եաթար, մէլաիր անա խըտմէթ էտէր, վէ Նէհովա իսէ, պու կիպի թամաքեար, ալտատըճը, զասիպ պիրինէ հաֆըղ օլուպ, անա աղիմ վատլարտա պուլուներ: Այ: 13—15:

Պու մէսէլէյի նոսրլ անլայաճաղըղ. տէյէճէճմիլիլ քի, պունլար Մուգատտէր ի իլահիտէն տիր. Յակոբտա դուսուր վէ դապահաթ հօգտըր: Տէյէճէճմիլիլ քի, դապահաթը վար իտի իսէ տէ, Ալլահ օ զէմանլարտա պու կիպի խաթալարա իղմաղը այն էտէր իտի, հօգ իսէ տէյէճէճմիլիլ քի ֆիրարի վէ խաթալը Յակոբ ֆիլ հագիդա թէվպէ վէ նէտամէթ կէօղ եաշլարը իղհար էթմիշ օլմալը քի, հուզուրը իլահի տէ անա աչըլմըլ տըր:

Իթիգատըմըճա տուրէթ ի զահիրիյէտէ եէքտիկէրինէ մուխալիֆ կէօրիւնէն պու իքի խուսուսլար, անճադ սօնրաքի իլէ թէֆսիր օլունապիլիլէր: Վադաա՝ Ալլահ, օլ վազթըն նուրունա պադարադ, պու աղիմ խաթայա կէօղ գափամըլ օլապիլիլ, լաքին Յակոբուն պու ալչադ մէսէլէրի Բապպտան իտիլինի հիշ պիր ազլը սէլիմ սահիպի իտտիա էտէմէղ: Սահիհ, Ալլահ՝ «պէօյիւլիլ քիւչիւլինէ դուլուգ էտէճէք» տէմիշ իտի, լաքին անըն հօլու պէօյլէ՞

մի տէօյէնմէլի իտի: Պէնճէ Ռեքեկանըն խաթաթ պունտա իտի, չօճուգլար տօղմապտան օլան իխպարաթը ամէլէ գօմադ իչիւն, Յակոբու հիլէ վէ եալանա թալիմ էթտի. Նհովա իլէ իլէյէճէք եէրինէ ֆենսի տույըլ վէ արզուլարընա թէպիմ իլէ լէքէլի թարիգլէրտէ եաշաթտը: Պունուն իչիւն ինտ Ալլահ հէր իքիտի տէ մէսուլ վէ մահրիւմ իտիլէր: Եինէ տէ Գուտտուս օլան Ալլահ՝ Յակոբտա միւշահատէ էյլէտիլի նէտամէթ տույըլարընա, վէ պիր տէ անտէ մահֆուլ էյի խասսիլիթլէրէ պադարադ անա պու դատար եագըն կէլմիշ տիր: Իմտի պիղ՝ Յակոբուն եաշատըղը ասըլ վէ օլ ասըն ախլադի աշարընը, Յակոբտա նէմա պուլաճադ օլան ալի խասսիլէթլէրի վէ պու վազթտա իղհար էթմիշ իտիլի նէտամէթ տույըլարընը հիսապա ալարադ, կէլիրիլ պու վագընըն պիղէ թագտիմ էթտիլի տէրպէրտէն պաղըլարընա:

1. Այրահը կէօրմէֆ վէ վասարաւ նաիլ օլմադ իչիւն էվիէրա գարպիլիգիլն անա աչըլնասը շարք սըր:

Ինսանի էօմրտէ թէվպէ վէ նէտամէթ կէօղ եաշարընըն պէրէքէթլէրի աղիմ տիր: Բապպըն հուզուրընա: Թէգարրու թէրէֆֆիլիւն իքը շարթը տըր: Իսլահաթըն իլը ատըմը իգրար տըր: Կիւնահ վէ դապահաթլարըմըլ իչիւն տէօքիւլէն կէօղ եաշարը՝ պիղէ սէմավի պէրէքէթլէրին

եաղմասը տէմէք տիր: Գալալին հուզուրը իլա-
հիյէ թագաւորի, իլահի մէսէրրէթին օրայա իտ-
խալը տըր: Թագաւոր օլմաղ իսէք, գուտտուս
օլան պիղէ թէգարրիւպ էթմէզ, «կէօզ եաշլա-
րը իլէ էքէնէր, մէսէրրէթլէ պիչէճէքլէր:»

Պու սէպէպտէն նիչէ սէմավի պէրէքէթլէրէ
նաիլ օլմատըղըմըզա, վատ էտէն հաղըր վէ վա-
տընտա էմին իրէն, պիղիմ օլ վատլարտան մահ-
րում գալտըղըմըզա թէհաճճիւպ էթմէյէլիմ,
սէպէպի թէտարիքիմիղին եօզլուղու տըր: Նոյ՝
էլինի ուղաթմասա իտի կէօյէրճին օրայա գօն-
մաղ իտի: Տուլ գարընըն հաղըր գապարը օլ-
մասա իտի, եաղ զանիմէթ իւզրէ ագմայաճագ
իտի: Եհօլա՝ զալմընտա թագաւորսաթ կէօրմէսէ
իտի, Թուր ի Սինայա էնմէյէճէք իտի: Պէօյլէ
տիր. սէմավի պէրէքէթլէր պիղէ պօշալմաղ, է-
կէր պիղտէ անլէրի գապուլ էտէճէք լիյագաթ
եօզ իսէ: Բուհ իւլ Գուտս նաղիլ օլմաղ, էկէր
գալպ անա քիւշատ էտիլմէզսէ: Յիսուս պիղտէ
իսքեան էտէմէզ, էկէր տէրունիմիղտէ խալիսէթ
եօզ իսէ: Լաքին եաղը՛գ, նէ չօզլարըն էօմրիւ
գափալը չիչէյէ պէնղէր, աչըլմաղ քի, շէմ հա-
յաթէֆզա փէրթէվլէրինի անա պօշալթսըն .
պունլար՝ հայաթլարը իչիւն հայաթ մէնպաընա
կէլմէզլէր: Նիչէ թէվպէսիզ գալպլէր, տըշարը-
սընտա կիւնէշ տօղմուշ իսէ տէ, իչէրիսի գա-
րանըզ վէ միւհլիք պէօճէքլէր իլէ տօլու մա-

ղարայա պէնղէրլէր, անլէր Խրիսթիյանըղըն նու-
րունա մալիք իսէլէր տէ, տէրունլէրի զուլմէթ
տիր:

Եաղը՛գ, պիղ չօգ քէրրէ Եհօլայը քէնտի
տուլղուլարըմըզ իլէ էօյլէրիզ վէ հագգըմըզտա
թասալվուրումուզ նէ իսէ, անը տա էօյլէ զանն
էտէրիզ: Պու սէպէպտէն հուզուրը իլահիյէ լէ-
քէլի էլլէր իլէ եագլաշմագ պիղէ չօգ քէրրէ
խաֆիֆ պիր շէյ կէօրիւնիւր վէ էկէր Նագար
վէ Սքիութ միսիլու եատ աթէշ իլէ իլահի
միհրապ հուզուրումտա կէօրիւնսէք պունտա տա
վաղիֆէսիզ օլուրըզ: Լաքին էյլա՛հ, պու կիպի
նասէզա աթվար, պիղի ինայէթ Ուլլահա մաղ-
հար էթմէտիքտէն մատա, իւզէրիմիղէ նիչէ տէ-
ֆա տա փէք փահալը օթուրմուշ տըր: Պու եօլ-
տա Բապըն ճէլալինի սէյր էթմէքտէն իսէ, օլ
հուզուրտան թարտ էտիլմիշիզ վէ փաք էլլէր
գալտըրմատըղըմըզտան տըր քի, տուալարըմըզն
պուխուրտանը չօգ քէրրէ զէմինէ կէրի աթըլ-
մըշ տըր: Սէմա պիղիմ իչիւն աչըզ, ալթուն
նէրտիպանլար գուրուլու, մէլալիք իմտատ վէ
թէսէլի իչիւն էնիպ չըգմագտա, րահիմ Փէտէր
սէմանըն պէրէքէթլէրի իլէ պիղէրի թաճլամագ
իչիւն պէրլէմէքտէ իրէն, էլթաֆը իլահիյէյէ
մաղհար օլամատըղըմըզն պաշ սէպէպի, թէվ-
պէսիզ գալպլէրլէ օլ ճէլիլ հուզուրա եագլաշ-
տըղըմըզ տըր:

«էյ օղլում, գալպինի պանա վէր, սէնին սէլամէթին իչին պէն օրայա կիրէյիմ», տէյէն սէսէ նէ՝ չօգլար, «Հէլէ շիմտիլէր կիթ, վադ-թըմ օլուրսա սէնի տինլէրիմ», տէրլէր վէ պայ-գուշ կիպի ըջըգտան զարարտիտէ օլմասընլար իչին կէճէնին զուլմէթինի ինթիխապ էտէրլէր: «Մուգատտէսլէր օլունուղ, զիրա պէն գուտ-տուս ըմ», տէնիլմիշ իքէն, եինէ պէօյլէլէր նա-վաք էօմրտէն փարիլ կէլմէղլէր վէ ճէլալին Բապպը՝ հայաթ վէ սէլամէթլէրի իչին մու-հապպէթ կէօղ եաշլարը ագըթմըշ իքէն, քէն-տիլէր քէնտի կիւնասլարը իչին նէտամէթ պիլէ հիսս էթմէղլէր: Պունլար՝ լութֆ Ուլլահա նիճէ՞ մաղհար օլաճագլար, սէմանըն գափուլարը ան-լէրէ նա՞սըլ աշլլաճագ վէ «սէլամէթ մէնպար օլան Ալլահա» նէ՞ եօլտա մալիք օլաճագլար տըր. եօգ տօթթում, լաղըմ օլան շէյ պիր տիր, օ տա քէճէնէսիւս ի գալպ: Վատ վէ պէրէքէթլէ-րէ նախ օլմանըն իւք շարթը, էվիկըս գալպին Ալլահա քիւշատը տըր:

Լաքին եաղը՛գ, Մուգատտէր՝ իսլահըմըլ իչին պիղի տիւշարը աղապ էտէր իսէ տէ, թէքտիրիմիլին էսպասլընը էնվա ի եօլարտա թէֆսիր էտիպ, թէվպէ կէօղ եաշլարընը ագըթ-մաղտան սիլէրիլ վէ չօգ տէֆա զայրիլէրէ զա-լիմանէ մուամէլէտէ պուլունուր իքէն, քէնտի-միլէ շէֆգաթ կէօթթերմէքլէ իսլահը նէֆստէն տուր օլուրըլ:

Վար տըր պիր թագըմ Խրիսթիյանլար տա-խի քի, անլէր տէ Նհովայը խօշլանտըրմագ վէ այնի վազթտա տա նէֆսլէրինի իգնա էթմէք իչին պիր էլլէրինի սէմայա գալտըրմըշլար ի-քէն, տիկէր էլլէրի իլէ տէ ֆէսատ իշլէմէքտէն փարիլ կէլմէղլէր: Պու կիպիլէր քեար ուշագ-լարը տըրլար, թէնէ խրամէթ էտէր իքէն, ճանը տա էլլէնտիրմէք իսթէրլէր: Պիւլիւճի Սիմօնլար տըրլար. նէ սիհրպաղըրգտան վազ կէշմէք իսթէր-լէր, նէ՛ տէ Յիսուստան, պու օլամագ: Հէմ Նհո-վայը հէմ տէ մամօնու եան եանա գօմագ, պու տա համագաթ տըր: «Պիր առէմ իքի աղայա գուլլուգ էտէմէզ», վէլէվ էթմէյէ չալըշտան տա նախ ի միւրատ օլամագըն, չին օլ վազթ նէ՛ Խալիգ նէ՛ տէ մամօն, հէր իքիսի տէ քեամիլէն սանա թէսլիմ օլամագլար: Սամիմի ալագա վէ հագիգի իւնսիյէթ՝ գալպին գալպ իլէ միւպատէլէսինտէն հասըլ օլուր: Իսթէ՞րմի սին պէրէքէթլէրէ նախ օլմագ, գալպինի մէնպար պէրէքէթ օլանա էյի աշ, իսթէ՞րմիսին Ալլահը կէօրմէք՝ գալպ ի փաքա սայ էլլէ:

2. Էօրիսն իյֆ եօշնուրդընսա Ալլահ իլէ եօրս յրգմագ նէ՛ ալի պիր պախը սըր:

Յակոբ վաթանընը վէ փէտէրի խանէսինի թէրլէ, տիյարը զուրպէթէ կիտիյօր իտի քի, պու՝ անըն իչին էօմրին նամալիւմ վէ գա-

րանյորդ մէյտանընա կիրմէք վէ պէլքի տէ աղրը
վէ էլէմէրին չէօլլէրինէ տիւշմէք իտի: Օ՝ էօմ-
րին շու եէնի ուփուգլարընտան էօթէտէ նէլէ՛ր
կէօրէճէք վէ եախօտ նասիպի նէլէ՛ր օլաճագ
էյի պիլմէտիյինտէն, օլ կէճէ միւքէտտէր պիր
գալպ իլէ սէրթ թաշլար իւղէրինտէ եաթտը:
Վէ իշթէ տէրունտէ հիւշն վէ խարիճտէ
զուլմէթ անը իհաթա էթմիշ իքէն, ըիւյասընտա
օլ աճիպ մէնզարէյի սէյր էյլէր վէ պիր տէ սէ-
մատան պիր սէս անա խիթապէն, «է՛յ Յակոբ
գօրգմա, իշթէ պէն սէնինլէ օլուպ հէր նէրէյէ
կիտէրսէն սէնի մուհաֆազա էտէճէյիմ...» տէր:
Նէ՛ խօշ պիր սէտա, նէ՛ միւպարէք թէսէլլի,
նէ՛ պէօյիւք ճէսարէթ, հագիգաթէն աղրթտան
սօնրա կիւլմէք վէ զուլմէթտէն սօնրա նուր,
ճանա նէ՛ շիրին տիր: Էրթէսի կիւն Յակոբ ֆէ-
րահ պիր գալպ վէ շէն պիր եիւրէրլէ եօլունա
տէվամ էտէր:

Հագգ տըր միւմին օլուր շատման,

Զիւն Ալլահա էտէր իման.

Ղամմ քէտէրի թարտ էտէրէք,

Թարիդինէ օլուր բէվան:

Տիւնեայա հէնուղ դատէմզէն օլան կէնճ
տօսթլարըմըլ իշիւն, Ալլահ իլէ եօլա չըգմագ
գատար մուհիմմ պիր մէսէլէ տահա օլամաղ:
Հէր վագթտա օլտուղու կիպի, ալէլ խուսուս
էօմրին իլք իճրաթլարընտա անընլէ տէլալէթ

օլունմագ նէ՛ ալի պիր պախթ տըր: Զիրա էօմր՝
իլէրիսի նամալիւմ օլան ուփուգ վէ ֆուրթու-
նալարըն հիւքմ էթտիյի պիր տէրեա տըր: Էօմր՝
չէրիէշիք մէսէլէլէր վէ մախլուլ վագըլար ա-
լէմի օլուպ իտարէսի չէթին տիր վէ էկէր տէ-
լալէթ ի իւահիյէ օլմագ իսէ, պիզ եօլումուղու
թէզ շաշըրըրըզ վէ գարանյորդլարտա կէճէլէյին
Ալլահ պիզէ թալիմ վէրմէզսէ, հէվ թէտպիր-
լէրիմիզ պօշա չըգար:

Վագաա կէնճիյին տինճիյի վէ միւսթագ-
պէլին խօշ իւմիտլէրի պիզէ հէր շէյի պէրրագ
վէ ճալիպ կէօսթէրէպիլիւր, վագաա պիզ գուվ-
վէթ վէ տիրայէթիմիզէ կիւվէնէրէք, նիշէ թէհ-
լիքէլէրի պիր շէյ եէրինէ գօմամագ էտէպիլիւր
իլ: Պու ճիւմլէ իլէ տէ եօլումուղտա ֆէլաքէթ
գատըրդասընըն վէ էլէմ պուլուլթլարընըն զու-
հուրու վէ պիր աղտան պիզլէրի իհաթա էտէ-
ճէրլէրի իհթիմալտան աղա պախտ տէյիլ տիր:
Պիր թարաֆտան սէվինիլիլ քի պիր չօգ կէնճ-
լէր տիրայէթ վէ էհիլէթլէրի սայէսինտէ պիր
սանաաթ պաշընա կէչէրէք եա տա պիր մըգ-
տար ազչէ իլէ թիճարէթ ալէմինէ կիրէրէք,
տահա կէնճ իքէն սահիպի իթիպար օլմագ իմ-
թիյաղընա մալիք օլմագտա տըրլար: Լաքին տի-
կէր թարաֆտան էն աճըլը պիր հալ վար իսէ,
օ տա անլէրին ազլ ու ֆիրասէթ վէ եա ազ-
չէլէրինէ իսթինատէն, էն զիյատէ միւհթամ օլ-

տուգլարը քաղաւայ մալիք օլմատըղլարը, վէ Ալլահ իյէ եօրա յրգմասըգրարը տըր :

Վէ հէման պու սէպէպտէն տէյի^թ մի տիր քի, սէնաաթ վէ եա թիճարէթլէրինին իւմիտ պախ չաւալարընտա պիր վագթ մէսէրրէթլէ կէղէն նիչէ կէնճլէր՝ աղ սօնրա սէֆալէթ գը յըլարընտա սէրսէրի կէղիյօրլար: Աղչէյէ, կէնճլէյէ, տինճլիյէ վէ զէքեալէթէ կիւվէնէրէք պէն իւհննա սէնտէ գըլան կէնճլէր, նիհայէթ չօղլարընը ըէզալէթտէ կէօրիւյօրլար: Սէպէ^թ պ, չիւնքի նէֆսէ թապի օլմաղլէ շէնվէթէ գուլ օլույօրլար: Չիւնքի տին ու տինայէթէ էհէմիսիյէթ վէրմէմէքլէ, եալան, եէմին վէ հիլէլէրէ իրթիքեապ էտիյօրլար, չիւնքի թագվայը վէ Ալլահը պէր թարաֆ էտէրէք, միւսրիֆ օղուլ կիպի, հէփ օլանլարընը սէֆահաթ սէպիլլէրինտէ իթլաֆ էյլէյօրլար, չիւնքի եատ իւհննա իլէ եօլա չըգըպ իրատէթին տիւմէնինի ֆէսատը նէֆսէ թէրք էտիյօրլար: Հագիդաթ տըր, սալթ քէնտի աղլընա կիւվէնիպ, անը քէնտինէ ըէհ պէր վէ էֆըհարը ճիսմանիյէյի գուլաղուղ սէչմէրլէ, իրատէթինի եատ էլլէրէ թէպիմ էտէն հէր պիր ֆէրտին աղըպէթի հէլաք տըր :

Էօյլէ տէյի^թ մի, կիթ պու կիւն կէնճլէր ալէմինէ վէ պաղ, նէ^թ աճըլը հալլէր միւշահատէ էտէճէքսին: Փիլան կէնճ սաղլամ վիւճիւտ օլաւադ եօլա չըգմըլ իքէն շէնվէթէ էսիր օլտու

ղունտան, չիմտի սըհհէթ ի պէտէնիյէսի խարապ օլմուշ տըր: Փիլան՝ սէվկիւլիւ վալէտէսինին տուա վէ մուհապպէթ թագալիլլէրի իլէ, էօմրիւն միւսապաղաթ մէյտանընա կիրմիլ իքէն, չիմտի խարապ օլմուշ ախլաղը իլէ, օլ սէվէն գալպէ աճը օղլար սալմըլ տըր: Փիլան տախի սատէտիլ փէտէրինին գան թէր տէօքէրէք գաղանմըլ իտիյի աղչէնին պիր գըսմը իլէ թիճարէթէ չըգմըլ իքէն, չիմտի հէմ սէրմայէյի հէմ տէ քեաֆիէի գաղանճընը սէֆահէթ եօլարընտա ղաիպ էթմիլ տիր: Նի^թ չիւն պու ֆիտանլար եէչիլլէնմէզտէն սարարըրլար, նի^թ չիւն պու զօնչէլէր աչըլմաղտան սօլարլար: Վէ նէ^թ սէպէպտէն պու նուրլար փարլամաղտան գարարըրլար: Չիւնքի անլէր Ալլահ իլէ եօլա չըգմաղլար, չիւնքի անլէր տուայը վէ Բիթապը Մուգատտէսի խօրլալ Բըիստուս վէ Խըիսթիյանլըղը թահգիր էտէրլէր :

Պանա՝ «Պու տէտիրլէրինէ մալիք օլմաղսըղ եինէ էօմրտէ միւյէսսէր օլարադ սէլամէթտէ իմրարը էօմր էտէնլէր եօ^թ գ մը» տէմէ: Սէմաւտա շէհապլար տախի փարլար, լաքին էպէտի գուլմէթտէ ղաիպ օլմաղ իչիւն լէման էտէրլէր. գանտիլ պէօճէյի տէ փարլար, լաքին շէմսին նուրու տահա գաիմ վէ տահա տաիմ տիր: Սէն Ալլահ իլէ եիւրիւյէն ննովըլարըն էօմրիւնիւ, Ալլահսըղլարընքի իլէ աօլա մուգալէսէ էտէմէզաին :

Վէ եինէ «Տիւնեատա տինսիզ տէ, փութփէ-
րէսթ տէ ֆէլահ պուլույօր,» տէյէ ֆէսատտա
խարար էթմէ, վէ նէ տէ տին ու տիյանէթի վէ
Ալլահա օլան թէսլիմիյաթը թահգիր էթ : Էկէր
պէօյլէ իսէ, սիւալ էտէրիմ սանա էյ տօսթում,
տիւնեատա քէնտի շախսընա վէ հէմմինսինէ էն
պէօյիւք խայրը մուճիպ օլանլար Ալլահ իլէ եիւ-
րիւյիւպ, իֆֆէթէ վէ հագգ ու ատալէթէ սա-
հիպ օլանլար մը, եօգ իսէ օ՞լմայանլար մը :
Էկէր ֆիլ հագիգա տինին վէ թագվանրն էհէմ-
միյէթի եօգ իսէ, նի՞չիւն Բօմա Չէղարլարը ի-
լահլարընա գուրպան թագտիմ էթմէքսիզ մէյ-
տանը մուհարէպէյէ աթըլմաղլար : Նի՞չիւն պէ-
շէրիյէթին խայր ու սէլամէթի իչիւն ախլագի
գաիտէլէր վէ սիյասի նիզամլար վազ էտէն Սօ-
լօնլար, Լուգերկոսլար վէ Նիւմալար, քէնտի ի-
լահլարընըն մապէտլէրինտէն, Մովսէս վէ Յիսուս
իսէ հուզուրը իլահիտէն այրըլմաղլար : Նէ՞ սէ-
պէպտէն Իսրայէլ մէլիքլէրի արասընտան, գալ-
մը հիւսնի հալտէ իտարէ էտէնլէր հագգընտա
«Պունլար Ալլահ իլէ եիւրիսիւք,» տէյէ զիբը
էտիլմիշ տիր : Նէ՞տէն տիր քի Յակոբ՝ էմվալը
քէսիրէ իլէ վաթանընա ալտէթ էթմէքտէ ի-
քէն, «Պէյթէլէ չըգայրմ վէ եէվմի մուզայա-
գամտա պէնի իսթիճապէթ էտիպ, կիթտիյիմ
եօլտա պէնիմ իլէ օլան Ալլահա օրատա պիր
մէզպահ պինա էտէյիմ» տէր :

Պագ Յովսէփէ, էճնէպի վէ փութփէրէսթ
պիր տիյարտա վէ ախլագը պօղուգ պիր միլլէթ
արասընտա անըն՝ Փարաունլարըն ասրլար իչիւն
ինչա էթտիրմիշ իտիքլէրի էհրէմլէրտէն տահա
եիւճէ վէ տահա պագի օլան ախլագը հաւիսէ
էհրէմինի ինչա էթմէսի, անըն Ալլահտան գօրդ-
մասընտան վէ Դանիէլին ֆրագ ու ֆիւճուր իլէ
տօլու օլան Բաբելոն սէրալլարընտա իքէն, մու-
վաֆֆաղ իյէթի վէ իհթիրամաթը ֆաիդէյէ
նաիլիյէթի Նօվա իլէ եիւրիւմէսինտէն տէյի՛լ
մի իտի : Էկէր հէփ պունլար պօշ վէ մանասըզ
իսէ, նի՞չիւն տին ու տինայէթէ պու գատար
էհէմմիյէթ վէրիլիր, նիչի՞ւն Բապպ իւլ ճիւնուտ
թուրը Սինայա էնէր, վէ նէ՞ սէպէպտէն Նա-
ղարէթլի խաչտա գանընը տէօքէր :

Խայր պիրատէր, քէնտինի ալտաթմա. տէր
խաթը էյլէքի սէն՝ հիւքմ ու իտարէսի հէր շէ-
յէ գատիրին զիյր ի գսւտէթինտէ օլան պիր
տիւնեատա եաշայօրսըն : Էկէր սէն պու իրատէ-
թէ միւթապագաթ կէօսթէրմէյ իսէն, ֆէլահ
պուլամաղսըն : Էօմր վէ անա միւթէպլիւզ մէսէ-
լէլէր գաիտէլէր թահթընտա տըր, սէն էկէր
անլէրէ թապի օլուպ իթաաթ էթմէզսէն, ասլա
միւլէստէր օլմաղսըն : Սէրվէթ վէ իթիպարըն
թարիզի՛ իսթիգամէթ վէ Ալլահ գօրդուսու տըր :
Սէն Ալլահ իլէ իշլէմէտիքճէ պու թարիզի պու-
լամաղսըն : Անսըզ թօփլասան տա թէզ զաիպ է-

տէրսին: «Րապալ նուր տըր:» Կիւնահըն զուլմէ-
թինտէ կէզմէմէք իշիւն, սէն պու նուրա կէլ-
մէլիսին, Յովհ. 8. 12: Ալլահ Հագիգաթ տըր,
թարիգ ի հագգտան սափմամագ իշիւն, սէն Ա-
նըն իլէ եիւրիւմէլիսին 0 գուտտու տըր, մու-
գատտէս օլապիլմէք իշիւն, սէն Անըն իլէ միւ-
լագաթտա օլմալըսըն: Պիւթիւն գալպինլէ Րապ-
պա թէվէքքիւլ էթ, վէ քէնտի ազլընա իթիմատ
էթմէ, թարիգլէրիլին ճիւմլէսինտէ անը պիլ, օ
տախի սէնին Եօլլարընը տօղրուլտաճագ արը:
Էմս. 3. 5-6:

3. Էօմրիւմիսգէ մերաւ ու մագսէս վէ քէս-
պիրդերիւմիսին հէրսիպանընըն սէմայա տօղրուլմա-
սը եզհէր ճիւմէր մուհիւմ սիր:

Էօմրտէ հէր ատէմին պիր մագսէտի վար,
վէ հէր քէս օլ մագսէտի թագիպ էթմէքտէ տիր:
Ալիմ՝ թալիպի իլմ՝ օլտուղու սէպէպտէն թէզեիտի
մալիւմաթ վէ քէսպ ի շէօհրէթ իշիւն Էօմրիւնիւ-
քիթապլարա հասը էթմիշ տիր: Թիւճճար՝ թա-
լիպ ի սէրվէթ օլտուղունտան թիճարէթ ալէմինէ
տալմըշ տըր: Կէնճ մէշհուր պիր տօղթօր եա
ալօղաթ օլմագ իսթէտիլինտէն գօլէճ վէ տար
էլ ֆիւնուլարտա թահսիլ ի իլմ էթմէքտէ, վա-
լիտէյն՝ էյի պիր խանէյէ մալիք օլմագ իշիւն
չալըշըյօր:

Հէփ պունըար ալա, վէ լաքին պու պապտա
էն մուհիւմ սիւալ պու տըր, պէնիմ ինթիխապ

էթմիշ իտիլիմ մէրամ ու մագսէտիմին էն սօն
նիշանկեահը նէ՞ տիր, նէ՞ իշիւն պէն պու գա-
տար էմէք վէ զահմէթ, քէտէր վէ գասալէթ
չէքիյօրմ, պու զալիլ վէ թանթանալարըն պա-
նա վէրէճէք իտիլի էն սօն միւքեաֆաթ նէ՞ օ-
լաճագ: Պէն ֆիլ հալ էֆղալ վէ միւէպպէտ օ-
լան պիր նիշանկեահա տօղրու պէզլի զայրէթ
վէ սարֆ ը Էվգաթ էթմէքտէ՞միլիմ:

Զիրա տօթթում, Էօմրիւն էն սօն նիշանկեա-
հը էն ալի վէ էն ճէլիլ պիր մագսէտէ տօղրու
միւթէվէճճիւն տէյիլ իսէ, օլ Էօմր նէյէ եարար:
Պիզ տէրիւհաէ էթմիշ իտիլիմիզ զէմանի մագ-
սէտլէրէ էնճամ տէյու տէյիլ, իլլա տահա ճէ-
լիլ էնճամա վասըթալար տէյու պագմալըլըզ:
Պու հալտէ սիւալ էթսէք պիր կէնճէ, սէնին
փարա գաղանմագտա օլան թէրթիպ վէ մէրագըն
նէյէ, «Կէնճլիյէ մախտու հասրէթլէր իզնա
էթմէ՞ք իշիւն մի:» Նէ՞ Եօլա, սէֆահաթ սէպիլ-
լէրինտէ՞մի. Էօյլէ իսէ հէր քէս սէնին իշիւն
աղլամաղտան սէն քէնտին իշիւն աղլա, զիրա՝
սէն կէնճլիյին զիզըյմէթ գուվվէթ վէ ալթուն
ֆուրսաթլարընը իթլաֆ էթմէքլէ նասիպինի
թէզլիլ էտէճէքսին: Եօգ էյեր մագսէտին թէզ-
հիպ ի ալլաղ էթմէք, միւթէպէր պիր Էօմր եա-
չամագ, վէ ալի մագսէտլէրէ իշթիրաք էթմէք
իսէ, տէվամ էթ, պու սէնին իշիւն ալթուն նէր-
ուիպանլար տըր:

Սիւալ էթսէք պիր մէքթէպ թալէպէսինէ, սէնին թալիմ ու թէրպիլէտէն մագսէտին նէ՞, նէ՞ իչին կէճէ կինտիւզ պու գատար սարֆը զինն վէ պէզլ ի վիւճուա էտիյօրսունն «Պիր փրօմէշըն (սէնաթ) էլտէ էթմէք, վէ պու եօլտա քէսպ ի սէրվէթ վէ շէօհրէթ էյլէմէք» Հէփիօի պո՞ւմու. էկէր ֆիլ հագիզա հէփիօի պու իսէ վէ սէն պու եօլտա թահսիլ էթմիշ իտիյին հիքմէթլէ, Սիլմի մութլազ օլանա տահա եագըն կիտիպ, հագիզի հիքմէթի, Բապս զօրգոստուն պուլմայաճագ, վէ միւնէվլէր ազլ իլէ պիլլիք-տէ պիր տէ ախլագը համիտէ սահիպի օլարագ, ճինսինէ խըտմէթ էթմէքտէ խէլաօքեարըն իզլէ-րլնտէ սիւլիւք էթմէյէճէք իսէն, տէօքտիլին կէօզ նուրունա վէ թէլէֆ էթտիյին վազթա եագըզ Զիրա սէն սէմայա րէֆ էտիլմիշ ալ-թուն նէրտիպանլարտա տէյիլինն

Սիւալ էթսէք պիր թիւճճարա, շու գատար հիտապ վէ քիթապ, շու գատար ֆիքր էնտիշէ-սի վէ թէլաշ վէ պու գատար ճէհտ ու զայ-րէթ նէ՞ իչինն Ագչէ գազանմագ վէ սէրվէթ ճէմ էթմէք իչինն Պո՞ւ նէ իչինն, «սէֆասընը քիւրմէք իչինն» նէ՞ եօլտա Պէնիմ վէ ֆամի-լիամըն զէմանի արզուլարընա սարֆ էթմէքլէ» Անճագ պո՞ւ գատար մը էօյլէ իսէ եագըզ, չինքի տօյուրմայան շէյլէրէ էմէյինի, վէ ֆանի օլան թաամլարա ճէհտինի թէլէֆ էթմէքտէ, վէ

նէֆսին իչինն խազինէ ճէմ էյլէմէքտէ իքէն, Ալլահըն ինտինտէ ֆագիր օլմագտասընն Եօզ է-յէր մագսէտին, սէնին վէ սէնինքիլէրին զէմա-նի իհթիյաճաթընը թէէմին էթտիյին սըրատա էն եիւքսէք էմէյին մանէվի վէ էպէսի իհթի-յաճլարըյըն թէէմինի օլտուղու կիպի պու եօլտա հէմճինսինէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ խէլաօքեարըյըն մէլէքիւթիւ վէ քիլիստսընըն քէսպ ի թէրագըրըն իչինն եաշամագ իսէ, եա-շա, վէ ճէլիլ խըտմէթտէ իլէրի կիթ, զիրա պուն-լար սէնին իչինն ալթուն նէրտիպանլար տըր

Սէն տէ էյ վալիտէ, սէնին տէ եաշամագ-տան մագսէտին նէ տիր։ «նէ՞ օլաճագ, չօճուզլա-րըմը պէօյիլթմէօ վէ ֆամիլեամըն սէլամէթինէ սայ էթմէք» Պունտա մէրամըն նէ՞ տիր, նի՞-չինն պու եօլտա պու գատար մէշագգաթլարա կիրիֆթար օլույօրսունն Պագտըլըն տահա ալի պիր մագսէտ վա՞ր մը, եօզ իսէ, եագըզ սա-նա Լաքին էկէր պունճա ճէհտ ու զայրէթին վէ պու գատար կէօզ եաշլարըն, անլէրին հիւսն ի ախլագ սահիպի, տինտար վէ տիւնեատա Բապս իչինն խայրլը էվլատլար օլմասը իչինն իսէ, իշթէ պու զիզըյմէթ տիր, պու՝ սէնին ի-չինն ալթուն նէրտիպանլարտան եօզարը չըգմագ-տըր։

Հէր քիմ օլուր իսէ օլտուն, հէր նէ իշ իլէ իշթիլզալ էտէրսէ էթսին, շու մուհիմ սիւալ

հէր ան ֆերբատ օլմալը տըր: Պէնիմ էմէք վէ զահմէթլէրիմ վէ կէչիրտիյիմ կիւնլէրլէ սէնէլէրիմ, պէնիմ իչիւն ալթուն նէրտիպանլա՞ր մը տըր: Պէն էպէտի թէմէլլէ՞ր իւղէրինէ մի, եօգսա մուվադդաթ թէմէլլէր իւղէրինէ՞ մի պինա օլունմագտայլմ: Պէն թէնէ՞ մի, ճանա՞ մը, Սլլահա՞ մը, մամօնայա՞ մը գուլլուգ էթմէքտէ՞ իմ, էօմրիւմիւն նէրտիպանլարը սէմայա՞ մը չըգըյօր, եօգ իսէ գէմինէ՞ մի էնիյօր:

Ինսան պու էօմրտէ փէք նաղիք պիր նօգթատա տուրույօր, չէօյլէ քի էէէր էօմրիւնիւն նէրտիպանլարը եօգարը սէմայա չըգըյօր իսէ սէմավի վէ իլահի, աչաղը գէմինէ էնէր իսէ, գէմինի վէ հայվանի օլաճաղը մուհագդադ տըր: Պունուն իչիւն հէր ֆէրտ իմթիյաղ վէ թէհլիքէսինի էյի թանըմալը վէ ալմագտա իտիյի ատըմլարը էյի հիսապ էթմէլի, չիւնքի գէմանի վէ էպէտի նասիպիմիզ՝ շիմտի աթմագտա իտիյիմիզ ատըմլարտան վէ թութտուղըմուղ մէսլէրլէրտէն թային էտիլէճէք տիր: Շիմտի սիյըթին ալա վէ էօմրիւն փաք օլմագտա՞ մը, հայաթըն գափուլարընաան էօյլէ կիրէճէքսին: Շիմտի սիյրէթսիզ վէ էօմրիւն գէլիլ օլմագտա՞ մը, օլ գափուլարտան պէօյլէ կէլէճէքսին: Անըն իչիւն տէյօրըզ. էօմրիւմիւղտէ մէրամ ու մագսէտ վէ թէտալիլլէրիմիզին նէրտիպանընըն սէմայա տօղրուլմասը էզհէր ճիհէթ մուգթազի տիր:

Տօսթում, կէրչի սէն պօղուգ պիր թէն իլէ շու պօղուգ տիւնեատա իսէն տէ մէյուս օլմա, եաթտըղըն գուրու թօփրագ վէ տէրտի պաշընըն ալթընտա սէրթ թաշլար վար իսէ տէ, ճէսարէթտէն տիւշմէ: Իշթէ պուլունտուղուն մահալ Բէթէլ վէ եաթտըղըն մահալ Սլլահըն ալթուն նէրտիպանլարընըն էթէյի տիր. պա՞գ, սէմավի փէտէրին իսթիգալ իչիւն սէնի պէքլէյօր վէ անըն էլլիլլէրի սէնի թալթիֆ իչիւն էնիպ չըգըյօրլար: Գալգ, իւմիտսիզ օլմա, շիմտի կիւնահքեար իսէն տէ, արթըգ սալիհ, շիմտի հագիր իսէն տէ արթըգ ալի, շիմտի գէլիլ իսէն տէ արթըգ ճէլիլ օլաճաղընըն ասլա ունուլթմա. անճագ ճէսուր օլ վէ կէօյլէրինի սէմայա գալտըրմագտան ասլա տուր օլմա: Հէր էֆքեարընտա ալի վէ հէր մագսէտինտէ փաք օլ, պագ քի թարիզին եիւքսէլտիքճէ տահա զիյատէ Ըըբզէրէն սապահ նուրու կիպի օլտուն, պագ քի էօմրտէ իլէրի կիթաիքճէ էֆքեար վէ թասավվուրլարըլըն ուֆուգլարը էպէտիլիյէ տօղրու աչըլըն վէ սէն սէնէլէր իւղէրինէ սէնէլէր զամմ էթաիքճէ, այնի վագթտա գուտսիյէթ, ֆագլիլէթ վէ ալի սիյրէթին ալթուն նէրտիպանլարընտան տա եօգարը եօգարը չըգասըն:

Սագըն է՛յ տօսթում, օլմայա քի ալչագ վէ էանա մագսէտլէրէ խըմմէթ էթմէքլէ հայաթըն նէրտիպանլարը եէրտէ եաթսըն, սագըն օլմայա

քի տին ու տիյանէթէ էհէմմիյէթ վերմէմէքլէ,
 իւմիտ վէ իմանընըն ամուտարը չամուրլարա
 պէլէնտին, սաղըն օլմայա քի նէֆսէ թէսլիմ օլ-
 մաղլէ քէնտին իչլին հէլարա էնէն նէրտիպան-
 լար թէրթիպ էթմիշ օլասըն:

«Ուզանըպ կիթտիքճէ	Ալլահ նուրունա քի
Տօղրու հօգարը	Գալպ վէ ճան օնտա
Կէճէյի պրազըպ տա	Մուգատտէս միւթիւ
Եազլաշամ նուրա	Հէմ միւպարէք օլա:

ԹԷՄԱՄ ՕԼՄՈՒՇ ԷՕՄՐ

«ԹԷՄԱՄ ՕԼՄՈՒՇ», Յովհ. 19. 30:

Միւպարէք Րապալմըղըն պիր պու սէօլիւ-
 նէ, պիր տէ անըն կէնճ չաղընտա թէրք ի տիւն-
 եա էլլէմէսինէ, պիր «Հէր շէյ պիթմիշ տիր»,
 տէյու նիտա էթմէսինէ վէ պիր տէ էօմրին էն
 աղիմ վէ էն միւյէսսէր խըտմէթլէրինէ պաշ-
 լայաճաղը պիր զէմանտա հայաթտան դալտը-
 րըմասընա պազար իսէք, Անըն շու քէլամընա
 թէաճճիւպ էթմէմէք էտէմէյիզ:

Զիրա ինսան հիսապըյէ թէմամ օլմուշ
 էօմր՝ ուզուն սէնէլէր եաշայըպ փիր իիթիյար-
 լըգտա իիթամ պուլմուշ օլան էօմր տիր: Պիրի
 կէնճ եա քէմալ չաղընտա իքէն հայաթտան
 դալտըրըրյաճազ օլուր իսէ, անըն իչլին «Միւրա-
 տընա էրէմէտի», «Կէնճ իքէն կիթտի», վէ «Եա-
 րը պուշուզ եօլտա դալտը», տէյէ մէրսիյէլէր
 օգուրուզ:

Փիլ հագիդէ էկէր քէնա՛ն օլմուշ էօմր՝
 սիննտէն էօլիւլմէլի իսէ, պու կիպիլէր Խէլաս-
 քեարըմըզ տախի տախիլտէ օլարադ, էօմրլէ:

ըրնի իթմամ էթմէքսիզ, եարը պուչուգ պիր
հալտէ եէր իւզէրինտէն գալտըրըմըն տըրլար
վէ լաքին սէվիլուիւ Բապպըմըզըն հէնուզ կէնճ
իքէն վէֆաթը հէնկեամընտա “քեմաւ օշոռ,”
տէյէրէք թէպիմի բուհ էյլէմէսինտէն գօլայճա
խօթինթամ էտէպիլիրիզ քի թէմամ օլմուշ էօմր
սիննտէն տէյիլ անճագ էօմրիւն մագսէտի-
նին իթմամընտան էօլիւմէլի տիր: Պիրի-
նին ալթմըշ, եէթմիշ վէ եա եիւզ սէնէ
եաշայըպ եաշամամասընտան տէյիլ, անճագ ա-
նըն էօմրիւնտէ կէօլ էօնիւնտէ ալմըշ խալիլ-
նիշանկեահա վասըլ օլուպ օլմամասընտան թա-
յին էտիլմէլի տիր: Վէ իշթէ պու մէպտէյէ նա-
զարէն տիր քի, էֆէնտիմիզ քէնտի էօմրիւ հագ-
զընտա «թէմամ օլտու» տէմիշ տիր, եօզ իսէ
ասլա պէօյլէ տէմէյէճէք իտի:

Բապպըմըզըն էօմրիւնտէ պաշ իշի, Ալլահըն
փէտէր վէ ինսանլարըն օլուլ իտիյինի իլան վէ
պու եօլտա մուհապէթ իլան, իլահի գալպի
իզհար վէ իսէլաս թարիգինի թէհիյէ պիրլէ
մէլէքիւթ Ուլլահը թէհսիս էթմէք իտի: Շու
հալտէ անըն խըտմէթի պէս պիտայէթ օլուպ
թէմէլ պրագմագ իտի, ինչա էթմէք տէյիլ իտի.
պունու տախի էօմրիւ, քէլամը վէ էօլիւմիւ իլէ
իճրա էտինճէ օլ զէման “քեմաւ օշոռ,” տէտի.
անճագ օլ վագթ պէն տիւնեայա զալիպ օլտուճ
տէյէ իլան էյլէտի: Իշին միւթէպագիտինի իսէ

եանի, քէլամըն վաղը իլէ քիլիսանըն թէշէքքիւ-
լիւ վէ մէլէքիւթ Ուլլահըն թէրագըսընը զայ-
րիլէրէ իհալէ էյլէտի:

Նիշէյէր իշիւն տախի հալ թէմամ պէօյլէ
տիր: Անլէր տախի վագաա կէնճ վէ տինճ ի-
քէն վէֆաթ էտիպ, պիզճէ էօմրէ տօյմամըշ վէ
եարը պուչուգ եօլտա գալմըշ կիպի կէօրիւ-
նիւրլէր իսէ տէ, հագիգաթը հալ էօյլէ տէյիլ
տիր: Պէօյլէյէր ֆիլ հալ ինտ Ալլահ ֆէրաիլի
իճրա վէ էօմրիւն մագսէտլէրինի իթմամ էթմիշ
օլարագ կէօլմիւշ տիրլէր: Ալլահ նօզթա ի նա-
զարընտան հէր ատէմին հէր հանկը պիր թէ-
շէպպիւստէ, մագսէտ էթտիլի հէր հանկը պիր
տաիրէտէ օ տա նիհայէթէ գատար չալըշմասը
չարթը մութլագ տէյիլ տիր: Ալլահըն պու ա-
լէմ ֆապրիգատընտա հէր ատէմէ պիր նէվ իշ
թէվզի էտիլմիշ տիր. պունտա քիմինին իշի
թէմէլ զօմագ, քիմինինքի քէրէսթէ հազըրլա-
մագ, քիմինինքի ինչա էթմէք տիր: Մանէվի
ալէմտէ տախի թամմ պէօյլէ տիր. պազըրլարըն
իշի պաշգալարըն գալպինտէ տույլու ուլան-
տըրմագ, պազըրլարընքի օլ տուլլուլարը նէշվ
ու նէմա գըլմագ, պաշգալարընքի իսէ, ան-
տէն մահսուլ տէվիլմէք տիր: Յովհ. 4: 37-38:

Պունա նազարէն Մովսէսին իշի Իսրայէլ
գալմընը Քէնան տիյարընըն գափուլարընա գա-
տար կէօթիւրմէք, Յեսուէնքի իսէ անլէրի օրա-

տան իշերի կիրտիրմէք խախ Վաֆթիղ էտիճի
 Յովհաննէսին իշի Յիսուս իշիւն եօլ հազըրլամագ,
 Յիսուսընքի իսէ մէլէքիւթ ուլլահը վաղ վէ
 խէլաս թարիգինի թէտարիք էթմէք խախ Վէ
 շալիտլէրինքի իսէ, տիւնեայը պու խէլասըտարա
 վէ պու խէլասա թապի գըլմագ խախ հէր հան-
 կը տաիրէտէ հալ պէօյլէ տիր, պիրի տիրէր,
 տիրէրի սուլար, Ալլահ իսէ պէօյլաւիր: Պիզ
 զանն էտէրիզ քի իսլահը մէզհէպին սէպէպ է
 էվվէլի Լուտեք տիր. խա՛յր, Լուտեքտէն
 էվվէլ Խրիսթիյանըղը իսլահա սայ էտէնլէր ազ
 տէյիլ խախ Լիվընկսթըն Աֆրիգանըն գափու-
 լարընը աչտըգտան սօնկրա վէֆաթ էթտի,
 Սթէնլի իսէ օլ գափուլարտան իշերի կիրիպ, օլ
 ազիմ գարայը մէտէնի տիւնեայա իզհար էյլէ-
 տի: Գօրնպոս Ամէրիգայը պուլտը իսէ, «պիր
 ախէր տիւնեա վար» թառալվուրունու փէշինէն
 նէշը էթմիշ օլանլարըն էմէքլէրինի կէօրմէքէ
 պուլտու: Ամէրիգըն իսէ օլ աճաիպ գարայը
 վագթըն տիւնեասընա պասթ ու պէյան էյլէտի:
 Պու թագտիրտէ պունլարըն հա՞նկըսընըն
 էօմրիւ թէմամ օլմամըն սայըլաճագ տըր: հա՞ն-
 կըսը եարը եօլտա գալմըն վէ մէնդիլէ երմէմիշ
 տէնիլէճէք տիր: Հիյ պիրի, զիրա հէփիսիտէ
 էօմրիւն մագսէտինի իճրա վէ իթմամ էթտիք-
 տէն սօնրա, թէրք է հայաթ էյլէտիլէր: Վէ պագ
 պիր կէնճ վաթանընըն մուհաֆազաըն իշիւն մէյ-
 տանը մուհարէպէտէ թէսլիմ է րուհ էթսէ:

պունուն իշիւն անըն էօմրիւ նագըս մը, պիր
 միսիօնէր Ինճիլի վահշի պիր դապիլէյէ վաղ
 էտէր իքէն թէլէֆ էտիլտէ, օլ սէպէպտէն պու
 էօմր նա թէմամ մը: Ստեփաննոս հէնուզ քիլիսէ
 ուղուրունա իշլէմէք իշիւն հազըրլանմըն իքէն
 թաշար ալթընտա րուհունը թալիմ էթտի իսէ
 էօմրիւնիւ նագըս մը պրագտը: Գալթիմ հէյքէ-
 լի ինչա էտէմէտի, լաքին անըն իշիւն հէր պիր
 լէվալիմաթը թէտարիք էյլէտի: Պունուն իշիւն
 տէյէլիմ մի քի, միւմաիլէյհին էօմրիւ նաթէմամ
 խախ հիշ ապա, զիրա էօմրտէ հէր առէմին
 ֆարզ վէ խըտմէթի պուլունուպիֆաի ֆազիֆէտէն
 սօնրա թէրք է հայաթ էթմէտի էօմրիւ իթմամ
 էթմիշ տէմէք տիր: Շու հալտա էօմրիւմիւզտէ
 էն մուհիմմ մէսէլէ հանկը սիննտէ, հանկը չաղ-
 տա վէ նէ կիպի հալ ու քէյֆիլէթլէր թահթըն-
 տա վէֆաթ էթմէմիզ տէյիլ տիր: Իլլա տա-
 հա զիյառտէ էօմրիւն մագսէտ ու մէրամընը
 իթմամ էտիպ էթմէմէք տիր: Պունուն իշիւն
 էկէր պիրի թէմէլ գաղտըգտան, եա քէ-
 ըէսթէ թէտարիք էթտիքտէն, վէ եախօտ պաշ-
 գալարըն գալպինտէ ալի տույլուլար ույանտըր-
 տըգտան, վէ եա հէնուզ ույանտըրըլմըն տույ-
 ղուլարը քէմալէ կէթիրտիքտէն սօնրա վէֆաթ
 էտէճէք օլուր իսէ, սէն պէօյլէ պիր էօմր իշիւն,
 «նագըս գալտը, մաղլուպ օլտու» տէմէ: Զիրա
 պինա նէ գատար մուհիմմ իսէ, թէմէլ տէ օլ

գատար մուհիմ տիր: Տիրմէք նէ գատար էլ-
ղէմ իսէ, սուլամագ աախի օլ գատար էլղէմ
տիր:

Էօյլէ իսէ շու խուսուսա տիգգաթ էթ,
էօմրին հէր հանլը պիր շաղընտա եէր եիւղին-
տէն գալտըրըմը օլան միւմին վէ միւմինէ-
լէր իչին լաղըմընտան զիյատէ կէօղ եաշը
տէօրմէ: «Րապպըն ինտինտէ միւթթադիլէրի-
նին վէֆաթը մուաղղէղ տիր:» Մէղ. 116. 15:
Օ՝ մաղսէտէ խըտմէթ էթմէղտէն անլէրի եէր-
տէն գալտըրմագ, վէ թալին օլունմուշ իչի պի-
թիրմէղտէն ըուհլարընա գափու աշմագ: Պետ-
րոս պիլէ օլսա, անը թէպտիլի սուրէթ տաղըն-
տան կէրի աշաղը իրսալ էտէր: Սէմա՝ անճագ
«խմանը հըֆղ վէ սէֆէրի իթմամ» էթմիշ օ-
լանլար իչին աշղ տըր: Սէն տէ եա սէնինքիլէր
տէ պու եօլտա թէրը ի հայաթ էտէճէր օլուր
իսէնիղ մէսըր օլունուղ, զիրա էօմրիւ քէմաւ
էթմէրտէ էֆէնտինիղին շաղըղընա տախիլ օլ-
մուշ օլաճագսընըգ:

Թեֆրաթ, պիր ատէմին էօմրիւնիւն թէմամ
եա նագըս օլմասը, անըն կէօրտիւլիլ իչին քէս-
րէթինտէն տէյիլ, պիլաքս օլ իչին քապիւսք վէ
խաապիյէրինտէն թալին էտիլմէլի տիր:

Պիրի տիւնեաաա փէք չօգ իշ իլէ մէշղուլ
օլապիլիր վէ եա միւտտէթ ի էօմրիւնտէ փէք
չօգ քիթապլար եաղապիլիր, լաքին էղ ճիւմէ

էն չօգ իշ կէօրմիւշ վէ էն չօգ խըտմէթ էթմիշ
օլամագ: Պունուն մուղալիրի պիր ախէրի աղ
իշ իլէ մէշղուլ օլուպ աղ չալըշմըն իքէն եինէ
տէ հէմճինսինէ էն չօգ խըտմէթ էյլէմիշ օլա-
պիլիր, սէն, պու իքի սընֆտան հաճիւրնըն
էօմրիւ իչին «քէհաւ օլմուշ հօմր», տէյէճէք-
սին: Չօգ իշ ամմա աղ մէնֆաաթ, չօգ թան-
թանա ամմա աղ սէմէրէ հուսուլէ կէթիրմիշ
օլանընքի՞ մի, եօգսա աղ թանթանա լաքին չօգ
մուհասէնաթ, ճիւղի իշ լաքին աղիմ նէթիճէլէր
մէյտանա կէթիրմիշ օլանընքի՞ մի:

Պու սէպէպտէն պէն տէրիմ քի, էվրօփայը
ալթ իւսթ էտիպ, հէր սահրայը պիր մէյտանը
մուհարէպէյէ թահվիլ էտէրէք սէյլ կիպի դանլար
աղըտան նափօլէօն Պօնափարթըն էօմրիւնտէն
զիյատէ անը վէ անըն նամ ու նիշանընը պիր
մուհարէպէտէ եէրէ սէրէն Վէլինկթընըն էօմ-
րիւ տիւնեաաա տահա պէօյիւք իշ կէօր-
միւշ տիր: Քսէրքսէսին պիհիաապ ապքէրլէրին-
տէն իսէ, Լէօնիտասըն 300 ապքէրի շէճաաթ ա-
լէմինտէ տահա պէօյիւք ֆիւթուհաթլար իճրա
էթմիշ տիր: Տին ու տիյանէթի թահգիր էտէն
Վօլթէրին հիճվ ու իսթիհզայը հալի օլան
եէթմիշ ճիւտ քսթապլարընտան իսէ, Յովհաննէս
Պընիանըն «Խրիսթիյան եօլճուլուղու» նամ պիր
թէք քիթապը մամուր վէ միւթէսէլի գըլմագ
պապընտա պինլէր վէ օն պինլէրին էօմրիւնտէ

վասֆա կէլմէզ աղիմ իշէր կէօրմիւշ տիր։ Քի-
լիսատա հէր շէյէ գարըշարադ, հէր իշի տէր
իւհտէ էտիպ տէ, եինէ պիր իշ կէօրմէյէնլէրաէն
իսէ, տաիմա պիր քէօշէյէ օթուրուպ խնան իլէ
օլ քիլիսանըն խայրը իշիւն տուա էտէն վէ
գուտրէթինին եթտիյինէ կէօրէ սիւքիւթ ճէ
իշէյէն հագիգի միւմինլէր քիլիսա վէ մէլէքիւթ
Ուլլահ իշիւն տահա զիյատէ իշ կէօրիւրլէր
էվիլէթ, իշ ալէմինտէ իւշ սէնէ չարըշարդտան
սօնրա, խաչտա թէպիմի բուհ էտէն սէվկիւլիւ
իէլասքեարըմըլ հէր հանկը պիր ֆաթիհին, հէր
հանկը պիր տին մուալլիմինին վէ հէր հանկը
պիր ֆէյլէսօֆըն միւտտէթ ի էօմրիւնտէ կէօր-
միւշ իտիյի իշտէն մուգայէսէ օլունմաղ տէրէ-
ճէտէ աղիմ իշէր կէօրմիւշ իտիյի ինքեար գա-
պուլ էթմէզ պիր հագիգաթ տըր։ Էօյլէ իսէ,
սէն հէր առէմին իշինին լիյագաթընը անըն
կէօթէրիշ վէ թանթանասընտան թային էթմէ,
իլլա անըն մէյտանա կէթիւրաիյի մուհասէնարըն-
սան թային էթ. չօգ սէօյլէյէն չօգ պիլէն
տէյիլ տիր, կիւրիւլթիւլիւ եաղմուրտան իսէ,
նիշէ քէրրէ սէսիլ վէ սիւքիւթ եաղան եաղ-
մուր տահա մուֆիտ իշ կէօրիւր։ Մէյլին իշի չօգ
քէրրէ խարապաթ տըր, մամուրիյէթ սաքիթ
պիր սուրէթտէ ագան ըրմաղա մախսուս տըր։
Դեմոտտենէս կիւրիւլթիւլիւ պէլաղէթիյլէ պէս
եուհանիսթանը թահրիգ էտէպիլիւր, կէօթէրիշ

պաղմա, մէյտանա կէլէն սէմէրէյէ պաղ։ Հե-
րովդէսին սէսի իլահ սէսի կիպի ալգըշանըր,
լաքին Յակոբոսուն սէսիլ ագան գանը, քի-
լիսանըն հայաթընա աղիմ խըտմէթլէր իֆա
էտէր։ Գոյիլաթ Եէհովա վէ անըն գալմընա
մէյտան օգույապիլիւր, լաքին կէնճ Դաւիթին
պիր սափանը տահա աղիմ զայէպէլէր իճրա է-
տէր։ Ճէնքտէ էն մուհիմօ օլան շէյ աթլար վէ
արապալարլն քէսրէթի տէյիլ անճագ Քիւրուհաթ
տըր։ Քիլիսատա ճէմաաթըն չօգլուղու էյի, լա-
քին էն էյիսի օլ ճէմաաթըն բուհանի հա-
յաթա մալիք օլմասը տըր։

Պունուն իշիւն չօգ սէնէլէր եաշարպ խայր-
սըզ օլմատան իսէ, աղ եաշարպ խայրը օլմագ
տահա էվլա տըր։ Միւքէմմէլ պիր օրտույա մա-
լիք իրէն մաղլուպ օլմագտան իսէ, աղ օրտու-
իլէ գահրէմանանէ էօլմէք տահա շէրէֆի տիր։
Միւքէլլէֆ վէ աղիմ գալապալըղը պիր քիլիսա
օլուպ սա հաշարսըզ օլմագտան իսէ, առի պիր
պինատա աղ ճէմաաթլա բուհանի հայաթա մա-
լիք օլմագ էզհէր ճիհէթ մագպուլ տըր։

Պինտէն ալէյհ հէփ պու տէտիլէրիմիլտէն
չու աշիքեար տըր քի, աղ եաշա, չօգ եաշա,
ասուտէ հալտէ օլ, ճէֆատա օլ, բահաթտա
էօլ, խաչտա էօլ, վէ հէր նէ հալ ու քէյ-
ֆիյէթլէրտէ եաշար վէ վէֆաթ էտէրսէն էթ,

սէնին իշխան տիգրաթ էտէճէք էն մուհիմմ խուս-
սու՝ էօմրիւ թէմամ էթմէք տիր, թա քի ին-
թիգալըյն վաղթընտա սէն տէ միւսարէք Խէ-
լաութեարմըզ միսիլու «թէմաւ օրտո», տէյերէք
բուհունու սէմավի Փէտէրինէ թէսլիմ էտէսին:

Թէմաւ օրտոյ էօմրէ մալիք օլմադ իշխան
էյ տօսթում, սանա շու աթիտէքի պիր դաշ
նօղթալարը թաւսիյէ էթմէք իսթէրիմ:

1. Էօմրսէ պեղլի վէ մուալլէն պիր մագսե-
սին օրտուն:

Լաղըմ օլան իւք շարթ պու տըր, թէմէլիզ
պինա օլմաուրըզ կիպի, մագսէտսիզ տէ էօմր
օլմադ, թապիաթտա պիլէ հէր շէյ մագսէտ իւ-
ղէրինէ գաիմ տիր: Ալլա՛ մագսէտսիզ իլլէմէզ
վէ իշի օլմայան պիր թէք զէրէյէ պիլէ շու
ճիհանտա եէր վէրմէզ: Ինսան տա պու էօմրտէ
քէնտիսի իշխան պիր մագսէտ ինթիխապ էտի-
րէք եաշամալը տըր: Սէրսէրի օլմադ տիվանէյէ
վէ գարարսըլըզ աղըլ նօղսանա եաղըլը:
Նէյէ վէ նի՛շիւն եաշաուրընը պիլմէյէն ատէմ՝
քէնտի վարըլընտան պիխապէր օլան հալվան
կիպի տիր: Ինսան իշխան տիւնեատա էն աճըլը
հալլարտան պիրի տէ պատի հալա եէրէ մէվճուտ
օլմադ տըր: Նիշէ էօմրլէրին սէֆալէթի, պիր
պէլլի նիշանկեահա տօղրու աուրմ ալմաուրըլա-
րընտան տըր: Ատէմին նի՛շիւն եաշաուրընը վէ
նի՛շիւն մէշըուլ խալիլնի պիլմէմէսի մէշաղգաթըն

էն պէօյիւքլէրինտէն տիր: Կիւնտիւղ աղշամա
դատար թէլաշ վէ էնտիշէ իշինտէ դան թէր
տէօքէրէք չապալամադ վէ եինէ տէ նէթիճէսի
նէ օլաճաղընը պիլմէմէք, գալպէ էն աղըր պիր
տարպէ տիր: Ատէմին էօմրիւնտէ նէ էթ-
տիլինի վէ նէ թութաուղունու պիլմէմէսի պա-
շընը եէրէ վէ տիվարա վուրան տիվանէնին ա-
մէլի կիպի տիր: Սէն, տիւնեատա էօմրլէրի պօշ
վէ պիհուտէ օլանլար սալթ տէլիլէր տիր տէմէ,
թէնպէլլէր վէ պօշ կէղէնլէր տէ պու էանաֆ-
տան տըրլար: Էյէր սէֆիլ Գայէն «Կիւնահըմ
աֆիլ օլունապիլմէքտէն պէօյիւք տիր», տէյէ
աճը աճը ֆէրեատ էթտի իսէ, անըն պիր սէ-
պէպի տէ զէմինտէ ֆիրարի վէ ալարէ տօլաշ-
մասը խոի:

Պանա կէլիր քի, փէք չօղլարընըն չօգ քէր-
րէ եաշամադտան իլթիքեա էյլէմէլէրի, վէ էօմր-
տէն պիզար օլմալարը անտէ մալիւ վէ մու-
ալլէն պիր մագսէտէ կէօրէ եաշամաուրըլարըն-
տան տըր: սահիհ տիր քի էօնիւմիւզտէ պիր
մէնդիլ օլմաղսա, ուզուն եօլտան թէզ օսանըրըզ,
վէ պիր նիշանկեահ պուլունմաղսա, սէյիրթմէք-
տէն աճիզ գալըրըզ: Տէրեանըն հէր թարաֆընա
աղ աթմադ, եինէ տէ պիր շէյ թութամադ փէք
չէթին տիր: Պիւթիւն կիւն չալըլըպ չապալամադ,
լարին սօնրա էվէ իւճրէթսիզ տէօնմէք նէ՛ կիւճ
տիր: Նաֆիլէ եէրէ հալալը եումրուղլամադ վէ

սույու տէօյմէք չէքիլիր պիր հալ տէյիլ տիր։
Էկէր չօգլարըն էօմրիւնտէ ֆիլ հալ պէլլի վէ
մուալլէն պիր մագսէտ օլտա իտի, էօմրտէն պու
գատար չապուգ օսանըպ, անըն հագգընտա
պու գատար իշթիքեալար էթմէյէճէքլէր իտի։

2. Բէնսինէ ինքիխապ էսէճէյիլն մագսէտ ալի
օլտուն։

Մագսէտին օլմասը նէ գատար մուհիմմ իսէ
անըն ալի օլմասը տա օլ գատար մուհիմմ տիր։
Զիրա էյի վէ ալա պիր մագսէտ օլմատըգճա օ
էօմր՝ էօմր տէյիլ տիր։ էօմրիւն լիյագաթը ա~
նըն մագսէտ ու նիշանկեհնտան էօլչիլմէլի
տիր։ Ատէմ իչիւն շու էօմրտէ էտնա վէ ալչագ
օլան մագսէտլէրէ խըտմէթ էթմէք ապա եա~
գըչմաղ։ Չօգլարընը ինսանըգտան չըգարան պիր
չէյ տէ մագսէտլէրինին ալի օլմատըղը տըր։ էօմր~
տէ մագսէտսիլ եաշայան սէրսէրի օլտուղու
միսիլու, էյի վէ ալի մագսէտի օլմայարագ
եաշայան տալիս ալի տէրէճէ սէրսէրի տիր։
Զիրա սըճագ կիւնէչին ալթընտա թէնպէլ օթու~
րան իլէ խըրօղըն նէ՝ ֆարգը վար. գանվէ վէ
գաղինօ քէօչէսինի պէքլէյէն իլէ, եանքէսիճի~
նին ֆարգը նէրէտէ տիր։ Մէճնուն տա տաղ~
լարտա կէղէր տօլաշըր, խըրսըղ տա . պիրինտէ
մագսէտ եօգ, օլ պիրինտէ մագսէտ սօյմագ վէ
գաթլ էթմէք տիր։ Փարգ նէ՝ Հէմ մագսէտ~
սիլ, հէմտէ էտնա մագսէտլի էօմր, հէր իքիսի

տէ խարապ օլմուշ էօմր տիր։ Պունուն իչիւն
հէր ատէմ էօմրիւնիւն մագսէտ ու նիշանկեա~
հընը էյի հիսապա ալմալը, վէ նէ իչիւն եաշա~
տըղընա քեամիլէն ալեհաճ օլմալը տըր։ Վէ իշ~
թէ էօմրիւ թէմամ էտէճէք ալի մագսէտլէր
իչինտէ պիր ճէլիլ մագսէտ տէ Բապըմըղ Յի~
ոուս Բրիստոսընքի տիր, խըսմէք երմէֆ, բու~
հանի ալէմտէ Ալլահ իլէ իշտաշ օլմագ։

Պէօյլէ պիր էօմրէ մալիք օլմագ իչիւն հէր
ատէմին Բրիստոս օլմասը վէ եա Բրիստոս կի~
պի տօլաշմասը իճագ էթմէլ, լաղըմ օլան Ա~
նըն բունու տըր։ Սէն ֆամիլեա սահիպի սին, է~
կէր ֆամիլեան իլէ Ալլահա խըտմէթ էթմէքտէ
խէն, նէ՝ կիւղէլ, սէն խըտմէթճի սին էկէր
«Բապըլ իչիւն կիպի ճանտան» խըտմէթ էթմէք~
տէ իսէն նէ՝ խօշ, սէն թիւճճարսըն, էկէր թի~
ճարէթին Ալլահա թախիս օլունմուշ իսէ, նէ՝
ալա, սէն սահիպի սէրվէթ սին, էկէր սէրվէթին~
լէ Բապըլն իսմինտէ հէմճինսինէ խըտմէթ է~
տիյօրսան նէ՝ մութլու, պագ, Մաթ. 25, 39-46։

Զիրա հէփ պունլար իլահի վէ սէմալի մագ~
սէտլէր տիր։ Պու Ալլահ իլէ իշտաշ վէ Յիսուս
իլէ եօլտաշ օլմագ տըր, եօգ էկէր հէր նէ ի~
սէն, սալթ սէն քէնտին իչիւն իսէն, նէճալիէ~
րէսը սին վէ էօմրիւն նագըս տըր, էյէր սէնտէն
խարիճէ չըգմայօր իսէն, կէօլկէսիլ աղաճ կիպի
սին, քէսիլմէտէն գուրումուշսըն։ «Էյէր քեամիլ

օլմագ իսթէր իսէն, նէն վար իսէ սաթ ֆու-
գարէյէ վէր, վէ սէմատա խաղինէյէ մալիք
օլաճագսըն:» Մաթ. 19. 21:

Եօյլէ իսէ, սէն խրամէթ օլունանըն էօմրիւ
ալի պիր էօմր տիր տէյէ անա հասէտ էթմէ.
օլանընը սալթ քէնտի նէֆսի իչիւն սարֆ էտէ-
լնէ, «մութլու պիր էօմր տիր» տէյէ թամա էյ-
լէմէ, լէզիլ սօֆրալար պաշընտա վէ աղըր դումաշ-
լար արդալարընտա օլարագ եաշայանլարա «նէ
թէքմիլ պիր էօմր տիր» տէյէ պագմա: Պուն-
լարտա թէմամիյէթ եօգ տըր. օլսա իտի «Էրզա-
վանի իլէ զարիֆ դումաշ կէյիպ, հէր կիւն իհ-
թիշամլէ սէֆա սիւրէն զէնկինին» էօմրիւ թէ-
մամ օլաճագ իտի. պագ. Ղուկ. 16. 19:24:

Խայր, սալթ «նէֆսի իչիւն խաղինէ երղըպ
ինտ Ալլահ զէնկին օլմայան» հէր պիր ֆէրտին
էօմրիւ նագըս տըր: Ամմա հէր սէրվէթինի մահ-
պէսլէրին իսլահը եօլունա թէլէֆ էտէն Հօ-
վարտարըն էօմրիւ տահա թէմամ տըր: Կէնճի-
լինի վէ հիւսնիւնիւ եարալը վէ պէրէլի ասքէր-
լէրին թէօէլլի վէ սէլամէթինէ վագֆ էթմիշ օլան
Ֆլօրէնա Նայթինկէյլլէրին էօմրիւ հէր կիւն թէ-
աթրօ վէ պալօլարտա զէվգ ու սէֆատան տէմ
վուրան զէնկին գատընլարըն էօմրիւնտէն գաթ
պէ գաթ ճէլլ տիր: Քէնտիլէրտէն մատա հիշ
պիր քիմսէյէ չօղլուգ խայրը սօգունմայան նի-
չէ լօրտլարըն էօմրիւնտէն իսէ, Աֆրիգանըն

տէրունինտէ, պիր վահշինին դուլիպէսինտէ, մուղ-
լիմ տիյարըն իսէլասը իչիւն տիլ իւզէրինտէ
տուա էտէր իքէն թէսլիմ ի բուհ էթմիշ օլան
Լիվընկսթընըն էօմրիւ են ֆեամիլ էօմրլէրտէն
տիր:

Պինա պէրին էյ տօսթում, սէն տէ էօմրիւն
իչիւն ալի պիր մագսէտ ինթիխապ էթ, անը
թէմամ գըլմագ իսթէր իսէն, քաւն օլանա եա-
փըշ: Պու պապտա սանա հագիլի մօտէլ տէյու
անճագ Խէլասըբարըյըն էօմրիւնիւ սէշ «Օլ քի
Ալլահ իքէն, գուլ սուրէթինի ալտը,» թաքի պիլի
էտնա հալտան եիւքսէյէ, հայվանիտէն իլահի-
յէ, վէ զէվալտան էպէտի ճէլալա գալտըրսըն:
Անըն հայաթընըն եէկեանէ մագսէտ ու նիշան-
կեահը պու իտի: Սէն տէ Անընքինէ իմթիսալ
էթ, «թէմամ օլմուշ» էօմրիւն օլմասընը արզու
էտէր իսէն, Անըն իլլէրի արտընճա կիթ, հալաի
շէյլէրէ կէօնիւլ վէրմէ, ֆանի օլանլարա
գուրպան օլմա, անլէրի սանա գուրպան էթ.
սէն անլէրէ խրամէթ էթմէ, անլէր սանա խրտ-
մէթ էթսինլէր վէ սէն տէ հէմճինսինէ, հէր նէ
իսէն վէ հէր նէ եափաճագ օլուր իսէն, պագ
քի ճիւմլէսինտէ իւք վէ սօն նիշանկեահըն Ալ-
լահըն իլլէթի, վէ պէշէրլէյէթին սէլամէթի օլ-
սունա Ալլա վէ բաիհա վէր, կիւնէշ կիպի զիյա-
տար օլ վէ իհեա էյլէ, թարիլլէրին եաղ տամ-
լաթսըն:

3. Այի օրան մագսէսինսէ սահիպ ի սեպար օշ:

Էօմրտէ մագսէտ վէ ալի մագսէտ նէ գատար լաղըմ իսէ, իճրաաթտա սէպաթ տախի օլ գատար լաղըմ տըր: Զիրա պու օլմատըգճա, էվվէրքիւէրին տէ մանաոր Եօգ տըր: Էյի շէյլէր տիւշիւնմէր պաշգա, անլէրի իճրա էթմէք պաշգա տըր: Նէ էյի պիր գարարա կէլմէք, նէ տէ անտէ պիր մըգտար Եօլ կիթմէք ատէմի էյի էտէր: Նիշէլէր իչիւն էօմրիւ էօմր էթմէք պապընտա ալի մագսէտտէ Եաշամաղը գարար էթմէք փէք գօլայ տըր: Լաքին նիհայէթէ գատար անտէ սապիթ գալմագ, իշթէ չէթին օլան պու տըր: «Սէնին իլէ էօլմէյէ պիլէ հաղըրըմ» տէմէք նէ՞ գօլայ, լաքին էօլիւմիւ գարշըլամագ, իշթէ կիւճ օլան պու տըր: Ա՛հ նիշէ էյի գարարդարըն պօզուլտուղու, նիշէ ալի մագսէտլէրին Եիւղ իւսթիւ գալտըղը, վէ նիշէ էօմրլէրին Եարը պուշուգ Եօլտա իքէն գաթ էտիլտիյի, սեպարսըղըղըն նէթիճէսի օլմուշ տըր:

Պէլիւրիմ շու ֆէսատլէ մէմլու տիւնԵատա, շու գարարսըղ վէ սէպաթսըղ ատէմլէր արասընտա, Ալլահ իլէ Եաշամագ, սալահը թագիպ էթմէք, վէ ալի օլան պիր նիշանկԵահա տօղրու գօշմագ փէք կիւճ տիր: Էղ ճիւմլէ «խամընըղը պաշլայան վէ անը իքմալ իտէն Յիսուսա նազար գըլարագ» գօշար իսէք,հէր շէյ գօլայ տըր: Զիրա Եքսէր տէֆա միւշքիլաթըմըղ ԽէլասքԵարըմըղա

նազար էթմէտիյիմիզտէն տիր: Կէվշէքլէյիմիզ Անըն գալպինէ էյի սըղընմատըղըմըղտան տըր: Գօրգարըղ, չիւնքի անաղը կէզէրիլ: Թէզ տէօնէրիլ, չիւնքի գալպիմիզի Անտէն վիյատէ տիւնԵալա վէրիւրիլ:

Տիկէր թարաֆտան շայանը Եսէֆ հալ շուքի, ըուհանի էօմրտէ սէպաթսըղ օլտուղումուղ հալտէ ճիւմանիտէ սէպաթը Ելտէն պրագմազըղ: Պիր միւշթէրինին փարասընը քէսէմիզէ պրագալըմ տէյէ չէնէ գօմաղ տէօքէրիլ, վէ պաշգա քԵարըլ օլան սըրալարտա պին իլթիֆաթ վէ իքրամը պիր պիրինէ գաթարըղ: Զէմանի էօմրիւն մաթլուպու վէ նէֆսին արղու էթտիյի պիր շէյ օլուր իսէ, անը Ելտէ էթմէք իչիւն թէրթիպ գալմաղ տիւշիւնիւրիւղ: Լաքին ըուհանի էօմրիւն, Եպէտի հալաթըն, վէ ալի օլան ֆարղլարըմըղըն իճրասընա կէլիր իսէ, պիր աղ Եէր կիթտիքտէն սօնրա սուրուրուղ, պիր աղ զէվգտէն սօնրա սօլուրուղ, վէ իք միւշքիլաթտա «իլղամը գօլայ» կիպի կէրի խարապաթ շէհրինէ տէօնէրիլ, սէպաթսըղըլ Ելիմիզի սապան իւզէրինէ գօմուշ իքէն, արգայա պագաղըղ վէ տիւնԵա տահա չիրին օլտուղու իչիւն Տէմաս կիպի անա կէրի կիտէրիլ: Եաղը՞գ, գօմշուլարըն թէշվիկի, տօսթլարըն իթապը վէ շէհրին պաթըլ ատէթլէրի նէ չօղարըմըղը Եյի վէ ալի օլան մագսէտ վէ արղուլարըն իճրասընտա սեպարսըղ գըլմըշ տըր:

Պու շէյլէր պէօյլէ օլմամալը: Էկէր էօմրիւ «թէմամ օլմուշ» պիր էօմր էթմէք իսթԵրսէք

սահիպի սէպաթ օլմալըլը Էկէր «Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոստա օլան ալի տալէթին» ճէլիլ նիշանկեհանա վասըլ օլմագ իսթէրսէք, հէր չէյի արգայա պրագըպ մէնզիլէ տօղրու գօշմալըլը Զիրա թաճ մէյտանը միւսսապագաթ-աա սօնա գատար գօշանըն տըր: «Թէմամ օլմուշ» էօմր հէր միւշքիւլաթա, հէր էլէմ վէ ֆուրթուհայա բաղմէն էօմրիւն պիլճիւմէ ֆէրաի-զինէ սատրգ օլան Յիսուսըն էօմրիւ տիր: Էօյլէ իսէ սէն էյ տօթուլմ, ի՞սթէրմիսին պու միսիլու պիր էօմրէ մալիք օլաաըն, ի՞սթէրմիսին քի, շայէա Մուգատտէրի իլանի պու սէնէ զարֆընտա սէնի եէր եիւզիւնտէն գալաքրաճագ օլուր իսէ, սէն տախի Պօղոս Բէսուլ կիպի «էյի ճիհատը պիթիրտիմ, սէֆէրի թէմամ էտիպ իմանը հըֆլ էթտիմ, արթըգ պէնիմ իչիւն սալան թաճը հազըր տըր,» (2 Յիմ 4. 7, 8) տէյէ ալգըլ իլէ իրտանը կէչէսին. արդու է՞տէրմիսին քի, սէն տէ ճէլիլ Բապպըն միսիլու, «Պանա վէրտիյին իչի թէմամ էթտիմ,» վէ «չիմաի եա փէտէր բուհումու սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ» տէյէսին: Սահիպ ի Սէպար օլ. էօմրիւն ալի վէ ճէլիլ մագսէտինտէն աալա սափմա: Տէօնէք օլմա. «էկէր պիր քիմսէ կէրի չէքիլի իսէ ճանըմ անտէն իքրան էտէր.» մէրտ օլ. էկէր սալան թարիդինտէ էօլիւր իսէն, սէվին, էկէր հագիգաթ ուղրուհա խաշլանըր իսէն, մէսրուր օլ, զիրա սէն տէ էֆէնտիյին ճէլալընա նաիլ օլաճագսըն: «Էօլիւմէ տէյին սատրգ օլ, պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէ-րիրիմ:» Յայտ. 2. 10:

ԷՕՄՐԻԻՆ ՄԻԻՃԱՀԱՏԷՍԻ

«Միւսսահաճմին եկփ
կիւնլէրիսէ ճէվպէրիմ
սէյիսիճնէլ գասար
պէլլէյէնէյիմ:
Յոր. 14, 14:

ձինսիմիլին փէք պէօյիւք պիր էքսէրիյէ-թինին էօմր հագգընտա իշթիքեաաը տաիմա զա-յէթլէ աճըլը օլմուշ օլուպ, անըն իշ վէ մէշղու-լիյէթի, ճէհա ու չապատը, սըգլէթ վէ սըգըն-թըսը վէ աղըր ու պլէմիէրի փէք չօղլարընըն չօգ քէրրէ կէօղ եաշլարընը մուճիպ օլան մէսէլէրտէն տիր: «Նի՞չիւն պու գատար ճէհա ու իգտամ, նի՞չիւն պու գատար աղըր վէ աճը, աճէպա անվալը էօմր շիմտիքինտէն քիւլիյէն ֆարգըլը օլաա իտի տահա էյի օլմա՞ղ մը իտի: Նէ՞ սէպէպ-տէն սըգլէթ եէրինէ ասուտէ հալ, իշ եէրինէ իսթիրահաթ, չապա եէրինէ սուհուլէթ վէ ճէֆա եէրինէ սէֆա թէրթիպ էտիլմէմիշ տիր: Ալլան պէօյլէ էթմէյէ գատիր տէյի՞լ մի իտի, նի՞չիւն էթմէմիշ տիր.» տէյէ հէմ իշթիքեայը, հէմ տէ հասրէթի պիրլիքտէ պէյան էտէրիլ:

Պերատէր վէ հէմշերէլէր, Ալլահ փէր չօդ շէյլէր եափապիլիւր, հէմ տէ հէր ան եափմազ տա տըր: Պիզիմ իշիւն էն պէօյիւք մէսէլէ խաւիգ նի՞շիւն շէօյլէ վէ պէօյլէ եափմամըշ վէ եափմայօր օլմասըն, պիզ քիմ իզ քի գատիր ի մութլադա եօլ կէօսթէրէլիմ: Պիզիմ իշիւն էն մուհիմմ սիւալ Ալլահըմըզըն պու եա շու թէրթիպ վէ թէապիրինտէ պիր ալի մազսէտ վա՞ր մը, Անըն պու եօլու կէրչի պիզիմ իշիւն տիրէնլի իսէ տէ, պիզէ մուծիպ ի պէրէքէթ վէ սէպէպ ի սէլամէթ մի տիր, սիւալը օլուր իսէ, վէ էյէր Ալլահա թալիմ վէրմէքտէն իսէ, Անըն թալիմինի գապուլ էտէր, անա եօլ կէօսթէրմէքտէն իսէ, անըն թային էթաիլի եօլտա եիւրիւր, անտէն պիզիմ արզուսուզըն իճրասընը թալէպ էթմէքտէն իսէ, անըն արզու էթաիլինի գապուլ էյլէր իսէք, պէնճէ պիզիմ իշիւն էզհէր ճիհէթ խայրլըսը պու օլաճագ տըր:

Մատտէմիզ պու վազթտա «էօմրիւն միւճահատէսի վէ անըն խայր էնճամ նէթիճէլէրի օլաճագ տըր, ֆագաթ պահսըմըզա կիրմէզտէն շու նօգթայը խաթրտա թուլթսագ կէրէք տիր քի, էօմրտէ հիւքմ սիւրէն հէր կէօնէ էլէմ վէ մէշազգաթ ճիւմլէսի տէ Ալլահտան օլմայըպ, փէր չօդլարը ատէմլէրին իսեան վէ իթաաթսըզլըզլարընըն վէ իտարէ ի ճիւզիլէլէրինի սու ի իսթիմալ էթմէլէրինին նէթիճէսի տիր: Միւթա-

լաամըզ տօղրուտան Մուգատտէրին թէրթիպի տաիրէսինտէ օլան մէշազգաթլար օլաճագ տըր:

1. Էօնիսն միւճահատէսի խայրըն պագասը իշիւն շարք սր:

Հայաթըմըզ հիշ տէյիլ պու էօմր իշիւն էօյլէ թէրթիպ օլունմուշ վէ էօյլէ շարթլար թահթընտա վազ էտիլմիշ տիր քի, եաշամամըզ վէ եաշամամամըզ պիզիմ տէ ճէհտ ու չապամըզա մէրպութ գըլընմըշ տըր: Պու տիւնեա հայաթ վէ մէմաթա պատի օլան իւնսիւրլէրլէ մէմու տըր, պիրինտէն գաշմագ վէ տիկէրինտէ պագի գալմագ իշիւն սէնին ճէհտ ու իգտամըն շարթը մութլագ տըր: Աճըզըն վէրաիլի էօլիւմ գօրգուսը տըր քի, սէնի իշէ թէշվիգ էտէր. իլլէթին միւհիք թապիաթը տըր քի, սէնի սըհէթ ի պէտէնիյէ գալաիտինէ այըզ սազլար. աթէշին եագըճը վէ սույուն պօղուճու թապիաթը տըր քի, սէնի հայաթըն մուհաֆազասընա տագիգ գըլար: «Իսթէտիլիմ կիպի եէր վէ իշէր իքէն, նի՞շիւն միտէմ աղըրը» տէյէ իշթիքեա էթմէ, չիւնքի օտղըր սէնի թէհտիտ էթմէսէ՝ սանա սէֆա օլան սօֆրալար սէնին իշիւն մուծիպ ի մէվթ օլապիլիւ: Սէն հէր հալայը թէնէֆֆիւս էթմէմէլիսին, զիրա նիշէլէրինտէ միւհիք իլլէթին ճիւրսուճէլէրի վար, անըն իշիւն թէաֆֆիւնլիւ հէր հալատան ֆիրարըն էլգէմ տիր:

Վիւճիւտիմիզ փէր աճաիպ պիր մաքինա

տըր, անընդհատ միևնույն տեղի վրա պէտք է պահարար տեղի իշխան սէնին տալ միայն այդ վէ ուշանալու անհամար փէք միւլթաղի տիր: Ազալար իշխման վէ իշխման շարժ տըր: Գանըն գալստէ սէրպէսթ ճէ չարփմասը վէ վիճուտէ հիւսն ի ինթիզամտա ճէվէլանը իշխան անըն փաքլըղը, վէ պունուն իշխան տէ սըհհէթ ի պէտէնիյէնին պէր քէմալ օլմասը մէճպուրի տիր: Չօղլար զանի սէր վէթէ մալիք օլարագ իշխման վէ հա տա հիշ եմէք վէ իշմէք օլմագսըղ եաշամաղա արղու էտէրլէր, հալպու քի թէնպէլլէրտէ էօլիւմ, իշկիւղարըղտա իսէ հայաթ վար իսիյինի տէր խաթիր էթմէղլէր: Հայաթտա գալըպ տէվամ է տէպիլմէսի իշխան պու վիճիւտին չալըշըպ չա պալամասը վէ էօրուլմասը զարուրի տիր: Հարէքէթտէն տուր օլան ճէսէտ հայաթտան տա մահրում օլուր:

Ֆիֆր ի ինսանի իշխան տէ պէօլէ տիր: Միւթապա վէ թէֆէքքիւրլէր ալթընտա վէ աղըր տիւշիւնիւլէր իշխան սըղըլմագ պիլիմ իշխան չօղ քէրլէ չէթին օլմամը մը տըր, հալ պուքի ֆիքրին տսըլ վարըղ վէ ոըհհէթի միւթալտա վէ միւլահաղալարա մէնութ տըր, զիրա թէֆէքքիւր ֆիքրէ թաամ վէ միւթալտա հարէքէթ տիր: Գալտըր ֆիքրտէն հէփ տիւշիւնիւլէրի վէ չըղար գալստէն պիլիմ վէ միւլահաղաթը, իշ-

թէ օլ վաղըթ պու աճիպ մաքինա հարէքէթտէն տուրուր: Հատտէն զիյատէ թէֆէքքիւր էթմէք մուճիպ ի զիյան օլտուղու կիպի հիշ թէֆէքքիւր էթմէքտէ տէ այնի տէրէճէ զիյան վար տըր: Ֆիքրտէ էնտիրմէք վէ գալտըրմագ, էօլմէք վէ պիւմէք վէ պու էօլտա սըղըլմագ օլմասա իտի, անըն գալիլիյէթլէրի պէր հայաթ օլմայաճագ իտի: Սէն հիշ պիր տիւշիւնիւլ վէ գալղուտա օլմայան տիվանէյէ հասէա էթմէ, չիւն էօլիւ պիր ֆիքր վար իսէ օ տա անընքի տիր:

Ախրագի հայաթընըրն մէվճուտիյէթի եինէ պու նէվ միւճահատէյէ մէրպութ տըր. մանէվի հայաթըրմագտա իսայր վէ շէրը, սալահ վէ ֆըսգ տէնիլէն իքի նէվ ինսիւր վար տըր քի, պիրի մուճիպ ի հայաթ օլտըղը կիպի տիկէրի տէ մուճիպ ի մէվթ տիր. նիճէ զէհր ճէսէտի հայաթը պէօլլէ տէ ֆէստա ախրագի հայաթը իսարապ է տէպիլիւր: Փաք հավա վէ թէմիլ սու նասըլ սէ պէպ ի սըհհէթ իսէ իֆֆէթ ու սաֆֆէթ վէ իսթիզամէթ տէ ախրագի էօմրիւմիւլէ էօլլէ տիր: Պագ, պիր պէքրինին, զինաքեարըն, գումարպաղըն վէ հագգսըղըն էօմրիւնէ վէ պիր տէ սալահ, հագիգաթ, իֆֆէթ վէ մուհապէթտէ սիւլիւք էտէնիւլէն, պիրինտէ ախրագի հայաթ, օլ պիրինտէ իսէ ախրագի մէմաթ նէ գատար պէլլ պիր սուրէթտէ նիւմայան տըր:

Հալ պէօյլէ իրէն, տօսթում, արթըդ սէ-
նին՝ էօյլէ իսէ պէն նի՞չիւն սալահ թարիգինտէ
կէզիպ, ֆէսաս թարիգինտէն վաղ կէշմէյէ ճէհա
էթմէլիյիմ. նի՞չիւն Դօմօրանըն հաւալարընը
էմմէյէ վէ լաքին Փասգանըն քիւրրէ ի հաւա-
լարընտա կէշթ ու կիւղար էթմէյէ զայրէթ
էթմէլիյիմ. նի՞չիւն Սոտում մէյվէլէրինի եէմէմէյէ
ամմա սալահ, հազիգաթ վէ իֆֆէթին մէյվէլէ-
րինտէն եէմէյէ այըդ օլմալըյըմ, ախէր սէօզ-
լէրլէ, նէ՞ սէպէպտէն շէհվէթին տիզլինլէրինի
զապթ էտիպ, սէֆահաթ սէպէպլէրինտէն ֆի-
րարա, լաքին սալահ վէ գուտսիյէթ թարիգլէ-
րինտէ եիւրիւմէյէ եզհէր ճիհէթ տազիգ օլմա-
լըյըմ սիւալընա լիւզիւմ գալը՞ր մը: Էյէր ֆէ-
սատըն նիհայէթի մանէվի մէվթ՝ սալահընքի ի-
սէ հայաթ իսէ, սանա հիչ տէյիլ սէնին խայրըն
իչիւն էվվէլէրինտէն գաչըպ սօնրաքինէ սայ էթ-
մէք շարթ տըր: Հէման պու սէպէպտէն տիր
քի «Սէն տախի կէնճլիք շէհվէթլէրինտէն գաշ,
լաքին վաք գալպտէն Բապպա տուա էտէնլէրլէ
պէրապէր սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ
սէլամէթէ սայ էյլէ,» 2 Տիմ. 2, 22. տէնիւմիշ
տիր: Իսթէ՞րմիսին գաշմամագ վէ պու խու-
սուտա չապալամամագ, արզուն պո՞ւ մը տըր
քի «կէօնլիւնիւն իսթէտիլի եօլլարտա վէ կէօզ-
լէրինէ խօշ կէօրիւնտիլիւնէ կէօրէ հարէքէթ
էտէսին,» էթ, լաքին պունու պիլ քի իշթէ

մէվթ գալիուտա եաթըյօր, սէն պիլիւսին, «Փա-
ղաթ մալիւմիւն օլտուն քի պունուն ճիւմէսի
իչիւն Ալլահ սէնի մուհաքէմէյէ կէթիւրէճէք տիր,»
Վարդ. 11. 9:

2. Էօմրիւն միւճահէտէսի հայաթի վարը-
ղըմըլտա նէշլ ու նեմա, քերագգը վէ քերեթ-
ժիւխիւղ իչիւն շարթ տըր:

Ինսան թաշ տէյիլ քի պէր գարար պիր
հալտէ գալըն, օ՝ թէրադգը էտէն պիր
վարըդ տըր: Անըն էօնիւնտէ սէյիլթմէք ի-
չիւն պիր մէյտանը միւսապադա վէ նէմա
պուլմասը իչիւն վասի պիր էպէտիլիք վար
տըր: Վէ իշթէ անըն պու միւսապադաթ մէյ-
տանընտա թէրադգը վէ էպէտիլիյին պինիհայէ
տէվլլէրինտէ թէրէֆֆիւլ քէնտինին ճէհա ու
չապասընա բապթ էտիլմիշ տիր:

Աղաճ տըր քի քէնտիլիյինտէն ուղար վէ
նէշլ ու նէմա պուլուր. չիչէք տիր քի պիւա
զահմէթ աղ վադթտա քէմալէ երէր, կիւնէշ
տիր քի ապա տիւշիւնմէքսիլ վէ պիր կէօնէ
միւճահատէ օլմագսըղ եօդարը եօդարը եիւր-
սէլիր, հաթթա հայվան պիլէ պիւա մէրադ պէ-
յիւր: Վէ լաքին մէսէլէ ատէմ իչիւն պէօյլէ՞տէյիլ
տիր: Անըն վիւճիւտտէ, ֆիքրի, տիւլաղ ի վէ բու-
հանի գապիլիյէթլէրտէ, թիւարէթտէ, թագվա-
տա վէ գուտսիյէթտէ, սալահտա վէ մուհապպէթ-
տէ, ալի էօմրտէ վէ իլահի սիյրէթտէ, իման վէ

իւմիտտէ նէշվ ու նէմա, թերագդը վէ թերէֆ-
ֆիւիւ պալլըճա քէնտինին միւճահատէ վէ զայ-
րէթ ի քեամիլէսինէ մէնութ տըր:

Էօմրտէ տահա էյի եամիմանըն պիր Էօլու
տա անա վասըլ օլունճայատէք չալըշըպ չապա-
լամագ տըր: Տահա Էօգարը չըգմագ իչին տա-
հա զիյատէ ճէհտ վէ զիյատէ մուվաֆֆագիլէթ
իչին զիյատէ պէլլի զայրէթ զարուրի տիր:
Պիլ հէր հանկը եիւճէ պիր տալա իլք ատըմտա
տէյիլ, իլլա պինլէրճէ ատըմլար իլէ օ տա չօգ
եէրտէ տիւշէ գալգա վասըլ օլուրուղ: Մէշնուր
րէսասամ էն աղ տէյիլ, էն չօգ չալըշան տըր:
էն աղիլ էօմր՝ էօմրինն փօթասընտա էն չօգ
գալլ օլան տըր: Իմանը էն միւճքէմ օլան՝ նիչէ
քէրրէ շիւպհէ վէ գօրգուլարըն տալալարը իլէ
էն չօգ տէօյիլէն տիր:

Սահիհ, սէյիրտիր իքէն եըգըլմագ, գալ-
գար իքէն տիւշմէք, գաղանըր իքէն զայ էթ-
մէք, պուրմուշ իքէն զաիպ էյլէմէք չէթին տիր:
Էղ ճիւմլէ պու Էօլտա օլան միւճահէտէ տահա
զիյատէ գօշմագ, տահա զիյատէ պուլմագ վէ
պիլմէք իչին տիր: Հէր թէճըրպէ պիլի տահա
ալիմ վէ հէր մուղայագա պիլի տահա սալիմ
էթմէք իչին տիր: Ալթուրնն՝ ալէվլէր իլէ միւ-
ճահէտէսի անըն տահա զիյատէ գալլ օլունմասը
իչին օլտուղու կիպի, ինսանըն՝ էօմրինն միւ-
ճահատէսինտէ գալլ ու հալլը, անտէ տահա ալի

պիր բուհուն, տահա ալի պիր սիյրէթին, տահա
տիրի պիր իմանըն վէ տահա տէրին պիր մու-
հապպէթին օլմասը իչին տիր: Թէլ՝ հատտէ-
տէն կէշմէքլէ տիր քի տահա ինճէ, տահա Էում-
շագ վէ տահա ուղուն օլուր: պէօյլէ տէ ինսան,
էօմրինն հատտէլէրի արասընտան կէշմէքլէ տիր
քի հիսսիյաթ վէ տուլղուլարընտա, ախլագ վէ
սիյրէթինտէ տահա փարլագ, տահա նաղիք վէ
հէսաս օլաճագ տըր: Նիչէ թապիաթլարըն նէշվ
ու նէմասընըն վէ թերէֆֆիւիւնին պիր պէլլի
թարիլի տէ էլէմ ու քէտէր, աղըր վէ աճը
օլմուշ տըր: Վար արը էօյլէ նիչէ ալի բուհլար
քի անլէր պուհու անճագ էօմրինն մուղայագա
վէ ճէֆալարը իլէ էլէ կէթիրմիշէր տիր: Պիլ
ճիւմլէ թաթլըլարըն չահը պալ տէյիլ մի, հալ
պու քի օ փէթէյին էն գարանլըղարընտա մէյ-
տանա կէլիր, պէօյլէ տէ էն չիրին բուհլար նիչէ
քէրրէ էօմրինն էն գարանլըղարընտա վէ գա-
րանլըղը իլէ հասըլ օլմագտա տըր:

3. Էօմրիան միւճահէտէսի պիլի դաշպէ
Էօմրիանե նաիլ գըշնագ իյիլն շարք սր:

Էօմր, նիչէ քէրրէ մէյտանը մուհարէպէյէ
վէ նիչէ քէրրէ տէ մէյտանը միւսապագայա
թէշպիհ էտիլմէքլէ անտէ զալիպ կէլէճէյիմիլ
խասիմէր վէ վասըլ օլաճաղըմըղ նիշանկեահլար
վար իտիյի իմա էտիլմիշ տիր վէ հագիլգաթէն
տէ էօյլէ տիր: Թապիաթ պիր թարաֆտան պի-

զէ սէպէպի հայաթ օլտուղու կիպի, տիկեր
թարափտան տախի սէպէպի մէվթ տիր, անըն
իչին հայաթըմըզը թէհտիտ էտէն ունսուրլարա
գարչը տուրմագ վէ անլէրէ զալէպէ էթմէք
զարուրի տիր: Եկեր սահրանըն մուզիրը օթլարը
էքմէյինին պաշագլարընը պօղմագտա իսէ՝ անըն
տիքէն ու խաշագլարընը թէլէֆ էթմէք վէ Եկեր
օրմանըն վահչի հայվանլարը եխլուհնտէն զա-
րարտիտէ օլույօրսան անլէրի մահվ էյլէմէք սէ-
նին մէհարէթինէ մուհափվէլ տիր: Եմտիյին հա-
վալար պօղուգ իսէ սըհհէթի թախրիպ էտէն
պաթագլարտան ալատ օլմագ սէնին զայրէթինէ
մէնութ տըր: Իշթէ պու վէ էմսալի եօլլարտա
տըր քի ինսանըն ճէհտ ու չապասը թապիաթըն
հայաթըմըզը թէհտիտ էտէն նէ գատար մուզիրը
ունսուրլարընա զալէպէ էյլէմիշ տիր: Պագ, հէ-
ման պու ճէհտ ու իգտամ սայէսինտէ տէյի՞լ
մի տիր քի իլմի թէպապէթ նէ չօգ իլլէթլէրին
ասլընը քէչֆ էթմէքլէ անլէրին մուհիպի մէվթ
օլան գուվվէթլէրինի գըրմըշ վէ ճէրրահ
նէ՝ չօգ ալըրլարըն քէօքիւնէ պըշագ գօմաղլէ
մէվթ գափուլարընը գափամըշ տըր: Տէրեա
կէչմիշ ասըլարտա օն պինլէրի եութմահ՞լ մը ի-
տի, լաքին պու կիւն անըն տաղ կիպի տալլա-
լարը պիլա ֆիւթուր կէչիւմէքտէ տիր: Եըլա-
րըմ հայաթըն էն գուվվէթլի խասիմլէրինտէն
տէյի՞լ մի, լաքին պու կիւն անըն տա հըրս ու

ղաղապը զապթ ու ըապթ օլունմուշ տըր: Մէ-
սաֆէ պիզիմ նիչէ արդու վէ հասրէթլէրիմիզի
չօգ տէֆա մաղլուպ է՞թմէմիշ մի տիր, լաքին
պու կիւն շմէնտըֆէր, թէլէկրաֆ, թէլիզ թէ-
լէկրաֆ վէ թէլէֆօնլար իլէ պիզ օնա զալիպ
կէլմիշիզ Սէմանըն եըլաըզլարը վէ թապիաթըն
կէօղտէն մէսթուր ճիւրսիւմէլէրի ասըլարճա ին-
սանա մէյտան օգո՞ւմամըշ մը, լաքին պու կիւն
տունպինլէր վէ խուրտէպինլէր սայէսինտէ պա-
ղը մէրթէպէ օլսուն ինսան անլէրէ մէյտան օ-
գումագտա տըր: Ճէհալէթ վէ իթիպատաթը
պաթըլէ ճինսիմիզին էն պէօյիւք խասիմլէրին-
տէն օլարագ տէհրլէրճէ ինսանա մուհիպի սէ-
ֆալէթ օլմուշ իքէն պու կիւն մէտէնի ալէմտէ
հիւքմ սիւրէն թալիմ ու թէրպիյէ, իլմ ու
ֆէլէֆէ վէ քիթապէթ տաիրէսինտէ օլան թէ-
րագը անլէրին հիւքմ վէ թէէսիւրինի գըրմըշ
տըր:

Իմտի հէփ պու զալէպէլէր նէ՞ շէյին սա-
յէսինտէ օլմուշ տըր: Ինսանըն ճէհտ ու զայրէ-
թի վէ ալիմ միւհահէտէսի սայէսինտէ տէյի՞լ
մի: Քի՞մ պիլիւր խուրտէպին վէ տուրպին պու
տէրէճէ քէմալէ կէլէնէտէք, էլէթթիւք վէ պու-
ղունուհ իճրա էթտիյի աճաիպաթ հասըլ օլա-
նատէք, իլլէթլէր վէ անլէրին էսպապը իլէ տէ-
վալարը քէչֆ օլունունճայա գատար քի՞մլէր
էօմը թէլէֆ էթտի, քի՞մլէր կէօղ նուրու տէօք-

տիւ վէ նէ՝ գատար ֆիբրլէր աղիւմ իշթիզալ
վէ միւճահէտէտէ պուլունտու : Տօսթոււմ, սէն
զանն էթմէ քի իլմ ու մաշիֆէթ թաշ կիպի
սէմատան տիւշտիւ, ֆէլսէֆէ օթ կիպի եէրտէն
պիթտի վէ իպահը մէզէպին զուհուրու վէ
գարանլըգ ասլըարըն մահվը քէնտիլլինտէն
մէյտանա կէլտի, խա՛յր, պու վէ էմսալի զալէ-
պէլէր պիր չօգ զաթըարըն սըզլէթ ու սըզընթը,
մուզայագա վէ ճէֆալաշ ալթընտա կէրմիյէթ ի
աղիմէ իլէ օլան միւճահէտէլէրինին սայէսինտէ
էլտէ էտիլմիշ տիր :

Տէյիլ սալթ պու տաիրէլէրտէ, անճագ էօմրիւն
թիճարէթ, սէնաաթ, մէքթէպ, խանէ վէ զայրի-
հա տաիրէլէրինտէ պիլէ օլան մուվաֆֆադիյէթ
ատէմին ճէհտ ու իգտամընտան տըր : Եալտա վէ
գըշտա, իչէրտէ վէ տըշարտա պիր չօգ սըզլէթ-
լէր թահթընտա օլան եէվմի միւճահատէ տիր
քի ատէմի զալէպէյէ մազհար գըլար :

Վէ եիճէ, Ախլագի էօմրիւմիւզտէ հալ
պէյլէ տիր, ինսանըն ախլագի հայաթընը թէհ-
տիտ էտէն իքի խասիմլէրտէն պիրի տէրունտէ,
օլ պիրի խարիճտէ տիր : Հագիգաթ արը քի
տէրունի ատէմ պիր մէյտանը մուհարէպէ օլուպ
օրատա շէհվէթ ի ինսանիյէ վէ աղրազը նէֆ-
սանիյէ ճանա գարշը տաիմա միւճատէլէ էթ-
մէքտէ տիր : Գէզա պիզտէն խարիճտէ ֆըսգ ու
ֆէսատըն նէ՝ գատար զէհիլլի հալալարը պիզի

հէր կիւն իհաթէ էթմիշ տիր, սաղա տէօն՝ շէրը,
սօլա տէօն՝ շէրը, իլէրի կիթ ախլագսըզլըգ, ար-
գայա պագ ֆըսգ ու ֆիւճուր : Ինսան նա՞սըլ
օլուր տա պու տէրունտէ վէ պիրունտէ օլան
ֆէսատա զալիպ կէլիր, նէ՞ էտէր տէ անլէրին
միւհլիք թէհսիրինտէն աղատ օլապիլիր : Ախէր
չարէ եօգ, պէս միւճահէտէ էթմէլէ, եանի եօ-
գարտան կիլտիյի գուվլէթլէ, հէր կիւն շէրլէ
վէ շէրլրէ մուգալէմէթ էտիպ՝ այլը վէ ույա-
նըգ օլարագ քէմալը իհթիմամլէ գալպի հըֆլ
վէ ճէսէտի գուլլուզա շէքմէլէ : Պունու էտէր-
սէն ախլագի էօմրտէ ֆիւթուհաթա նաիլ օլուր-
սուն, էթմէզսէն մաղլուպիյէթ սէնին իլիւն հա-
զըր տըր, զիրա պագ քի խալիգ չէլէնկի ճէհ-
տէ վէ ֆիւթուհաթը միւճահէտէյէ րապթ
էթմիշ տիր :

Ալ ինսան վէ իւմիս մէսէլէսինի, «նի՞չիւն
իմանըմ սարտար վէ իւմիւտիմ արա սըրա զաիլ օ-
լուր,» չիւնքի իմանը երգաճագ վէ իւմիտի սարսա-
ճագ հալլար իլինտէ սին, անըն իլիւն լաղըմ տըր
քի պունտա տա միւճահէտէտէ պուլունարագ
սարսմազ պիր իմանա վէ գալի պիր իւմիտէ
նաիլ օլմաղլէ չիւպհէլէրէ զալիպ կէլէսին, պիր
թարաֆտան իւմիտսիլլիք, տիկէր թարաֆտան
իւմիտ, պիր թարաֆտան իման, տիկէր թարաֆ-
տան իմանսըզլըգ, իշթէ չօգ տէֆա պու իքի
աքսի հալլէր իլինտէ էզիլմէն տիր քի իւմիտին

ըշըղընա վէ իմանըն լէնկերինէ ֆիւթուհաթ պաղըյաթաճադ տըր: Տօթութում, դալպին վէ ֆիւթին շիւպհէ վէ վէսվէսէլէրինէ զալէպէ էթմէնին պիր Խօլու տա անլէրլէ կիւրէշմէք տիր: Գօ շիւպհէ վէ վէսվէսէլէրին պուլութլարը նէ՝ դատար գօյու օլուր իսէ օլտուն, պէս սէն սահիպի սէպաթ օլ, պիր աղտան անլէրին կէօքսինտէ էպէտի իւմիտ վէ իմանըն դալսը գուլաճընը կէօրմէքլէ նախի զաֆէր օլաճագսընէ Լաքին սագըն, պունտա լաղըմ օլան մէրտիլի վէ սապը ու սէպաթը իպրաղ էթմէղսէն, էօմըրին կէմիսինի իմանաղըղ վէ իւմիտսիլլիլին տէրեասընտա զարգ էթմէքլէ մաղլուպ տիւշէրսին:

Պիրատէր եա հէմշիրէ, զանն էթմէ քի միւմին վէ միւմինէլէր գօլայ գօլայընա իմանտա սապիթ դարար օլտուլար խա՛յր, պու ֆիւթուհաթա նախ օլմադ իշիւն անլէր աղ մէշագգաթ չէքմէտիլէր. աղ կէօղ եաչլարը տէօքմէտիլէր վէ աղ միւհաճհէտէտէ պուլունմաարլար: Զիրա հագիգի իմանտա դարարկիր օլմաղտան ֆիւթրին էվիլէլա շիւպհէ տալլալարը իլէ տէօյիւշմէսի, վէ հագիգի իւմիտէ նախ օլմաղտան էվիլէլա գալպին քէտէրլէրլէ դըրըմասը թէրթիպի իլահի նէթիճէսի տիր:

4. Էօմրիւն միւնահէսէսի հագիգի մէսէրրէքէ նախ վէ աւըր իմնալ երմէֆ իշիւն շարք սըր:

Պիղ մէսէրրէթի չօգ քէրրէ զահմէթսիղ վէ մէշագգաթսըղ էլէ կէշմիշ չէյլէրտէ տիր զանն էտէրիղ. պունտա իշիւն գօլայճա հաղըրլանմըլ ուֆա սօֆրալարընա վէ ճիւմպիւշ սահրալարընա կէօղ գալտըրըպ, քէսէմիղէ պաշգա էլլէրլէ տօլտուրուլմուշ լիրալարա հասրէթ չէքէրիղ: Տիւշիւնիւրիւղ քի՝ էկէր պու դատար չապալամա օլմասա իտի դաթ պէ գաթ մէսրուր վէ մէսաւտ օլուր իտիք, ամմա շիմտի ճէհա ու չապա, սըղլէթ ու մէշագգաթ օլտուգճա մէսէրրէթ քեսսէմիղ աճը իլէ մէմու տըր:

Եանլըլ տըր, էկէր պու էօմրտէ մէշագգաթ վէ զահմէթ օլմաղսա իտի, մէսէրրէթիմիղին նէվ վէ թապիւթը ֆարղըլ օլտըղը կիպի հագիգի սիրուրըմըլ տախի զայէթլէ նագըս օլաճագ իտի: Զիրա, տօթութում, էքմէյիմիղի պիղէ ֆէրահլըղլէ եէտիւրէն անըն իշիւն տէօքտիւլիւմիղ թէր տիր, աղչէնին պիղէ վէրտիլի սէվինճ՝ Խօլունա սարֆ էթտիլիմիղ էմէքտէն տիր, թաթըլ ույդուտա տույուլան սիւրուր կիւնտիւղիւն չէքիլէն մէշագգաթտան տըր, Խօլճուլըմըղը էն միւֆէրրահ գըլան տէրին տէրէլէր վէ ուզուն սահրալարտան կէշիպ ալի տաղ մէնլարէլէրիլէ մուհաթ օլմամըղ տըր: Կիւնիւն հէրարէթինտէն Խօրուլմուշ վէ եանմըլ պիրինէ սօվուգ սու փուլ նարլարը վէ գօյու կէօլկէլի չիմէնղարլար վասֆ օլունմաղ սիւրուր պախշ էտէրլէր: Խասթալըղ նէ

դատար չէթին վէ էօլիւմ իլէ միւճահատէ նէ
դատար տայանըմաղ պիր հալ իսէ իֆա-
ղաթ վէ սըհհէթտէ օլ դատար վէ զիյատէ
պատի ի սիրուր տըր :

Պու տէտիքլէրիմիզ սալթ պու էօմր իչիւն
հագիղաթ օլմայըպ՝ կէլէճէք էօմր իչիւն տախի
հագիղաթ տըր : Զիրա էպէտի հայաթտա օլա-
ճագ օլան մէսերրէթիմիզին պիր պէլլի մէնպաը
տա պու էօմրտէ իքէն կիւնահ վէ թէճօիպէլէրէ,
միւզայագա վէ մէշագղաթլարա էյլէտիյիմիզ
ղալէպէլէր օլաճագ տըր :

Սլլահ ինայէթ էտէ տէ ճիւմլէմիզ տախի
պիզէ գուվլէթ վէրէճէք օլան Րապպըմըզ Յի-
սուս Բրիստոս իլէ պիլ ճիւմլէ մէշագղաթլարա
ղալիպ կէլէ իտիք :

ԺԻԻՋԱՄԼՐ ՆԷԵՄԱՆ

«Վէ սիրիա մէլիքինն
սերասլէրի Նէմանն անրն
վաւրրասըլէ Րապպ Սիրի-
այա խէլաս պախս էրմիս օլ-
մաղլէ էճէնիսինն ինիսէ
պէօլիւմ վէ միսթպէր պիր ա-
սէմ իսի վէ պու ճէնասըլ
պիր ասէմ իսի իսէ սէ ճիւ-
զակը իսի:» 4 Միւլ. 5. 1:

Էսքի Սհտըն էն ճալիպի տիգղաթ վաղըա-
լարընտան պիրի տէ, ճիւզամըլ Նէեմանըն վաղը-
ասը տըր: Անըն պիր փուլթփէրէսթ, մէշհուր վէ
չէճաաթլը պիր սէրասըքէր, այնի վաղըթտա տա
ճիւզամըլ օլմասը, Իսրայէլ տիյարընտան քիւ-
չիւք պիր գըզըն էսիր կէթիլիլմէսի, անըն տա
քէնտինին խանէսինէ ալընմասը, գըզըն Սլլա-
հըն փէյզամպէրի Եղիսէ հագղընտա խապէր
վէրմէսի, պունուն իւզէրինէ Սիրիա փատիչա-
հընըն Իսրայէլ փատիչահընա պիր մէթուպ
եազմասը, Նէեմանըն պիր չօգ հէտիյէլէր իլէ
կիթմէսի, Իսրայէլ մէլիյինին գօրգու իլէ տօլմասը,
Եղիսէնին պու մէսէլէյի իչիթմէսի, Նէեմանըն

անա կիթմէսի վէ շիֆա թարիդինի էվվէլա
թահգիր էթտի իսէ տէ, սօնրա դապոււլ էտիպ
նաիլի շիֆա օլմասը՝ հէփ պունլար հէմ խօշ վէ
սատէ հէմ տէ մուհիմմ հագիգաթլարը շամիլ
օլան շէյլեր տիր: Վէ անըն շիֆա պուլ-
մասը վագըասընըն պիղէ թագտիմ էյլէտիյի
պիր թագըմ հագիգաթլար վար տըր քի, ան-
լէրտէն պաղըլարընը միւթալաա էթմէք իսթէրիզ:

1. Այլան սաղր պիր միլլէթին վէ եա ինքի-
խապ էյլէմիշ իսիյի սաղր պիր գալմըն ումորու-
նը իսարէ էրմէգ, անճագ հէր միլլէթ վէ հէր գալ-
մըն ումորունը սախի իսարէ էսէր:

Ալլահըն փութփէրէսթ Նէեմանըն եէտիլլէ
փութփէրէսթ պիր տիյարա, վէ անըն փութփէ-
րէսթ մէլիյի Բենադադա տիւշմէնլէրի էլինտէն
խէլաս իհասան էյլէմէսի, Ալլահը քիւլիւլէն քէն-
տինէ հասը էտէն պիր Նէհուտիյէ վէ անըն պէ-
րէքէթլէրինէ քէնտինի վարիա պիլէն պիր գալ-
մա փէք եատ կէլէպիլիւր: Պիր Նէհուտի «Նհովա
պիպիմ տիր, զայրիլէրին տէյիլ, Ալլահ Իսրայէլ
իչին մուհարէպէ էտէր, պաշգալար իչին էթ-
մէզ,» տէյէպիլիւր: Պու ճիւմլէ իլէ աէ շու հա-
գիգաթ տըր քի, Ալլահ Նէհուտինին Ալլահը օլ-
տուզու կիպի թաիֆէնին տախի տիր: Իսրայէլ
գալմընըն ումուրունը իտարէ էթտիյի կիպի
սաիրլէրին ումուրունը տախի իտարէ էտէր,

Պիր ֆէրա եա պիր միլլէթին խուսուսի

իմթիյաղլարա մալիք օլմասը շօգ քէրրէ անտէ
թէասսիւպ րուհունու մէյտանա կէթիրիր, պու
րուհ իսէ կէօղլէրի էօյլէ գարարտըր քի, սա-
հիպինի գըղզանն վէ շէֆգաթսըզ գըլտըգտան
մատա իհասանըն կէօնէնտիյի Խալիգի տէ էօյլէ
զանն էթտիրիր, պու եօլտա շօգ քէրրէ գալպլէ-
րիմիլի էօյլէ գապարտըր ըզ քի, զուրուրումուզ-
տան նաչի տաիրէմիզտէն խարիճտէ օլանլարա
թահգիրամիզ կէօզ իլէ պագարըզ: Գալպիմիլին
տարըզը տըր քի զայրիյէ եէր վէրմէզ, վէ Ալ-
լահ պիլի սէվէր իսէ պիզտէն զայրիյի սէվմէզ
զանն էտէրիլ. տէյիլ սալթ պու, անճագ Ալլահըն
էօմիլմիւլգաէ թէէսիրի, տիւնեպարըն եէքտի-
կէրինէ ալագասը վէ պու ալէմտէ էն սօն ալի
մագսէտ վէ նիշանկեահը պիլմէտիյիմիզտէն,
պիզտէն խարիճտէ օլան հէփ շէյլէրի, վէ պիղէ
ալագասը օլմայան հէփ վագըալարը պօշ վէ մա-
նասըզ ատտ էտէրիլ, քիւլիւք տիւլիւնիւրիւզ,
վէ պու սէպէպտէն Ալլահը վէ անըն թէտպիր-
լէրինի սալթ պիղէ հասը էտէրիլ:

Նանըլը տըր. Ալլահ հէր միլլէթին Ալլահը
տըր, պու սէպէպտէն հէր միլլէթին ումուրունը
տախի իտարէ էտէր, Իսրայէլ իչին մուհարէպէ
էթտիյի կիպի Սիւրիա իչին տախի մուհարէպէ
էտէր: Գալթիթին եէտիլլէ գալմընա աապիշ վէր-
տիյի կիպի, Նէեմանըն եէտիլլէ փութփէրէսթ
Սիւրիայա տա աապիշ վէրիր: Մէնգի վէ Գաուր

եւտիյէ Իթալեայը փափաւիլիյին , Վաշընկթըն
եւտիյէ Սմէրիգայը Ինկիլթէրանըն , Վէլինկթըն
եւտիյէ Ինկիլթէրա իլէ պիւթիւն Էվրօփայը
Նափօյիօն Պօնափարթըն զուլմունտան խէլաս
էտէր : Ալլահ էզէլի փլանլարընը մէյտանա կէ-
թիրմէք իշիւն պէօյլէճէ հէր գալմ վէ միլլէթ
արասընտա իշէր, անըն հիւքմիւ պիւթիւն ալէմ
իւզէրինէ ճարի տիր :

2. Ալլահ յօգ ֆէրրէ գուսրէքինի գաիմ վէ
ճէսէսճէ գուսուրյու գարլար եէսիյլէ իզհար էսէր :

Նէհման պիր սէր ասքէր օլուպ, ճիւղամլը
պիրի իտի իսէ տէ, Ալլահ ճիւլլէնին թահգիրի-
նէ տիւշար օլմուշ պու գուլու իլէ Սիւրիայա
խէլաս պախշ էյլէտի : Ինսանճա պաղարաղ պէօյ-
լէ պիր զաթըն պու կիպի պիր բիւթպէյէ կէշ-
մէսի ասլա եագըշմաղ, հալ պու քի Ալլահ անըն
վատրթասըյլէ իշ կէօրիւր, վէ անը հիւսն ի
թէվէճճիւհիւնէ մալհար գըլար :

Պունտան շու աշիքեար տըր քի, պիրինին
ճիւղամլը օլուպ օլմամասը, պիր պաշգանըն կէօղ-
լիւ եա ամա օլմասը, վէ պիր զայրիսինին վիւ-
ճիւտիւնին ալիլ պուլունմասը, Ալլահ իշիւն
ֆարգ էթմէղ : 0 նէ պօյա, նէ տէ խարիճի էն-
տամա պաղար . զէնկին օլ ֆագիր օլ, ալիմ օլ
իւմմի օլ զիյանը եօգ, արանըլան շէվգ ու շէ-
ճաաթ տըր . լաղըմ օլան՝ ֆարզա սատա-
գաթ տըր : Լիսանը աղըր օլան Մովսէ՞ս մի,

կէօթէրիշի զաիֆ վէ քէլամը հագիր օլան Պօ-
ղո՞ս մու, չիւքին չէհրէլի Սօգրաթ մը, վէ ճիւ-
զամլը Նէհմա՞ն մը, զիյանը եօգ, Ալլահ պու
կիպիլէրի չաղըրըր վէ իշինտէ գուլլանըր :

Վէ շու հագիւգաթ տըր քի պէօյլէլէր իշէ տա-
հա էլ վէրիշի օլտուգարընտան Ալլահ չօգ տէ-
ֆա պէօյլէլէրի սէշէր, նաղիք գումաշ կիյէնլէր
վէ նէֆիս թաամլար իլէ պէսլէլէնլէր չօգ քէր-
րէ իշէ կէլմէզլէր . հէր թօղտան թիթիլլէնէնլէր
վէ հէր բիւզկեարտան բահաթսըղ օլանլար, շէ-
ճաաթ ալէմինտէ պիր իշ կէօրէմէզլէր :

Ալլահ ասքէր լաղըմ օլուր իսէ, սէրին սէ-
րայլարտա վէ սէֆա պաղչէլէրինտէ նապիրճէ
պէօյիւմիւշ օլանլարը ալմաղ : Գէթիօնուն 32
պին նէֆէրտէն իպարէթ օլան օրտուսու պիլէ
օլա, գօրգաղ վէ խավֆնաք օլան պինլէրի կէ-
րի պրագըպ հէր սըզլէթ վէ ճէֆայա հաղըր
օլան անճագ 300 ասքէրի ալըր : Անըն իսթէ-
տիլի կիւնէշ կէօրմէմիշ սիմալար վէ իշ թուլ-
մամըշ էյլէր տէյիլ, իլլա սահրանըն կիւնէշինտէ
եանմըշ եիւզլէր վէ իշ սէպէպինտէն գուվլէթ-
լէնմիշ պաղուլար տըր : Ճինսինէ խրամէթ եօ-
լունտա էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօմաղա բաղի օ-
լանլար անըն իշիւն էն մագպուլ իշճիլէր տիր .
ալաճաղը ճիւղամ իլլէթի պիլէ օլա, եինէ ճիւ-
զամլըլար արասընա կիթմէյէ բաղի օլան Տամի-
եանլար վէ սէֆիլլէրին սէֆալլէթ գատէհինտէն

խօշնուտիյէթլէ իշմէյէ հաղըր պուլունան, Պրէյ- նարտ վէ փէթընլար անա տահա էվլա տըր: Վէ եիմէ պէօյլէ զաիֆ վէ գուսուրլու օլանլարա Ալլահ քէնտինի տահա զիյատէ իզհար էտէպիլ- տիյի իշիւն տիր քի, պունլարը սէչէր:

Օ՝ Գոզեաթտան իսէ Դաւիթտէ գուլվէթի- նի տահա էյի պիլտիրիր. սաչլարը ուղուն վէ սիմասը տիպէր օլան Աբխազիմտան իսէ, ճիւ- զամլը Նէեմանտա տահա աշիքեարէ կէօրիւնիւր: Ալլահ մաղրուր գալալէրի էվմէք, ֆէյլէսօֆըն իլ- մինի պօշա չըգարմագ վէ գուլվէթլինին պա- զուսունու գըրմագ իշիւն պալըգճըլարը չաղըրըր, վէ չաարըճը Պօղոս վէ Աբօրօսու տավէթ էտէր: Էյէր քէլամըն վաղը Աթինա ֆէյլէսօֆլարընա վէ Բօմա խաթիպլէրինէ գալսա իտի, տիւնեա պու կիւն սէմավի հաղիգաթլարա պու գատար զանիճէ մալիք օլմայաճագ իտի: Մէմուլ օլուն- մայան ագըլլարտան չըգան ֆիքրլէր անլէրին տահա այի պիր մէնպատան կէլտիյինէ խաթաթ տըր: Նէեման ճիւղամլը օլուն, Սիւրիայա խէ- լաս վէրիր իսէ, օ Բապպտան տըր: Պետրոս վէ Յովհաննէս Սանհետրիմի չաչըրտըր իսէ, պու Նազարէթլինին անլէր իլէ օլմասընտան տըր: Ալլահ ատէմլէրէ զահիր օլմագ իսթէրսէ, Գոզ- եաթտան իսէ կէնճ Դաւիթին արգասընտա աու- րուր, վէ Խարայէլի քիւչիւք էսիր պիր գըզտա օ տահա զիյատէ վաղ օլունուր: Օ խալիգ իսէ տէ

«գուլվէթի զաիֆլիքտէ թէքմիլ օլուր:» Թապի- աթտա տախի չօգ քէրրէ պէօյլէ տէյի⁶ մի, Մարտըն չըլըն բիւզկեարընտան իսէ Մայիս ա- յընըն լաթիֆ պատի սապահընտա տահա զիյատէ Ալլահ գօրգուսու վար, շիմէք վէ երլարըրմտան իսէ զաիֆ օլան սէտատա Օ իզհար օլունուր, երբ- թըպ խարապ էտէն սէյլէրտէն իսէ, չաղլայա- րագ վէ չաղըլ թաչլարը իւզէ սինտէն թէրէննիւմ- սաղ օլարագ ագան չայ, պիլէ Ալլահ հաղգըն- տա տահա խօշ միւժտէճի տիր:

3. Պեօյիւֆ զաքար պիյէ չօգ ֆերրէ պեօյիւֆ ճօգասնիյէթի մալիֆ Տիրէր: Նէեմանըն միւլէպէր վէ շէճաթլը պիրի օլմասը պիլէ Նէ գատար սէվինճ վէրիր իսէ, «Լաքին ճիւղամլը իտի» սէօ- զիւ տէ օլ գատար գասալէթ վէրմէքտէ տիր: Զօգ քէրրէ պէօյլէ տիր, Ա չու պէրէքէթլէրէ մալիք իսէ տէ տէրտի վար. Բ նին շէօհրէթ ու իթիպարը եէրինաէ իսէտէ իլլէթի աղըր տըր: Դ. վէք զէնիլին իսէ տէ, սէրվէթինի կէօնէնմէյէ վիւճիւտիւնիւն միւսաատէսի եօգ, իշթէ պէօյ- լէճէ հայաթըրդտա սէվինճ վէ գատալէթ, աճը, թաթլը չօգ տէֆա եէքտիկէրլինէ գաթըլմը օ- լուր. տիւնեա հիշ պիր վաղթտա սէվինճ վէ մէսէրրէթիմիլին քեասէսինի թամմ տօլտուր- մայօր: Պիզ զանն էտէրիզ քի պու պապտէ էն չօգ պաթթաղլար էքսէր տէֆա ֆաղիլլէր վէ սէ- ֆիլլէր տըր: Զէնիլինլէր վէ էսհապը գուլվէթ

օլանլար իսէ, պու նէվ պախթսըզըդտան մու-
աֆ տըրլար. էօյլէ տէյիլ տիր. ֆէլաքէթ վէ իլ-
լէթլէր թապիաթըն հէր ատէմէ պրագմը իտի-
յի պիր միրաս տըր. հիշ պիր քիմսէ պու հագդ-
ը վէրասէթտէն գաչամաղ: Ատի էհալինին
հէր տէրտ պիղէ, զէնկինէ նէ վար տէմէսի չօգ
տէֆա եանլը տըր, ֆէլաքէթլէր զէնկինէ, չէօհ-
րէթ սահիպի օլանլարա պագմաղ: Գարանլըդ
հէր եէրտէ ճիւմլէմիզ իշինն օլտուղու կիպի
աղըր վէ էլէմին քեասէսի տէ հէր եէրտէ հէր
քէսէ պիր տիր, աղըրլար վէ իլլէթլէր խաթըր
պիլմէղէր: Հէլաք էտէն մէլէք չըգար իսէ, էսիր-
կէմէք պիլմէզ, ճէֆա իլահէսի իքի կէօղիւ պաղ-
լը օլարագ տօլաչըր վէ հիշ քիմսէ անը ըիշ-
վէթլէյէմէզ:

Պինսէնալէյհ ատի նասըն վէ ֆուգարա
կիւրուհունըն էն պախթսըզ պիղ իզ, հէր տէրտ
պիղէ տիր տէյէրէք զէնկինլէրէ վէ նուֆուզ սա-
հիպի օլանլարա հասէտ իլէ պագմալարը չօգ
քէրրէ տօղրու տէյիլ տիր. նիշէ քէրրէ եիւքսէք
եէրլէրտէ տահա զիյատէ աղըր վէ զէնկին խա-
նէլէրտէ տահա քէսկին սըզըլար վար տըր. պու-
նուն իշինն տէրիզ, չօգ քէրրէ էն պախթսըզ
քիմսէ հիշ պիր չէյի օլմայան տէյիլ, իլլա հէր
չէյի վար իքէն անըն զէվզինի սիւրէմէյէն տիր.
էն սէֆիլ ֆագիր օլան տէյիլ, զէնկին օլուպ տա
եիւզիւ կիւլմէյէն տիր. էն փէրիշան գան թէր

տէօքէրէք փարա գաղանան տէյիլ իլլա հաղըր
լիրալարընը կէօնէնէմէյէն տիր: Տիւնեա պու
խուսուստա նիշէ տէֆա եանլը հիւքմ վէր-
մէքտէ տիր, վէ զանն էտէրիմ էյէր շու հագի-
գաթը խաթըրմըզտա սագլասագ քի «պէօյիւք
պաչըն պէօյիւք տէրտի օլուր. վէ Ալլահ գարը
տաղընա կէօրէ վէրիլ», Օլ զէման տահա չաքիր
պիր գալպէ նաիլ օլուպ, եիւքսէք եէրտէ օլան-
լարա հասէտ իլէ պագմատըգտան մատա պէ-
րաքս անլէր իշինն աճըլպ անլէրէ տօղրու իշ-
թիրագը գալպ իզհար էտէճէք իտիք:

էօյլէ տէյիլ մի. սիւալ էտէրիզ, ֆագիր
պիր պիրատէրէ, սանա շու սաղլամ հալինտէ վէ
ազ էնտիշէ իլէ էքմէյինի գաղանըպ եէմէք մի
տահա էյի տիր, եօգ իսէ լիրալար իլէ տօղու
գասա պաչընտա ինճէ աղըր իշինտէ եաթմա^օգ
մը. պիր ֆագիր գըզ գարնտաչա՝ սանա շու
ատի էլպիսէ իլէ եաչամա^օգ մը տահա խօշ, եօգ
իսէ աղըր գումաչլարա մալիք օլուպ տա անլէրի
կէյէմէյէճէք տէրէճէտէ պիր իլլէթին օլմասը^օ մը
խօշ տըր. ատի գապլարտա ֆէրրահը գալպլէ
մի եէմէք իսթէրսին, եօգ իսէ կիւմիւշ գապ-
լարտա քէտէրտէն սըզըլմը օլան գալպլէ^օ մի
եէմէք իսթէրսին. պանա «հէմ կիւմիւշ գապ,
հէմտէ էյի իշթահ, աղըր գումաչ վէ աղըրսըզ
վիւճիւտ, սէրվէթ վէ տէրտսիզ պաշ իքիսինի տէ
պիրլիքտէ իսթէրիմ» տէմէ, անը պու տիւնեա՝

տա կէօրէմէղսին , օ էօյլէ պիր չիչէք տիր քի նատիրաթտան աշըլըր , պու կիւլլէրին պաղչէսի պու էօմր տէյիլ տիր , սէն հայաթտա օլտուգ-
ճա , կիւնէշիյին պիր դըմը տախմա լէքէլի , նու-
րուն կէօլկէլի , վէ մէսէրրէթ գատէհին աղ եա
չօգ ածըր օլաճագ իտիյինի մէմուլ էթ :

Էօյլէ իսէ նիչի^օն հալըմըղա գանաթ էթ-
մէղիղ . վէ Սլլահ պիղի զէնկին եա պէօյիւք
զաթլար դըմատըղը իչիւն , անա դարչը սէօյլէ-
նիրիղ . պու կիւն հէր թարաֆտա ատի էհալի-
նին վէ ֆուգարա թաղըմընըն պէօյիւքլէրէ վէ
էսհապը սէրվէթ օլանլարա դարչը թաշըտըգ-
լարը հասէտ րուհու պէնճէ պու նօղթայա լա-
յըղը իլէ տիգգաթ էթմէտիքլէրինտէն տիր :
Սահիհ գուլիպէլէրտէ տէրտ չօգ , լաքին գօնագ-
լարտա տահա պէօյիւքլէրի վար . Հիթթի Ուրիյա-
նըն խանէսի խարապ տըր , լաքին Մէյիք Դաւի-
թին խանէսի տահա զիյատէ խարապ տըր . Նա-
պօթ գաթլ օլունարագ դարըսը տուլ գալըր .
լաքին Ախապ մէլիյին գանընը քէօփէքլէր եա-
լար վէ Էզապէլ իսէ տահա աղիւմ խէճալէթլէ
էօլիւր . Սիւրիալը պիր ֆագիւրին էվինտէ չօգ
քէտէր օլապիլիւր , լաքին Սէրասքէր Նէհմանըն
խանէսինտէ անտէն տահա չօգ էլէմ ու քէտէր
վար տըր :

Սլտանմա , արդապընա հէր աղըր փահալը
գոււմաշ կիյէն հէր սէֆայա մալիք օլան տէյիլ

տիր : Վէ նէ տէ տիւնեանըն քէյֆինի սիւրէնլէր
տախմա լէղիղ սօֆրալար պաշընտա օթուրանլար
տըր . հալինէ գանի օլ . գափուենու պէօյիւթմէք
խթէրսէն , տէրտինի տէ պէօյիւտիւրսին , սէր-
վէթի չօղալթմագ իսթէր իսէն , սըգլէթինի տէ
չօղալտըրսըն . տիւնեատա նէ էտէյիւմ քի փարա
եափայլըմ տէյէնլէր օլտուղը կիպի փարամը
նէ^օրէ գօյայըմ տէյէ իթէլաշ էտէնլէր տէ վար ,
եէյէճէյի օլմայանլար պուլունտուղու կիպի գա-
խիւրէսինի գօյաճագ եէր իչիւն էնտիչէ էտէն-
լէր տէ վար . կիյինէճէյի օլմայանլար օլտուղու
կիպի էսվապընը կիւվէյէ եէտիրէնլէր տէ վար :

Էօյլէ իսէ տիւնեատա պէօյիւք վէ միւթէ-
պէր , սահիպ ի սէրվէթ օլմաղա վէ իսթիրահաթը
էօմրէ ճէհա էթմէմէլի մի . սանա «խայր» տէ-
մէմ . հէր նէ օլուր իսէն օլ , նէ գատար իլէրի
կիտէր իսէն կիթ , ֆագաթ ունուլթմա քի , պէօ-
յիւք պիր զաթ օլտուղուն վէ քէնտինէ գանի-
մէթ եըղտըղըն հալտէ զամմ ու գատալէթինի վէ
էլէմ ու քէտէրինի խիթամա կէթիրմէյէճէք ,
պիլլաքս արթըրմըշ օլաճագսըն : Էօյլէ իսէ սէն
է՛յ զէնկին օլմաղը թամա էտէն տօսթոււմ պու-
նա հաղըր օլ . վէ սէն տէ է՛յ ֆագիւր օլան պի-
րատէր վէ դըզգարնտաշ , սէն տէ հալինէ շա-
քիր օլ :

4. Ալլահըն հիւսնի քէվեճճիւհիւ վէ ինսան
ու ինսայէրի հէսիյէրիէ ալընմագ :

Նէհեման վէ Էֆէնտիսի, Իսրայէլ տիյարընտա
պիր փէյլամպէր վաբ իտիյինի իշիթտիբլէրի կի-
պի, մէլիբ պիր մէքթուպ եազտը. դուլու իսէ, 13
պին լիւս գըլմէթինտէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ
պիր թագըմ էլպիսէ սլըպ, սէրիէն եօլա չըգտը,
շու իւմիտ իլէ քի բիւթպէսի, փարասը վէ նա-
մէսի իլէ տէրհալ շիֆայա նաիլ օլաճագ տըր,
Լաքին նաիլի մուվաֆֆագիլէթ օլամատը, զիրա
արատըղը աթիլէ նէ փարա նէ տէ նուֆուզ իլէ
էլէ կէլէ պիլիր իտի:

Ալլահ հիշ պիր վագըթտա իհսանընը փա-
րա իլէ սաթմազ վէ հէտիլէլէր գապուլ էլլէ-
տիլի իշիւն խաթր կէօղէթմէզ, օ ատէմ տէյիլ
տիր քի թալթիֆէ վէ միւտահանէյէ պագարագ
սէնին կէօնլիւնիւ խօշ էթսին: Ալլահ էթմէք
խաթտիլի շէյի սալթ քէնտինին միւնասիպ սայ-
տըղը իշիւն էտէր: Օ հիշ պիր քիմսէյէ կէօք-
սիւնտէքի նիշանլարընա վէ ֆամիլեատընըն խա-
նէտան օլմասընա պագարագ գափու աշմազ,
Ալլահ աթիլէյէ պագմազ վէ միւտահանէ իլէ իշ
կէօրմէզ, անըն փէյլամպէրի սէօյլէյէճէք իսէ
լիրալարտան թահրիբ օլունարագ սէօյլէմէզ, նէ
մէլիլին էմրի, նէ տէ Նէհեմանըն սէր ապէր օլ-
մասը անա պիր թէէսիր էտէր:

Հագիգի փէյլամպէրին սըֆէթ ի մախսու-
սէսի պու տըր. խաթըր իշիւն եա միւտահանէ
իշիւն եա տա ալթունլարըն խաթըր իշիւն իշ

կէօրէն փէյլամպէր եա վաիզ Ալլահըն հագիգի
էլլիսի տէյիլ տիր. գապուլ էլլէտիլի նիշանլար
եա պախիշիլէր իշիւն Բաղամըն կէօնլիւնէ սէօյ-
լէմէյէ հաղըր օլանլար անճագ պիր մէրքէպտէն
թագիր եէմէյէ լայըգ տըրլար:

Եղիսէ պու թագըմտան տէյիլ իտի. Ալլա-
հըն աթիլէլէրինին հէտիլէլէր իլէ եա նուֆուզ
իլէ ալընամազ իտիլինէ գանի իտի: պու սէպէպ-
տէն սալթ Ալլահըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւնիւ
գազանսընլար իշիւն քիլիսայա ազէ կէօնտէ-
րէնլէր, էօլմէք իւզրէ իքէն խայրխահ մագսէտ-
լէրէ վասիլէթլէր էտէնլէր վէ Ալլահ ֆիլան պէ-
լայը իւզէրլէրինտէն գալտըրտըն տէյէ գուր-
պանլար քէսէնլէր եանըլըրլար, Ալլահ բիշվէթ
եէմէզ վէ նէ տէ փարա վէրիլտիլի իշիւն պիր
քիմսէյէ ճէննէթին գափուսուսու աշար: Էկէր
իլահի պախիշիլէր նուֆուզ վէ փարա իլէ ալը-
նաճագ օլսա իտի, վայ օլուր իտի նուֆուզ վէ
փարասը օլմայանլարըն պաշընա:

Զիյատէսիլլէ սէվինէճէք պիր խուսուս տըր
քի, տիւնեա կիտիլինէ բիւթպէ՝ էն չօգ փարա
վէրէնին, իթիպար՝ էն չօգ սաշանըն վէ նիշան՝
էն չօգ միւտահանէ էտէնին իքէն, Ալլահ իշիւն
պէօյլէ տէյիլ տիր: Օ՝ հիշ պիր քիմսէյի, նէ
ֆագիր օլտուղու վէ նէ տէ միւթպէր օլմա-
տըղը իշիւն բէտտ էտէր, անըն աթիլէլէրի հէր
քէս իշիւն տիր, անըն իշիւն «հեյ թալէպ էտէն

ալըր, արայան պուլուր վէ չալանա ալըրը տէ-
նիւմիշ տիր:

5. Ալլահ պիզէ շիճա վերմեզսեն եվվեշ
պիզի պարըրըրըրգսան պոշալթմազ խսքեր:

Նէհման մէքթուպունա, հէտիյէլէրինէ վէ
աթլար իլէ արապալարընա կիւլէնէրէք մութ-
լագ շիֆա պուլաճաղընա ինանմըշ իտի. պու
սէպէպտէն նէ վազթ փէյլամպեր գափույա
պիլէ կէլմէտի իսէ պու շէյ անըն ծնօրընա տօ-
գունտու վէ մէմուլին դայրի մուամէլէյի կէօր-
տիւ իսէ շիֆա թարիզինի պիլէ թահգիր էտիպ
ճէհալէթինտէն նաշի դաղապնագ օլտու, լաքին
պագ Ալլահ անը նիճէ ալլագլանտըրտը վէ մաղ-
րուր բուհունու նասըլ գըրտը. պէնտէկեանը
անա՝ «էյ Փէտէր, էկէր փէյլամպեր սանա պէօ-
յիւք պիր շէյ սէօյլէսէ իտի անը իճրա էթմէ՞դ
մի իտին, նէ՞րէտէ գալտը քի սանա երյգան
վէ թահիր օլ տէմիշ տիր,» տէտիլէր:

Պէօյլէճէ հագգ օլան թաղիւրի գուլլարըն-
տան վէ ագիլանէ նասիհաթը պէնտէկեանընտան
իշիթմէրէ թէքէպպիւրիւ թէքտիր էտիլտի վէ
մաղրուր գալպի գըրըլտը, պատէհու նախի շի-
ֆա օլտու:

Ալլահըն նիլէ քիմսէլէր իլէ մուամէլէսի պու
եօլտա տըր. անլէրէ պէրէքէթ պօշալթմաղտան
էվվէլ, էվվէլա անլէրի դուրուրըրընտան պօշալ-
տըր, չօղլար Րապպըն հուզուրունտա խօտպին

պիր բուհ իլէ կէզէրլէր վէ թափր ու հարաքէթ-
լէրինտէ գալպի մաղրուր իզհար էտէրլէր, վէ
դանն էտէրսին քի, հէման պու սէպէպտէն պուն-
լար իլահի պէրէքէթլէրի պիր նէվ հագգ կիպի
իտաիա էտէրլէր վէ դայրիլէրտէն հագգլարընը
նիճէ ալըրլար իսէ Ալլահտան տա էօյլէ ալմադ-
լըղա գալզըրլար վէ լաքին Ալլահըն աթիյէլէրի
պու եօլտա կէլմէզ վէ պէրէքէթ Ուլլահ պու
եօլտա թահսիլ օլունմազ:

Մաղրուր գալպ անըն իշիւն մէսքէն տէյիլ
տիր. պու սէպէպտէն Ալլահ անտէ սաքին օլ-
մագ իսթէտիյի մաղրուր գալպի էվվէլա ալլագ-
լատըր վէ պու եօլտա պէրէքէթ վէլմէք իսթէ-
տիյի քիմսէյի էվվէլա մէյուս էտէր, վէ կիւլ-
տիւրէճէք իտիլինի էվվէլա աղլատըր. Օ՝ դու-
րուրունտա թէաղլիւմ էտէնէ ճէլալինի կէյին-
տիրէմէզ. պունուն իշիւն էյէր Ալլահ սանա սա-
լահը իլէ կէյինտիրմէք իսթէրսէ էվվէլա սէնի
սէնինըրնտէն սօյար. սէնտէ մուհապպէթինի իզ-
հար էթմէք իսթէրսէ, էվվէլա սէնի Պօղրս կիպի
եէրէ սէրէր. սէնտէ իման հուսուլա կէթիրմէք
իսթէր իսէ, էվվէլա ֆանի իւմիտլէրինի մահվ
էտէր. սէնի հագգ եօլա գուլաղուղլամագ իս-
թէրսէ էվվէլա էյրի եօլունտա սէնի փէրիշան
գըլար. էյէր սէնին կէօյլէրինի կէօյէ գալտըր-
մագ իսթէրսէ եէրէ մէյյալ օլան սէվտալարընը
սօլունտուր վէ գալպինի քէնտինէ ալմագ իս-

Թէրսէ, եվդէլա դալպինին փութունու գըրար :

Պանուն իչին էյէր Ալլահ սանա սէնին իս-
թէյին կիպի մուամէլէ էթմէլ իսէ, վէ փէյլամ-
պէր մէմուլ էթտիյին կիպի սանա կէլմէղսէ դա-
ղապնար օլմա. տուալարընա սէնին տիւշինտիւ-
յինէ կէօրէ ճէվապ վէրիլմէղսէ մըրըլտանմա,
իւմիտ վէ արղուլարըն պօշա չըգար իսէ Թէշէքքի
էթմէ, հէփ պունլար չօգ քէրրէ սէնի սէնին
պաթըլըգլարընտան պօշալթմադ իչին վուգու
պուլըլար :

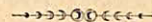
Իմտի, «փէյլամպէր տըշարը եանըմա չը-
գաճագ իտի. նիչին չըգմատը» տէյէ փիւր
ղաղապ օլմա : Ալլահ իլէ չէքիշմէք օլմալ. անա
«նիչին չէօյլէ էտիյօրսուն» տէմէք սալթ քէնտի
համագաթըմըղ պէյան էթմէք տիր : Խալիգ
ատէմ տէյիլ տիր քի մուղայիր ի ագլ օլան
մաթլուպտա պուլընսուն, օ սանա հէր նէ տէր
իսէ, սանա էն ֆաիտէլի օլտուղու իչին տէր. ա-
նըն էմրինէ հէփ տույղուլարըն պիլէ գարչը
կէլսէ, եինէ օլ էմրի թահգիր էթմէ. էյէր
Նէեման փիւր զաղապ օլարագ կէրի կիթսէ իտի,
ղաղապը քէնտինէ փէք փահալը օթուրաճագ
իտի : Տաիմա պէօյլէ տիր. հագգսըղ օլան ու-
թուլուր վէ պէհուտէ եէրէ զաղապլանան քէնտի
ալէյինէ զաղապլանըր, քիւսէն քէսէտէն զայպ
էտէր, վէ պօշ եէրէ էօլքէլէնէն տիվանէ կիպի
տիր. քէնտի քէնտինի եարալար :

Սէվինիրիզ քի Նէեման փէք օլ գատար
ագըլըղ պիրի տէյիլ իտի, զաղապը թէզ օլ-
տուղու կիպի, իթաաթը տա թէզ իտի, չօգլար
իչին հալ պէօյլէ տէյիլ տիր. անէր սալթ դա-
ղապլանմայը պիլիրէր, լաքին անը էնտիրմէյի
պիլմէղլէր, հագգսըղըղը սէշէրէր, լաքին հա-
գիգաթը իսէ ըէտտ էտէրէր, իթաաթ բուհու
անլէրտէն պաիտ տիր : Սէն պէօյլէլէր հագգըն-
տա իւմիտ էթմէ, զիրտ խօտպինլիյինտէ էօլէ-
ճէք վէ ինաունտա թէլէֆ օլաճագ օլանլար
պունլար տըր : Նէեման զաղապա հագըր օլտու-
ղու կիպի, իթաաթա տաիսի հագըր իտի, թա-
պիաթը էյի վէ քէօթիւ, ալի վէ էտնա, իքի
ունսուրտա անտէ մէվնուտ իտի, վէ իշթէ
շայանը մէտհ պիր խուսուս՝ միւմաիլէյին քէօ-
թիւյիւ էյի վէ էտնայը ալի օլան իլէ ալթ էթ-
մէսի իտի. «Պանա եօլ կէօսթէրէն եա սէօյլէ-
յէն պէնիմ գուլարըմ տըր,» տէյէ անլէրին
հագգ օլան թաղիր վէ նասիհաթ եօլու սէօլ-
լէրինի ըէտտ վէ թահգիր էյլէմէտի. անճագ
հագիգաթը կէօրտիւ վէ անա իթաաթ էթտի.
սէն տէ պէօյլէ էթ, էյի տույղուն իլէ քէօթիւ-
յիւ, ալի արղուն իլէ ատի մէյլի ալթ էթ, դա-
ղապա մէյտան վէրմէ, սանա եօլ կէօսթէրէն եա
սէնի թաղիր էտէն խըտմէթճին, չօճուղուն եա
տիւշմէնին պիլէ օլա, եինէ հագիգաթա եէօն
տէօնտէրմէ, Նէեման կիպի իթաաթա հագըր օլ

Թագվա թարիգինտէ, պէքլէմէտիյին հալլերէ
րասթ կէլիր իսէն շաշըրմա, արզու վէ հավէս-
լէրինէ մուխալիֆ շէյլէր զուհուր էտէր իսէ
«Պէն իսէ պէօյլէ մէմուլ էթմէտիմ իտի» տէ-
յերէք կէրի տէօնմէ, թէքլիֆ հէր նէ իսէ միւ-
թիւ ու վէ իլերի կիթ: Արզուն շիֆա պուլմագ
տէյիլ մի, տէնիլէնի էթ. իսթէրմի սին քի
եէնի մախլուդ օլաւըն, վասըթաւընը իճրայա
գօ. կէօնլին ֆէսատտան գուրթուլմագ մը,
Ալլահըն թային էթտիյի եօլլարա րազի օլ, սէն
քէնտի թէքլիֆինէ կէօրէ նէճաթ արամա, շի-
ֆայը փէյլամպէրտէն պէքլէյօր իսէն անա թէս-
լիմ օլ, եօգ իսէ Ապանա վէ Փարֆար րմագ-
լարընա կիթ, հէմ փէյլամպէրէ կէլմէք հէմ տէ
կէօնլինճէ խէլաս պուլմագ՝ պուլ օլամագ, եա
սէնի սէն գուրթար եա տա օ իշի Ալլահա պրագ,
հէմ ֆրիստտա կէլմէք հէմ տէ քէյֆինէ կէօրէ
խէլաս արամագ՝ պուլ միւմըինսիլ տիր, սէն պէս
սանա էմր օլունանը էթ. իշթէ սէնին իշիւն
հէր շէյ պէրէքէթ տիր:

Էկէր էմր՝ «խէլաս օլմագ իշիւն իման էթ»
իսէ, ինան Խէլասքերընա, խէլաս օլուրսուն
«հայաթըն իշիւն արտըմճա կէլ» իսէ, կիթ Յիսու-
սուն արտընճա վէ հայաթա մալիք օլուրսուն «մէ-
սէրրէթ վէ սէլամէթին իշիւն գալպի Ալլահա
վէր» իսէ վէր գալպինի Անա, հէր ագլտան եիւ-
ճէ օլան Ալլահըն սէլամէթի գալպինի մէմլու
գըլաճագ տրը:

Կ Է Ճ Ե Ս Ի Զ Տ Ի Յ Ա Ր

«Չիւնֆի orusui կեհէկ օլմայանագ սր:», Յայս. 21, 25:

Կէճէ. Պիր թարաֆտան հայաթ ալէմինին
իսթիրահաթ վէ քէսպ ի մէնֆաաթը իշիւն նէ-
գատար տա մուգթալի իսէ, տիկէր թարաֆտան
տա ինսան իշիւն նէ՝ գատար նախօշ հիստիյա-
թը համիլ տիր: Շէն օլան գալպ անտէն մահ-
զուլ օլմատըլը կիպի, գըրըդ գալպ անտէն
քիւլլիյէն նէֆրէթ էտէր: Խասթա իշիւն էն
աղըր հալլերտէն պիրի կէճէ զուլմէթի, վէ է-
լէմ ու քէտէր եաշլարը տէօքէն իշիւն էն շէ-
քիլմէզ պիր հալ՝ շաֆաղը սէօքմէզ օլան կէճէ-
լէր տիր: Հէր նէտէն իսէ, ինսանըն ճանընտա
նուր իշիւն սէօյիւնմէզ պիր հասրէթ վար տըր:
Հէր նէ շէյ քի ճանա մուճիպ ի սէֆա վէ սէլա-
մէթ տիր, անը իշթիյագլէ գուճագլամաղա,
պիլ աքս նէ շէյ քի մուճիպ ի տէրտ վէ ճէֆա
տըր, անը իսէ րէտտ էթմէյէ հաղըրըզ: Աճէպա
ճանտա ալի վէ ալա օլան շէյլէր իշիւն օլան
շու տէրին հասրէթ վէ իշթիյագ, օլ շէյլէրին
պիլէ պախշ օլունաճաղընա պիր տէլիլ ի քեա-

Ֆի տէ՞յիլ մի: Իշթէ պուրատա կէլէճէք հայաթ մէսէլէսի մէյտանա կէլիր: Վա՞ր մը պիր ախէր տիւնեա քի պիղ անտէ պէր հայաթ օլաճաղըզ, վա՞ր մը պիր պաշգա ալէմ քի ճան օրայա ինթիգալլէ պու էպէտի հասրէթլէրինի իգնա էտէճէք տիր: Պու միսիլլու ճանլը սիւալլարա գաթի վէ շաշմալ ճէվապ վէրմէք ագլի գապիլլէյէթ վէ շախսի թէճրիպէմիզ տաիրէսինէ քեամիլէն տիւշմէզ իսէտէ, էզ ճիւմլէ պու Րաժօն (Reason) վէ պու բուհուսուզլըն գալլրայլա մագուլ վէ մագպուլ կէօրտիլլի պիր թագըմ պէրահին տախի վար քի, անլէր պիղի իգնա վէ իլգամա քեաֆի տիր տէյի զանն էտէրիզ:

1. Ինսանտա էպէտի հայաթա տօղրու օլան էպէսի պիր հասրէք:

Եաշամաղա օլան պու արզու վէ հասրէթ պիղի էօյլէ զապթ էթմիշ տիր քի, անըն թէէմինի իշիւն էն զըզըյմէթ շէյլէրիմիղի պիլէ ֆէտա էթմէյէ քէմալը հասրէթլէ հալլըրըզ. հէր շէյտէն վաղ կէշէրիզ, ամմա հայաթտան վաղ կէշմէք ասլա իսթէմէյիզ էօլիւմտէն պու տէրէճէ խալֆ էթմէմիզ, կէլէճէք հայաթըն օլմատըղընտան տէյիլ, իլլա տահա զիյատէ հայաթա օլան միւշթաղիյէթիմիղտէն տիր: Իշթէ պու տէրին հասրէթ, վէ պու սօնսուզ աշգ հէմ ճանըն էօլիւմիղլիլինէ հէմ տէ էպէտի հայաթըն վարըզընա շահիտ տէյիլ մի:

2. Թապիաթտա հէր շէյ քէմալէ եէթիշիր իքէն ռուհուսուզլըն պու գաիտէյէ իսթիանա օլամազ:

Ձիհայաթ օլան հէր շէյ տէվրի հայաթընը իթմամլէ, անտէն ալընմըշ իտիլի զէմինէ ըիւճիւ էտէր իքէն, ինսանըն բուհուստա վէ բուհուն հասրէթ վէ գուվլէթլէրինտէ անըն աքսիսի տինճիլլէ, հայաթտա պագի գալմաղա, վէ տահա քեամիլ պիր էօմր եաշամաղա տօղրու աճաիպ պիր թաղէլիք մէյտանա կէլիյօր. ճէսէտճէ փիլիք ամմա բուհա կէնճիլլէ զահիր օլույօր, վէ պու խուսուստա Պօղոս բէսուլըն «Լաքին պիղիմ զահիրի ատէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէտէ, պաթընի օլան կիւնտէն կիւնէ եէնիլէնիր» (2. Գօր. 4, 16) տէտիլի թամմ պիր հագիգաթ օլուպ, ինքեար գապուլ էթմէզ Իմտի բուհուսուզլըն պու ահվալը կէլէճէք ալէմտէ անա իհսան օլունաճագ ֆուրսաթլարըն նի՞շիւն փէյի օլմասըն:

3. Մատտի ալէմ արգասընտա զահիր օլան մանէվի ալէմ:

Պու հայաթտա իքի նէվ ալէմ իշինտէյիզ մատտի վէ մանէվի. մատտի օլանլար զէմինի վէ զէմանի օլտուղը հալտէ, մանէվի օլանլար բուհա վէ բուհանի ալէմէ թէալլիւզ էտէրլէր: Վէ իշթէ մանէվի օլանլար տըր քի, մատտի օլանլար իլէ պիղէ իզհար վէ պէյան օլունմագ:

տա տըրլար. մատտի հայաթ մանէվի հայաթըն,
մատտի հիւսն մանէվի հիւսնին, մատտի իֆֆէթ
մանէվի իֆֆէթին, վէ մատտի գուվվէթ մա-
նէվի գուվվէթին իզհար ու պէյանը վէ պուն-
լարաան «կէօրիւնէնէր զէմանի վէ կէօրիւնմէ-
յէնէր էպէտի» օլտուգճա, նէ՞ իշիւն բուհլար
ալէմինէ ինանմայաճաղը:

4. Գուսրէր վէ մուհապէր ի իշահիյէնին պի-
զէ վէրմիշ իսիյի քէեմիւնար:

Էկէր օլ զաթը ճէլիլին գուտրէթ ի իւա-
հիյէսի պու միսիւլլի պիր տիւնեա վէ ինսան
կիպի պիր մախլուգ մէյտանա կէթիրէ պիլիր
իսէ, նէ՞ սէպէպ վար քի, կէլէճէք ալէմտէ թէք-
րար պիլի հայաթտա պագի սագլամասըն: Հա-
յաթտա պիլէ պու գատար մուհապէթ գալ-
պինի աչան նի՞շիւն կէլէճէք հայաթ իշիւն աչ-
մասըն:

5. Իշահը իշահի.

Ահա ը աթիգ վէ պախուսուս Ահա ը ճէտիտ
պու հագիգաթլէ նէ՞ գատար տօլու տըր, ալէլ
խուսուս միւպարէք Բապալըմըլըն թալիմ, գը-
յամ վէ ուրուճու պու հագիգաթա նէ՞ գատար
տիրի պիր շահիտ օլմուշ տըր: Օ կէլէճէք հա-
յաթ հագիգընտա՝ պու հայաթ հագիգընտա սէօյ-
լէր կիպի, զէրրէ գատար շէքք ու շիւպհէսի օլ-
մայարագ սէօյլէմիշ տիր. շէօյլէ քի, «Գալպինիզ
միզթարիպ օլմասըն, Փէտէրիմին խանէսինտէ

չօգ մէսքէնէր վար տըր. օլմասա իտի, սիզէ
տէր իտիմ, սիզէ եէր հաղըրլամաղա կիտիյօ-
րում. Յով. 14. 1-3: կիպի պէրրագ իֆատէլէրի
նի՞շիւն պիլի կէլէճէք օլան հայաթ հագիգընտա
իզնա էթմէսին: Վէ եիւնէ. Պու կէլէճէք օլան
ալէմ հագիգընտա պիլմէրլիյի արզու էթտիյիմիզ
նէ՞ գատար շէյլէր վար տըր քի, անլէրտէն նի-
շէլէրի պիլտէն մէսթուր իսէ տէ, նէ գատարլար
իշիւն տէ շայանը գապուլ վէ մագուլ հագիգաթ-
լար Գիթապը Մուգատտէստէ, իլմի քէշֆիյաթ-
տա, վէ թապի ի ալէմտէ պիլէ իմա վէ պէյան
էտիլմիշլէր տիր: Պունուսն իշիւն տիգգաթընըլը
Ալլահըմըլըն ինայէթիլլէ էսաս ը քէլամըն պիլէ
իմա էթտիյի պիր գաշ նօգթալարա տավէթ
էթմէք իսթէրիմ:

Ա. Էօյրէնէ պիլիրիզ քի օլ կէլէճէք օլան
տիյարտա կէճէ վէ անըն մէյտանա կէթիրտիյի
գուրմէք օլմայաճագ տըր:

Իհթիյաթլէ սէօյլէմէք իսթէրիզ. վագաա
պիլ կէլէճէք օլան ալէմին հէր պիր ահվալընը
քեամիլէն պիլմէյիզ, էզ ճիւմլէ շու գատարընա
գանի օլամա՞ղ մըյըլ քի, պու տիւնեա վէ ա-
նըն թէրթիպլէրինտէն տահա ալա վէ տահա
էֆղալ տիւնեալար թէրթիպ օլունմուշ տըր, զիրա
իլահի իլմ օլ գատար մահտուտ տէյիլ տիր քի,
օ պէս պու կիպի պիր տիւնեա թէհիյէ էտէ-
պիլիր, վէ զիյատէսինի էտէմէզ, տէյէլիմ: Օլ

պինիհայէ իւմ՝ քիմ պիլիր կէլէճէք օլան ալէմ՝
էրտէ նէլէր խալդ էթմիշ, վէ նէ աճիպ թէր-
թիպ վէ թէտալիրէր մէյտանա կէթիրմիշ տիր-
ճէօյլէ քի պու հադիգաթ եանընտա նի՞չիւն
տէմէյէլիմ, օլապիլիր էօյլէ մէսքէնլէր քի, ֆիլ
հադիգա օրատա կէճէնին օլմամասը, վէ նուրուն
տաիմ իւլ էվգաթ փարլամասը գապիլ տիր:

Վէ եիճէ, աշիքեար տըր քի, կէճէ մահզա
պու էօմր իշիւն թէրթիպ օլունմուշ տըր. զիրա
ինսան տաիի իշինտէ օլարագ կէրէք հայվանի
վէ կէրէք նէպաթի ալէմ մէվճուտիյէթ վէ թէ-
րագղը նօզթասընտան, կէճէյէ հէր հալտէ
միւհթաճ գըլընմը տըր: Ճէսէտլէրիմիլին թէր-
թիպ վէ քէրէսթէսի իգթիզասընտան տըր քի,
իսթիրահաթ վէ զայ օլան գուվլէթին իպգասը
իշիւն ույգու, վէ ույգու իշիւն տէ կէճէ պիզէ
զարուրի տիր: Վէ լաքին «Էկէր քիւլպէ օլան
իշպու զէմինի խանէմիզ պօղուլուրսա, Սլահ-
տան էպէտի պիր պինամըզ, եանի սէմավաթտա
էլ իլէ եափըլմամըշ խանէմիզ» օլաճագ իսէ,
(2 Գօր. 5. 1:) վէ քէզա «Շու ֆանի օլան՝ ֆա-
նի օլմայանը կէյէճէք, վէ պու էօլիւմէ միւլ-
թէլա օլան էօլիւմսիւլլիւլի» ալաճագ իսէ,
(1, Կոր. 15: 53:) օլ զէման արթըզ իսթիրահաթ
վէ դաիպ օլան գուվլէթին թահսիլի իշիւն աճէ-
պա կէճէյէ խուսուսի պիր իհթիյաճ օլաճագ
մը: Հայաթ իշիւն պու հաղըր թէրթիպտէն

դայրի պիր թէրթիպ օլամազ տէմէք սալթ քէն-
տի ճէհալէթիմիզի իպրագ էթմէք տիր. զիրա
էկէր եօրուլմաղա վէ իփրանմաղա միւլթէլա
օլան պու վիւճիւտ իշիւն պու կիպի պիր թէր-
թիպ օլույօր իսէ, նէ՞ սէպէպ վար քի իփրան-
մաղ վէ եօրուլմաղ օլան էօլմէզ ըուհուլուլ ի-
շիւն պիր ախէր թէրթիպ օլմասըն:

Շու հալտէ կէճէնին օլմատըզ տիյար նէ՞
մութլու պիր տիյար օլմալը տըր. զիրա տաիմի
նուր ճանա շիրին, վէ տաիմի պահար ըուհուլու-
ղա սէֆէպախշ տըր: Տէյիլ սալթ պու, իլլա կէճէ
պիզէ էօմրիւն ֆանիլէք վէ գըսալըղընը, վէ
մէզարըն մէզլէթինի իիպար էթմէքլէ, պիզիմ
իշիւն եաս ու քէտէր խաթըրէսի օլմուշ տըր.
լաքին արթըզ օլ տիյարտա կէճէնին օլմայաճա-
ղը պիզի պու կիպի խաթըրէլէրտէն տէ մուաֆ
գըլմայաճագ մը:

Բ. Օրատա կիւնահըն զուլմէթի օլմայաճագ
տըր:

Կիւնահըն պիր պէլլի թէշպիհի տէ զուլմէթ
տիր. վէ նիճէ կէճէ վէ անըն զուլմէթի, պէօյլէ
տէ կիւնահ վէ անըն ֆէսատը ճանա աղըրըզ,
սըզլէթ ու մէշագգաթ վէ գօրգու տըր: Սահիհ,
կէլէճէք օլան ալէմտէ կիւնահըն հիւքմիւ վէ օլ
էօմրէ անըն ալագասը նէ օլաճաղընը քեամիլէն
պիլմէզ իսէք տէ, հիշ տէյիլ շու գատարընա
գանի օլապիլիրիզ քի, օլ սէմավի մէսքէնլէրտէ,

Բապարմըզ Յիսուս Բրիստոսուն քէնտինի սէ-
վէնլէրէ հազըրլամը վէ հազըրլամագտա օլտու-
ղու գօնագլարա կիւնահըն հիւքմ ու նուֆու-
ղու օլմայաճագ տըր. զիրա օլ տիյար սալահըն
վէ սալիհլէրին անտէ սաքին օլաճաղը պիր տի-
յարը մուգատտէս օլաճագ տըր: «Լաքին անըն
վատը իւզրէ, սալահըն սաքին օլաճաղը եէնի
սէմավաթ վէ եէնի զէմինէ մունթաղըրըզ»
(2. Պետ. 13, 13:) «Վէ անըն իչինէ նափաք պիր
շէյ էտէն, եախօտ մէքրուհաթ վէ եալանը իր-
թիրեապ էտէն ապա կիրմէյիպ, անճագ Գուղունըն
հայաթ քիթապընտա գայտ օլունանլար կիրէճէքլէր
տիր:» (Յայտ. 21. 27:) օրատա կիւնահ օլմայաճագ,
զիրա պու էօմրտէ կիւնահա զալէպէ էթ-
մէքլէ թէճտիտի էօմր ու ախլագա մալիք օլ-
մուշ ըուհլար արթըզ պու եօլտա անըն պէնտ-
լէրինի գըրմըշ տըրլար: Օլմայաճագ տըր, զիրա
շու էօմրտէ կիւնահըն պիր պէլլի մուճիպի օլան
պու կիւնահլը վիւճուտ՝ կիւնահսըզ օլանը կէ-
յէճէք տիր. օլմայաճագ տըր, զիրա հէնուզ պու
էօմրտէ սալահ վէ գուտսիյէթ էօմրինէ կիրմիշ
օլան ըուհլար օրատա իլահի հայաթտա քէսպի
թէրագգը էտէճէքլէր տիր: «Զիրա շիմտի ալի-
նէտէն ըմզլէ, ամմա օլ զէման եիւզ եիւզէ
կէօրիւրիւզ:» (1. Գոր. 13. 12:) «Պիզիմ ճիւմլէ-
միզ իսէ Բապարն ճէլալինի ալինէտէ կիպի նի-
գապսըզ եիւզ իլէ սէյր էտէրէք, կէօյա Բապ-

պըն ըուհու թարաֆընտան հէման օլ սուրէթտէ
ճէլալտան ճէլալա թէպտիլ օլունուրուզ:» (2.
կոր. 3. 18:)

Տիգգաթ օլունսա կէրէք տիր քի, պու ի-
ֆատէլէրիմիզ պաշըճա շու էօմրտէ իման, թէվ-
պէ վէ խէլասա մալիք օլուպ, սալիհլէր սիւքինէ
կիրմիշ օլանլար իչիւն տիր, թէվպէ էթմէմիշ
օլուպ, կիւնահընտա էօլէնլէր իչիւն իսէ, եինէ
կիւնահըն հիւքմիւ օրատա տախի ճարի օլաճա-
ղը պի իշթիպահ տըր:

Շու հալտէ տէմէք հաճէթ մի տիր քի,
սալահըն հիւքմ էտիպ, կիւնահըն տէֆ էտիլմիշ
իտիյի, վէ կիւնահըն զուլմէթ վէ պէնտլէրին-
տէն ազատ օլմուշ օլան սալիհլէրին սաքին օլ-
տըղլարը օլ էպէտի մէսքէնլէր նէ գատար
մուլթուլ վէ մէսուտ օլաճագ տըր:

Գ, Օրատա զալի՛՛ վէ դասսարն ճէպը ու
զուլմունուն զուլմէթի տախի օլմայաճագ տըր:

Ինսանըն էօմրինիւ աճըլը վէ մէշագգաթ-
լը էտէն պիր շէյ տախի պու էօմրտէ ախլագի
ալէմտէ օլան տիւզէնսիլլիք տիր. ախէր սէօլլէր-
լէ էօմրին պիր ախէր սէֆալէթ վէ ֆալաքէ-
թի տէ զալիմ վէ զատտարլարըն վէ ֆըսգտան
տէմ վուրանլարըն զուլմու օլմուշ տըր: Նարա-
մաղըն մուվաֆֆագիյէթի վէ զատտարըն ֆիւ-
թահաթը, նիչէ գալպլէրի աղըրճա եարալա-
մըշ վէ չօղլարըն էքմէյինի աճը կէօղ եաշլարը

կէ ետտիրմիշ տիր. Էօմր պիլէ նիշէ ճիհէթէր-
տէն մէսուտ պիր Էօմր օլապիլիր իքէն, պու ճի-
հէթտէն տէրտիր վէ քէտէրլի պիր Էօմր օլմուշ
տըր. ֆիլ հագիգա գարիյէ, գասապա վէ շէհր-
լէրտէ հիւքմ էտէն շէրր վէ շէրիլլէր Էօմրիւ
պիլէ զօր էթմիշ վէ սալիհ ճանլարա սէպէպի
րէնճիտէ օլմուշ տըր: Էյինին թահգիր էտիլիպ
եարամաղըն թաղիմ էտիլմէսի, էհլի թագվանըն
թագիպ էտիլիպ, տինսիզ վէ իմանսըղըն սիթա-
յիշ օլունմասը, սալիհին եէրէ չարփըլլպ ֆա-
սըղըն էլլէր իւզէրինէ գալտըրըլմասը նիշէ
փաք բուհլարը սօն տէրէճէ մուսգզապ գըլմըշ
տըր:

Վէ իշթէ ինսան Էօմրիւ պու կիպի ախլա-
գի տիւզէնսիլլիքլէրի, պու կիպի էսէֆէնկիզ
հալլէրի կէօրիւր իքէն, հասրէթլէ սիւալ էթմիշ
տիր. աճէպա վա՞ր մը պիր տիյար քի օրատա
ֆասըղըն առասը գըրըլմըշ օլաճագ տըր, վա՞ր
մը Էօյլէ մէսքէնլէր քի օրատա զալիմին զուլ-
մու քիւլիւյէն քէֆ էտիլմիշ օլուպ, սալահըն
հիւքմ էթմէսիլլէ սալիհլէր սէլամէթտէ իմրար ք
Էօմր էտէճէքլէր: Էկէր պու Էօմրտէ իքէն միւ-
մինին պիւթիւն մէսէրքէթի «եէրտէ պուլու-
նան մուգատտէսլէրլէ ֆագիլէթլիլէր իսէ» (Մէզ.
16. 3:) նի՞շիւն կէլէճէք ալէմտէ Էօյլէ օլմասըն:

Վէ եինէ պունտա տախի էսասը քէլամ
պիլէ իւմիտպախշ իմաաթտա պուլունմագտա

տըր, զիրա էկէր սահիհէն օլ տիյարտա կէճէ
եանի ֆըսդ ու ֆէսաաղըն զուլմէթի օլմայաճագ
իսէ, նի՞շիւն ֆասըղըն տախի հիւքմ ու նու-
ֆուզու օլմայաճագ տըր տէմէյէճէյիզ: Զիրա է-
կէր օլ կէլէճէք օլան ալէմլէրտէն նիշէլէրի մահ-
զա մուգատտէսլէր իշիւն թէրթիպ էտիլմիշ իսէ
(Յուլ. 14. 2. 3:) նա՞սըլ օլուր տա եինէ օրատա
շէրիլլէր իճրա ի հիւքմ էտէճէքլէր տիր: Պագ.
(Յայտ. 22. 15:)

Պունը տէմէքլէ պաղըլարընըն իտաիա էթ-
տիլի կիպի շէրիլլէր մահվ օլաճագ տէմէյօրուզ,
անլէրին մահալը իգամէթկեահը հէր նէրէտէ
օլա, պիզ տահա զիյատէ շունը թէքիա էթմէք
իսթէյօրուզ քի, հիշ տէյիլ սալիհլէր իշիւն
թէհիյէ օլունմուշ օլ սէմավի մէսքէնլէրտէ շէրր
վէ շէրիլլէր օլմայաճագ տըր:

Վէ եիմէ. էկէր Խալիգ թէքէմմիւլ գաի-
տէսինճէ եէնի եէնի հալլար վէ ալագալար
մէյտանա կէթիլլիյօր իսէ նի՞շիւն սէմատա տա-
խի սալահ վէ սալիհլէրին իսքեան էտէճէյի եէ-
նի մէսքէնլէր մէյտանա կէթիլմէսին, (2. Պետ.
3. 13: վէ Յայտ. 21. 1.) Շու թագտիրտէ նէ
միւպարէք տիր օլ տիյար սէքէնէսի քի, ֆա-
սըղլարըն առասը անլէր իւզէրինտէ աալա իս-
թիգրար էթմէյիպ, պու կիպի պիր զուլմէթ օ-
րատա օլմայաճագ տըր:

«Պիր շէհիր վար գափուսընտան

նէ շէրր կիրէր, նէ տէ շէրիր,

Օլ տէյարտա միհնէթ իղվա,

Կիւնահ պիր եէր պուլմաղ»

Դ. Օրատա շու էօմրէ աիտ պիր թաղըմ սէֆալէթ վէ ֆէլաքէթին տախի զուլմէթի օլմաֆաճագ տըր:

Պու էօմրտէ պիղի մուազղապ վէ միւքէտա տէր էտէն շէյլէրտէն պիրի տէ ճէսէտին էնվա ի իլլէթլէրէ միւպթէլա օլմասը տըր. վիւճիւտին թէրթիպի էօյլէ տիր քի, շու եա պու սէպէպտէն պիր նէվ աղըր վէ աճըյա հէր հալտէ մարուզ տըր: Թապիաթտա մահֆուզ էօլիւմ վասըթալարը օլան իլլէթ ճիրսուլմէլէրի վէ վիւճիւտտա տախի անլէրէ տօղրու օլան շէտիտ մէյլ իշպու թէհլիքէ վէ սէֆալէթի մէյտանա կէթիրմէյէ հէր ան միւհէյյա տըր, վէ հէման պու սէպէպտէն տիր քի պու կիւն ճինսիմիղին պէօյիւք պիր գըսմը պու եիւզտէն էնվա ի ֆէլաքէթի տիւշար օլմաղլէ, կէճէ կիւնտիւզ ահ ու էնին էթմէքտէ տիր:

Վէ եիւնէ, թապիաթըն թէրթիպ վէ թէշքիլաթընտա էօյլէ հալլէր վար քի, հէր նէ էթսէք, անլէրին աֆէթ վէ պէլալարընտան թախլիս ի կէրիպան էտէմէյիզ, վէ հէմ տէ էտէմէյօրուզ. թէտալիր վէ իհթիյաթա ինանըրըզ, վէ լաքին երլտըրըմ, հարէքէթ ի արզ, ու թուղեանլար,

գօրազըզ կիպի ֆէլաքէթլէր վէ գըլլըզ եանընտա չօգ տէֆա ինսանի թէտալիրին նէ՞ մանաֆալ օլմուշ տըր: Վէ եիւնէ պունլար հէր նէ իսէ, եա շու էօլիւմ, սէնտէն ապլա միւֆարապթընը իսթէմէտիյին սէվկիւլինին անտէն պիր տահա կէրի ալընամաղ օլան մէզարըն պարիտ գուճագլարընա էնտիրիլմէսի, քէօրվիէ մասուլմուլուն էօվմէյի գըյմատըղըն ալ եանազլարընըն էճէլին պուզ կիպի տուտագլարը իլէ թաղալիլ էտիլմէսի, մուհիպալինին հուզուր, պօյ վէ էնտամընը կէօրմէք սանա պատի ի մէսէրրէթ իքէն, շիմտի օլ սէրվի պօյու պարիտ թօփրագլար ալթընա թէրք էթմէք, ահ, պու կիպի հալլէր, սէվէն վէ մուհապալէթլէ եուզրուլմուշ օլան ինսանի՞դալպ իշիւն նէ՞ մախուֆ հալլէր տիր:

Իմտի սէլամէթէ վէ իթթիհատա հասրէթքէշ օլան շու ինսան իշիւն եօ՞գ մը էօյլէ մէսքէնլէր քի, օրատա ֆէլաքէթլէր միւթէնէվլի իլլէ ու էմրաղ վէ անլէրին աճըրը նէթիճէլէրի ապլա օլմայաճագ տըր. եօ՞գմու էօյլէ սէմալի գօնագլար քի, օրատա սէֆալէթին պու կիպի զուլմէթլէրի ապլա պուլունմայաճագ տըր:

Եիւնէ պունլար իշիւն տէ «էվլէթ» տէյէճէյիզ, զիրա օլ տիյարտա պու ֆանի օլան ճէսէտ ֆանի օլմայանը կիլմէքլէ արթըզ իլլէ ու էմրաղ թօխուլարընտան արի վէ պէրի օլաճագ տըր, վէ իւմիւտիւլարըզ քի, օլ սէմալի մէսքէնլէրին

Թեթիպաթ վէ թէչքիլաթը սալին ըուհլարըն
 Խսքեաննա միւնասիպ պիր մէսքեան օլմաղլէ,
 արթըզ անըն կիզլի մախքէնլէրինտէ նէ էօլիւմ
 ճիրսիւմէլէրի վէ նէ տէ էճէլ ֆէլաքէթլէրի
 պուլունաճագ տըր: (1. Կորն. 15. 53, 54) Քէ-
 զա միւպարէք Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
 վասըթասըլլէ էօլիւմսիղլիյէ պիր դաթ տահա
 մալիք օլմուշ սալին ըուհլար, արթըզ պիր տա-
 հա այրըլմամագ իչիւն տաիմի պիր իթթիհատա
 նաիլ օլաճագլար տըր (Յայտ. 21. 4)

«Օլ միւնէվլէր մէսքէնիմտէ,

Կէօզտէն հաշ սիլինիր.

Սյրըլմըշլար պիրլէշէճէք,

էօլիւմ՝ քէնտի էօլիւր:

Հէմտէ նի՛չիւն պէօլլէ իւմիտ էթմէյէիմ,
 Բապպը սէվիպ անտէն խավֆ էտէն միւմինլէ-
 րին պու էօմրտէ պու ճիհէթտէն չէքտիքլէրի
 ճէֆալար ա՞ղ մը տըր քի, օրատա տաիսի տահա-
 սը օլսուն: Էկէր էօմր պիր մէթէպ, վէ թապի-
 աթըն պու կիպի ֆէլաքէթ վէ սէֆալէթլէրի
 իսլահմըզըն պիր նէվ գամչըլարը իտէ պուրա-
 տա քեաֆի մըգտար թէրպիյէ գապուլ էթմիշ
 ըուհլար նէ՞ սէպէպ վար քի, օրատա պէ թէք-
 րար այնի ճէֆալարա տիւշար էտիլսինլէր: «Պէ-
 յազ խիլաթլարը կիյմիշ պու քիմսէլէր քի՞մէր
 տիր, վէ նէրէտէն կէլտիլէր:» Պունլար օլ պէօ-
 յիւք մուղայագատան կէլէնլէր տիր, վէ խիլաթ-

լարընը երզայրպ Գուզունուն գանընտա պէ-
 յազ էթտիլէր: (Յայտ. 7. 13—16)

«Օլ տիյարտա քէտէր, ճէֆա

վէ կէօզ հաշը օլմագ.

Օլ տիյարտա միհնէթ, իզվա

կիւնահ պիր եէր պուլմագ:

Օլ տիյարտա աղըր, պէլա

վէ ահ իչիտիլմէզ.

Օլ տիյարտա նիզա, չէքվա

վէ խասթալըզ կիրմէզ:»

Ե. Օրատա չիմտի պիզէ նառնալիւն օլան շու-
 էօմրիւն նիչէ մէսէլէլէրինին գարանլըզը օլմա-
 յաճագ տըր:

Էօմրիւն էլէմ ու քէտէրինին պիր պաշ
 մէնպար տա անըն պիր թագըմ հալ ու վա-
 գըալարընը անլայրպ հալլ էտէմէտիյիմիզ տիր:
 Պիր թարաֆտան պիլկիսիղլիք գարանլըզը ի-
 չինտէ օլուպ, անըն էօթէսինտէ նուր կէօրմէյէ
 հասրէթքէշ իզ, տիկէր թարաֆտան իտէ պու
 ֆիքր օլ գարանլըզտան էօթէտէ օլան նուրը
 կէօրմէյէ զայրը մուգթէտիր տիր: Անըն իչիւն
 պու կիպի գարանլըզլա իհաթէ օլունմուշ իքէն,
 շու սիւալլարը տաիմա հասրէթլէ էթմիշիզ, նի՞-
 չիւն տիւնհատա կիւնահ վար, նի՞չիւն սալին
 թէատտի կէօրիւր վէ չէրիր իտէ միւէսսէր օլուր,
 նի՞չիւն սէֆիլ էզիլիր, վէ մէյտան իտէ զատ-
 տարըն օլուր: Նի՞չիւն միլլէթ վէ ճինսինէ խա-

յըրըն օլանլար ափանսըդ եհերտէն գալարըրըր տա, հէր իքիսինէ տէ մուզիրը օլան ետրամաղլար իսէ թէրք էտիլիր, նի՞չիւն ինճիլին սատըգ իշճիլէրի միւթէասսիպ վէ շէրիըլէր ետիլլէ թէլէֆ էտիլիր վէ զաիֆ օլան ինճիլի իշ տահա զաիֆ պիր հալէ թէրք էտիլմէքլէ մէլէքիւթ Ուլլահա ազիմ զիյանլար վէրիլիր :

Եիմնէ, նի՞չիւն էօմրիւն իւմիտպախշ գափուլարընտան հէնուզ իշէրի կիրմէքտէ օլան պիր կէնճ խօշ վէ պէրրադ իւմիտէրի իլէ պէրապէր սապահ չիշէյի միսիլլիւ սօլար վէ սօղուգ մէզարա էնէր: Նի՞չիւն հէնուզ թէէհհիւլ էթմիշ օլան պիր կէնճ գատըն չօգ կէշմէզտէն սէվկիլիսինին էլինտէն ալընմատըլլէ գարալար պաղլար: Իշթէ հէր հիսսիյաթ վէ հասրէթիմիլլէ մուզայիր օլան շուկիպի հալլէր տիր քի պիղէ «նի՞չիւն պէօյլէ օլմալը, գուտտուս, ատիլ, վէ մուհապպէթ օլան Ալլահըն պու տիւնեատընտա հիւքմ էտէն պու կիպի աճըլը հալլար վէ ախլադի տիւղէնսիլլիքլէրին էսպապը նէ՞ տիր,» սիւալընը պիղէ էթտիրտիյի էիպի, անլէրին թէֆսիրինի պիլմէք իչիւն տէ պիղտէ տէրին իշթիյաղլար մէյտանա կէթիրիյօր. լաքին նէ չարէ, անլէր պու էօմրտէ պիղիմ իչիւն թէմհիր օլունմուշ քիթապլար տըր քի աչըլամաղլար :

Սահին խրիսթիյանլըղըն ճէլլի նուրու սայէսինտէ պիղ պու խուսուսլարտա քիւլլիւյէն զէլալէթ վէ զուլմէթտէ տէյիլ իզէ եիննէ տէ թամմ հագիյաթ կէօղլէրիմիլլտէն մէսթուր տըր: Իմտի օլաճա՞դ մը պիր ան վէ կէլէճէ՞ք մի պիր զէման քի, պիղ պու պապտէ տախի գարանլըգտա գալմայաճաղըզ Իշթէ պունտա տա եիննէ իւմիտպախշ պիր հալտէ իյ. զիրա ինանըրըզ քի չիմտի պու էօմրտէ պիղէ նամալիւմ օլան նիշէ վազըլալարըն էսպապը օլ էօմրտէ պէղէ քէշֆ օլունաճադ տըր: Ինանըրըզ, զիրա թէքէմիլլ գաիտէսինճէ, օլ տիյարտա պիլտիքճէ տահա զիյատէ պիլլէճէյիլ, վէ օլ էօմրիւն մէքթէպլինտէ Բապըլմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ինայէթի վէ հիքմէթինտէ տահա զիյատէ նէշլու նէմա պուլաճաղըզ: Զիրա չիմտի ալինէտէն քէմիլլէ, ամմա օ զէման եիւզ եիւզէ կէօրիւրիւզ, չիմտի պիր ճիւղի պիլիրիմ, ամմա օ զէման պիլինտիյիմ միսիլլիւ պիլլէճէյիմ:» (1. Կոր. 13. 12:) Ինանըրըզ, զիրա նապըլ քի պիր չօճուգ տահա չօճուգ իքէն, քէնտիւնին թէքտիր վէ թէտիպ մատտէլէրիննէ նէֆրէթ վէ աճը իլէ պաղար իքէն, պէօյիլտիւլլինտէ սէլամէթի իչիւն իտիյինի անլար, պէօյլէ տէ պիղ օլ եէնի ալէմէ կէօշտիւլիւմիլլտէ պու էօմրտէ էսպապընը պիլմէտիլիմիլլտէն, անլէր սէպէպլինտէն աճը կէօղլալարը ազըլթուրըլըզ նիշէ հալ վէ

վազը լարըն հազիգաթէն խայրըմը իչին խտի-
յինի պիլէճէյիզ «Պէնիմ էթտիյիմի սէն շիմտի
պիլմէզսին, ամմա սօնրա անլայաճաղսըն» (Յով.
13. 7.) «Չիւնքի օրատա կէճէ օլմայաճաղ տըր»
Ահ, օլ զէման մէսէրրէթիմիզ նէ՝ դատար ճօշ-
ղուն օլաճաղ տըր. օլ զէման շիմտի պիլի սըզ-
լատան օլ իլահի էլի նէ՝ դատար տէրին պիլ
աշղլէ թագպիլ էտիպ, ճիւնուտ ք մէլաիքէ վէ
խէլաս պուլմուշ ըուհլալէ պէրապէր պիլ տէ
«Գուտտուս, Գուտտուս, Գուտտուս տըր Շահ»
տէյէ թէրէննիւմաղ օլաճաղըզ:

Շու իքի ինթար իլէ խիթամ վէրմէք իսթէրիմ:
էվիկըա. էյլէ իսէ էյ տօսթում, սապը էյլէ
շիմտի դարանլըղըն նէ՝ դատար գօյու իսէ, պիլ
աղտան նուրուն օլ դատար պէրրաղ օլաճաղ տըր.
շիմտի ճէֆան նէ՝ դատար աղըր իսէ, պիլաղտան
սէֆան օլ դատար աղիմ օլաճաղ տըր: Կէօք սի-
յահ պուլուլթարլէ իհաթէ օլունուս, երլտըրըմ-
լար էթրաֆա տէհչէթ սաչմա՞ղ մը: Տէրեա տաղ
միսիւլիւ տալլալարլէ դապարըպ, պիլէրին էօմ-
րիւնիւ թէհտիտ էյլէմէ՞ղ մի, վէ լաքին հէփ
պունլար պիլաղտան տահա շիլին պիլ իզտա
փարլայաճաղ չէմին, վէ տահա խօշ պիլ էօլ-
տա հիւքմ սիւրէճէք օլան լիմանլըղըն մուխպիլ-
լէրի տիր: Վէ նի՞չին մանէվի էօմրտէ տախի
պէյլէ օլմասըն, օլ աղրըլար քի անլէր սէպէ-
պինտէն աղլարըզ, օլ դարալար քի, էլէմ ու

քէտէր սէպէպինտէն անլէրի պաղլարըզ, վէ օլ մէ-
շագգաթլար քի անլէրին եիւզիւնտէն պի հուլուր
օլուրըզ, հէփ պունլար սէմալի սէլամէթին վէ օլ
էպէտի նուրուննի՞չին փէյի օլմասընլար: Արթըզ
նէ աճըգաճաղլար, նէ տէ սուսայաճաղլար տըր,
անլէրի նէ կիւնէշ, նէ տէ պիլ նէվ հէրարէթ
վուրաճաղ տըր: Ձիւրա թախթըն օրթասընտա
օլան դուլու անլէրի կիւտիւպ, անլէրի տիրի
սու փունարլարընա կէօթիւրէճէք տիր: Ալլահ
տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք
տիր» (Յայտ. 7. 17.)

Սանիեն. Տօսթում, պու կիւզէլ տիյարա
կերմէքիյէ լայրգ օլմաղըզ իչին ճէհտ էյլէ-
խաթէ՞րմիսին պու սէֆալէթիլտէն սօնրա սէ-
լամէթէ, վէ պու քէտէրլէրտէն սօնրա մէսէրրէթէ
մալիք օլմագ, արզու էտէ՞րմիսին Յիսուսըն քէն-
տինինքիլէր իչին թէհիլլէ էթմէքտէ խիլի սէ-
մալի մէսքէնլէրէ կիրմէք, վէ Ալլահըն քէնտինի
սէվէնլէրէ հաղըրլամը խիլի պու կիլի ճէլալ
թաճընը ալմագ, լայրգ օլ. վէ պունուն իչին
էվլատ Ուլլահա վաճիպ օլան էօմրիւ եաշա, Բապա
վատընտա էմին տիր, սէն անճաղ միւմին օլ:

Շու կէօքլէրին էօթէսինտէ
վար պօզուլմաղ հայաթ.
Սէքէնէսի տախիմա մէսըուր,
պուլմուշ սօնսըզ ըահաթ:

Ֆ Ի Ն Ր Ի Ս Թ

	Սահ.
Վեր. Յ. Գ. Պիւղիւղեան (փօփոյրաժ)	6
Իժաշտ	7
Վեր. Յ. Գ. Պիւղիւղեան (քերականի և հաշ)	8
Այլը Գալիու	11
Իննի խաշտեանի	36
Իշխանիւ մեղմուր	58
Գալիի Ալլանս վերմեք	79
Խրիսթիանըղըն մանիքերի	96
+ Յիսուսս սաւազար	106
Խեղար իննալ երմեք	126
Յիսուսուն փիլոսոփա աշայը	138
Տուլ զարընըն ետղը	157
Ալլուն ներսիպանլար	180
+ Թեմալ օրնուլ Խուր	201
Խուրիւն միւսանաշտի	219
Ճիւղանի նեւեան	235
Կեանիս ճիւղար	253

Ch. 8

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594528

